

6 VELIKI INTERVJU
SVETOVALKA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI
NA OBČINI DOMŽALE, V ODHODU

8 TEMA MESECA
VKLJUČEVANJE UČENCEV IZ
DRUGIH DRŽAV V NAŠE ŠOLE

31 ŠPORT
TEJA VIDIC,
ŠAHISTKA

SLAMNIK

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

28. FEBRUAR 2020 | LETNIK LX | ŠTEVILKA 2 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Karin Božič Zupančič

Pustni karneval na Viru tudi letos izviren in zabaven

V nedeljo, 23. februarja 2020, natanko ob 14. uri in 30 sekund se je na Viru pri Domžalah začel veliki pustni karneval, na katerem je letos sodelovalo 28 skupinskih mask.

Nekatere med njimi so nepogrešljiv del karnevala vsako leto, spet druge so plod vsakoletnega dela pustnih zanesenjakov, ki si vzamejo čas ter s pomočjo domišljije in kreativnosti ustvarijo zanimive maske, kivednoprtege, ne s svojo izvirnostjo, zabavnostjo in tematsko obarvanostjo.

Pustni karneval je bil tudi vrhunec pustovanja v Pustni deželi Vir, ki je letos potekal že trideset let. Mineva namreč 30 let, odkar so se vir-

ski zanesenjaki vpregli v voz pustnih norčij, tega pa uspešno vlečejo že vsa ta tri desetletja, saj je veliki pustni karneval postal znan daleč prek bregov reke Kamniške Bistrice oziroma lahko rečemo, da so pustovanje na Viru pripeljali na vrh karnevalskega dogajanja v Sloveniji. Pustna sekcija Striček ves ta čas uspešno skrbi za pestro pustno dogajanje, saj poleg karnevala ne manjka pustnih rajanj, na katerih na svoj račun pridejo vse generacije.

Pustno dogajanje na Viru se po tradiciji začne štirinajst dni pred pustom, ko s posebnim pustnim sprevodom, ki poteka po ustaljenem protokolu, na streho virske lekarne namestijo maskoto Strička, od koder opazuje pustno dogajanje. Letos je bilo to na slovenski kulturni praznik in takrat je pustna družina prevzela tudi občinsko oblast vključno s ključem občinske blagajne, ki je bila letos po besedah župana Tonija Dragarja malce bolj polna kot prejšnja leta.

Pustna družina nima nikoli težav pri sestavljanju pustne oblasti. Že prej se v Pustni sekciji Striček dogovorijo in razdelijo funkcije, vsi skupaj pa nato složno štirinajst dni pridno praznuje občinsko blagajno. Da pa jim slučajno ne bi kaj ušlo z vaje, morajo vsi, ki so za pusta, upoštevati stroge pustne zakone. Da se pustni zakoni uveljavljajo s pikami in vejicami vred, pa skrbi stroga virska pustna policija, s katero v času pusta ni dobro zobati česenj.

MIHA ULČAR

> 5

AKTUALNO

Korak k ureditvi središča Domžal

Med Občino Domžale, podjetjem Tuš in njegovimi hipotekarnimi upnicami so lani stekli resnejši pogovori o prodaji oziroma nakupu nepremičnin, ki so za Občino Domžale strateškega pomena. Na Občini Domžale so bili uspešni, saj je bila po lanskem decembrskem soglasju Občinskega sveta pogodba o nakupu nepremičnin letos januarja podpisana, kupnina plačana ter pred kratkim že vpisana lastninska pravica na Občino Domžale. Izvedba pravnega posla, vrednega 707.818,50 evra, pomeni nov izziv pri ureditvi središča mesta.

> 15

ŠPORT

Najboljši domžalski športniki leta 2019

Na predvečer valentinovega so se v Športni dvorani Domžale na enem mestu zbrali vsi, ki jih združuje ljubezen do športa, saj je potekala slovesna razglasitev in podelitev nagrad najboljšim športnikom, športnicam, moštvom in športnim delavcem v občini Domžale za leto 2019.

Pia Lovrič in Luka Lenič sta prejela priznanji za najboljša športnika leta 2019, članska ekipa NK Domžale za moštvo leta 2019, Ivan Peterca pa je prejemnik priznanja za življenjsko delo.

> 32

21. Gostičevi dnevi

VABIMO VAS NA
SLOVESNOSTI V SPOMIN
NA OPERNEGA PEVCA
JOŽETA GOSTIČA

Domžale - Ljubljana - Holec - Zagreb
17. 2. - 21. 3. 2020

www.gosticevi-dnevi.net

Več o prireditvah na strani

ZDRUŽENJE BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
OBČINE DOMŽALE IN
KRAJEVNA ORGANIZACIJA
ZB IHAN

vabita na

SPOMINSKO SLOVESNOST

pri spomeniku
padlim borcem
Kamniško-zasavskega
odreda
na Oklu nad Ihanom

v soboto,
29. februarja 2020,
ob 11. uri.

Skupni odhod na Oklo bo
ob 10.30 iz Dobovelj.

Udeležence bo pozdravila
Marija Majhenič,
predsednica ZB za vrednote
NOB Občine Domžale

Slavnostni govornik bo
dr. Martin Premk,
zgodovinar

Kulturni program

VABLJENI IN DOBRODOŠLI!

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek,
27. marca 2020.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek,
12. marca 2020, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno
razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis
fotografija in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate
v Kulturnem domu Franca Bernika
Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku
na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu
Občine Domžale Slamnik nenaročeni
prispevki ne bodo honorirani, končno
odločitev o objavi prispevkov in njihovi
dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa
vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:
urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno
pogovorite v sredo, 11. marca 2020, med
16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma
Franca Bernika Domžale, Ljubljanska
cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj
prihod obvezno predhodno najavite do
10. marca 2020 do 12. ure Tini Kušar na
telefonsko številko 01 722 50 50.

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

za nami je čas pustnih norčij in razigranosti. Domžalčani se lahko pohvalimo z virskim pustnim karnevalom, ki je bil tokrat že trideseti po vrsti. Mineva namreč trideset let, odkar so virski zanesenjaki vpregli v voz pustnih norčij, ki ga uspešno vlečejo že vsa ta tri desetletja, saj je veliki pustni karneval postal znan daleč prek bregov Kamniške Bistrice.

V Velikem intervjuju smo se pogovarjali s Tejo Hauptman, nekdanjo svetovalko za odnose z javnostmi na Občini Domžale, ki se je z letošnjim letom odločila za spremembo, za korak naprej, za nove izzive in nove priložnosti. Mnogi, ki smo delali z njo, jo bomo pogrešali, in ji želimo vso srečo na njeni novi poti.

V Temi meseca smo osvetlili izziv vključevanja učencev iz drugih držav v naše šole, ki se z vključevanjem učencev iz drugih držav namreč srečujejo vsako šolsko leto, njihovo število pa je odvisno od različnih dejavnikov. Vključitev otroka iz priseljene družine ni samo formalnost, ampak je proces, v katerem se mora primarno razviti občutek sprejetosti in varnosti v novem okolju, ob tem pa različno dolgo poteka še učenje slovenščine kot učnega jezika. V okviru teh izzivov je na Osnovni šoli Rodica od leta 2017 do 2019 potekal projekt Pogled čez meje migracij, o katerem si več lahko preberete v tokratnem Slamniku.

Končno pa se je nekaj premaknilo tudi v samem središču Domžal. Ureditev središča Domžal je bolj ali manj pogosta tema pogovora občanov in občank in pa seveda tudi lokalne politike. Z letošnjim januarjem je Občina Domžale postala lastnica strateško pomembnih zemljišč, ki predstavljajo delno asfaltirane površine med trgovskim delom Tuš, Zdravstvenim domom Domžale in tržnim prostorom, ki so bila vrsto let v lasti podjetja Tuš nepremičnine, d. o. o. Izvedba pravnega posla, vrednega 707.818,50 evra, pomeni nov izziv pri ureditvi središča mesta.

Na predvečer valentinovega so se v Športni dvorani Domžale na enem mestu zbrali vsi, ki jih združuje ljubezen do športa, saj je potekala slovesna razglasitev in podelitev nagrad najboljšim športnikom, športnicam, moštvom in športnim delavcem v občini Domžale za leto 2019. Pia Lovrič in Luka Lenič sta prejela priznanji za najboljša športnika leta 2019, članska ekipa NK Domžale priznanje za moštvo leta 2019, Ivan Peterca pa je prejemnik priznanja za življenjsko delo. Vsem iskrene čestitke!

Na straneh športa vam predstavljamo tudi mlado šahistko Tejo Vidic, Domžalčanko, ki je pred kratkim izpolnila pogoje za mednarodno mojstrico. O Mestnem kinu Domžale, naj filmih v letu 2019 po izboru gledalcev in naj filmih po izboru sodelavcev kina, pa si lahko preberete na kulturnih straneh Slamnika.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Slavnostna akademija ob slovenskem kulturnem prazniku

Slovenski kulturni praznik – Prešernov dan je osrednji slovenski kulturni in državni praznik, ki ga vsako leto, z razlogom, jemljemo z veliko pozornostjo. Osmega februarja smo praznovali obletnico smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna, dva dni prej, 6. februarja, pa je v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale potekala slavnostna akademija ob slovenskem kulturnem prazniku.

To je praznik slovenske kulture, vsega kulturnega in tudi raznik vseslovenske enotnosti. V čast velikemu pesniku kot tudi vsem kulturnim ustvarjalcem so v večini slovenskih krajev praznik obeležili s kulturnimi dogodki in proslavami. Nasam praznični dan pas na široko odprli vrata tudi številni muzeji, galerije in kulturne ustanove. V občini Domžale so na kulturni dan svoja vrata odprla Menačenkova domačija, Slamnikarski muzej, Galerija Domžale in Mestni kino Domžale.

Slavnostni govor osrednje slavnostne akademije ob slovenskem kulturnem prazniku v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale je letos z občinstvom delil Matjaž Brojan, dolgoletni novinar, urednik, publicist, vsestranski kulturni delavec in ohranjevalec naše kulturne dediščine. Slavnostnemu nagovoru je sledil kulturni program z uprizoritvijo gledališke monokomedije z naslovom Komedia o artu Hiše Kulture Celje, ki jo je odigral Miha Firšt, režiral pa Kristian Koželj. Igralec Miha

Firšt v monokomediji s humorno zastavljenim avtorskim besedilom raziskuje človekov odnos do umetnosti, v začetku išče čudežni recept za uživanje v le-tej, poučuje in hkrati zavrača tezo, da je za uspešno razumevanje umetniškega dela potrebno o njem karkoli vedeti. Predstava v na prvi pogled sproščeni, stand-upovski maniri gledalce skozi matematične, konceptualne in emotivne perspektive popelje v središče gledališkega eksperimenta, kjer se zabrišejo meje med funkcijami gledalca, umetnika in umetniškega dela, odpre številne filozofske razprave in odkriva nove poti do hitrega zaslужka. S pomočjo zanimivih zgodovinskih podatkov, domislic in gledaliških eksperimentov prebrska svet umetnosti – z enim samim ciljem – gledalca navdušiti nad umetnostjo.

Slavnostne akademije so se udeležili župan Občine Domžale Toni Dragar, podžupan mag. Renata Kosec, podžupan Marjan Ravnikar, častni občani, predsedniki krajevnih skupnostih, občinske svetnice in svetniki, predstavniki

ki kulturnih in drugih organizacij ter številne občanke in občani. Slavnostni govornik Matjaž Brojan je v svojem nagovoru dal misliti marsikateremu udeležencu slavnostne akademije, saj je ob Prešernovih verzih podal dogajanja v današnjem času, ko si nismo nič eno-

tni, ko se pod noge meče polena drug drugemu, Slovenija stagnira, se pogreza vse globlje v blato in je vse bolj odrinjena od Evrope, katere del smo.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

S sprejetjem odloka smo korak bližje vzpostavitvi službe za evropske projekte

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Domžale vzpostavlja novo organizacijsko enoto v okviru urada župana – službo za evropske projekte.

Črpanje evropskih sredstev je pomemben segment financiranja ter pomembno pripomore k napredku in razvoju naše občine. V ta namen bomo v okviru urada župana oblikovali službo za evropske projekte, ki bo opravljala naloge na področjih spremljanja razpisov za nepovratna sredstva na regionalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju, vodila postopke za pridobivanje sredstev iz evropskih skladov ter omogoča-

la razvoj občine. Na novo vzpostavljena služba bo pripravljala, vodila, koordinirala in izvajala razvojne projekte občine, iskala domače in tuje projektne partnerje, pripravljala projektno dokumentacijo, oddajala projektne prijave ter skrbela za vključevanje občine v regionalne in mednarodne razvojne mreže.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

SLAMNIK, GLASILO OBČINE DOMŽALE, ISSN 2536-4030, IZHAJA V NAKLADI 13 900 IZVODOV IN GA PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA BREZPLAČNO. Ustanoviteljica glasila je občina Domžale. **Izdajatelj:** Kulturni dom Franca Bernika Domžale, zanj direktorica Cveta Zalokar / **Odgovorna urednica:** Špela Trškan / **E-naslov:** urednistvo.slamnik@gmail.com / **Trženje oglasnega prostora:** Nataša Gliha, 041 654 695, carniola1@siol.net. / **Oblikovna zasnova:** Mojca Bizjak, Klemen Gabrijelčič / **Prelom in priprava za tisk:** Zavod Zank / **Jezikovni pregled:** Primož Hieng / **Tajnica:** Tina Kušar, tel.: (01) 722 50 50, faks.: (01) 722 50 55, slamnik@kd-domzale.si, Ljubljanska cesta 61, Domžale / **Uradne ure:** od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure, ob sredah tudi od 15. do 17. ure / **Tisk:** Delo d.d., Dunajska 5, 1509 Ljubljana/ Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja prispevkov.

Slavnostni govor na slavnostni akademiji ob slovenskem kulturnem prazniku

Govornik: Matjaž Brojan, upokojeni novinar - urednik, publicist

Spoštovani prijatelji, dragi France: Ogovarjam te, Slovenca, za vse čase, ki s svojim življenjem, delom in pesniškim izročilom ožarjaš moj in naš slovenski svet. 150 let sva živela vsaksebi položena v čas, a vendar te prosim, čeprav sva tako oddaljena v času, da mi dovoliš ta osebni stik. Nisem ne prvi, zadnji pa tudi ne, ki želi na takle neposreden način spregovoriti z njim, torej s teboj, ki mu izjemnost in karizmatičnost za vse čase priznavajo vsi.

Poseben si bil, France, Sokratu podoben: preprost, navaden, domač, a v vsem drugačen od drugih. Bil si nesprejeta, neugledna, skoraj nelepa posoda najvišjih, najlepših misli, resnic in negotovih želja. Nadzemski v svoji zemski ponižnosti in ponižanosti. Bil si Ti, France, na nek način Domžalec. Našim ljudem se je tako reklo takrat, ko si leta 1834 prihajal ali vsaj nekajkrat prišel na Goričico k stricu Francu, Ksaverju Prešernu, župniku na našem hribcu, na obisk.

**Na prijaznem, ravnem kraju
griček vidi se zelen:
je kraljici v večnem raju
že od nekdaj posvečen.
Sem odhaja množ ca verna
molit njega, v sveti hram,
ki dobrot je dal neizmernih
na Marije prošnje nam.**

Tako poje tvoje besedilo pesmi o Goriški Mariji. Domžalci smo ti hvaležni za to pesem. Verjamemo, da si jo namenil naši gospe z Goričice.

Bilo je to nekoč, nekdaj pred sto in več leti. Morda idilično, a vendar ni bilo! Čas, ki ga zdaj živimo, nam podaljšuje, ohranja nekdanjo sprtost mlado- in staroslovencev, klerikalcev in liberalcev pozneje, zdaj pa se pretaplja v pravo sovraštvo vaših in naših. Nič ne pomaga, zgodovine se učimo na novo, saj se iz preteklih dejanj nismo nič naučili. Napisal si, da Slovenec mori Slovenca brata: nekoč z meči, potem s puškami, zdaj bitka na socialnih omrežjih. Nič manj bratomorna ni! Ne pomagajo nobeni dobri sklepi, žal, ne navidezna sprava, v kateri oba akterja držita fige v žepih, ne maše za domovino: vse gre svojo pot v vse krutejšo razprtost naroda, katerega dejstvo, da živimo na geometrijski polovici dveh ločenih polov, ne razume nihče, Evropa še najmanj. Kdo se bo še v tej Evropi ukvarjal z zdaj že osmo desetletje sovražnimi dejavniki, katerih imajo oboji vsak po štiri delegirane v parlamentu evropske skupnosti. Tam enako razdvojeni in sprti v svojih pogledih delujejo in kažejo, kako je v domovini.

Tu je tako, da človeka, ki je nedolžen, ko mu krivde ne dokažejo, kaznujejo s tem, da mu ne rečejo – brez dokazane krivde ni, ampak počakajo in rečejo – vaš primer je zastaral. To in druge, duha naroda razjedajoče stvari, uničujejo lepoto dejstva, da smo Slovenci, živeči v svoji, najlepši in osamosvojeni državi, ki jo razgrajujejo nelepe stvari.

Tu v tej maternici naroda, ki si mu France duhovni oče, eni prisegajo na današnje nastavke nekdanje revolucije, pa čeprav so jo zaznamovali množični povojni zločini, ter 600 grobišč, ki so nastala v času, med vojno in ko je bilo vojne že konec.

Ne želi se, da bi se kosti razkopavale in pokopavali mrtvici, s tem pa oživljala resnica o razkrajajoči človečnosti! Drugi spet v branjenju 'svojih' zagovarjajo kolaboracijo in marginalizirajo svoje zločine, ki so se na Urhu in drugod dogajali enako krvo-

ločno in krvavo, ko se je blagoslavljal morilsko orožje. Do kdaj bo trajal ta tvoj, v Krstu pri Savici izpovedan kruti slovenski sindrom »Slovenec že mori Slovenca brata«?

Izdajalci pač ne morejo in nikoli ne bodo osvoboditelji naroda, kot ne bodo nikoli postali osamosvojitelji tisti, ki so bili pred 30 leti proti osamosvajanju, zdaj pa jih na zaslonih gledamo sedeče v prvi vrsti množičnih osamosvojitvenih, seveda tudi ločnih prireditev in predstav.

Dragi France: ti tam zgoraj, od koder gledaš svojo deželo kot nekaj, za kar na svetu ni presežka in lepšega kraja, kot je z okolico ta podoba raja. Pa ni več, dragi pesnik! Uničili smo to lepoto, ko podoba raja gineva pod bremenem gorečih postojank smeti in tlečih kosov avtomobilskih pnevmatik, tone v meglicah vse slabšega zraka, ob vodah, kjer se ribe obračajo na hrbet, ko nas preplavljajo smeti in blato čistilnih naprav. Kakšna konkretna in kakšna duhovna polucija! Blato, ki ga nihče noče prevzeti tudi ob plačilih velikih odškodnin.

Ta narod, ki nosi v srcu tvoja velika in večna izročila, ne more in noče priti do teh izročil. Toliko različnih grenkob se je zgrnilo nanj, ko nihče noče več reči, ko je evidentno, da je cesar nag: ko pravosodje gleda stran, ko velike ribe bančništva ogoljufajo narod za pet milijard in pol narodu ukradenega denarja, pravosodje z vsem velikim aparatom pa gangsterjev v bankah za njihova dejanja ne procesuirajo. Narod, ki je pregovorno priden, ustvarjal in marljiv, vse to prenese; je odprti očji gleda, kaj se dogaja, pa ne more nič. Sprijaznil se je s tem, da ni nič mogoče storiti, predvsem pa sprijaznen s staro flavzo, da ima narod pač tako oblast, kakršno si zasluži. Dober je le, da plačuje, saj si to že davno zapisal: da človek toliko velja, kar plača. Kdaj je bolj veljal tvoj zapis kot danes?!

Vse to, kar se nam dogaja, je v ozadju ali celo v središču problema povezano z denarjem. So časi pač taki, da je denar osrednje stvari, bančne, zavarovalniške in druge institucije pa so okolje, kjer bolj kot kjerkoli pride v transakcijah z njim, njegovim veličastvom denarjem – do izraza požrešnost nikoli potešena nenasitnost mladih povzpenežev in nezasišana lakomnost. Vsi, ki so vključeni v ta divji, nebrzdani ples milijonov in milijard tudi zdaj zelo dobro vedo, da le petica da ime sloveče, da človek toliko velja, kar plača.

**Videl povsod si, kak iščejo
denarje,
kak se le vklanjaajo zlatemu boju
...
Kje bratoljuba si videl oltarje?
Nisi jih!**

Odvzeta nam je polna upravnasposobnost ravnati s svojim blagom. Nekdanji slovenski podjetnosti so pristrigili krila tujci, stare šege nadomeščajo naši prazniki halloween, valentinovo in nekaj drugih, z visokošolskim jezikom, ki kmalu uzakonjeno ne bo naš. Znano je, da na visokošolskem študiju zelo resno obravnavajo predlog, da bo naša študirajoča mladina govorila, poslušala in opravljala izpite v angleščini in tako bodo morda pesniki peli 'po slovensko' v tem jeziku: čeprav pripadamo najlepšemu jeziku z dvojino in vsem okrasjem, ki si ga, France, vključil v svoj pesniški svet. Tega želijo tačas noro zaznamovati s še tem, da bo ženski mogoče reči gospod, torej on, moškemu pa gospa, ona naj

bi bila. Saj ni res, ampak je: čas je za žalost in za jok vseh, ki iz časovne oddaljenosti gledate in z obžalovanjem gledate, takšno nepojmljivost, kar se dogaja z jezikom.

Ta čas doživljamo še novo kazen. Dobili smo družbo, ki ne zna več utripati brez sofisticiranih naprav, telefonov in drugega, kar postaja gospodar naših življenj.

Preplavila so nas tako imenovana socialna omrežja, v zavesti, da jih moraš uporabljati, če hočeš sploh prav živeti: facebook, instagram, viberji, youtube, twitterji, messengerji, pa ti še nisem naštel vseh. Vsa ta čudesa, ki jih ti na srečo še nisi poznal, so prinesla neslutene možnosti vsem, tudi podivjanim ljudem tega časa. Na omejenih, s tujkami poimenovanih omrežjih, se je sprožila strašna produkcija žaljivk, primitivnosti, poniževanj, sramotenj, omalovaževanj. Videti je, da se nekateri ob teh nezasišanih pravicah skušajo, kdo bo bolj žaljiv, nizkoten in pritlehen. Ta povodenj grozljivosti se je razlila širrom slovenski svet, vse to pa je dalo krila najgršim lastnostnim ljudem, ki ne trpijo ob sebi sogljudi, ki so dobri, pravični, sočutni.

Prišli smo tja, od koder je mogoče zlesti samo še navzgor k – tako je videti – nedoseženim vzorom in idealom naroda, viziji, kakršno si ti postavljaj. Od nje smo svetlobna leta oddaljeni.

**Na tleh leže slovenstva stebri
stari,
v domačih šegah utrjene postave,
ječe pod težkim jarmom sini
Slave.**

Ostareli ječijo še posebej, ko že itak nosijo jarem starosti. Tam ob množici, ko so le redki pospravljeni v le nekaj domovih, ječijo. Družba jim je z vse višjimi cenami postala nekakšna kolektivna mačeha. Ljudem, ki so dali skozi NOB, hude povojne čase, ko so – zdaj kaže ne zase – zgradili nekaterim krasno ugodje in udobje.

Tu pred nosom so tujci za nekaj ponižujočih centov kupili najvrednejše gospodarske subjekte naše države: Japonci, Nemci, Rusi, Ukrajinci in Kitajci, ki postopoma preplavljajo planet in našo Slovenijo tudi.

**Le tujcem sreče svit se v Kranji
žari.
Nos jo ti po koncu glave!**

Tako si ti napisal!
Tudi, danes tudi France! O domoljubju veliko govorimo, a ob vseh velikih besedah v šolah ni niti ene ure še, da bi otroci lahko izvedeli o velikih delih naših velikih ljudi.

**Zemlja slovenska, predraga mati!
Kdaj bo utihnil najin jok?
Al' kedaj bova vid'la vstati
bratov jaz – ti čast otrok?**

**Z bridkostjo so srce mi napolnile
skeleče misli, da Slovenec mile
ne ljubi matere, vanj upajoče
želje rodile so prehrepenече,
da zbudil bi Slovenšč'no celo,
da bi vrnil k nam se časi sreče.**

Himno imamo: najlepšo, najbolj človečno, obdarjeno s tvojimi verzmi. Vsem želiš, privoščiš, namenjaš najlepše svoje misli o bratstvu vseh narodov v velelepi pesmi, ki bi morala biti himna Evrope. A kako bo ta mater Evrope združevala, ko pa se še mi med seboj ne moremo zbratiti in se dvigniti tja, kamor z željami pošiljamo druge?

»Ne vrag, le sosed bo mejak!« si bolj v želji kot realnosti, ki naj se zgodi, zapisal. Mi tvojega ideala ne uresničujemo, kako naj bi ga uresničeval sosed, ki ves čas pogleduje k nam? Od dveh žlic vode tam doli hoče eno. Tako daleč je prišel ta sosed, da nam bo jutri, če ne pa v bližnjih desetletjih, postavljaj novo mejo nekje okoli Postojne. Mi bomo pa spet peli tvojo maksimo iz Zdravljice, – da ta ne bo vrag, ampak do bri mejak!

Nič nam ne ostaja, šibkim kot smo drugega, kot da se povežemo v strnjeno, kakršno smo mogli doživeti v tistem čudovitem času pred 30 leti. Času spravljenosti med seboj, ko so nam v skupnem utripu hkrati zadržela srca v eni sami misli obstanka naroda: ob ogroženosti, ki nas je v strahu edina združevala. Ali moramo res doživljati resnično ali vno-vično ogroženost vsega, kar naš narod v sebi nosi? Tega, da nam jemljejo dragotino, se zavemo samo, ko nam gre zares za nohte. Nič ni videti, da se tega sociološkega problema

z razumevanjem lotevamo, saj ni ne volje ne pravega hotenja, da bi dejanja obrnili v resnično akcijo – od nikoder. Videti je, da je šibek tá, ki bo sebi mogel reči: odpuščam in prosim odpuščanja. Tu je treba pritrditi tistim, ki vedo povedati, da sta odpuščanje in sprava zelo dolgotrajen proces, ki ga morda na deklarativni ravni nekako uresničujemo, v resnici, to je v srcu pa ga mrzlovoljno podaljšujemo iz preteklih v prihodnje čase. Še huje je, da postaja duhovno izročilo tem, ki prihajajo.

Bojan Štih, znameniti slovenski dramatik in teoretik gledališča, je nekoč rekel, da je praznik sprave dan mrtvih ali vsi sveti. Tam, onkraj so že vsi tisti, ki so se že spravili, ko jih nihče več ne sprašuje, kje in čigavi so bili. Tega dne edinemu dnevu v letu zaživimo v spravi, ki jo 'in situ' udejanjajo tisti, ki jih tega dne obiščemo.

Kako daleč smo – neenotni- od sreče. Neenotni smo šibki! Kljub Zdravljici se še vedno najdejo tisti, ki košček za koščkom trgajo skozi stoletja že našo deželo. Sto let bo oktobra, odkar so nam z goljufivim, prevarantskim plebiscitom odtrgali Koroško ter z njo 4000 vasic in krajev.

Kaj nam je v takem storiti, France? Stopiti na tvojo pot poenotenja, k izvirom slovenstva, v uresničevanje tvoje največje želje: da bi Slovenci bili eno. To si nam v več oblikah izpovedal, zapustil in izročil kot najpomembnejše sporočilo, dediščino: najvrednejšo od vseh dragotin, kolikor jih premore slovenska duhovna zavest.

**Da bi nebesa milost nam skazale,
otajat Krajna našega sinove:
Njih in Slovencev vseh okrog
rodove
z domačim pesmam Orfeja
postale.
Da bi nam srca vnel za čast
dežele,
med nami potolažil razprtije
in spet zedinil rod Slovenšč'ne
cele.**

Vsem vam želim lep praznik in vse dobro.

**MATJAŽ BROJAN,
V DOMŽALAH, 6. FEBRUARJA 2020,
V KULTURNEM DOMU FRANCA BERNIKA**

IZ URADA ŽUPANA

Celovečerci, gorska kultura, ženske zgodbe in pustolovščine

Tako kot vsako leto smo tudi letos, in to že 30., z odličnim pustnim karnevalom na Viru, pustovanjem v Češminovem parku in ostalimi pustnimi zabavami uspešno pregnali zimo. Pusta smo pokopali in z novim upanjem stopamo pomladi naproti. Zgodbe in spomine na zimske radosti pa nam lahko še ta konec tedna vrne ogled gornjskih filmov, navdihujočih in diih jemajočih zgodb iz sveta gornišstva. V tem tednu se odvija že 14. festival gornjskega filma, ki ga vsako leto s ponosom podpre tudi Občina Domžale. Društvo za gornjsko kulturo s Silvom Karom na čelu nas tako vsako leto popelje v visokogorski svet pod nebom, kjer nas izjemni prizori in navdihujoče zgodbe preprosto prevzamejo in popeljejo v nedotaknjen in popoln svet alpinizma in plezanja. V tem tednu, med 24. februarjem in 1. marcem 2020, je v Domžalah, Ljubljani, Celju, Radovljici in Slovenski Bistrici na ogled kar 37 filmov iz 20 držav v štirih kategorijah: alpinizem, plezanje, gorska narava in kultura ter gore, šport in avantura. Rdeča nit letošnjega gornjskega praznika v dolini so celovečerni filmi, ki jih bo na ogled kar šest, vsebinsko prednjačijo filmi o gorski kulturi in naravi, pečat bodo dodale ženske, protagoniste v več filmih, seveda pa bodo na svoj račun prišli tudi ljubitelji alpinističnih, plezalnih in popotniških zgodb. Filme bo ocenjevala mednarodna strokovna žirija: režiserka in novinarka Vida Valenčič, filmski ustvarjalec in fotograf Rožle Bregar ter nekdanji predsednik Ameriškega alpinističnega kluba in alpinist Jim Donini. V spremljevalnem programu bo mogoče ob arhivskih posnetkih in v družbi takratnih akterjev podoživeti slovensko oranje himalajske ledine na prvih jugoslovanskih alpinističnih odpravah, si ogledati Kino koncert, neme filme z živo glasbo, ter spoznati slovensko šolo za nepalske gorske vodnike v Manangu. Vabljeni na ogled nagrajenih filmov, ta konec tedna v Kulturni dom Franca Bernika Domžale. Pustite si za trenutek odtavati v gore, prepustite se gornjskim filmom, predavanjem in zgodbam, ki jih bodo z vami delili ustvarjalci 14. Festivala gornjskega filma. Vabljeni torej tudi vi na potep v gore in ogled navdihujočih zgodb posameznikov, ki premikajo meje v plezanju in alpinizmu, spoznajte svet skrivnostnih gorskih kultur in ogroženih živalskih vrst, veličastnih podob gora, diih jemajočih pustolovščin in popotniških zgodb, tam zgoraj.

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Načrtovane občinske investicije

Prizidava jedilnice in preureditev kuhinje na Osnovni šoli Domžale

Za izvedbo projekta rekonstrukcije oziroma prizidave jedilnice na OŠ Domžale je že pridobljeno pravno-močno gradbeno dovoljenje. Izbran je že tudi izvajalec gradbeno obrtniških del. Ocenjena vrednost investicije znaša 1,16 milijona evrov z DDV. Hkrati z razširitvijo jedilnice se bo preuredila tudi kuhinja. Nova jedilnica za učence s kapaciteto 216 sedežev bo kot dozidava umeščena med severni in zahodni trakt šole in se bo raztezala proti obstoječi atletski stezi. Prizidek jedilnice, ki se bo raztezal do maksimalnih tlorskih dimenzij 24,2 krat 17,7 metrov, bo izveden kot enovit prostor, delno vkopan, z ravno streho in nivojsko usklajen z ravno obstoječe kleti oziroma kuhinje.

Most čez Kamniško Bistrico ob vznožju Šumberka bo kmalu deležen prenove

Občina Domžale začneja z rekonstrukcijo mostu za pešce in kolesarje čez Kamniško Bistrico pri Šumberku, saj je obstoječi most preozek in dotrajan. V času prenove mostu bo pešcem in kolesarjem omogočen prehod. Novi most za pešce in kolesarje je zasnovan sodobno, z ustrezno širino ter bo poleg pešcem in kolesarjem občasno namenjen tudi za intervencijska vozila

V času prenove mostu bo pešcem in kolesarjem omogočen prehod (Foto: Vido Repanšek)

Vizualizacija prenovljene jedilnice in kuhinje na OŠ Domžale

z omejeno težo. Brv je zasnovana kot integralna prednapeta betonska konstrukcija, ki premošča reko v dveh razponih svetle dolžine 28,3 + 8,8 metra ter skupne širine 4,10 metra. Celotna dolžina brvi je približno 39,25 metra. Dela bo izvajalo podjetje RGP, d. o. o., v vrednosti 249.434,48 evra brez DDV. Dela načrtujemo v obdobju od marca do avgusta 2020. Poseg v samo strugo

bomo izvedli v času, ki ne ovira drstenja rib in mrestenja dvoživk.

Obnova ceste Rova–Dolenje

Obstoječa cesta med naselji Rova in Dolenje je v slabem stanju, zato načrtujemo rekonstrukcijo tega dela cestišča skladno z izdelano projektno dokumentacijo ter razpoložljivimi proračunskimi sredstvi. Gre za rekonstrukcijo ceste v dolžini slabega kilometra. Rekonstrukcija predvideva razširitev obstoječega vozišča za približno pol metra ter ureditev odvodnjavanja. Razširitev ceste pomeni

poseg v zasebna zemljišča, zato smo že v prejšnjem letu in začetku letošnjega leta pridobili večino dovoljenj za poseg in ureditev razširjenega cestišča. Če manjkajočih dovoljenj do začetka gradnje ne bomo uspeli pridobiti, se bo rekonstrukcija ceste izvedla v manjšem odseku. Na javnem razpisu je bil izbran izvajalec Strabag, d. o. o., ki je ponudil cenovno najugodnejšo ponudbo za omenjena dela v višini 210.058,26 evra z DDV. Z deli bomo predvidoma začeli 2. marca 2020.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA IZBOR BANKE ZA SODELOVANJE PRI DODELJEVANJU DOLGOROČNIH PODJETNIŠKIH POSOJIL OBČINE DOMŽALE V LETU 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja Javni razpis za izbor banke za sodelovanje pri dodeljevanju dolgoročnih podjetniških posojil Občine Domžale v letu 2020.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **13. marca 2020.**

Številka: 4300-13/2020
Datum: 28.2.2020

Občina Domžale v ožjem izboru za prejem Zlati kamen 2020 – najbolj prodorna občina

Nagrada Zlati kamen se je v slovenskem prostoru uveljavila kot oskar za slovenske občine.

Nagrado Zlati kamen prejmejo občine kot priznanje za razvojno prodornost. Pri tem se posebej osredotočamo na aktivnosti – na inovativne in spretnostne razvojne prijeme, ki lahko veljajo kot primer dobre prakse in ki lahko pripeljejo do večjega razvojnega preboja. V postopku izbora pretresemo vsako leto vseh 212 občin. Pri ocenah uporabljamo kvantitativna in kvalitativna merila, na koncu pa ima zadnjo besedo strokovni svet Zlatega kamna. To je neodvisno in strokovno telo, ki ga tvorijo priznani strokovnjaki s treh univerz in prakse. V slovensko ISSO raziskavo je vključenih več kot šestdeset ključnih indikatorjev razvojne uspešnosti, ki merijo razvojni napredek slovenskih občin na osmih področjih: demografija, učinkovitost, gospodarstvo, trg dela, izobraževanje, življenjski standard, socialna kohezija s politično kulturo in okolje. V analizo so avtomatično vključene vse slovenske občine, zato podatki predstavljajo dober pregled slovenskega okolja na ravni lokalne samouprave. Vsako leto ima izbor poseben poudarek, rdečo nit. Letos je to pripravljenost občin na

prihodnost: kje so občine znale najbolj integrirati sodobne tehnologije v razvoj kraja in kje so razvoj zasnovali tako, da kar najbolj odgovarja na glavne izzive prihodnosti v naravnem in širšem družbenem okolju. Finalistke za nagrado Zlati kamen 2020 so bile občine: Kranj, Jezersko, Idrija,

Domžale, Krško, Trbovlje, Slovenske Konjice, Velenje, Cerkvenjak, Maribor in Murska Sobota. Nagrado Zlati kamen 2020 za najbolj razvojno prodorno občino je letos prejela Občina Idrija.

Občina Domžale je prejela plaketu za najbolj prodorno občino v osre-

dnji in jugovzhodni Sloveniji. V izbor je bila poleg naše občine uvrščena še Občina Trbovlje, ki je bila izbrana za najbolj prodorno občino v osrednji in jugovzhodni Sloveniji. Plaketo je prevzela podžupanja mag. Renata Kosec, ki je poudarila, da so ravno dogodki tista pika na i kakovosti bivanja v Domžalah in da so številne prireditve samo odraz našega slogana Prostor zadovoljnih ljudi.

V obrazložitvi za našo občino je strokovna komisija zapisala:

Domžale izstopajo po skrbi za ranljive skupine, po skrbi za dobro podjetniško klimo in po izjemno pestrem dogajanju na različnih področjih. Leta 2019 so priredili prvi festival podjetništva za starejše pri nas. Domžale so med kraji z najbolj živahnim podjetniškim utripom. Prebivalcem omogočajo za slovenske razmere nadpovprečno raven kakovosti bivanja. O tem priča tudi mesečni seznam dogodkov na športnem in kulturnem področju v občinskem glasilu, ki je običajno dolg kar štiri strani.

BESEDILO IN FOTO: PLANET GV

Na sejmu Alpe-Adria tudi Pravljичni Šumberk

Konec januarja 2020 je svoja vrata odprl 31. sejem Alpe-Adria. Na sejmu se je predstavilo 500 ponudnikov iz 13 držav, med njimi se je s pravljično-doživljajsko potjo Pravljični Šumberk v okviru Turizma Ljubljana in regije Osrednja Slovenije predstavila tudi občina Domžale.

Na mednarodnem sejmu za zeleni, aktivni turizem ter kamping in karavaning ste se lahko seznanili s turistično ponudbo Ljubljane in regije Osrednja Slovenija. V okviru Turizma Ljubljana in regije Osrednja Slovenija sta bili letošnji glavni temi ponudba Turistične karte Ljubljana ter pohodne poti v prestolnici in njeni

Pravljični Šumberk. Ta je del **Transverzale pravljичno-doživljajskih poti po Sloveniji**. Poleg domžalskega Pravljичnega Šumberka so te poti še: Polhov doživljajski park (Polhov Gradec), Pot močvirskih škratov na Mali plac (Ljubljansko barje) in Pot pastirskih škratov na Krvavcu. Poleg tega se občina Domžale na sejemu

regiji. Na predstavitev nem prostoru so obiskovalci lahko spoznali širok nabor možnosti in ugodnosti turistične kartice, poseben poudarek pa je bil tudi na družinskih doživetjih znotraj pohodnih poti. Mira Bečan, vodja službe za turizem na Občini Domžale, nam je povedala, da domžalska občina na sejmu Alpe-Adria sodeluje že tretje leto, kjer se predstavljajo pod okriljem Turizma Ljubljana in regije Osrednja Slovenija. Ker je bil letos na sejmu poudarek na družinskem turizmu in pohodniških poteh, se je občina Domžale predstavila s pravilnično-doživljajsko potjo

predstavlja tudi z ostalimi turističnimi produkti in znamenitostmi Domžal, oglaševalo se je pustovanje na Viru in Poletni kulturni festival Studenec. V soboto se jim je na stojnici pridružil tudi hrošček Simon, maskota Občine Domžale. Po besedah Mire Bečan je bilo letos na sejmu več vsebine kot lani, pa tudi obisk je bil presenetljivo velik. Takšen sejem je po njenih besedah tudi priložnost za mreženje in druženje s predstavniki drugih turističnih organizacij ter lokalnih skupnosti.

MIHA ULČAR

FOTO: TEJA HAUPTMAN

Trideset let v službi pusta

Uvod v letošnjega pusta se je za Pustno sekcijo Striček začel z njihovim rednim letnim občnim zborom, ki je potekal v soboto, 11. januarja, v Kulturnem domu na Viru.

Letos je jubilejni občni zbor potekal še v prav posebnem vzdušju, saj so se na odru zbrali vsi, ki so pred tridesetimi leti 'zakrivali' pustno dogajanje, ki smo mu priča vsako leto. Vsem, ki so zaslužni, da se že tri desetletja na Viru živi za pusta, so podelili tudi posebna priznanja, kar se ob jubileju vsekakor spodobi. So pa glavni krivci zbranim na občnem zboru prikazali, kako so se pred tridesetimi leti ob kozarčku ali dveh na hitro zmenili za pustno dogajanje, ki je preraslo v tradicijo.

Zadovoljstva ob jubileju ni skrival predsednik Pustne sekcije Striček Peter Kosce-Pipi, ki je dejal, da so zelo ponosni na tradicijo, na močno nit, ki povezuje staro in mlado že toliko let: »V vseh teh letih se je zamenjalo kar nekaj predsednikov kot tudi ministrov. Padci in vzponi, viharji, mimo morje, sklepčnost, nestrinjanje, vse to nas skozi leto povezuje. Kljub vsemu pa naše člane, ministre in ostale deležnike vodi skupni in jasen cilj. Smo kot velika družina, ne obupamo in plujemo naprej z ekipo pridnih ministrov in ministric, ki stojijo ob meni v mojem 10-letnem predsedovanju.«

Tudi letos so na svoj račun prišli najmlajši, saj sta Pustna sekcija Striček in služba za turizem Občine Domžale za njih na pustno soboto na dveh lokacijah pripravila otroški pustni rajanj, ki sta bili povezani s pustno povorko. Dogajanje se je začelo najprej v Češminovem parku v Domžalah, kjer sta nepregledno množico otrok zabavala zajček Sladko in mama Zdravka. Poskrbela sta tudi za vključitev kurentov in razdelitev slastnih Ivankinih krofov, s katerimi so se posladkale male pisane maškarce. Organizirana povorka je v spremstvu kurentov, Godbe Domžale in domžalskih mažoretk krenila iz Češminovega parka po sprehajalni poti ob Kamniški Bistrici do prireditvenega šotora na Viru, kjer je sledila velika pustna zabava s čarovnikom Uršolinom in Ledeno kraljico. Tam so male maškarce čarovniku Uršolinu s pustnimi plesi, čarovnijami, norčijami in vragolijami pomagali priklicati pomlad. V nadaljevanju je sledilo veliko družinsko pustno rajanje, na katerem je zbrane zabaval slavni raper Nipke.

Ko je padla noč, so na svoj račun prišle še velike maskare, saj je zanje potekala najbolj nora pustna zabava v deželi pod Alpami. Velike maskare so letos zabavali Kingstoni in Vili Resnik. Pustni žur, na katerem so nagradili tudi najizvirnejše maske, pa je trajal vse do takrat, ko so virski petelini oznanili, da se noč preveča v dan.

Seveda pa je krona dogajanja vsakoletni veliki pustni karneval, ki po-

teka po virskih ulicah. Na karnevalu je nastopilo 28 domačih in gostujočih skupinskih mask, prav vsaka pa je izstopala s svojo različnostjo, barvitostjo, zabavnostjo in tematsko obarvanostjo. Zaradi tega in obiskovalcev, ki

vsako leto napolnijo Bukovčevo cesto, da si ogledajo pisano družčino maškar, je pustni karneval na Viru postal eden največjih v Sloveniji.

MIHA ULČAR

FOTO: KARIN BOŽIČ ZUPANČIČ

Sobota
4. april 2020
od 10. ure dalje

Tržni prostor
Domžale
Glasbeni nastop dueta
VAGABUNDA

ŽE 5. SEZONA KUHA ZA VAS!

 OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OBVESTILO

SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU
OBČINE DOMŽALE IN DRUŠTVO LIPA - UNIVERZA ZA TRETJE
ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE, ORGANIZIRATA ZA OBČANE
**OBNOVITVENO IZOBRAŽEVANJE O CESTNO PROMETNIH
PREDPISIH, KI BO V ČETRTEK, 5.3.2020 OB 17.00 URI
V PROSTORIH DRUŠTVA LIPA NA LJUBLJANSKI 58.**

VLJUDNO VABLJENI!

DOGODEK JE BREZPLAČEN.

OBČINA **DOMŽALE**
prstor zadovoljnih ljudi

VELIKI INTERVJU

DO NOVINARJEV NIKOLI NISMO BILI VSILJIVI

TEJA HAUPTMAN, SVETOVALKA ZA ODNOSE Z JAVNOSTMI NA OBČINI DOMŽALE, V ODHODU

Ko sva se pripravljali pogovor za Slamnik, je bila še zaposlena na Občini Domžale, kjer je štiri leta in pol opravljala delo svetovalke za odnose z javnostmi in med drugim kot desna roka neposredno skrbela tudi za javno podobo župana Tonija Dragarja.

Cveta Zalokar
Foto: Iztok Dimc

Zdaj se je odločila za spremembo, da naredi korak naprej, da sprejme nove izzive in poišče nove priložnosti. Številni so kmalu po njenem prihodu na Občino Domžale opazili njeno delo, profesionalni odnos, odprtost, prijaznost in korektnost. Mnogi, ki smo delali z njo, jo bomo pogrešali, saj je pustila velik pečat in bila zraven ali pa na čelu številnih projektov. Po poklicu je magistrica novinarskih študij in diplomantka londonske šole za odnose z javnostmi. V tem času je postala tudi pooblaščenka UE Domžale za sklepanje zakonskih zvez.

Morda za začetek opišeš, kakšno je delo svetovalke za odnose z javnostjo?

Gre za izjemno dinamično in zanimivo delo, veliko opravka je s pisno in ustno korespondenco, računalnik in telefon sta obvezna pripomočka, sporazumevaš se z ljudmi oziroma različnimi javnostmi, si vez med njimi in županom, na tekočem moraš biti z dogajanjem v vodstvu in vsemi pomembnimi projekti znotraj in izven hiše, organiziraš dogodke, predvsem pa je to timsko delo, si v nenehnem kontaktu z najrazličnejšimi informacijami. Vse je povezano s komunikacijo, vizijo in cilji delodajalca. Delovnik mine s svetlobo hitrostjo. Skratka, delo, pisano meni na kožo.

Zakaj so sploh pomembni odnosi z javnostjo?

Stiki z javnostjo so pomembni zaradi sporazumevanja med neko organizacijo in njenimi javnostmi, kot so v primeru občine občinski svetniki, častni občani, krajevne skupnosti, občanke in občani, investitorji, zaposleni v občinski upravi, javni zavodi, odbori. Morda se definiciji še najbolj približa Britansko društvo za odnose z javnostmi, ki pravi, da se odnosi z javnostjo ukvarjajo z ugledom – rezultatom tega, kar delate, kar sami pravite in kar drugi pravijo o vas. Navsezadnje ima tudi Občina Domžale znotraj Urada župana odnose z javnostmi, ki s komuniciranjem stremi k uresničevanju organizacijskih namenov in služenju javnemu interesu.

Kakšna je pri stikih z javnostmi meja in pomembnost iskrenosti, resnice, ali je morda važnejši vtis, končni cilj in podoba posameznika?

Vse od naštetega je pomembno. Sporočilo za javnost ali ena novica morata vsebovati tako resnico kot ključno sporočilo s podprto izjavo akterja zgodbe. Vtis si gledalec, poslušalec oziroma bralec ustvari sam, na podlagi videnega, slišane ali prebranega. Vse je med seboj povezano. Če ena stvar ne bo 'špilala', potem se bo v gledalcu porajal dvom oziroma bo ta posameznik pri njem sčasoma izgubil kredibilnost.

Na Občino Domžale si prišla junija 2015. Zakaj Domžale?

Moje vodilo obenem je, da lepa beseda vedno lepo mesto najde. Spoštovanje do drugih in do njihovega drugačnega mnenja je nekaj, kar nas bogati in nas hkrati ne dela enake. Lepota različnosti.

Domžale so prišle v moje življenje po nekem srečnem spletu okoliščin. V Kranju sem spoznala Domžalčana, ki me je zvalil v to občino. Takoj sem se navadila na novo okolje in tudi kmalu vzljubila to občino. Moja želja je bila, da si delovno mesto približam kraju, kjer sem doma. Župan Toni Dragar je v tistem obdobju ravno iskal novo piarovko in po dveh sestankih izbral mene. Za to sem mu še danes neizmerno hvaležna. Mislim, da si boljšega načina, da dodobra spoznam domačo lokalno skupnost, ne bi mogla zamisliti.

Kakšna je bila situacija na področju, ki si ga pokrivala? Česa si se najprej lotila?

Še danes se zelo živo spominjam prvega dneva. Hitro sem padla noter, vse me je zanimalo, predvsem pa sem skušala nadaljevati delo bivše piarovke. Kmalu je postalo jasno, da se piar na naši občini preveč ukvarja z organizacijo številnih dogodkov. To se je pozneje s službo za turizem tudi delno rešilo. Predvsem sem pa ugotovila, da se podoba Domžal v javnosti pojavlja tako različno, da je bil moj prvi večji projekt celostna grafična podoba obči-

ne – najprej smo raziskali stanje pojavnosti, določili karakter občine in izgled primarnega znaka ter iz tega potem izpeljali vse možne elemente, od dopisnega lista, priročnika s pravili uporabe vseh pojavnih elementov do razno raznega promocijskega materiala.

Bilo je opaziti kar nekaj sprememb pri utrditvi celostne podobe Občine Domžale?

Predvsem smo dosegli, da se je podoba Občine Domžale pričela uporabljati enotno. Tu pa tam še vedno odkrijem stare pojavne oblike, a stanje je mnogo bolj izčiščeno kot pred štirimi leti. Celostna grafična podoba je 'sveta stvar', tako kot ime, ki ga ne moreš kar vsakič napisati drugače. To je tako, kot bi bila jaz danes Teja, jutri pa Tea. Skratka, proces prenove podobe še vedno poteka, še vedno učimo in opozarjamo društva in zavode o pravilni pojavnosti našega znaka. In želela bi si, da bo tudi nekdo za menoj lepo skrbel za celostno podobo občine.

Kakšne pa so bile tvoje izkušnje z novinarji in mediji?

V glavnem so moje izkušnje pozitivne. Z vsemi smo imeli vedno korektno in spoštljive odnose, vedno smo se trudili, da jim priskrbimo odgovore oziroma izjave takrat, ko so to želeli. Živimo v času, ko novinarji želijo do informacij dostopati takoj in zdaj, čeprav jim tega nismo dolžni dati v tako rekoč istem trenutku. Zakon o medijih nas obvezuje, da to storimo v roku sedmih delovnih dnevih. Če samo ponazorim s številkami, v lanskem letu smo prejeli kar osemdeset novinarskih vprašanj, od tega jih je bilo osem-

Sledi svojim sanjam, če si boš le dovolj močno nečesa želel, potem ti bo to slej kot prej tudi uspelo. Jaz verjamem v to. Poslušati se je treba in se ne preveč ozirati na to, kaj bo rekla okolica.

deset odstotkov s strani enega in istega medija. Kljub dejstvu, da sta na leto organizirani dve novinarski konferenci, na kateri so vedno dane priložnosti za takšna in drugačna vprašanja.

Tvoja skrb je bil tudi protokol. Se spomniš kakšnega zanimivega dogodka, anekdote?

Ko delaš protokol, je prvi kontakt s povabljenimi vabilo. Največkrat se nam je zgodilo, da so bile adreme (seznam ljudi z naslovi in kontakti op. a.) zastarele. Tako hitro prihaja do sprememb pri podatkih, da

Družino postavljam na prvo mesto. Je moje varno zavetje in moj večni pristan. Izredno sem ponosna na mojega moža, zelo ga cenim in podpiram na njegovi uspešni trenerski poti. Trudiva se, da bi oba otroka ob vsem tem vzgojila v dve odgovorni in samostojni osebi.

smo večkrat prejeli vrnjeno pošto ali celo sporočilo, da je prejemnik umrl. Po uvedbi GDPR so se tudi naše adreme močno skrčile. Nikoli nimaš v resnici sveže adreme, nekdo se poroči ali preseli, in že se lahko pripeti, da nekdo ne prejme vabila. Morda še ta spodrslijaj, da smo v prejšnjem mandatu po nesreči pozabili na dogodke povabiti poslanca državnega zbora, živečega v Domžalah. Še dobro, da nam tega nikoli ni očitil, reciva, da je razumel to napako. Pozneje smo podobne zagate reševali tako, da nas je kar nekaj sodelavcev pregledovalo seznam prejemnikov, da se nam kaj podobnega ne bi več pripetilo.

Je Občina Domžale primerno zastopana v glavnih medijih, se o njej dovolj poroča?

Ravno to je bila tema zadnjega obiska novinark iz Radia Slovenija. Govorila je o tem, da ne sliši pogosto o dogajanju v naši občini. Jaz bi rekla, da je v glavnih medijih, v mislim imam nacionalne medije, zastopana povsem primerno in tudi takrat, ko se zgodi nekaj ključnega za našo občino. Hitro pa se zgodi, da si preveč v medijih, vendar to nikoli ni bilo preveč zaželeno. Če povzamem splošno mnenje mojih kolegic in kolegov novinarjev, ti pravi, da sem srečnica, ker živim v urejeni in dobro situirani občini, ki ni znana po škandalih in čudnih peripetijah. Lahko rečem, da, kar se minulega dela na Občini tiče, do novinarjev nikoli nismo bili vsiljivi z vsebino naših tem, menim celo obratno, da bi morda lahko novinarjem bolj pogosto pošiljali sporočila za javnost.

Vse bolj so pomembni tudi družabni mediji ... Kako deluje na tem področju Občina Domžale?

Občina Domžale se je že pred leti zavedala, da se tudi odnosi z javnostmi selijo na družbena omrežja, ki so bili za nas le še en kanal za komuniciranje. Danes je Občina Domžale zastopana tudi na družbenih omrežjih, kot institucija na facebook strani, kot Visit Domžale in Kuhna na plac pa tudi na instagram profilih. Kot zadnji je bil odprt tudi profil za dogodke Čarobno mesto, kjer je bilo v enem mesecu zbranih več kot tisoč sledilcev. Vsekakor so družbena omrežja dober pripomoček za obveščanje, vsekakor

kor pa ne edini. Družbena omrežja smo načeloma uporabljali za napovedi dogodkov, nujna obvestila in objavo fotografij. Je pa nujno, da se za komuniciranje določi točen protokol delovanja. Najbolj všečen v tem momentu je zagotovo instagram profil Visit Domžale, kjer so se v čudovite slikovne objave vključili tudi občani, ki radi živijo tu in prepoznajo lepote našega kraja.

Kateri pa so bili tvoji najpomembnejši projekti, ki si jih vodila ali pa pri njih sodelovala?

Eden prvih večjih in lepših projektov je bila Kuhna na plac, kjer sem pomagala pri promociji in administraciji. Ko nismo vedeli, kaj nam bo prinesla prva Kuhna, koliko ljudi bo prišlo, ali smo sploh dovolj na glas napovedali dogodek. Bila je pravi bum in vsem je bilo noro všeč, zato je Kuhna tudi vsako leto bolj rasla, se nadgrajevala. Letos kora v peto sezono in tudi letos se bo trudila prinesiti nekaj zanimivih novosti. Eden osrednjih dogodkov v občini je prav gotovo Spoznajmo se, praznujmo skupaj v Češminovem parku – gre za eno veliko simpatično praznovanje rojstnega dneva občine z občani. Potem vsi dogodki v sklopu Čarobnega decembra, še posebej v lepem spominu mi bo ostal zadnji projekt Čarobno mesto, ki je plod dolgoletne želje mnogih občan in občanom po obuditvi Slamnikarskega parka tudi v drugih letnih časih. Mislim, da nam je odlično uspelo za prvič, predvsem pa sem ponosna, da nam je v zgodbo uspelo združiti uspešne Domžalčane in da se je ta trud in sodelovanje odražal tudi v sami čarobnosti dogodkov. Ne smem pa pozabiti še projekta turistični predstavitevni film občine Domžale, krasen projekt, ki nas je družil in povezoval skoraj eno leto. Potem so tu še tradicionalni Županov novoletni sprejem, postavitve nove spletne strani občine, fotografska razstava v Knjižnici Domžale, občinski koledar ob novem letu, protokolarna darila in številni dogodki, ki smo jih organizirali ali pa jih soorganizirali skupaj z zavodi in društvi.

Kakšna je po tvoje podoba Občine Domžale v očeh slovenske javnosti? Koliko so pri tem pomembne tudi osebnosti, posamezniki, ki izhajajo iz tega okolja?

Občina Domžale še vedno slovi kot ugledna občina z močnim temeljem podjetništva in slamnikarske dediščine. Standard bivanja v naši občini je izredno visok, saj imamo dobro razvito infrastrukturo, od vrtcev, šol in tudi do neprecenljivih pogojev bivanja. Seveda pa so največji ambasadorji lokalne skupnosti številni uspešni posamezniki z najrazličnejših področij. Veliko njih sem uspela spoznati, z nekaterimi sem tudi delovala na projektih, veliko koristnega sem se naučila od njih. Se mi pa zdi, da je še veliko neodkritih posameznikov, ki delujejo skromno, ki se ne postavljajo v ospredje, so pa zaslužni za mnogo-katero dobro delo v lokalni skupnosti. Tu mislim predvsem na številne prostovoljce, ki namenijo svoj čas in znanje za dobrobit naše družbe. In teh ni malo.

Kakšno je tvoje sporočilo ob odhodu?

Sledi svojim sanjam, če si boš le dovolj močno nečesa želel, potem ti bo to slej kot prej tudi uspelo. Jaz verjamem v to. Poslušati se je treba in se ne preveč ozirati na to, kaj bo rekla okolica. Lažje sicer to doseže posameznik, neodvisen od drugih, kot to doseže skupnost. A vendar je vsak korak napredek in zlaganje kamenčkov v mozaik. Moje vodilo obenem je, da lepa beseda vedno lepo mesto najde. Spoštovanje

do drugih in do njihovega drugačnega mnenja je nekaj, kar nas bogati in nas hkrati ne dela enake. Lepota različnosti.

Zakaj novi izzivi, sprememba, nova pot?

Kot sem že zapisala na svojem facebook profilu ob odhodu z občine: Življenje je podobno vožnji s kolesom. Če želiš ohranjati ravnotežje, se moraš kar naprej gibati in poganjati pedala. Ko doživiš občinske dogodke in delovne zadolžitve v vseh letnih časih in to nekaj let zapored, potem enostavno zmanjka kreativnih idej in delovne zagnanosti, kot sem jih doživljala ob mojem prihodu na občino. Hkrati se je mojemu možu življenje obrnilo na glavo. Njegov poklic zahteva veliko odsotnosti od doma in administrativne pomoči, tako da enostavno nisem zmogla več usklajevati dveh služb hkrati. Poleg tega si pa že dolgo želiva nekaj ustvariti skupaj.

Kaj bo zdaj predstavljalo težišče tvojega dela?

Zaenkrat bom zadolžena za vso papirologijo in administrativno pomoč. V glavnem bom počela enake zadeve kot do zdaj, le da na bolj športnem področju. Skrbela bom za organizacijo in promocijo aktivnosti, ki so del pogodbenih obveznosti med Andrejem in sponzorji. Vsekakor pa bo moje delo bolj fleksibilno, kar se delovnega časa tiče. To pomeni, da bom lahko prisotna tudi na dirkah. Letos je na sporedu eno zanimivo kolesarsko leto, ki bo poleg vseh največjih dirk na svetu prineslo tudi olimpijsko preizkušnjo.

Zelo veliko ti pomeni družina, si žena znanega kolesarja, ki zdaj opravlja še vedno pomembne naloge v kolesarstvu doma in v tujini, Andreja Hauptmana ...

Družino postavljam na prvo mesto. Je moje varno zavetje in moj večni pristan. Izredno sem ponosna na mojega moža, zelo ga cenim in podpiram na njegovi uspešni trenerski poti. Trudiva se, da bi oba otroka ob vsem tem vzgojila v dve odgovorni in samostojni osebi. Obema veliko pomeni naš skupni čas. Je pa res, da je Andrej zaradi nove službe v tujini veliko na poti, zato je moja vloga doma v tem času še toliko bolj pomembna. Imamo pa to srečo, da lahko zaradi njegove službe v tuji kolesarski ekipi tudi mi doživimo veliko lepih in nepopisnih trenutkov naših kolesarjev ter smo zato lahko povsem blizu kolesarske karavane.

Je kolesarjenje tudi tvoja ljubezen?

Res je. Kolesarjenje sem resda vzljubila šele po rojstvu obeh otrok. Neizmerno sem hvaležna, da mi je Andrej približal ta šport na nek prijazen in nevsiljiv način. Nikoli me ni silil na kolo ali me pretreniral, vedno se je trudil prikazati tisto lepo plat športa na dveh kolesih – da se na kolesu tudi razgledaš naokoli, spoznavaš pokrajine, se družiš, in kar je najpomembnejše, da pri aktivnosti tudi uživaš. Nikoli si nisem predstavljala, da bom imela tako rada vožnje v klanec, danes so mi ljubše kot vožnje po ravnini. Veliko več zadoščenja mi ponudijo kot dolgočasna biljardna miza, kot temu reče Andrej. Pa še razgledi z vrha so mnogo bolj diha jemajoči kot razgledi v dolini. Veliko kolesarskih podvigov je še na moji listi želja. Zdaj bom imela vsekakor več razpoložljivega časa za kolo. ☐

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **27. marca 2020.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **12. marca 2020, do 12. ure.**

Mestni Kino
Domžale

NE POZABI DIHATI

3. | 7. | 14. | 23. mar

drama / režija: Martin Turk / scenarij: Martin Turk / igrajo: Tine Ugrin, Matija Valant, Iva Krajnc, Klara Kuk, Ronja Matijevic Jerman, Miha Rodman, Nikola Đuričko / 2019, Slovenija, Italija / 97'

Klemen s starejšim bratom Petrom in mamo samohranilko odrašča v malem mestecu na odmaknjem podeželju. Utečen vsakdan, ki ga Klemen najraje preživlja z oboževanim bratom na teniškem igrišču in ob bližnji reki, prekine Petrovo nenadno, strastno ljubezensko razmerje s prelepo vrstnico Sonjo, kar pri Klemenu sproži naval nasprotujočih si čustev in nepremišljenih dejanj.

EMMA.

3. | 8. | 13. | 15. | 20. mar

komična drama / Emma / režija: Autumn de Wilde / scenarij: Eleanor Cotton, po romanu Emma, Jane Austen / igrajo: Anya Taylor-Joy, Johnny Flynn, Bill Nighy, Mia Goth, Miranda Hart, Josh O'Connor, Callum Turner, Rupert Graves, Gemma Whelan, Amber Anderson, Tanya Reynolds, Connor Swindells / 2020, ZDA / distribucija: Karantanija / 132'

Emma Woodhouse (Anya Taylor-Joy) je lepa, pametna in bogata. V svojem zaspanem mestecu nima prave teknice. V bleščeči satiri družbenega razreda in bolečini odrasčanja se Emma prebija med neuspešnimi poskusi romantičnih zbliževanj, da bi našla ljubezen, ki je bila že ves čas tam. Nova filmska interpretacija priljubljenega komičnega romana Jane Austen o iskanju sorodne duše in zasluženemu srečnemu koncu.

MLADI AHMED

20. | 23. | 26. mar

drama / Le jeune Ahmed / režija: Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne / scenarij: Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne / igrajo: Idir Ben Addi, Olivier Bonnaud, Myriem Akheddiou, Victoria Bluck, Claire Bodson, Othmane Moumen, Amine Hamidou, Yassine Tarsimi, Cyra Lassman / 2019, Belgija, Francija / distribucija: Fivia / 90'

Zgodba o trinajstletnem Ahmedu, belgijskem najstniku, ki po sprejemu ekstremne interpretacije Korana, ki mu jo vcepi lokalni imam, začne načrtovati umor svoje učiteljice. Zgodba o brezpoznojni radikalizaciji mladostnika, razpetega med ideje o čistosti ter skušnjave življenja, ki je za dosego svojega cilja pripravljen iti do konca. Nagrada za najboljšo režijo v Cannesu. »Napadi, ki so se dogajali v Franciji in Belgiji so naju pripravili k razmišljanju. Geografska bližina naju je zelo pretresla. Zato sva se začela spraševati, kako lahko skozi najine filme nekaj poveva o teh groznih dogodkih.« Jean-Pierre Dardenne

NAPREJ

6. | 7. | 14. | 22. | 28. mar

animirana komična pustolovščina / Onward / režija: Dan Scanlon / scenarij: Dan Scanlon / glasovi: Tom Holland, Chris Pratt, Julia Louis-Dreyfus, Octavia Spencer / 2020, ZDA / distribucija: Blitz / 103' / sinhronizirano, 7+

Studio Pixar predstavlja novo animirano družinsko avanturo. Fantazijski svet škratov, zmajev, morskih deklec, samorogov, palčkov in drugih mističnih bitij, ki so nekoč živel v pravljici, je izgubil svojo čarobnost. Namesto čarovnije prebivalci tega fantazijskega sveta uporabljajo mobilne telefone, kosilnice in avtomobile in ne znajo več čarati, še več, ob vsej moderni tehnologiji se jim to zdi nepotrebno. Zato se najstniška brata škrate Tian in Marlin odpravita na popotovanje, da bi odkrila, če je kje na svetu še ostalo kaj čarobnosti, s pomočjo katere bi lahko samo še dan preživela s svojim očetom, ki je umrl, ko sta bila še čisto majhna.

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61
1230 Domžale
www.kd-domzale.si/kino

REZERVACIJE

t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si

TEMA MESECA

POGLED ČEZ MEJE MIGRACIJ

Vključevanje učencev iz drugih držav v naše šole

Marko Drobne, Ema Cerar, Sonja Koželj Juhant, Kristina Zupančič – projektna skupina, in Milena Vidovič, ravnateljica OŠ Rodica
Foto: Miro Pivar

Šole se z vključevanjem učencev iz drugih držav srečujejo vsako šolsko leto, njihovo število je odvisno od različnih (predvsem socialno-ekonomskih) dejavnikov (npr. zaposlitev vsaj enega od staršev, stanovanje). Zakon o osnovni šoli v 2. členu opredeljuje cilje izobraževanja, med drugim vzgajanje za občje kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije, ter vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Vključitev otroka iz priseljene družine zato ni samo formalnost (šoloobvezen otrok mora v šolo), ampak je proces, v katerem se mora primarno razviti občutek sprejetosti in varnosti v novem okolju, ob tem pa različno dolgo poteka še učenje slovensčine kot učnega jezika. Proces odpira pomembna strokovna vprašanja, na katera strokovni delavci pogosto nimamo takojšnjih rešitev in odgovorov.

O projektu in dejavnostih

Projekt Pogled čez meje migracij je potekal na Osnovni šoli Rodica dve leti, od leta 2017 do 2019. Projekt je bil v okviru Erasmus+ namenjen učni mobilnosti osebja. Kot področje izboljšav smo si izbrali področje migracij, predvsem delo z učenci priseljenci in begunci. Cilji projekta so se skladali z evropskimi prioritetami tega obdobja, predvsem s Strateškim okvirjem za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020). Tako smo v projektu poudarili izboljšanje strategij, metod dela in oblik sodelovanja pri delu z učenci priseljenci z drugih jezikovnih območij.

Z novimi znanji in metodami dela, ki smo jih pridobili na strukturiranih tečajih v tujini, smo želeli utrditi in obogatiti vsebine, ki pripomorejo k nadaljnjemu učenju o vrednotah medkulturnega sobivanja, ter s tem še bolj pripraviti učence za sodelovanje z novimi učenci priseljenci ali begunci. Z učenci smo oblikovali raznolike možnosti sodelovanja z učenci priseljenci ter dejavnosti, ki omogočajo večje razumevanje medkulturnih razlik, sprejemanje, razumevanje in spoštovanje različnosti in drugačnosti, razumevanje sebe v odnosu do drugih, soočanje s predsodki in stereotipi. Učenci so spoznali različne oblike učinkovitih oblik komunikacij, se učili, kako pomagati in se pogovarjati z nekom, ki prihaja iz drugega kulturnega okolja ter uporabljati IKT tehnologijo, ki olajšuje premagovanje jezikovnih ovir.

Na šoli smo uredili kotiček za strokovne delavce z gradivi in seznamom literature za obravnavo medkulturnih tem, ki jih lahko uporabljajo pri pouku. Člani projektnega tima smo izvedli več dejavnosti, ki so sledile ciljem projekta; med drugim smo izvedli vzorčne ure z medkulturnimi vsebinami, ki so bile prilagojene otrokom glede na njihovo starost in njihove razvojne zmožnosti. Na podlagi naših izkušenj v okviru izobraževanja, kjer smo spoznali metode dela z begunci, smo pripravili načrt ravnanja ob večjih migracijah, ki bi bile lahko posledica naravnih ali drugih nesreč. Pri tem so aktivno sodelovali učenci in razvijali večšine upravljanja in pomoči ob migracijskem valu.

Priredili in dopolnili smo šolsko publikacijo z osnovnimi podatki, koristnimi in pogosto nujno potrebnimi

Dr. Andraž Teršek, dr. Marijanca Ajša Vižintin in Cveta Zalokar

Sonja Koželj Juhant, Marko Drobne in Ema Cerar

za priseljeniške učence in njihove družine, zlasti tiste, ki pridejo v povsem nov šolski sistem. Publikacija je prevedena v angleščino, želimo pa, da se jo prevede še v druge jezike, glede na izvor priseljencev v občini.

Z učitelji drugih evropskih držav smo sodelovali na eTwinning platformi v skupnem projektu Let us all combine, ki nam je omogočil izmenjavo idej in mnenj, predvsem pa skupno souporabo gradiv pri delu.

Oblikovali smo zloženko z zemljevidom, ki je namenjena priseljeniškim družinam. Opremljena je z osnovnimi informacijami o lokalnih ustanovah, in s kontakti, ki so lahko priseljencem v prvi fazi priseljevanja v veliko pomoč. Zloženka je prevedena v sedem jezikov, v katerih komunicirajo priseljenci v občini. Izdelavo je finančno podprla Občina Domžale. Pri zasnovi in pridobivanju informacij smo sodelovali z Miro Bečan s Turistično informacijskega centra Domžale. Zloženke vsebujejo tudi povezavo do spletnih različic zemljevidov, ki omogočajo osnovno navigacijo na mobilnih telefonih.

Izobraževanja v tujini

Udeležili smo se dveh izobraževanj v tujini, da bi poglobili naše znanje na področju dela s priseljenci in begunci. Prvi seminar je potekal v španski Granadi, kjer smo poleg seminarških vsebin (dela s priseljenci) znanje nadgradili s praktičnimi izkušnjami na dveh vzgojno-izobraževalnih institucijah – prvo in drugostopenjskega šolanja.

Drugo izobraževanje je potekalo v grškem mestu Pirej, kjer nas je poleg odlično pripravljenih vsebin seminarja obogatila tudi raznolika narodnostna sestava udeležencev, saj smo prihajali iz sedmih držav. Organizatorji so nas obširno seznanili z delom z mladimi begunci v tamkajšnji šoli, namenjeni njihovem vključevanju v družbo in grško okolje. Glavni doprinos izobraževanja pa je bil poudarek, da je v ospredju vedno človek, zato je bistvena človečnost in zanjo iskrenost, sočutnost, solidarnost.

Povezave na lokalni ravni

Ob odločitvi, da želimo cilje in vsebine izvedenega projekta oživiti v dejanski praksi lokalnega okolja, se nam je

na potrebnost podpornega spremljanja priseljenih družin, specifično tudi za šole, kjer priseljeni otroci po drugem letu všolanja niso več upravičeni do prilagoditev, dejansko pa pogosto opazamo, da bi še potrebovali spremljanje. V institucijah imajo tudi izkušnje, da je mreža dolgotrajnejše zavezanega in zahtevnejšega prostovoljstva na ravni lokalnega okolja šibka. Jasno izražene so potrebe po uporabi t. i. 'spikerfona' za možnosti takojšnjega stika s prevajalci za tiste, ki se na terenu srečujejo z dnevnimi migranti, ter nujnost uveljavitve začasne kartice zdravstvenega zavarovanja za priseljence.

Mnogi intervjuvanci so opozorili na preutrujenost zaposlenih, med drugim tudi zaradi birokratskih obremenitev (čeprav niso omenjali, da so le-te v veliki meri ovira predvsem priseljencem samim), kar so dodatni sprožilci negativnih odzivov pri delu s priseljenci. Intervjuvanci so predlagali oblikovanje skupine na ravni občine, ki bi s poznavanjem stanja usmerjala delo s priseljenci. Zanimiv je predlog, da bi vsaka institucija ponudila tisto, kar bi bilo ostalim v pomoč pri delu s priseljenci.

Po vseh opravljenih intervjujih lahko izluščimo tudi, da je pomembna osebna drža vsakega posameznika, ali v sebi goji željo po novih znanjih in spoznanjih, se uči spoštovanja, se vzgaja v empatiji in solidarnosti ter, ali je to pripravljen tudi udeležiti.

Otroški pevski zbor OŠ Rodica in skupina učencev priseljencev oziroma otrok s priseljenjskimi koreninami

Zelo pomembna je vloga vodstva institucij, poznavanje realnosti, s katero se ustanova srečuje, da lahko usmerja in postavlja jasna merila delovanja, spodbuja timsko delovanje ter zahteva etično delovanje vseh zaposlenih.

V času našega projekta kot tudi v pripravi na naš dogodek smo naleteli na nekatere vprašujoče odzive (»Le zakaj se je toliko treba ukvarjati s priseljenci?«) kot tudi na odprto negativne (»Jemljejo tisto, kar pripada nam, ne spoštujejo nas.« itd.). Pomembno nam je bilo prisluhniti različnim mnenjem. Pri tem je treba ločiti med nekaterimi mnenji, ki nimajo realne podlage in so posledica nevednosti ali pomanjkanja želje po resničnih podatkih, na drugi strani pa izkušnjami ljudi, ki opozarjajo na neprimerne prakse, ki bi jih morali slišati odgovorni za spremembe. Ugotovili smo, da dejanski problemi, ki so jih izpostavili posamezniki, niso zgolj težava priseljencev, temveč celotnega sistema. Pogosto izraženo razmišljanje, da priseljenci ne spoštujejo, kar je 'naše', npr. običajev, vrednot, jezika, kulture idr., pa nas je napeljalo na vprašanje, v kolikšni meri in na kakšen način sami do svojega to izkazujemo, saj lahko v odnosu drugih vidimo ogledalo lastnega delovanja.

Kako naprej? Glede na potrebe ter izpostavljene težave, ki jih v tem prispevku nismo podrobneje zapisali (prav tako nismo izpostavili mnogih dobrih praks), želimo, da se na ravni občine Domžale vzpostavi mreža sodelovanja, ki bi vključevala vse institucije z obveznostmi in zmožnostmi dela s priseljenci, z vizijo vključevanja, medsebojnega dialoga, spodbujanja primernih praks, olajšanja ovir in obremenitev.

Zavedamo se, da je vključevanje vedno vzajemen proces, s spreminjanjem na obeh straneh, z možnostmi, ki nam jih daje razmišljanje 'in – in', namesto 'ali – ali'. To je priložnost, da lastno identiteto izoblikujemo kot ljudi, ki smo etično zavezani, smo spoštljivi in solidarni; ne šele takrat, ko nas življenje postavi pred dejstvo, temveč s svobodno odločitvijo tukaj in zdaj.

Srečanje v Knjižnici Domžale

Z namenom predstavitve rezultatov mednarodnega projekta in izhodišč institucionalnega sodelovanja v Občini Domžale smo 30. januarja 2020 organizirali srečanje v Knjižnici Domžale. Po predstavitvi so v kulturnem programu, ki smo ga poimenovali Kovčki, nastopili pevci OPZ OŠ Rodica ter skupina učencev priseljencev (oziroma s priseljenjskimi koreninami) iz Bosne, Kosova, Rusije in Gvatemale, ki so predstavili svoje življenjske zgodbe.

Po nastopu je v drugem delu srečanja sledila okrogla miza z uglednima gostoma, dr. Marijanco Ajšo Vižintin in dr. Andražem Terškom.

Okroglo mizo je vodila **Cveta Zalokar**, ki je s pronicljivimi vprašanji omogočala gostoma, da sta se poglobila v jedro problema. Z izkušnjami na področju slovenske kulture, katere namen je, da nam postavi ogledalo časa, v katerem bivamo in z njenimi osebnimi izkušnjami, ki jih je delila brez zadržkov in z veliko mero sočutja, je naš dogodek obogatila in nadgradila.

Dr. Marijanca Ajša Vižintin se s priseljenci in izseljenci ukvarja v okviru svojega dela na Inštitutu za slovensko izseljstvo in migracije ZRC SAZU in je hkrati vodja projekta Le z drugimi smo. V svojih razmišljanjih izhaja tudi iz svoje pretekle strokovne prakse dela v šoli. Je v dejavnem stiku s posamezniki, skupinami ter društvi, ki svoje narodnostne identitete razumejo kot možnost osebne svobode in povezovanja z drugimi, v spoštljivem sobivanju. V pogovoru nam je predstavila statistična dejstva z zvezi z migracijami v Sloveniji, ki nam kažejo drugačno podobo od pogosto nakazanih javnih stališč. Spodbudila nas je k medinstitucionalnem povezovanju pri delu s priseljenci, k osebni zavzetosti in delovanju ter pripravljenosti za učenje. To ima pri delu z mladimi posebno težo, saj slovenske vzgojno-izobraževalne institucije po svoji izvorni zavezanosti temeljijo na vključevanju in ne na izključevanju. Osvetlila nam je oba vidika, sodobno in preteklo izseljevanje Slovencev, kot tudi priseljevanja v Slovenijo, kar je vedno znova odslakava trenutnega stanja v času in prostoru medsebojnih srečevanj.

Dr. Andraž Teršek, ustavni pravnik, visokošolski predavatelj, tudi 'kritični državljan', v javnosti utemeljuje znanje in razumevanje temeljnega področja ustavnega prava, v njem izraženih zavez demokracije, vzpostavljanja ter varovanja človekovih pravic in svoboščin. S svojim znanjem in razumevanjem postavlja merilo etike političnega delovanja. V tokratnem pogovoru je osvetlil zavezanost naše države k odprtosti in vključevanju, z zagotavljanjem in varovanjem temeljnih človekovih pravic in svoboščin vsakomur na območju delovanja slovenske države. V nadaljevanju pa je z dejanskimi primeri spregovoril o pasteh birokratizma, ko se, namesto največjega dobrega, kar se lahko stori za posameznika ali družino, iščejo razlogi za čim manjšo skrb. Iz vsebine njegovih besed vejeta jasno opozorilo in spodbuda, da lahko razumno posameznik, ki izhaja iz človečnosti, s spoštljivo modrostjo, brez prelaganja odgovornosti, v družbi soodloča in polno ter verodostojno deluje. □

Zelena luč za ustanovitev službe za evropske projekte

Domžalski občinski svetniki so se v četrtek, 30. januarja 2020, sestali na 10. redni seji Občinskega sveta Občine Domžale, na kateri so obravnavali šest točk dnevnega reda.

Miha Ulčar
Foto: Vido Repanšek

Po potrditvi zapisnika prejšnje seje in pri obravnavi dnevnega reda je župan **Toni Dragar** predlagal spremembo dnevnega reda in sicer, da se 5. točka (Sklep o ugotovitvi javne koristi) dnevnega reda umakne. V razpravo pri dnevnem redu se je vključil **Branko Heferle** (LMS), ki je dejal, da je gradivo pod 4. točko dnevnega reda (Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Domžale – druga obravnava) v nasprotju z veljavno zakonodajo, ki ureja to področje in pa tudi v nasprotju s statutom občine. Prav tako je dejal, da omenjene točke ni obravnavala statutarno-pravna komisija. Predlagal je sklep, da se ta točka umakne z dnevnega reda, občinska uprava pa naj do naslednje seje pripravi konkreten načrt stvarnega premoženja, pri tem pa naj vključi tudi krajevne skupnosti in zainteresirano javnost. Predlaganega sklepa o umiku četrte točke svetniki niso potrdili, so pa potrdili predlagani dnevni red z umikom 5. točke dnevnega reda.

Volitve in imenovanja

Pod točko volitve in imenovanja so svetnice in svetniki ugotovili, da Gašperju Kopitarju preneha funkcija člana odbora za družabne dejavnosti in funkcija predstavnika Občine Domžale v svetu javnega zavoda Kulturni dom Franca Bernika Domžale. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je prejela pisno izjavo Gašperja Kopitarja, da odstopa z obeh prej omenjenih funkcij. Komisija je pozvala vse svetniške skupine, da podajo svoje predloge, na podlagi prispelih predlogov pa je pripravila predlog sklepa za imenovanje Dina Ajkiča za člana odbora za družbene dejavnosti in Janez Avsca za predstavnika Občine Domžale v svet javnega zavoda Kulturni dom Franca Bernika.

V nadaljevanju je občinski svet za predstavnika uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti v svet javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale na predlog Občinskega štaba za civilno zaščito Občine Domžale imenoval Tino Urankar. Za predstavnika uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti v svet javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale na predlog Gasilske zveze Domžale pa je občinski svet imenoval Marjeto Kristan. Občinski svet je za predstavnika zainteresirane javnosti v svet javnega zavoda Center za mlade Domžale imenoval Tjašo Kimovec. Prav tako je občinski svet podal pozitivno mnenje v postopku imenovanja pomočnika direktorja Centra za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod, in sicer daje pozitivno mnenje kandidatki Simoni Rihter.

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Domžale – druga obravnava

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Domžale vzpostavlja novo organizacijsko enoto v okviru urada župana – službo za evropske projekte. Na prvi obrav-

navi omenjenega odloka, ki je bila na 9. redni seji dne 19. 12. 2019, so bila v razpravi s strani nekaterih svetnikov podana vprašanja glede ustreznosti organiziranja službe za evropske projekte v obliki službe in glede umestitve službe v urad župana, ter pobuda, da naj se prouči delovanje službe v okviru skupne občinske uprave z drugimi občinami. Predlagatelj gradiva meni, da je organiziranost in umestitev službe za evropske projekte kot nove notranje organizacijske enote v okviru urada župana ustrezna, prav tako je ustrezno poimenovanje 'služba', saj uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih v delu določanja vrst notranje organizacijskih enot ne velja za lokalne skupnosti, temveč velja le za organe državne uprave. Občina Domžale trenutno ne načrtuje povezovanja z drugimi občinami in s tem ustanovitve skupne občinske uprave z drugimi občinami, seveda pa bo z drugimi občinami sodelovala tudi na tem področju.

Služba za evropske zadeve bi opravljala naloge na področjih spremljanje razpisov za nepovratna sredstva na regionalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju, vodenje postopkov za pridobivanje sredstev iz evropskih skladov, razvoj, priprava, vodenje, koordinacija in izvajanje razvojnih projektov občine, iskanje domačih in tujih projektnih partnerjev, priprava projektne dokumentacije, oddajanje projektnih prijav ter vključevanje občine v regionalne in mednarodne razvojne mreže. Naloge na tem področju bi opravljali trije javni uslužbenci, od tega bi se enega javnega uslužbenca premestilo na novo delovno mesto, dodatno pa bi zaposlili dva nova javna uslužbenca. Povečanje števila zaposlenih javnih uslužbenčev je že določeno v sprejetem kadrovskem načrtu delovnih mest v občinski upravi Občine Domžale za leto 2020, sredstva

za dodatni zaposlitvi pa so že zagotovljena v proračunu Občine Domžale za leto 2020 in 2021.

V razpravi je sodeloval **Branko Heferle** (LMS), ki je povedal, da na statutarno-pravni komisiji na omenjeni odlok ni bilo pripomb glede pravno-formalnega vidika. Je pa izpostavil svoja vprašanja in pobude, ki jih je na omenjeni odlok podal v prvem branju. Med drugim se je vprašal, če občinska uprava spoštuje odločbe uredbe, ki ureja sistematizacijo posamezne organizacijske enote in da za tri zaposlene ni treba vzpostavljati svoje notranje-organizacijske enote. Prav tako ga je zanimalo, če je občinska uprava stopila v stik z okoliškimi občinami v zvezi s povezovanjem pri ustanavljanju skupnih služb. Heferle je še dejal, da bo zaradi omenjenih dilem glasoval proti sprejemu tega odloka.

Svetniki so odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Domžale v drugi obravnavi sprejeli s 15 glasovi za in šestimi glasovi proti.

Program dela in finančni načrt Nadzornega odbora Občine Domžale za leto 2020

Program dela in finančni načrt Nadzornega odbora Občine Domžale za leto 2020 je predstavil **mag. Borut Kurmanšek**, predsednik Nadzornega odbora Občine Domžale, ki je dejal, da Nadzorni odbor v letu 2020 načrtuje dokončanje sedmih že v letu 2019 začetih nadzornih pregledov ter predvidoma 23 novih nadzornih pregledov. Nadzorni odbor lahko v letu 2020 opravi tudi izredne nadzore, ki v letnem programu niso konkretno opredeljeni, če se bo zanje odločil na osnovi utemeljenih danih pobud za izredni nadzor.

V razpravi je **Branko Heferle** (LMS) povprašal, koliko poročil nadzornega odbora je bilo do zdaj posredovanih

občinskemu svetu, saj to nalaga zakon. Svetniki pa so dolžni ta poročila obravnavati in ugotovitve pri svojem delu tudi upoštevati. V nadaljevanju je povprašal, zakaj Nadzorni odbor ni opravil pregleda razpolaganja z nepremičnim in premočnim premoženjem Občine Domžale. **Mag. Bojan Arh** (SAB) je vprašal, koliko prijav je bilo do zdaj podanih na Računsko sodišče. **Ivan Pšag** (LMM) pa je vprašal, kaj sledi ugotovitvam Nadzornega odbora, saj iz njihovih poročil ni razbral nobenih zahtev, da želijo kaj spremeniti oziroma, da se nič ne zgodi. **Matej Oražem** (LMM) je dejal, da bi tudi sam želel slišati poročila Nadzornega odbora. Med drugim je izpostavil poročilo o pregledu Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, saj je prepričan, da je bilo v letu 2018 veliko kršitev. **Bojan Čad** (LMM) je predsednika Nadzornega odbora vprašal, ali Nadzorni odbor dela po poslovniku, če ta sploh obstaja, in kdaj je bil sprejet. V nadaljevanju je dejal, da je naloga predsednika Nadzornega odbora, da uskladi poslovnik z ostalimi občinskimi akti. Zanimalo ga je še, kakšen je vsebinski način dela in kako deluje Nadzorni odbor. **Metoda Marčuna** (LMM) pa je zanimalo, kako je s priporočili Nadzornega odbora, ali se proizvede konkretne ukrepe ali ostanejo samo na papirju. Zanimalo ga je tudi, če se pri določeni osebi ugotovi, da je storila nepravilnost, če nosi odgovornost oziroma posledice, ne glede na to, če v času postopka ni več na funkciji.

V nadaljevanju je mag. Kurmanšek odgovoril na vprašanja svetnikov. Poudaril je, da je Nadzorni odbor samostojen organ in kot tak pri svojem delu avtonomen, saj tako narekuje zakon o lokalni samoupravi. Določbe občinskega statuta pa govorijo, da samostojno sprejema program dela. Prav tako zakon o lokalni samoupravi nalaga Nadzornemu odboru, da posebej obvešča občinski svet. Prav tako so vsa poročila Nadzornega odbora objavljena na občinski spletni strani. Je pa izpostavil tri poročila iz preteklosti, ki so bila zelo alarmantna, vendar po njegovih besedah občinski svet ni naredil nič. Glede Računskega sodišča je povedal, da je bila v prejšnjem mandatu podana ena prijava. Z njihove strani so dobili odgovor, da bodo to prijavo težko uvrstili v svoj program dela. Glede pregleda ZŠRD je dejal, da je v teku in da bo zaključen v dveh mesecih. Mag. Kurmanšek je odgovoril tudi na vprašanje v zvezi s poslovnikom Nadzornega odbora, ki je bil sprejet leta 2017 in je usklajen z zakonom o lokalni skupnosti. Pa uskladištev poslovnika s statutom pa je po njegovih besedah predhodno treba spremeniti statut, kar je naloga občinskih svetnikov.

Mag. Heferle je pod to točko podal tri sklepe, in sicer: (1.) Nadzorni odbor Občine Domžale v svoj polletni plan vnese še poletni nadzor razpolaganja z občinskim nepremičnim in premočnim premoženjem in letni nadzor ključnega računa proračuna Občine Domžale. (2.) Nadzorni odbor Občine Domžale mora trimesečno posredovati Občinskemu svetu Občine Domžale poročila o opravljenem nadzoru pri nadzorovanih osebah, pri katerih je ugotovil kršitve predpisov ali ugotovil druge nepravilnosti. (3.) Občinski svet Občine Domžale mora ta poročila obravnavati na prvi seji po posredovanju poročil.

Prva dva predlagana sklepa s strani mag. Heferleta občinski svetniki na glasovanju niso potrdili, so pa potrdili

njegov tretji predlagani sklep ter tudi osnovni sklep v gradivu o seznanitvi dela in finančnem načrtu Nadzornega odbora Občine Domžale za leto 2020.

Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem občine za leti 2020 in 2021

Gradivo pod omenjeno točko je svetnikom predstavil **Jure Košutnik**, vodja oddelka za urejanje prostora na Občini Domžale, ki je dejal, da sta v gradivu dve tabeli, v kateri so navedene nepremičnine predvidene za nakup in prodajo. Povedal je, da se v letih 2020 in 2021 predvideva nakup za dobrih 900.000 evrov zemljišč ter za dobrih 440.000 evrov prodaje zemljišč. Izpostavil je še, da bodo vse predloge, ki so navedeni v gradivu, težko realizirali, saj je marsikatera nepremičnina obremenjena s hipotekami, služnostjo, ali pa ne bodo prišli skupaj s ceno.

Najprej se je v razpravo vključil **Branko Heferle** (LMM), ki je dejal, da je že na začetku seje predlagal umik te točke z dnevnega reda, saj je v nasprotju z zakoni in predpisi. V nadaljevanju je izpostavil neusklajenost občinskih aktov z zakonom o lokalni skupnosti. Njegov predlog je, da se tega gradiva ne izglasuje, in svetnike pozval, da glasujejo proti. Občinska uprava pa naj do naslednje seje pripravi ustrezno gradivo. **Jožko Korošec** (LTD) je predlagal, da naj bo prihodnjič na seji prisotna tudi vodja pravne službe, občinsko upravo pa je vprašal, če je gradivo te točke zakonito. **Matej Oražem** (LMM) je v zvezi z dilemo zakonitosti ali nezakonitosti dejal, da bi morala za gradivom stati pravna služba in direktor občinske uprave.

Peter Gubanc, vodja oddelka za premoženjske zadeve, je povedal, da je omenjeno gradivo pripravljeno v skladu s sklepom, ki ga je občinski svet sprejel leta 2018. **Jure Košutnik**, vodja oddelka za urejanje prostora, pa je dejal, da z vsemi lastniki zemljišč, navedenimi v gradivu, že potekajo pogovori ali pa so del nekaterih investicij. **Edvard Ješelnik**, direktor občinske uprave, pa je svetnikom predstavil zgodovino postopka načrta stvarnega premoženja, ki je bil od leta 2003 vedno priloga proračuna. Do spremembe je prišlo v letu 2017, ko je Ministrstvo za javno upravo od Ministrstva za finance prevzelo stvarno premoženje, zaradi česar so izoblikovali samostojen sektor izven ministrstva za finance. Zaradi tega so morale lokalne skupnosti leta 2018 ta načrt umakniti iz proračuna ter oblikovati samostojen postopek. Dejalo je, da so na podlagi 24. člena zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti ustvarili samostojen dokument s tekstom. Občinski svet je za proračuna za leti 2018 in 2019 pooblastil župana, da sme do nekega zneska sam vnašati določena razpolaganja s stvarnim premoženjem. Ta sklep se je vnesel tudi v proračuna za leti 2020 in 2021, saj je stališče občinske uprave, da ta sklep ni potekel, saj nima določbe, s katero bi mu določili rok trajanja. Ješelnik je še dodal, da je gradivo te točke zakonito.

Svetniki so s 13. glasovi za in 10 glasovi proti sprejeli načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem občine za leti 2020 in 2021.

V nadaljevanju seje so svetniki obravnavali in sprejeli program dela občinskega sveta za prvo polletje 2020, za konec pa so sledila še svetniška vprašanja, pobude in predlogi. □

NOVICE

Pletemo kite

V KUD Fran Maselj Podlimbarski Krašnja že več kot petindvajset let prikazujejo in ohranjajo pletenje kit iz pšenične slame kot nekdanjo pomembno obrt, ki je mnogim v naših krajih prinašala dodaten zaslužek. Vera Beguš, avtorica in urednica knjižice Pletemo kite, je v njej zbrala zgodbe in bogato fotografsko gradivo, povezano z društvenim delovanjem na tem področju, strokovno besedilo o pletenju kit v zadnjem delu knjige pa je prispeval Matjaž Brojan.

V Slamnikarskem muzeju Domžale je v sredo, 29. januarja, potekal dogodek Srečanja pod slamnikom, ki so ga poimenovali Pletemo kite s KUD Fran Maselj Podlimbarski Krašnja. V pogovoru z Vero Beguš, avtorico in urednico knjižice Pletemo kite, ter Matjažem Brojanom, ki je napisal strokovno besedilo o pletenju kit, pa so v prijetnem druženju krašnjaških pletic predstavili potek nastajanja knjige od zamisli do natisa in se pogovarjali o današnjem pomenu te že skoraj pozabljene obrti. Pogovor je vodila Cveta Zalokar.

Na začetku je Vera Beguš predstavila zamisel za nastanek knjige, ki jo je sofinancirala Evropska unija. Na skoraj sto straneh domoznansko delo predstavlja pričevanja žanjic, koscev in pletic kit; opisuje kmečka dela in opravila, ki jih je bilo treba opraviti,

da je iz slame nastala kita; dodaja tudi pričevanje moža, ki je kite zbiral in oddajal industriji. Osrednji del opisuje in na fotografijah prikazuje, kako so Krašjanke in Krašjani obudili staro obrt ter jo predstavljali doma in v tujini ter zanjo motivirale šolsko mladino. V zadnjem delu je strokovno besedilo Matjaža Brojana o pletenju kit.

Matjaž Brojan je povedal nekaj anekdot o tem, kako se je učil ustvarjati kite pri pleticah v Krašnji, kako so prišli do imena 'pletice', saj za osebe, ki so pletle kite, ni bilo pravega naziva. V nadaljevanju je dejal, da so kite, pletene z žensko roko, bile mnogo boljše kot kite, pletene z moško grobo roko, tako so moški rajši kite vozili do tovarn, ženske pa so kite pletle doma. Je pa bilo vso pletenje ob petrolejkah, zato so se pletice dobivale vsak večer drugje, da so prihranili petrolej. Ob pletenju je bilo veselo, saj se je tam tudi pelo, kar so nam nazorno prikazali Ljudske pevke in pevci Fran Maselj Podlimbarski iz Krašnje, ko so ob pletenju kit v Slamnikarskem muzeju zapeli tudi nekaj starih ljudskih pesmi. Ob koncu so se Veri Beguš ter Matjažu Brojanu zahvalili in jima čestitali za tako lepo predstavitev zgodovinskega arhiva, ki bo ostal zanamcem.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Društvo Ajda Domžale gostilo mednarodni Krog zastopnikov za biodinamiko

Društvo Ajda Domžale uspešno deluje že 19 let, vsako leto pa organiziramo različna predavanja in praktične delavnice o biodinamiki ter sorodnih temah, ki so zelo dobro obiskana, saj so odprta tudi za širšo javnost, ne le za člane društva.

V oktobru 2019 je Društvo Ajda Domžale gostilo mednarodni Krog zastopnikov za biodinamiko, skupnost predstavnikov iz različnih držav, ki z nasveti pomagajo organizacijam in kmetom pri njihovem delu. Krog zastopnikov deluje v okviru Sekcije za kmetijstvo Goetheanum v Švici. Društvo Ajda Domžale so obiskali predstavniki iz različnih držav, kot so Švica, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Danska, Velika Britanija, Francija in Italija.

Obiskovalcem smo predstavili delovanje društva, na sedežu društva so si ogledali shrambo biodinamičnih preparatov, nato pa smo se odpravili na Biodinamično kmetijo pri Cajhnu v Dob, ki je ena najstarejših biodinamičnih kmetij v Sloveniji, saj družina Videmšek po tej metodi kmetuje že 21 let. Mag. Andreja Videmšek jim je predstavila tudi glavne ugotovitve svojega magistrskega

dela, v katerem se je ukvarjala z analizo dejavnikov, ki vplivajo na odločitev kmetov za biološko dinamično metodo kmetovanja. Ugotovitve so predstavnike Kroga zastopnikov zelo zanimala, saj se tudi v tujini vedno bolj zavedajo dejstva, da kmetovanje ni zgolj stvar agromonije, temveč tudi pomemben družbeni pojav, kar bi morali pogosteje upoštevati tudi pri oblikovanju učinkovite (kmetijske) politike. Združenje Demeter Slovenija, ki je bilo glavni organizator večdnevnega srečanja Kroga zastopnikov, je obiskovalce popeljal po več biodinamičnih kmetijah v različnih delih Slovenije. Delovni del srečanja je potekal v Čebelarskem centru Lesce.

Za nas zelo pomemben obisk iz tujine nam je dal dodatno potrditev, da Društvo Ajda Domžale dobro deluje v pravi smeri uresničevanja svojega poslanstva, ki je širjenje ozaveščenosti ljudi o pomenu zdrave hrane, ki nam jo prinaša biodinamična metoda pridelave, ter spodbujanje večje prehranske samooskrbe. Vabljeni na zanimiva predavanja, ki so objavljena na spletni strani: www.ajda-domzale.si.

ANDREJA VIDEMŠEK

4M Group d.o.o., Medvedova ulica 11a, 1241 Kamnik

WWW.CENTER-BIOMASE.NET

skladišče: Kamnik
cona - Stol

matjaz.vehovec@center-biomase.net

040 123 711

Vedno na zalogi!

peleti A1 = 268⁴⁰ €/t
peleti A2 = 244⁰⁰ €/t

Hvala vsem, ki svoj prosti čas in znanje delite z otroki

Prva skupščina, ki jo je Izvršni odbor Zveze prijateljev mladine Domžale pod vodstvom predsednice mag. Karline Strehar opravil konec januarja 2020, je bila predvsem priložnost za pregled v letu 2019 opravljenega dela, ob predstavitvi katerega je predsednica zapisala, da se »zahvaljujem vsem prostovoljcem, ki svoj prosti čas in svoje znanje velikodušno delite z otroki. Tega jim drugi ne morejo ali ne znajo dati.«

Lansko leto se je uspešno začelo z 29. medobčinskim otroškim parla-

znanje Zlati bralec je iz občine Domžale prejelo 132 otrok, ZPM pa je bila tudi letos nosilec dejavnosti v okviru Tedna otroka, z brezplačnimi gledališkimi predstavami, filmi in ustvarjalnimi delavnicami ter sprejemom župana. Na OŠ Vencija Perka je bilo srečanje na temo aktivacije skupnosti učenec, organizirana je bila učna pomoč, 49 učencev se je udeležilo Tabora socialnih veščin, pripravljena so bila strokovna srečanja mentorjev. V okviru socialnega programa so bila 14 druži-

mentom na temo Šolstvo in šolski sistem (gostiteljica OŠ Preserje pri Radomljah), nadaljevalo z regijskim (OŠ Vencija Perka), zaključilo pa z nacionalnim parlamentom v Ljubljani. Posebno skrb je ZPM namenila programu počitniških dejavnosti, tako med polnimi kot zimskimi počitnicami, skupaj z OŠ Rodica je sodelovalo blizu 80 otrok. ZPM se je predstavila na občinskem praznovanju Spoznajmo se, praznujmo skupaj, bralno značko in pri-

nam donirana oblačila, obutev in hrana za otroke in odrasle, ZPM sodeluje v projektu Botrstvo, socialno ogrožene družine smo vključevali v humanitarne programe, pomagali pri zagotavljanju šolskih potrebščin, različnih letovanj pa se je udeležilo 84 otrok iz občine Domžale, skupaj z drugimi občinami 165, 38 iz občine Domžale brezplačno, nekaj s subvencijo ZZZS. Leto se je zaključilo z vrsto novoletnih prireditvev, s katerimi smo želeli in to željo tudi

v okviru možnosti izpolniti – omogočiti vsem otrokom praznično vzdušje.

Na skupščini je bil sprejet tudi program dela ZPM Domžale za leto 2020, v katerem bo tudi letos posebna skrb namenjena kvalitetnemu preživljanju prostega in prazničnega časa (letovanja in zimovanja, počitniško varstvo, novoletne predstave). Posebej bomo skrb namenili otroškemu parlamentu, nagradili otroke v zvezi z bralno značko, obeležili teden otroka ter nadaljevali s humanitarno dejavnostjo za pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin (botrstvo, dobrodelne akcije, sodelovanje z ZPMS), v programu pa načrtujemo tudi dogodek Igraj se z nami.

Vse aktivnosti v ZPM Domžale imajo cilj blažiti posledice socialne krize, hkrati pa s programi otrokom in mladim omogočiti uspešno soočanje z izzivi sodobne družbe. Prav tako bomo poskušali omogočiti izobraževanje ter podporo mentorjev in izmenjavo dobre prakse dela z otroki. Povezovali bomo otroke s področja UE in jih kot odgovorne državljanke spodbujali k aktivnosti v družbi.

Eden najpomembnejših ciljev ZPM Domžale pa še vedno ostaja: dvig kakovosti življenja otrok in mladostnikov ter sooblikovanje njihovih življenjskih kompetenc na področjih čustvenega, socialnega in intelektualnega razvoja.

VERA VOJSKA
FOTO: OTROŠKI PARLAMENT 2020

Bližje ljudem: Varstvo invalidov in predstavitev dela koordinatorke invalidskega varstva

Zakon o osebni asistenci, ki je začel veljati 1. 1. 2019, invalidom daje pravico do pomočnika. Do sprejetja tega zakona so osebno asistenco izvajala različna invalidska društva oziroma organizacije za svoje člane, vendar na osnovi programov, ki jih je sofinanciralo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, zakon pa to področje ureja sistemsko. Pravica pripada vsem invalidom, ki potrebujejo pomoč osebnega asistenta, Zakon o asistenci pa je uvedel tudi koordinatorja invalidskega varstva – strokovnega delavca, ki deluje na območju posameznega centra za socialno delo, ki pokriva več enot centrov za socialno delo.

Osebna asistenca je pomembna pridobitev za invalide. Zakon o osebni asi-

stenci odkriva ter odpravlja veliko pomanjkanje, v katerem živijo še mnogi invalidi. Zaradi te pomoči so invalidi bolj mobilni, saj je veliko invalidov še vedno zaprtih med štiri stene, pa zanje sploh ne vemo, prav tako ne vemo za enako število ali še več sorodnikov, ki skrbijo zanje. Pomembno je tudi, da je osebna asistenca pravica, ki ni odvisna ali odmerjena na podlagi materialnega položaja upravičenca, ampak njegovih potreb. Prav tako ni financirana s sredstvi lokalnih skupnosti in zato ne prihaja do razlik ali neenakosti med uporabniki glede na kraj bivanja. Z zakonom je sistemsko na novo opredeljena tudi pravica gluhih in slepih do komunikacijskega dodatka, ta pa jim je za-

gotovljen v višini nižjega dodatka za pomoč in postrežbo. Komunikacijski dodatek je pravica, ki se lahko dodeli gluhi, slepi ali gluhoslepi osebi, ki izmed storitev osebne asistencije potrebuje zgolj pomoč pri komunikaciji in spremstvu.

Na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod, enoti Domžale je v četrtek, 30. januarja, potekalo spoznavno srečanje z namenom predstavitve koordinatorja invalidskega varstva in vsebine področja varstva invalidov, ki jo v okviru svojih pristojnosti izvaja Center za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod. Srečanja so se udeležili predstavniki lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij ter institucij zdravstva in socialne z območja občin bivše skupne občine Domžale.

Po besedah Andreje Rihter, direktorice Centra za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod, je šlo za prvega v nizu dogodkov, ki jih na CSD Osrednja Slovenija – vzhod želijo organizirati, saj je s svojo ekipo prepričana, da če so povezani, so lahko učinkoviti vsak na svojem področju, na katerem opravljajo svoje poslanstvo. To pa je predvsem skrb za ranljive. Pomočnica direktorice enote Domžale Simona Rihter je zbranim predstavila delo centra za socialno delo, za njo pa je vlogo koordinatorja invalidskega varstva predstavila Tina Drnovšek, ki je dejala, da si želi, da je to srečanje uvod v njihovo nadaljnje sodelovanje. Sama delo koordinatorice invalidskega varstva opravlja dobre pol leta. Po njenih dosedanjih ugotovitvah na terenu so posamezniki, ki uveljavljajo osebno asistenco, zadovoljni z njenim izvajanjem.

Na dan 31. 12. 2019 je na območju CSD Osrednja Slovenija – vzhod osebno asistenco uveljavljalo 73 posameznikov. (Domžale – 37, Kamnik – 19, Litija – 17), v postopku pa je bilo 33 vlog (Domžale-18, Kamnik – 7, Litija – 8).

Na območju CSD Osrednja Slovenija – vzhod je bila na dan 31. 12. 2019 pravica do komunikacijskega dodatka v obliki nadomestila priznana 79 upravičencem (Domžale – 37, Kamnik – 23, Litija – 19).

MIHA ULČAR

DKLimbarskaGora

vabi na tradicionalno prireditev

32. POHOD PO NAGELJ NA LIMBARSKO GORO

ki bo v nedeljo, 29. marca 2020

Za najbolj zgodnje ob 9. uri **MAŠA** v cerkvi sv. Valentina

Ob 11. uri **KULTURNI PROGRAM**

Za zabavo bo skrbel **Ansambel NALET**

Generalni sponzor Nissan Krulc Moravče

Pridite po svoj nageljček in preživite zadnjo nedeljo v marcu v prijetnem druženju v naravi in med prijatelji!

Milan Marinič: V lepoti kulturnih dogodkov

V prazničnem tednu, namenjenem slovenskemu kulturnemu prazniku, sta se v okviru Srečanj pod slamniki v Slamnikarskem muzeju pogovarjala prvi direktor javnega zavoda Kulturni dom Franca Bernika Domžale Miran Marinič in zdajšnja direktorica Cveta Zalokar. Izhodišče za njun pogovor je bila knjiga V lepoti kulturnih dogodkov, ki jo je v samozaložbi izdal Milan Marinič in v njej predstavil dogajanja od začetka delovanja kulturnega doma pa vse do leta 2018.

Večer pa je bil mnogo več kot le predstavitev omenjene knjige, saj smo

kot povezovalca srečevali na različnih kulturnih prireditvah, tudi glasbenih, kar je bila, to je povedal malce v sme-hu, edina njegova povezava z glasbo. Po kratkem sprehodu skozi nastopa-nje v Šentjakobskem gledališču, o ka-terem je Milan Marinič govoril s poseb-no ljubeznijo, sta se sogovornika spo-mnila njegovega dela v Republiškem odboru sindikata delavcev v kulturi, kjer je pridobil veliko bogatih izkušenj, ki so mu prišle pozneje še kako prav. Sledilo je njegovo vodenje Prešernove-ga gledališča Kranj, začeto v letu 1990, in je pomenilo prelomnico za to gleda-

mu Slamnika, začetkom dela Likovne-ga razstavišča – Galerije Domžale in z njo povezane bogate zbirke umetni-ških del, začetek Mestnega kina Dom-žale, Slamnikarskega muzeja, Mena-čenkove domačije, izdajateljska dejav-nost. Posebej z žarom v očeh se je so-govornik spomnil začetkov dela v Kul-turnem domu Franca Bernika Domžale, ko je sprva, kot edini zaposleni, z zunanji sodelavci opravljal vsa dela. Služba, če jo lahko sploh tako imenu-jemo, je bila njegov način življenja. Ni hodil v službo, delo v kulturnem domu mu je bilo užitek, kulturni dom je po-

skozi njun pogovor spoznali življenjsko, predvsem pa delovno pot znane-ga domžalskega kulturnika, ki je prvi Domžalec, rojen v Študi, otroštvo in mladost je preživel v Domžalah, na Ljubljanski cesti, od koder je tudi nje-gov prvi dotik s kulturo oziroma ume-tnostjo – gledanje opere po televiziji, takrat so bile še zelo redke, ob tem pa je bil kot otrok še posebno pozoren, s kakšno spoštljivostjo je lastnik TV v roke jemal knjige iz bogate zasebne knjižnice. Po gimnaziji je študiral na Pedagoški fakulteti, zgodovino in slo-venski jezik – tudi zaradi ljubezni do slovenščine. Razmišljal je tudi o igral-stvu, vendar se zanj ni odločil, je pa de-loval v dramskih krožkih. Prva zaposli-tev v letu 1974 je bila povezana s kultu-ro – postal je pomemben del Kulturne skupnosti Domžale. Že prej se je vklju-čil v Šentjakobsko gledališče, v njem nanizal kar 93 nastopov, med njimi je bil tudi edini in zadnji slovenski Figa-ro, tudi njegova zadnja vloga. Posebno se rad spominja recitala iz leta 1974, or-ganiziral ga je Študentski klub Domžale, v okviru katerega je v polni hali Ko-munalnega centra Domžale ob 8. mar-cu na pamet povedal Cankarjevo Sko-delico kave. Sam je prireditev tudi reži-ral, zanj pa je pomenila prvi javni stik s kulturo v Domžalah, hkrati pa ga je uspešna odmevna prireditev zelo za-interesirala za javno nastopanje. To je bil začetek njegove domžalske kultur-ne poti, saj smo ga od tedaj velikokrat

lišče. Z velikimi naporji vseh, posebno pa direktorja Milana Mariniča, je gle-dališče hitro napredovalo. Direktor se je trudil ustvariti vezi med vsemi, po-skrbel je za primerno vzdušje v prvem slovenskem gledališču, ki je abonma vpisovalo z računalnikom, s pogovo-ri z občino in državo je uredil financi-ranje, kljub zapletom v zvezi z imeno-vanjem direktorja v letu 1994, je gle-dališče z uspešnim delom nadaljeva-lo vse do leta 1998, ko se je na povabi-lo odločil, da sprva kot v. d. direktorja prevzame Kulturni dom Franca Bernika Domžale in spomladi 1999 postane njegov direktor. Ob tem sta obiskoval-cem Srečanj pod slamniki sogovornika pojasnila njegovo odločitev za kul-turni umik iz domžalske kulture pred mnogimi leti, Milan Marinič pa je pose-bej poudaril, da mu je prevzem funkci-je direktorja javnega kulturnega zavo-da, prvega v zgodovini Domžal, pome-nilo izziv, pravi trenutek, da se vklju-či v svoje mesto in da skupaj ustvari-mo kulturni center s kakovostno kulturno ponudbo. Zanj je bila to nova priložnost za nove kulturne programe, uspešna je bila že prva sezona, ki je prinašala programe z blagovno znam-ko domžalskega kulturnega doma. So-govornika sta se sprehodila od začet-ka delovanja javnega zavoda, ki je po-nudbo dopolnjeval s številnimi novimi programi: največ pozornosti sta name-nila znamenitemu festivalu – Grobeljski koncerti komorne glasbe, prevze-

stal način njegovega življenja in življe-nja njegove družine – vse do leta 2002, ko se zaposli prva profesionalna moč.

Zadnji del pogovora je bil namenjen knjigi V lepoti kulturnih dogodkov, s podnaslovom Kulturni dom Franca Bernika Domžale v prvih dvajsetih sezonah 1998–2018, v kateri Milan Mari-nič v uvodu govori o začetkih kulturne-ga doma in njegovi sedanjosti, o kate-ri zapiše: »Kulturni dogodki so izobliko-vali identiteto našega mesta, kulturni dom pa je postal naš družabni prostor zavestnih srečevanj, prostor za družbe-ne stike. Prireditve v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale so obiskoval-ce, gledalce, poslušalce, ki oblikujemo dušo svojega kraja, izjemno obogatile.« Z izbranimi besedami sta sogovornika predstavila obširno knjigo, ima več kot 200 strani, v kateri boste našli Informa-cije o prav vseh prireditvah (8500) v pr-vih 20 letih našega kulturnega doma. Združitev vseh energij ob vsakem od dogodkov pomeni usklajenost, pome-ni prijetno srečanje, veselo in prisrčno, dobrodošlo vsem tistim, ki so dogodek pripravljeni sprejeti in se, tudi ob lista-nju knjige V lepoti kulturnih dogodkov spomniti svojih obiskov Kulturnega doma Franca Bernika Domžale.

Sogovornikoma hvala za prijeten večer, Milanu Mariniču pa iskrene če-stitke za knjigo, ki ostaja pomemben spomenik novejšega izjemnega kultur-nega dogajanja v naši občini.

VERA VOJSKA

Opravljenih več kot 8000 prostovoljnih ur

Tako kot v marsikateri humanitarni organizaciji tudi v Rdečem križu Slo-venije ugotavljajo, »da ne poznajo od-govorov na mnoge, vedno bolj komple-ksne, humanitarne izzive sodobnega sveta, od podnebnih kriz vse do nujnih zdravstvenih razmer.« Želijo pa storiti, kar morejo, pokazati, da so – kot po-samezniki družbena bitja, z občutkom za pomoč in dolžnostjo podpreti in ščititi ljudi v stiski. Tako je Rdeči križ po vsem svetu že več kot stoletje in pol upanje za vse, ki jim je treba pomaga-

ski stroški, komunalne storitve, elek-trika, ogrevanje, zavarovanje in dru-go) v vrednosti 23.000 evrov.

S svojim delom je nadaljevala tudi javna kuhinja, kjer je bil vse leto na voljo tople obrok za 13 do 15 prejemni-kov dnevno v vrednosti 22.000 evrov. V bivalnikih bivajo štirje moški, ki ni-majo druge možnosti namestitve. Ko-ristijo topli obrok in uporabo kopalni-ce ter sanitarij. Vse leto je bilo aktiv-no tudi skladišče z rabljenimi oblačil-i in obutvijo. Skozi vse leto so preje-

ti, zaupanje pa temelj njihovega hu-manitarnega dela. To je tudi izhodišče za delo domžalske območne organi-zacije RK, da vsakemu, ki je potreben pomoči, pomagajo z vsem, kar imajo na voljo, ali pomagajo, da se seznani, kje lahko pridobi kakšno pomoč.

To se kaže tudi v delu, opravljene-m v letu 2019. Tako so v okviru so-cialne dejavnosti razdelili: 16.800 li-trov mleka, 4310 kg moke, 3110 kg te-stenin, 4170 litrov olja, 2040 kg riža, 4368 pločevink pelatov, 4872 pločev-ink fižola, ob tem pa še 954 kartonov prehrabnih paketov TUŠ in 954 ko-sov pralnega praška po 3 kg. Skupno število prejemnikov materialne pomo-či je 1495. Skupna vrednost EU hrane SKLAD 2019 in TUŠ paketov pa znaša 43.330 evrov.

Omogočili so letovanje 33 otrokom na Debelem rtiču v poletnem času in 12 v času krompirjevih počitnic v sku-pni vrednosti 8200 evrov, na Debe-lem Rtiču pa je letovalo tudi 12 sta-rejših ogroženih (skupna cena 4200 evrov). Opažajo namreč, da si starejši ne morejo privoščiti dopusta, zato so zelo veseli, če jim to lahko mi omogo-či Rdeči križ. RK Domžale je pomagal 170 otrokom pri nakupu šolskih po-treščin v vrednosti 6360 evrov, raz-deljenih pa je bilo tudi precej dru-gih šolskih potrebščin (zvezki, bar-vice, mape, torbe, svinčniki, nalivni-ki in ostale drobnarije). Pomagali so tudi pri plačilu položnic (stanovanj-

mali in izdajali donacije, ki jih je bilo prek sedem ton.

Skupaj s krajevnimi organizaci-jami je bilo opravljenih več kot 8000 prostovoljnih ur, opravljenih je bilo več kot tri tisoč obiskov na domu, ki so jih posebej veseli starejši, ki živijo sami in jim stik s prostovoljci RK ve-likokrat pomeni edini družbeni stik.

Posebej skrbni so pri promociji in šir-jenju znanj o prvi pomoči (temeljni po-stopki oživljanja in uporaba defbrila-torja), kjer ugotavljajo veliko zanimanje med osnovnošolci. Organizirali so tudi delavnice prve pomoči za občane, kjer pa si želijo, da bi bilo več zanimanja. Pa še o ekipi prve pomoči, ki je v letu 2019 opravila prek 1000 ur prostovoljnega dela z delavnicami prve pomoči.

To je na kratko o letu 2019, v okvi-ru katerega pa je bilo tako na obmo-čju območne organizacije kot krajev-nih organizacij opravljenega še veliko drugega dela, s katerim članice in čla-ni RK prispevajo k uresničevanju po-slanstva Rdečega križa Slovenije.

VERA VOJSKA

FOTO: ARHIV OO RK DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

NOVICE

Kultura – ko s svojim delom lepšamo življenja

Prav na slovenski kulturni dan, 8. februarja, je bila v organizaciji Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan v cerkvi sv. Kancijana v Škocjanu v hvaležen spomin vsem umrlim, ki so kadarkoli sodelovali z društvom, maša s kulturnim programom. Daroval jo je dobski župnik Jure Ferlež, ki je v pridigi poudaril, da je kultura tudi ali predvsem, ko s svojim delom in razmišljanjem lepšamo življenje sebi in drugim. Hkrati je poudaril, da je srečanje na gospodov in slovenski kulturni dan tudi priložnost za bogatitev sebe in drugih.

Po maši je bila v počastitev kulturnega praznika slovesnost, ki jo je vodila in z mislimi iz življenja in dela našega največjega pesnika obogatila Ajda Sokler, v njem pa so sodelovali Komorni pevski zbor Šutna pod vodstvom zborovodkinje prof. Pie Brodnik, ki je med drugim zapel Prešernovo Strunam. Ana Plahutnik, sopranistka in članica društva, se je predstavila s Prešernovo pesmijo Nezakonska mati, prisluhnili smo baritonistu Tonetu Habbjanu, ki si je za nastop izbral Prešernovo pesem Mornar, orgelska spremljava je bila v rokah prof. Marije Holcar.

V svojem razmišljanju o slovenskem kulturnem prazniku je Jure Sešek, slo-

venski radijski in televizijski voditelj, igralec in glasbenik govoril o vseh, ki jim je mar za slovensko kulturo in izročilo, o njenem pisanem pomenu, ob tem pa se je tudi vprašal, kaj nam pomeni, kam nas pelje, kako je z nami v dobri volji in žalostnih trenutkih, pozabil pa ni niti poudariti našo skupno skrb za vse lepo. Svoje misli je strnil v pesnitvi, izhodišče, za katero je izbral Prešernove verze: Sem dolgo upal in se bal. Med njegovimi rimanimi razmišljanji je bila tudi, da če človek ni človeku človek, ne kulture. Dotaknil se je

tudi dela Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan ter spomnil, da v življenju šteje le, kar je lepega in dobrega, veljajo pa spomini, ki bogatijo. Teh pa v mislih na delo Kulturnega društva Miran Jarc nikoli ne zmanjka. Spomnil je na opravljeno delo, spoštovano in cenjeno, na zelo dober obisk, aplavz. Pa tudi na hvaležnost igralcev in vseh, ki sodelujejo, saj so hvaležni za priložnosti, ki jim potrjujejo, da delajo dobro, da je kultura tisto najlepše, kar bogati človeka, pa čeprav za svoja prizadevanja in uspešno ustvarjalno delo ne dobi nagrade. Nagrada je prepričanje, da si naredil nekaj dobrega, nekaj lepega in tega na Studencu nikoli ne zmanjka.

Prisotni so po končani maši s kulturnim programom odšli v prostore društva, kjer je bilo v prijetnem druženju veliko priložnosti za spomine na umrle sodelavce, pa tudi za pogovor o letošnji jubilejni sezoni.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Osemsto let prve omembe Doba

Najbrž ni Dobljana pa še koga drugega ne, ki ne bi vedel, da je osnova krajevnega imena Dob v tesni zvezi s poraslostjo sveta ob naselitvi, in razodeva, da se je tedaj tod razprostiral hrastov gozd. Že samo ime Dob kaže, da je bil kraj naseljen v starejši naselitveni dobi. Iz Kronike Doba avtorja, znanega kronista Staneta Stražarja, ki je izšla oktobra 1979, pa tudi izvemo, da se Dob prvič omenja 7. aprila 1220. Tedaj je bil neki plemeniti Janez iz Doba /Johannes de Aich/ priča – podpisnik neke darilne pogodbe na Turjaku. Tri leta pozneje se 25. januarja 1223 omenja Viljem iz Doba /Willehelmus de lcho/. V letu 1296 se kraj imenuje dvakrat. Dne 13. novembra je plemič s Hmeljnika zamenjal šest kmetij, ki jih je imel v Dobu, s stiškim samostanom. V tem letu se prvič omenja samostojna dobska župnija, ponovno pa leta 1323.

Avtor Kronike Doba v nadaljevanju opisa izvora kraja Dob našteva še druge pomembne datume, ostaja pa dejstvo, da se krajevno ime Dob prvič omenja pred 800 leti. Kronika Doba je izšla ob 750-letnici kraja in je bila posebej zaznamovana s številnimi prireditvami. Ena od njih je bila tudi izdaja Kronike Doba, ki je bila namenjena tudi 25-letnici osvoboditve in 50-letnici Papirnice Količevo, izdalo pa jo je Društvo za raziskovanje jam Simon Robič. Ob tej obletnici je bila pred petdesetimi leti v Dobu še vrsta drugih prireditev, med njimi 5. aprila 1970 tudi slovesna akademija v organizaciji Jamarskega kluba Simon Robič, naslednje prireditve pa je usklajeval po-

seben odbor za praznovanje. Tako je bila 750-letnici namenjena tradicionalna prireditev Adam Ravbar v okoličnem gradu Krumperk v juniju. Posebnost prireditve je bila krstna izvedba skladbe Matije Tomca Kaj čakaš Turčin. Teden pozneje je na istem mestu Kulturno društvo Miran Jarc uprizorilo Črno ženo. Dobro obiskana je bila razstava Dob v slikah v Osnovni šoli Dob, 22. julija pa je Kulturno društvo Jožef Virk pred cerkvijo v Dobu odigralo množično obiskano Cvetje v jeseni. Nedelja, 12. julija, se je začela z budnično Godbo Domžale, slovesno sejo KS Dob v obnovljenem gasilskem domu ter odprtjem obnovljene ceste od zvezne ceste do cerkve v Dobu. Popoldanski del 750-letnice prve omembe Doba je popestrila velika parada, v kateri je bilo več kot 20 voz z 200 udeleženci. Organizirali so jo jamarji. Začela se je na Viru in končala v Dobu, na Starotovem vrtu, kjer se je praznovanje slovesno zaključilo.

Letos torej mineva 800 let od prve omembe središča Krajevne skupnosti Dob. Svet KS Dob je pod vodstvom predsednice Marije Ravnikar že sprejel sklep o imenovanju posebnega organizacijskega odbora, ki bo pripravil program, s katerim bomo obeležili pomemben jubilej. Glede na zelo dobro organiziranost društev in organizacij v KS Dob sem prepričana, da bomo pripravili program, s katerim se bomo spomnili tako zgodovine, ne pozabili pa niti na sedanost krajev, v katerih živimo. Že danes dobrodošli na prireditvah ob 800-letnici našega Doba.

VERA VOJSKA

Predstavitev projekta ponatisa knjig Franca Bernika

V letu 2019 smo pod okriljem Kulturnega doma Franca Bernika Domžale začeli s pripravo projekta ponatisa knjig Franca Bernika. Že dlje časa je v Domžalah tlela zamisel, da se pristopi k ponovnemu ponatisu Bernikovih temeljnih knjig o naši preteklosti, saj je ohranjenih le še peščica izvodov teh del.

Po številnih pobudah, med drugim Jožeta Oberwalderja in Tomaža Jarca, se je jeseni 2019 zbral uredniški odbor, ki ga sestavljajo župnik Župnije Domžale Klemen Svetelj, zgodovinar mag. Blaž Otrin, sodelavka na področju muzejske dejavnosti Katarina Rus Krušelj, knjigovez Tomaž Jarc, sodelavec Janez Ivan Kastelic, oblikovalec Marjan Kocjan in Cveta Zalokar kot predsednica. Uredniški odbor je pripravil vsebinski in terminski načrt ter finančen obseg projekta in ga predstavil ter zanj pridobil tudi podporo pri Občini Domžale in njenem županu Toniju Dragarju.

Tako bomo v obdobju med letoma 2020 in 2022 pripravili izdajo in ponatis vseh treh kronik, pri čemer smo se odločili, da jih bomo izdali v enotni in delno posodobljeni ter tehnično kvalitetnejši knjižni obliki. Začeli bomo s ponatisom Zgodovine fare Domžale 1 (ta bo izšla predvidoma v aprilu 2020), sledili bosta ob koncu leta 2020 Zgodovina fare Domžale 2 (izid predvidoma

v jeseni 2020) in v letu 2021 delo Z nekdanje Goričice. Najpomembnejše pa je, da bodo v tem času nastali tudi številni strokovni članki in prispevki, ki jih bodo pripravili med drugim mag. Blaž Otrin, Matjaž Brojan, dr. Miroslav Stiplošek, Katarina Rus Krušelj, dr. Anton Štrukelj, Mihael Kozjek, Jan Berlot, Ana Vrtovec Beno ... V njih bomo prvič zares natančno in strokovno osvetlili življenje in delovanje Franca Bernika, s posebnim poudarkom na delovanju v Domžalah. Prav tako bo zbrano in objavljeno tudi obsežno fotografsko gradivo, povezano z Bernikovim delom. V načrtu pa je tudi zahtevna priprava izdaje ohranjenega rokopisa Zgodovine fare Domžale 3, v katerem je popisana kronika dogajanja od leta 1940 do 1948, ki obsega zapise o času druge svetovne vojne in povojnem dogajanju.

Tik pred izidom je prva knjiga **Zgodovina fare Domžale 1**, ki bo predvidoma izšla v aprilu 2019. V njej bodo poleg ponatisa objavljeni tudi uvodni zapisi župana Občine Domžale Tonija Dragarja, župnika Župnije Domžale Klemena Svetelja in predsednice uredniškega odbora Cvete Zalokar, pospremil pa jo bo tudi krajši življenjepis Franca Bernika. Že v marcu bomo začeli z zbiranjem naročil, tako posameznih knjig kot tudi kompleta štirih knjig kot celote.

NAROČILNICA

Spodaj podpisani naročam naslednje ponatise knjig Franca Bernika (označite zelene knjige):

- ☐ ZGODOVINA FARE DOMŽALE 1 (izide aprila 2020)
- ☐ ZGODOVINA FARE DOMŽALE 2 (izide predvidoma jeseni 2020)
- ☐ Z NEKDANJE GORIČICE (izide predvidoma leta 2021)
- ☐ ZGODOVINA FARE DOMŽALE 3 (izide predvidoma leta 2022)

Cena posamezne knjige je 20 evrov.

NAČIN DOSTAVE

- ☐ knjigo/-e bom osebno prevzel in plačal v tajništvu Kulturnega doma Franca Bernika Domžale
- ☐ knjigo/-e bom plačal vključno s poštnino po ceniku Pošte Slovenija po prevzemu pošiljke

PODATKI O NAROČNIKU

Ime in priimek: _____
Ulica in hišna številka: _____
Kraj in poštna številka: _____
Telefon: _____ Podpis: _____
(Strinjam se z uporabo mojih osebnih podatkov za potrebe distribucije knjig.)

Naročilnico pošljite/prinesite na naslov:
Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Knjige je možno naročiti tudi po e-pošti: blagajna@kd-domzale.si, naročilnica pa je objavljena tudi na spletni strani www.kd-domzale.si/zaloznistvo.

Bralna kultura in nakupovanje knjig v Sloveniji

Strokovnjaki od leta 1979 izvajajo raziskave bralnih navad med Slovenci. Nova raziskava, ki je izšla lani, kaže skrb zbujajočo podobo bralne kulture. Ne le da se je število nebralcev povečalo, upadlo je tudi število tistih, ki intenzivno berejo knjige. Letno 58 odstotkov Slovencev prebere zgolj eno knjigo. Zakaj se uvrščamo pod evropsko povprečje in kako krivuljo obrniti? Podatki Evropske komisije kažejo, da 68 odstotkov Evropejcev prebere vsaj eno knjigo.

S soavtorjem raziskave o bralni kulturi in nakupovanju knjig v Sloveniji prof. dr. Miho Kovačem se je na Srečanju z ustvarjalci, ki je potekalo v ponedeljek, 3. februarja, v prostorih Knjižnice Domžale, pogovarjala Cveta Zalokar. Srečanja se je udeležilo lepo število knjižničarjev in učiteljev ter obiskovalcev, ki jim je mar za kulturo branja knjig. Zadnja raziskava o bralnih navadah je pokazala precej klavrnostanje, ki vzbuja resno skrb. Alarm za vse, ki jim ni vseeno. Ker to vpliva na celotno družbo, odnos do znanja,

porast populizma. Kaj narediti, da bo branje spet zanimivo, da bo knjiga spet vrednota? Težave z bralnimi navadami so nekaj, česar v trenutnih razmerah v Sloveniji ne morejo rešiti ne knjižničarji ne založniki, niti avtorji, niti jih ni mogoče učinkovito rešiti s spremembo ali ukinitvijo ZECK ali dopolnitvijo zakona o knjižničarstvu. Vprašanje, ki glede na sprememljeno kulturno klimo v Sloveniji ni retorično, zatorej je, ali kot družba bralne navade sploh želimo ohraniti kot vrednoto.

Sklepi, ki jih ponujajo številke, prebrane zaporedoma, se berejo kot zgodba o propadu: beremo čedalje manj, manj berejo tudi tisti, ki so prej brali v angleščini, število tistih, ki v enem letu ne kupijo niti ene knjige, se je med letoma 2014 in 2019 dvignilo na 53 odstotkov, število tistih, ki so se sami opredelili za nebralce, se je v zadnjih petih letih povečalo za štiri odstotne točke, sedem odstotkov kupcev knjig svojih nakupov ne prebere, ampak porabi za obdarovanje, od tod se

sklepa, da imajo knjige za večino kupcev bolj simbolno darilno kot uporabno bralno vrednost, število kupcev e-knjig je še zmeraj zelo nizko, zadnje leto jih je kupilo le štiri odstotke anketirancev.

»Knjiga ni čevljev. Če bi bila, bi se je prodalo veliko več. Slovenec namreč v povprečju kupi pet parov čevljev na leto in le dve knjigi.« je dejal gost pogovornega večera. Na Norveškem skoraj 80 odstotkov odraslih bere svojim otrokom, v Sloveniji je takih družin 30 odstotkov. Razlikuje se tudi naš in njihov izobraževalni sistem. Naš v preteklosti očitno ni deloval tako, da bi bolje usmerjal in utrjeval bralne navade, sicer bi bile bralne navade današnjih odraslih drugačne. Zato bi po mojem morali odpreti poglobljeno razpravo o tem, kako branje spremeniti v družinsko vrednoto in kaj storiti v šolah, da bi bile bralne navade bolj razvite. Je pa to izrazito tek na dolge proge: nekaj spremeniš danes zato, da bodo reči čez 20 let boljše.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Uporabnost invazivnih rastlin v čebelarstvu

Mladi čebelar Jure Andrejka, kljub mladosti že nosilec različnih priznanj za najkvalitetnejši med, je na svoji življenjski poti prestopil še eno pomembno stopničko. Pred kratkim je namreč z oceno 10 diplomiral na Biotehniški fakulteti, oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire – visokošolski študij I. stopnja z diplomsko nalogo: Uporabnost invazivnih rastlin v čebelarstvu. V Sloveniji je namreč razširjeno večje število invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst. Največkrat tovrstne rastline povezuje z negativnimi posledicami, saj so v večini neuporabne in nekatere celo škodljive – največkrat zaradi hitre rasti in prekrivanja velikih površin, s čimer ogrožajo nekatere avtohtone domorodne rastlinske vrste. Hkrati pa imajo tudi druge negativne posledice. Mladi čebelar, tudi strastni ljubitelj narave, v svoji diplomski nalogi ugotavlja, da ob številnih drugih že dokazanih načinih njihove rabe do zdaj še nihče ni temeljito raziskal ali v celoti predstavil njihovega medovitega potenciala. Jure Andrejka je to področje podrobno obdelal ob upoštevanju domače in tuje literature ter lastnih opažanj.

Raziskal je 12 medovitih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst in ugotovil, da nekatere med njimi že dajejo kakovosten med in dobre donose v času, ko v naravi ni več avtohtonega cvetenja, bogatijo čebeljo pašo in omogočajo razvoj čebeljih družin in bi lahko v prihodnosti imele še pomembnejšo vlogo v čebelarstvu. Nekatere vrste imajo bogat vir nektarja in cvetnega prahu, kar omogoča velike donose medu, obenem pa so var-

ne za uporabo, kar so že v preteklosti pogosto ugotavljali prav čebelarji. Ob tem pa je sicer splošno znano, da so omenjene rastline, tudi ali pa prav zaradi nepoznavanja njihove invazivnosti, pogosteje omejevali in celo odstranjevali. Najbrž tudi zato, ker je bil premalo poznan njihov potencial in uporabnost.

Najbolj zanimiv je zadnji del diplomske naloge, v katerem Jure Andrejka ugotavlja, da so medovite tujerodne invazivne rastline uporabne in koristne v čebelarstvu, kjer če-

belarji ponekod že pridobivajo nove vrste medu – tudi z zdravilnimi učinkovinami. Glede na že poznane tudi škodljive posledice invazivnih rastlin na eni in gospodarsko korist čebelarjev na drugi strani so v nekaterih tudi slovenskih raziskovalnih projektih že poskušali uskladiti naravovarstvene interese po zatiranju invazivk in potrebe čebelarjev po medovitih rastlinah. Juretove izkušnje kažejo, da so medovite invazivne vrste rastlin večinoma odporne na zaostrene podnebne razmere, da imajo poleg invazivnosti tudi nekaj koristnih lastnosti. Mladi diplomant predvsem izpostavlja, da tovrstne rastline čebelam bogatijo pašo, ko v naravi ni več avtohtonega cvetenja, ob tem pa tudi izpostavlja, da namen diplomskega dela nikakor ni spodbujanje širjenja teh vrst, ampak samo pregled možnosti za njihovo koristno uporabo, če so že tu, posebej ker se zaradi ekstremnih vremenskih razmer, krčenja gozdov, prezgodnje oziroma neustrezne košnje trav, rabe pesticidov, pomanjkanja varnih mest za gnezdenje in sprememb prsti upada številčnosti čebel, za katere menijo, da so najpomembnejše živo bitje na svetu, hkrati pa jim grozi izumrtje. Pomembna pa je tudi odvisnost svetovnega kmetijstva od čebel, za katere so raziskave pokazale, da so edino živo bitje, ki ni prenašalec nobenega patogena – ne gliv ne virusov ne bakterij.

Mlademu čebelarju čestitke za diplomsko nalogo in iskrene želje, da njegove ugotovitve in izkušnje čim bolj in čim prej porabimo v praksi.

VERA VOJSKA

FOTO: JURE ANDREJKA

Velika planina tudi domžalska

Borut Peršolja, Domžalec, magister geografskih znanosti, planinski vodnik in inštruktor planinske vzgoje, soavtor Planinske šole, Vodniškega učbenika ter knjige Slovenske gore, avtor številnih znanstvenih, strokovnih in poljudnih člankov o gorah in gorništvu, snovalec domžalskih gornjskih večerov ter pisec bloga Razgledi. Je občudovalec in večni učenec vsega, kar v naravi in ljudeh prebuja Velika planina, ki odraža večstoletno souporabo gora in nenehno součinkovanje pokrajnotvornih prvin. Prvotna kmetijska raba planine vedno znova izstopa iz sence sodobnega, množičnega, samooklikanega, zelenega, pohodniškega turizma.

V sklopu Srečanj pod slamniki je v sredo, 12. februarja, v Slamnikarskem muzeju potekal zanimiv pogovor, ki ga je vodila Cveta Zlokar. Gost pogovora Borut Peršolja je v uvodu povedal nekaj o sebi, zatem pa sta z voditeljico prešla k temi srečanja Velika planina-tudi domžalska. Velika planina, ki obsega Veliko, Malo in Gojško planino ter Dovjo in Veliko gričo, je največja visokogorska pašna planina na Slovenskem, v povprečni višini okoli 1500 mnnv z najvišjim

vrhom Gradišče, ki doseže 1666 mnn. Na njej so pastirji zgradili več pastirskih naselij z več kot sto pastirskimi stanovi posebne oblike, ki so zaščitni znak planote. Na planoti sta tudi naravni znamenitosti Velika in Mala Veternica. To sta jami, ki se jima je zaradi preprevanja porušil strop in sta nastali udornici. Na zložni planoti se je gozd že pred stoletji umaknil pašnikom. Mehke zelene trate med vrtačami in kotliči so dale idealne pogoje za letno pašo govedi. Ob slikovni prezentaciji nas je gost popeljal v preteklost, ko so po drugi svetovni vojni začeli s pripravo gradnje Domžalskega doma na Mali planini. Gradnja Domžalskega doma je potekala od leta 1951 do 1953 po načrtih arhitekta in predsednika Planinskega društva Domžale inž. Franceta Škofica. Slovesno odprtje je bilo 9. avgusta 1953. Originalne načrte hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana.

Planinsko društvo Domžale upravlja planinsko pot iz Stahovice mimo sv. Primoža na Veliko planino. Borut je tudi soavtor nove pridobitve na Veliki planini, Po poteh pastirjev, ki je speljana po vsej Veliki planini.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Moja poklicna prihodnost

Otroški parlament je projekt Zveze prijateljev mladine in je javna tribuna otrok na temo, ki si jo osnovnošolci v Sloveniji izberejo sami – na držav-

šol, ki so odgovarjali na vprašanja, povezana z letošnjo temo otroškega parlamenta Moja poklicna prihodnost. V njeni predstavitvi smo slišali izredno

v okviru projekta Znanje za življenje z lastnimi izkušnjami. O tem so se pogovarjali tudi v treh delovnih skupinah in na plenarno zasedanje prinesli veliko konkretnih zanimivih predlogov; med bolj zanimivimi: predmet Prihodnost, učna ura, kjer bi se učili nastopanja pred javnostjo, več dela z računalniki, zelo zanimivo, manj pifljanja, več razmišljanja in ročnega dela.

Ob zaključku prijetnega dopoldneva jih je s svojo življenjsko zgodbo Neža iz podjetja La popsi seznanila s svojo uspešno podjetniško potjo in jim povedala: Vse je možno, če trdo delaš, če verjameš vase in pri tem uživaš. Zdaj se bodo parlamentarci, ki so z OŠ Dob odhajali s priložnostnimi darili, udeležili regijskega parlamenta, nato pa svoja poročila strnili na državnem parlamentu.

VERA VOJSKA

nem otroškem parlamentu. Pomeni tudi obliko sodelovanja otrok v družbenem dogajanju ter pridobivanje vedenj o človekovih in državljanjskih pravicah, hkrati pa je to tudi ena od oblik spodbujanja otrok k izražanju lastnih mnenj o vprašanih, ki jih po demokratičnem postopku izberejo sami, v projektu pa jim pomagajo mentorji in včasih tudi prostovoljci.

Gostitelj letošnjega že 30. med-občinskega šolskega parlamenta, v okviru katerega Zveza prijateljev mladine Domžale poveže vse osnovne šole z območja občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin, je bila Osnovna šola Dob, ki je parlamentarne zagotovila prijetne pogoje za delo. Po kratki predstavitvi šole in pozdravu Barbke Drobnič, ravnateljice OŠ Dob, in mag. Karline Strehar, predsednice ZPM Domžale, so parlamentarci z velikim veseljem prisluhnili mentorici OŠ Dob Lani Klopčič, ki jim je predstavila rezultate ankete o poklicni prihodnosti naših osnovnošolcev, pri kateri je sodelovalo več kot 1100 otrok iz vseh

veliko dobrih razmišljanj, povezanih z izbiro poklicne prihodnosti, kjer je mladim najpomembnejši stik z ljudmi, varnost, cenjenost poklica, ustvarjanje no delo, pa tudi uživanje v delu, pomislili so tudi na plačo in vrednote, kot so: svoboda, sreča, ljubezen. Zapisali pa so tudi glavne ovire: ocene in število točk, pa tudi ovire in sistem izobraževanja in zaposlovanja. Največ učencev je povedalo, da so dobri v športu in posameznih šolskih predmetih, zelo raznoliki so bili odgovori na vprašanje, kaj želiš početi v prihodnosti, zanimivi so bili odgovori na vprašanje, katere večšine obvladajo, iz katerega so bili povzeti tudi številni predlogi, na kakšen način bi te lažje oziroma bolje obvladali.

Parlamentarci iz vseh osnovnih šol so poročali o izvedbi šolskih parlamentov ter posredovali zelo zanimiva poročila, v njih pa opozorili na številne izkušnje in predloge, kako bi bila njihova odločitev za poklic lažja. Pri tem jim je skušal s svojim prijetnim predavanjem pomagati Andrej Pešec

Tudi v letu 2020 dobrodošli v Arboretumu Volčji Potok

Narava se je začela prebujati, prvi znailci pomladi so že zazvelti tudi v Arboretumu. Če ste ga obiskali v februarju, ste bili zanesljivo prijetno presenečeni nad spomladanskim cvetjem, še posebno nad razstavo vitegovih zvezd, ki jih rad napacho imenujemo amarilisi. Najbolj vneli pa ste se že lahko udeležili prvih delavnic, povezanih s spomladanskimi skrbmi za okolico in vrtove. Še bolj boste presenečeni, ko boste v naslednjih dneh videli, kaj vse so pripravljali čez zimo in kaj so zasadili jeseni.

Prinesite si pomlad domov, pravijo v Arboretumu in vabijo, da si v vrtnih centrih v Volčjem Potoku in Medlogu ogledate bogato spomladansko ponudbo cvetja. Vabijo pa tudi vrtničarje, ki ste verjetno že začeli z načrtovanjem domačega vrta. Pripravili so bogato po-

nudbo semen in orodja, z njimi pa se lahko dogovorite tudi za pomoč pri zasaditvenem načrtu ter ogledu, obrezovanju in podiranju dreves.

Tudi v letos si boste lahko ogledali dinozavre in kite v naravni velikosti. Na vas čakajo ob programski poti, ki vodi od vhoda do otroškega igrišča. Če so vas navdušile iluzije, potem boste lahko tudi letos preverjali, ali so Cvetlične iluzije resnične

Vabijo vas, da dnevne vstopnice za obisk parka kupite prek spleta, na voljo pa so že tudi nove sezonske vstopnice. Tisti, ki ste bili lani imetniki sezonskih vstopnic, jih pri blagajni lahko podaljšate. S seboj prinesite kartico, ki ste jo uporabljali v letu 2019, in dokazilo o stalnem oziroma začasnem prebivališču.

VERA VOJSKA

Za samo 25 € vsak dan v Arboretum!

Sezonske karte že v prodaji

Arboretum Volčji Potok vabi!

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

UPRAVNI RAZVOJ DOMŽALSKE OBČINE 1849–1995 (2)

Nastanek velike Občine Domžale v drugi polovici petdesetih let

Miroslav Stiplovšek

Mestni ljudski odbor si je za izvajanje svojih nalog uspešno prizadeval povečati finančna sredstva, kar mu je omogočala gospodarska razvitost občine. Po letu 1945 so nacionalizirana predvojna industrijska podjetja naglo povečala proizvodnjo in število zaposlenih. Do leta 1954 se je število industrijskega delavstva podvojilo v primerjavi s predvojnimi stanjem na okoli 3500. Nove družbenopolitične razmere so vplivale na nastanek več državnih obrtnih in trgovskih podjetij. Vzporedno z gospodarsko rastjo se je povečalo tudi število prebivalcev v industrijskih središčih, v Domžalah na okoli 3600.

Mestna občina Domžale in njena razširitev (1952–1958)

Ustavni zakon iz leta 1953 je določil za občine še nove dohodke in proračun domžalske občine se je v enem letu povečal skoraj trikratno. S tako povečanimi sredstvi je lahko izboljšala gmotni položaj vseh občinskih dejavnosti in ustanov. Posebej naj omenimo veliko naložbo občine za obnovo in nadgradnjo nekdanje slamnikarske tovarne, ki je bila kot okupatorjeva postojanka med vojno bombardirana. Sredi obnovitvenih del se je leta 1953 vanjo kot novo občinsko zgradbo iz gasilskega doma preselil Mestni ljudski odbor z administracijo, v naslednjih letih pa še Zdravstveni dom, podružnici Narodne banke in Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, pošta, telefonska centrala in končno še sodišče. S tem so dobile ustrezne prostorske pogoje za svoje delovanje številne medobčinske ustanove.

Novo obdobje glede vloge občin se je začelo leta 1955 z uvajanjem komunalnega sistema, po katerem so občine dobile položaj 'komune'. Po novi zakonodaji je bila občina opredeljena kot temeljna politična – teritorialna organizacija samouprave in kot temeljna družbenoekonomska skupnost, ki je poleg novih samoupravnih pristojnosti dobila tudi številne naloge za izvajanje državnih zadev. To pa je terjalo oblikovanje večjih občin oziroma njihovo združevanje ter tudi povečanje ekonomsko-finančne samostojnosti.

Glede na uvajanje komunalnega sistema so bile sredi leta 1955 Mestni občini Domžale priključeni občini Lukovica in Blagovica, večji del občine Radomlje in del občine Trojane. S priključitvijo tudi podeželskih območij je domžalska občina izgubila mestni status, toda Domžale kot sedež razširjene občine z okoli 15.000 prebivalci pa so ga ohranile.

Razširjena Občina Domžale z velikimi pristojnostmi (1958–1995)

Konec leta 1958 sta se v domžalsko občino vključili še občini Mengeš in Moravče. Tako se je izoblikovala velika Občina Domžale, v katero sta se leta 1961 po referendumu vključila še Dragomelj in Pšata. Po tej razširitvi, ki se nato ni spremenila do leta 1995, je občina obsegala 240 km² z okoli 27.500 prebivalci.

Izpopolnjevanju komunalnega sistema so sledile številne spremembe sestava občinskih oblastnih organov in organiziranosti občinske uprave. Leta 1957 so bili poleg občinskega zbora uvedeni še zbori proizvajalcev. Ustava iz leta 1963 je ukinila ljudske

O pomembnih občinskih zadevah so se zasedanju treh zborov delegatske občinske skupščine pridružile tudi nekatere skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Skupne seje so bile v Hali komunalnega centra.

JOŽE POGAČNIK
3.6.1963 - 22.4.1969ALBIN KLEMENC
23.4.1969 - 28.4.1974JERNEJ LENIČ
29.4.1974 - 14.5.1982KAREL KUŠAR
15.5.1982 - 23.3.1986PETER PRIMOŽIČ
24.3.1986 - 21.5.1990ERVIN A. SCHWARZBARTL
22.5.1990 - 31.12.1994

Predsedniki občinske skupščine – župani 1963–1994

odbore, najvišji organ samoupravljanja in oblasti pa so postale dvodomne skupščine, sestavljene iz občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti. Ker je nastanek velikih občin in prevlada opravljanja državnih upravnih nalog nad lokalnimi samoupravnimi pristojnostmi zmanjšala možnost vplivanja občanov na odločanje v občinah, je po kritikah te velike slabosti ustava uvedla krajevne skupnosti (KS) kot prostovoljne temeljne skupnosti občanov določenega območja. Ustava iz leta 1974 pa je določila njihovo obvezno ustanavljanje za reševanje

lokalnih zadev. Ukinila je odborniški sistem in kot dosledno uveljavljanje samoupravljanja uvedla delegatski sistem. Na novo je določila sestavo občinskih skupščin iz treh zborov, zborov združenega dela in krajevnih skupnosti ter družbenopolitičnega zbora. Za povečanje vpliva občanov na uveljavljanje njihovih potreb in interesov v pomembnih družbenih in nekaterih gospodarskih dejavnostih je uvedla samoupravne interesne skupnosti (SIS). Delegacije, izvoljene v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, so za posamezne seje

Meje domžalske občine 1955 in 1961

skupščine delegirale svoje delegate. Za izvajanje sklepov občinskih skupščin pa je ustava uvedla izvršne svete.

V domžalski občini je imel po tej ustavi zbor združenega dela 51 delegatskih mest in zbor krajevnih skupnosti 32, v družbenopolitičnem zboru pa je bilo 25 stalnih delegatov. Izvršni svet je štel 15 članov. V okviru občinske uprave je delovalo osem oddelkov in služb, ki so opravljale okoli 80 odstotkov nalog pri izvajanju zveznih in republiških državnih pristojnosti. Krajevnih skupnosti je bilo glede na velik ozemeljski obseg občine kar 27. Te so bile pomembne izvajalke tradicionalne lokalne samouprave. Na tem področju je imelo v 70. letih veliko vlogo 11 samoupravnih interesnih skupnosti za različne družbene in gospodarske dejavnosti s precejšnimi lastnimi dohodki.

Delovanje domžalske občine pri izvajanju lokalnih samoupravnih zadev

Velika domžalska občina je imela v več kot poltrem desetletju za izvajanje svojih samoupravnih pristojnosti v primerjavi s številnimi drugimi občinami ugodnejše pogoje. Uspela je doseči finančno samostojnost in relativno gmotno moč, kar je predvsem zasluga poslovne uspešnosti industrije po njeni modernizaciji ter izjemnega razmaha obrti, s katero je bila domžalska občina vodilna v tedanji Jugoslaviji. Industrija se je po priključitvi menške in radomeljske občine še okrepila in v 70. letih je bil v njej že okoli 9000 zaposlenih, številna podjetja pa so se s kakovostnimi izdelki uveljavila v Jugoslaviji in tujini. V obrtnih dejavnostih je bilo zaposlenih okoli 1600 delavcev. Druga pomembna posebnost domžalske občine je bila njena nagla demografska rast, zlasti s priseljevanjem, kar kaže povečanje prebivalstva v obdobju 1974–1993 od 34.000 na 46.000 občanov.

Gospodarski in demografski dejavniki sta odločilno vplivala na prioriteto in obseg avtonomnih občinskih dejavnosti na družbenem in komunal-

no-stanovanjskem področju. Skupščina občine se je s smotno porabo proračunskih sredstev, posebnimi prispevki podjetij in obrtnikov, krediti domžalske banke, finančnim sodelovanjem s SIS in KS prizadevala svoje samoupravne naloge izvajati na vseh območjih občine. Rast prebivalstva je terjala pospešeno gradnjo stanovanjskih objektov, blokovne gradnje pa je bil največ v Domžalah. Intenzivna so bila dela v vseh komunalnih panogah, za kar je bila pomembna tudi ustanovitev Komunalnega podjetja leta 1970, velik dosežek pa je bil začetek delovanja čistilne naprave Domžale - Kamnik v 70. letih. V naslednjem desetletju so bila izvedena obsežna protipoplavna regulacijska dela na Kamniški Bistrici in Rači, občina pa je sofinancirala tudi izgradnjo Doma požarne zaščite na Količevem.

Razmere v zdravstvu so se izboljšale zlasti po začetku delovanja Zdravstvenega doma v novi zgradbi leta 1965. Na socialnem področju je bila pomembna izgradnja Doma upokojevcov leta 1977. Za izboljšanje otroškega varstva so bile pomembne novogradnje vrtcev v večjih krajih. V družbenih dejavnostih so potrebe presegale zmognosti rednih proračunskih finančnih virov. Zato je njena skupščina leta 1969 razpisala samopriskpevek za gradnjo šol. Občani so ga štirikrat izglasovali za petletno obdobje in omogočili izgradnjo novih stavb za vse osemletke ter številna gradbena dela tudi v podružničnih šolah. V Domžalah je bila leta 1989 končana še gradnja šole za srednje, strokovno in poklicno izobraževanje. Domžalska občina je bila pri izgradnji šolskih prostorov med najuspešnejšimi v Sloveniji in je omogočila enozmzenski pouk. Hkrati s samopriskpevom za šolstvo so KS zbirale sredstva za financiranje lokalnih komunalnih objektov.

Zlasti po ustanovitvi interesnih skupnosti se je zaradi večjih finančnih sredstev povečalo tudi število članstva in društev ter njihova dejavnost na kulturnem in telesnokulturnem področju. Nekatera kulturna društva in športni klubi so se pomembno uveljavili tudi zunaj občinskih meja. Za športne, kulturne in druge večje občinske prireditve je bila leta 1968 pomembna izgradnja Hale komunalnega centra. Leta 1987 je bila po adaptaciji v bivši osnovni šoli ustanovljena knjižnica kot prvi samostojni kulturni zavod v občini. Leta 1990 je na Studencu začelo delovati eno največjih pokritih poletnih gledališč v Sloveniji. V domžalski občini je bilo bogato delovanje gasilskih in različnih specializiranih društev, ki so bila prav tako deležna gmotnih ugodnosti. Navedeni primeri ilustrirajo prizadevanja za izboljšanje in obogatitev življenjskih razmer občanov.

V delovanju komunalnega sistema, v katerem so imele odločilni vpliv KP in družbenopolitične organizacije, so se pokazale tudi številne slabosti, ki so jih začeli odpravljati že z ustavnimi amandmaji leta 1989 o družbeni ureditvi na temelju demokracije in političnega pluralizma. Po ugotovitvi, da je občinskih organov preveč, so bile v začetku leta 1990 ukinjene samoupravne interesne skupnosti. Maja 1990 pa so bile prve večstrankarske volitve, na katerih je tudi v domžalski občini zmagal Demos. Namesto delegacij so volivci izvolili po 27 stalnih delegatov v zbor krajevnih skupnosti in združenega dela ter družbenopolitičnega zbora. S temi ukrepi se je začel proces velike reforme lokalne samouprave. □

V obnovljeni občinski zgradbi so imele sedež Občina Domžale in številne medobčinske ustanove (Foto: Roman Kos)

Velik korak k ureditvi središča Domžal

Med Občino Domžale, podjetjem Tuš in njegovimi hipotekarnimi upnicami so preteklo leto stekli resnejši pogovori o prodaji oziroma nakupu nepremičnin, ki so za Občino Domžale strateškega pomena.

Miha Ulčar
Foto: Primož Krisper

Gre za zemljišča, ki predstavljajo delno asfaltirane površine med trgovskim delom Tuš, Zdravstvenim domom Domžale in tržnim prostorom, ki so bila v lasti podjetja Tuš nepremičnine, d.o.o. Vse se je odvijalo v to smer, da danes lahko rečemo, da so bili na Občini Domžale uspešni, saj je bila po lanskem decembrskem soglasju Občinskega sveta Občine Domžale pogodba o nakupu nepremičnin s podjetjem Tuš nepremičnine, d.o.o. letos januarja že podpisana, kupnina za zemljišče plačana ter pred kratkim že vpisana lastninska pravica na Občino Domžale. Izvedba pravnega posla, vrednega 707.818,50 evra, pomeni nov izziv pri ureditvi središča mesta.

Zgodba okrog ureditve centra Domžal ima že zelo dolgo brado

Ureditev centra Domžal je bolj ali manj pogosta tema pogovora občank in občanov in pa seveda tudi lokalne politike. Sploh v času volitev je to tema, ki je obvezen del programov vseh političnih strank in list ter tudi očitkov, da se na tem področju ni premaknilo nič. Razloge za to je treba v prvi vrsti iskati, da so bila zemljišča, ki predstavljajo delno asfaltirane površine med trgovskim delom Tuš, Zdravstvenim domom Domžale in tržnim prostorom, v lasti podjetja Tuš nepremičnine, d.o.o., ki je imelo v preteklosti tam že razne načrte. Leta so tekla, načrti so padli v vodo, na nepremičninah pa so se pojavile hipoteke. Se pravi, da so nad zemljišči bedele hipotekarne upnice. Pa vendarle se je po letih prizadevanj premaknilo tudi na tem področju, saj so lansko poletje med Občino Domžale, podjetjem Tuš in hipotekarnimi upnicami stekli pogovori o prodaji oziroma nakupu nepremičnin, ki so za Občino Domžale strateškega pomena. Občina Domžale je decembra lani s podjetjem Tuš oziroma hipotekarnimi upnicami sklenila dogovor o nakupu teh nepremičnin in januarja letos podpisala pogodbo, h kateri je na decembrski izredni seji soglasje podal tudi Občinski svet Občine Domžale.

V pravo smer se je začelo premikati lani

Župan Toni Dragar po podpisu pogodbe ni skrival zadovoljstva, da so leta prizadevanj končno obrodila sadove:

»V vseh petnajstih letih, odkar sem župan, so pogovori bolj ali manj potekali v zvezi z urejanjem makadamskega parkirišča, kaj dlje od tega pa nismo prišli. Predvsem zato, ker so na teh zemljiščih hipoteke. Dokler hipotekarni upnik ni želel umakniti hipoteke, smo se pogovarjali samo o urejanju parkirišča in nič več od tega.«

Po besedah župana se je začelo premikati lani poleti, ko so s podjetjem Tuš stekli pogovori o skupni ureditvi parkirišča in pa samega režima parkiranja, saj je imel Tuš idejo, da bi na parkirišče postavil zapornice, s katerimi bi časovno omejil parkiranje. V tistem času so s hipotekarno upnico SID banko sklenili dogovor o nakupu pločnika pri avtobusni postaji v smeri Kamnika, v nadaljevanju pa se je vsa stvar zapeljala tako daleč, da je SID banka hipoteko prodala investicijskem skladu s sedežem v Luksemburgu, ki se je odločil prodati to terjatev. Sledila so pogajanja in pa sama cenitev zemljišča, pripravil pa se je že tudi osnutek pogodbe. Ker je bil sam postopek vezan na izbris pobotnice, kar je moralo biti izvedeno do 31. 1. 2020, je bil nujen sklic izredne seje občinskega sveta, ki je moral najprej na omenjenih zemljiščih ukiniti status

javnega dobrega, na podlagi tega je Občina Domžale v petnajstih dneh izdala odločbo izpisa javnega dobrega. V januarju je sledil podpis pogodbe namesto razlastitve, v nadaljevanju pa so stekli postopki pri notarju, izplačilo kupnine ter vsi ostali potrebni postopki, ki so pripeljali do tega, da je danes Občina Domžale že lastnica teh zemljišč.

Vzemi ali pusti

»Ker je bila vsa stvar izpeljana tako daleč, hipotekarni upnik pa je umaknil hipoteke in želel prodati zemljišča, smo bili postavljeni pred dejstvo 'vzemi ali pusti'. Konec koncev bi lahko našli drugega kupca, Občina Domžale pa bi s tem izgubila strateška zemljišča,« je na očitke nekaterih svetnikov, da se s postopki preveč hiti, odgovoril župan.

Za zemljišča je Občina Domžale odštela 707.818,50 evra, in sicer po 80,10 evra za kvadratni meter. Finančna sredstva za nakup so bila zagotovljena v občinskem skladu za nakup nepremičnin. Na občinskem svetu so leteli tudi očitki, da je odkupna cena za kvadratni meter občutno previsoka in pa da bi morala Občina Domžale vztrajati pri razlastitvi, saj bi lahko izpogajali veliko nižjo ceno. Župan pravi, da razlastitev ni primeren način: »Treba se je namreč zavedati, da so cene v Domžalah izredno visoke. Za to ceno, ki jo je postavil cenilec, pa dobimo strateška zemljišča v centru Domžal. Po prejšnjem OPPN (občinskem podrobnem prostorskem načrtu), je bila v odloku za komunalne zadeve predvidena cena 100 evrov za kvadratni meter.«

Zemljišča nam ne bodo več v breme, ampak v ponos

Tako župan kot podžupanja mag. Renata Kosec sta dejala, da so bili pred volitvami vedno deležni očitkov, da se na tem področju ni naredilo nič in da gre za sramoto v samem centru Domžal. »Samo osnovo za nakup teh zemljišč lahko iščemo v razvojnem programu za strateški nakup iz leta 2012. Prav zaradi tega pozdravljam vsa pri-

zadevanja občinske uprave, da je zadeva prišla tako daleč, da smo lahko odkupili ta za našo občino strateška zemljišča,« je poudarila podžupanja, ki je obenem izpostavila tudi korektno sodelovanje s podjetjem Tuš in hipotekarnim upnikom, da so v tako kratkem času izpeljali vso stvar. »Zdaj lahko začnemo z urejanjem strateških zemljišč v centru Domžal, ki nam ne bodo v breme, ampak ponos,« je povedal župan.

Pot do dokončne ureditve središča Domžal je še dolga

Seveda se pojavlja veliko vprašanj, kaj bo zdaj tam. Ideje o ureditvi tega dela centra Domžal že dolgo obstajajo, pa vendarle je pot do dokončne ureditve središča Domžal po besedah podžupanja mag. Renate Kosec še dolga, saj bo najprej treba zagotoviti ustrezen prometni režim z dovolj parkirnimi mesti. V neposredni bližini bo Občina Domžale, skupaj z občinskimi soustanoviteljicami, najprej začela s širitvijo obstoječega Zdravstvenega doma Domžale in gradnjo podzemne garaže. »Kratkoročni cilj ureditve makadamske površine pred Tušem je takšen, da se bodo obstoječe parkirne površine na novo uredile, določile ustrezne pešpote in zelene površine. Dolgoročni načrt občine pa je avtomobile umakniti v garažne hiše in središče mesta narediti prijazno pešcem in stanovalcem. Poleg tega bo občina najprej celostno uredila ploščad pred trgovskim centrom TUŠ,« je o načrtih povedala podžupanja.

Novo ureditev bo v kratkem dobila večnamenska ploščad

S pravnim poslom, ki so ga sklenili, je Občina Domžale poleg omenjenih zemljišč pridobila tudi večnamensko ploščad pred Tuš centrom, ki naj bi jo uredili že v kratkem. Dobila pa bo neke posebne vsebine in bo v kontekstu s prenovljeno Kolodvorsko ulico (zelenje, dizajn in oprema). Je pa s pravnim poslom Tuš pridobil vsa zemljišča – parkirišča na vzhodni in se-

verni strani objekta TUŠ centra. Le-ta so bila sedaj v solasti Občine Domžale in podjetja TUŠ.

Občani pozdravljajo ureditev, a nekatere skrbi izguba brezplačnih parkirnih mest

O prihajajoči ureditvi tega dela centra Domžal smo povprašali tudi nekaj občank in občanov, ki po eni strani niso skrivali tega, da jim trenutni izgled na tem območju ni všeč, po drugi strani pa se nekateri bojijo, kakšne spremembe bo to prineslo v vsakodnevno življenje občank in občanov ter obiskovalcev Domžal. Neža in Andrej iz okolice Domžal, ki tam parkirata vsakodnevno, se sprašujeta, če po novem tam ne bo možno več parkirati brezplačno, kot je bilo to do zdaj. Andrej ima službo v bližini, Neža pa se v službo v Ljubljano vozi z vlakom. Obe ma je enako to, da jima je ta prostor do zdaj omogočil brezplačno parkiranje za dlje časa. Jože iz Domžal pozdravlja ureditev parkirišča, obenem pa si želi, da bi bil postavljen takšen režim, ki bi voznikom, ki tam parkirajo kratkotrajno, omogočil brezplačno parkiranje. Tu je mislil za razne opravke, nakupe ali pa takrat, ko je treba obiskati zdravniška v zdravstvenem domu. Milan iz Jarš je izpostavil problematiko, s katero se večkrat srečuje. Ob obisku tržnice, tja se poda večkrat na mesec, vedno težko najde prosto parkirno mesto, kar ga zelo moti. Prav zaradi tega in pa tudi zaradi izgleda pozdravlja namero občine, da uredi to parkirišče.

Če potegnemo črto čez vso to zgodbo, ki se vleče vse od daljnjega leta 1986, je bil s sklenitvijo dogovora o prodaji končno le narejen velik korak naprej k ureditvi strogega centra Domžal. Če si lastnik nepremičnine, potem lahko na njej uresničiš svoje ideje in želje. Če pa to nisi, pa lahko samo opazuješ. Čeprav bo pot do dokončne ureditve urbanega središča mesta še dolga, pa je le vendarle nakup zemljišč začetek te poti, ki bo na koncu pripeljala, da se s tega območja pločevino povsem odstrani. □

DRUŠTVA

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

20. 1. do 14. 2. 2020

Domžalski poklicni gasilci smo v minulih štirih tednih prejeli 19 klicev s številke 112, dvanajst podnevi in sedem v nočnem času. Ob pregledu večletnega seznama posredovanj ugotavljamo, da se našo pomoč najpogosteje potrebuje zjutraj okoli 9. in popoldne okoli 16. ure. Tudi tokrat je dokaj podobno, v jutranjem času štiri in v popoldanskem pet.

Sušno obdobje je omogočilo, da se je vnela podrast ob železniški progi v Jaršah. Okoli 60 kvadratnih metrov veliko požarišče smo pogasili v sodelovanju z gasilci PGD Jarše - Rodica.

Lokalno sta se pripetili dve prometni nesreči. V Radomljah sta 26. januarja nekaj minut po 21. uri čelno trčili dve osebni vozili. Ob tem so se poškodovale kar štiri osebe in prav vse so z reševalnimi vozili na pregled odpeljali reševalci ekip NMP Kamnik in NMP Ljubljana. Domžalska ekipa je bila namreč takrat že zaposlena z drugo nujno situacijo.

Precej bolj tragično bi se lahko končala nesreča na železniškem prehodu na Rodici. Trenutek nepazljivosti ob prečkanju železniškega prehoda in vlak je trčil v 20-letno dekle, ki jo je odbilo na bližnjo travo. Gasilci smo pomagali reševalcem pri oskrbi težko poškodovane ponesrečenke, ki je bila nato prepeljana v ljubljanski klinični center.

Na avtocesto smo se odpravili šestkrat. Vedno je šlo za trčenja, izpostavitve pa velja nesrečo z 31. januarja, ko je pri izvozu Domžale prišlo do naleta tovornega in šestih osebnih vozil. Trem poškodovankam smo do prihoda reševalcev NMP Domžale nudili prvo pomoč, na vozilih smo odklopili akumulatorje, z vpojnimi sredstvi posuli razlite motorne tekočine ter še dodatno zavarovali kraj nesreče. Takšna nesreča v petek popoldne je seveda povzročila neznosne zastoje na vseh cestah iz Ljubljane proti vzhodu.

Glede na vetrovno prvo polovico februarja in vse z vetrom povezane nevšečnosti po državi smo jo v našem ožjem okolju kar dobro odnesli – gasilci smo s cest odstranili dve podrti drevesi (v Študi in Dobovljah). Sicer pa smo pomagali občanom z zelo raznolikimi težavami. Zaprli smo radiator na Miklošičevi in vodo na Ljubljanski, iz dvigala rešili osebo ter iz kanalizacijskega jaška avtomobilsko ključke. Preverili smo prijavo izlitja motornega olja, a je šlo le za star madež, ki se je ob dežju 'mavrično' obarval. Še en klic je bil povezan s potencialno nevarnimi snovmi – ob izlitju Mlinščice v Račo na Podrečju so se pojavili zeleni madeži, ki so pa kmalu po odvzemu vzorcev tudi izginili. Dvakrat smo pomagali reševalcem NMP Domžale pri prenosu obolele oziroma poškodovane osebe.

Leto 2020 v znamenju 140-letnice gasilskega društva

Letos mineva natanko 140 let, odkar so Domžalci ustanovili Požarno obrambo v Domžalah.

PGD DOMŽALE - MESTO Le-to pa so takrat nujno potrebovali, saj je bilo zaradi lesenih zgradb, slamnatih streh in izdelave slamnikov stalna nevarnost požarov. Na pobudo takratnega župana Mateja Janežiča so prvi na tem območju ustanovili gasilsko društvo. Župan je bil pozneje tudi načelnik društva. V juliju 1907 so stekle priprave za gradnjo gasilskega doma. Največ je za dom prispeval gasilski sklad občine Domžale, velik delež pa so dali tudi nekateri domžalski tovarnarji. Gasilski dom je bil svojemu namenu predan 24. septembra 1911.

V duhu bližajoče 140-letnice obstoja PGD Domžale - mesto, ki jo bodo domžalski gasilci obeležili v juniju, je potekal tudi redni letni občni zbor društva. Pripravili so ga v gostilni Keber v petek, 25. januarja. Občnega zbora so se poleg delegatov okoliških gasilskih društev, predstavnikov Gasilske zveze Domžale in predstavnikov nekaterih drugih društev udeležili tudi delegati iz pobratenega PGD Dekani in DVD Koprivnica iz Hrvaške ter predstavniki domžalskih krajevnih skupnosti.

V uvodu občnega zbora je zbrane pozdravil Anže Korošec, predsednik

PGD Domžale - mesto ter vsem zaželel čim bolj sproščen in vesel večer. Še posebno je pozdravil vse njihove častne člane, veterane in goste. Pred nadaljevanjem občnega zbora so se z minuto molka spomnili na vse preminule člane. V nadaljevanju so izvolili delovno predsedstvo občnega zbora, ki ga je vodil Matjaž Korošec. Sledila so poročila funkcionarjev društva, pozdrav mladih gasilcev, poročila predsednika, poveljnika, strojnika, mladinske komisije, blagajnika, gospodarja, nadzornega odbora in častnega razsodišča. Nekaj besed so spregovorili tudi gostje občnega zbora. Sledil je sprejem novih članov. V svoje vrste so sprejeli Jureta Žugca, Manco Blažinčič Osenk, Jana Konciljo, Boštjana Sladiča, Sandro Bogataj, Tino Volčina in Danijela Milenkoviča. Priznanja novim članom sta podelila predsednik Anže Korošec in poveljnik Matjaž Korošec. Vsem novim članicam in članom so zaželeli čim prijetnejše 'bivanje v novi družini'. Občni zbor so zaključili s točko 'razno'.

MIHA ULČAR
FOTO: MIRO PIVAR

Občni zbor Društva upokojencev Naš dom Dob

Društvo upokojencev Naš dom v Dobu stopa že v šestnajsto leto uspešnega delovanja.

DU NAŠ DOM DOB Občnega zbora v gostišču Jamar na Gorjuši, ki je bil 30. januarja, se je kljub boleznim udeležila več kot polovica članov društva. Povabilu na sejo so se odzvali tudi povabljeni gosti, predsednik Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske Zdravko Malnar, predsedniki oziroma predstavniki sosednjih društev iz Domžal, Vira, Mengša, Kamnika, Komende, Radomelj, Trzina in Moravč, predsednica KS Dob Marija Ravnikar, Janko Jeraj iz TRD Turnše-Češenik in Marjan Koderman iz ČD Krtina, Dob. Vsi po vrsti so nam čestitali za uspešno delo ter nam tudi v prihodnje zaželeli veliko uspehov in prijetnih trenutkov.

Na zboru smo prisluhnili poročilom o poslovanju za leto 2019 ter spre-

žimo mednarodni praznik dan žena in materinski dan. V ta namen podarimo vsem ženam v društvu vrtnico, potem je v nadaljevanju našega programa že martinovanje, v decembru pa silvestrovanje. Na športnem igrišču v Dobu vsakodnevno zgodaj zjutraj telovadimo z lepo mislijo Pozdrav soncu, dodatno pa imamo še vsak ponedeljek telovadbo v Osnovni šoli Dob. Može se pomerijo tudi v metanju podkev v idilični naravi poleg čebelnjaka, ki je last Čebelarskega društva Krtina, Dob v parku pri 'pomniku', sodelujemo pa tudi pri raznih prireditvah v krajevni skupnosti.

Zahvalili smo se tudi Občini Domžale, KS Dob in vsem, ki so nam prisluhnili in nam bili s svojim prispev-

jeli načrt za delovanje v tekočem letu. Osemnajstim članom društva smo podelili priznanja za desetletno članstvo v društvu.

Delo društva je zelo uspešno. Organiziramo izlete, pohode, pustovanje, v marcu s pohodom Po vrtnico obele-

kom v pomoč. Po končanem protokolarnem sporedu in okusnem kosilu pa smo zapeli ob spremljavi harmonike, iz srca pa smo se nasmejali tudi poštarju Peški.

TATJANA GREGORIN
FOTO: ŠTEFAN PERDAN

Pridite in povejte svoje mnenje

Starejši za starejše

Ena izmed najpomembnejših nalog, ki naj bi jih Državni zbor RS opravil še v prvem poletju letos – sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi starejših, se je z razpadom vlade in negotovo prihodnostjo razprave in sprejema zakona prestavil v bližnjo, najbrž pa kar daljno prihodnost. Tako kar v precej primerih oskrba starejših med drugim ostaja na skrbi prostovoljcev, v okviru projekta Zveze društev upokojencev Slovenije Starejši za starejše – tudi v naši občini. Počasi, a vztrajno se oblikuje skupina pod vodstvom Marije Radkovič, sicer podpredsednice Društva upokojencev Domžale, ki si želi še več klicev, kot je tale:

»Dober dan, tukaj Darinka, rada bi se vključila v vaš projekt Starejši za starejše, bi šlo.« »Dober dan, seveda. Kot prostovoljka ali starejša od 69 let, ki si želi pomoči.« »Kot prostovoljka, mlajša upokojenka, ki bi si rada zapolnila del prostega časa. Vse življenje sem bila v stiku z ljudmi in to bi rada nadaljevala, hkrati pa pomagala pomoči potrebnim. Se lahko vključim?« »Seveda. Predlagam, da pridete v prostore Društva upokojencev Domžale, Ulica Simona Jenka 11 ob naših uradnih urah, veseli vas bomo.« In Darinka je res prišla in že nabira prva znanja. Ne manjka pa tudi klicev, kot je tale: »Dober dan, Mari tukaj! Sem dobila Starejši za starejše?« »Dober dan. Ste gospa, kaj pa želite?« »Berem, da pomagate starejšim, da jim pomagajo osamljenost. Stara sem nekaj čez 70, živim sama, pa bi bila vesela druž-

be. Morda bi kdo prišel k meni na kavo, pa bi se pogovorili, kako in kaj.« »Vesela sem, da ste poklicali, v skupini se dogovorimo in pridemo k vam, spoštovana gospa. Vas pa prej seveda pokličemo. Lahko na tole vašo telefonsko številko?«

Podobnih klicev je kar nekaj in skupina Starejši za starejše, zbrana v Društvu upokojencev Domžale okoli vodja projekta Marije Radkovič, se širi. Ker bi prostovoljke – pričakujejo, da se bo kmalu vključil tudi kateri od prostovoljcev – svoje delo rade predstavile širše in obenem povabile vse zainteresirane, da se jim pridružijo. Tako Marija Radkovič, ki humanitarni projekt vodi v okviru Društva upokojencev Domžale, skupaj s svojimi sodelavkami in nekaterimi drugimi organizacijami in zavodi, ki so se že vključili v projekt, v četrtek, 19. marca, ob 10. uri vabi v Knjižnico Domžale, ki je soorganizator dogodka, na okroglo mizo. Vabljeni tudi vsi, ki menite, da bi vam v okviru humanitarne projekta lahko pomagali. Po srečanju bo odprtje demenci prijazne točke. Dobrodošli!

Prav tako pa dobrodošli vsi člani in članice Društva upokojencev Domžale na skupščino 30. marca 2020 ob 16. uri v gostišču Mngan v Ihanu. Zažele ne prijave v času uradnih ur vsak ponedeljek in petek od 9. do 12. ure, tel. 01 724 19 04, ko lahko poravnate članarino za leto 2020 in se vpišete v posamezne aktivnosti.

VERA VOJSKA

STAREJŠI ZA STAREJŠE

odprtje Demenci prijazne točke

Prostovoljci projekta Starejši za starejše vabijo vse, ki skrbijo za dobrobit starejših v občini Domžale, da se pridružijo predstavitvi projekta Starejši za višjo kakovost življenja doma. Predstavitvi projekta medsebojne pomoči bo sledilo odprtje Demenci prijazne točke.

Knjižnica Domžale: četrtek, 19. marec 2020, ob 10.00

org.: DU Domžale /Marija Radkovič/, Knjižnica Domžale

Zgodovinski spomin je naš ključni opomin

27. januar kot svetovni dan spomina na žrtve holokavsta

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE 27. januar kot svetovni dan spomina na žrtve holokavsta je na svojem zasedanju 1. novembra 2005 proglasila Generalna skupščina Združenih narodov kot vsakoletni mednarodni dan spomina na žrtve fašističnega in nacističnega holokavsta, ki ga je tedanji generalni sekretar Kofi Annan utemeljil z besedam: »Nedopustno je sprevrčanje tragedije holokavsta, ki je brez primere. Moramo se ga spominjati, s sramom in studom, tako dolgo, kot bo obstajal človeški spomin. Samo s pomnjenjem bomo izkazali primerno spoštovanje vsem žrtvam. Milijoni nedolžnih Židov in ostalih manjšin je bilo umorjenih na nepredstavljivo barbarski način. Nikoli ne smemo pozabiti teh mož, žena in otrok ter njihove agonije.«

27. januar je za vsakoletni svetovni dan spomina na žrtve holokavsta, ker je leta 1945 ruska Rdeč osvobodila največje nacistično taborišče smrti Auschwitz-Birkenau na Poljskem. Kot že vrsto let doslej smo tudi v Sloveniji pripravili osrednjo slovensko prireditev, s katero so se prisotni spomnili in poklonili vsem žrtvam nacizma in fašizma, ki so trpele v koncentracijskih taboriščih zločinskih režimov. Posebej pa je bila slovesnost namenjena spominu na vse slovenske taboriščnice in taboriščnike, pregnance in ukra-

dene otroke. V taboriščih je med drugo svetovno vojno trpelo prek 60.000 ljudi iz Slovenije, več kot 12.000 pa so jih zločinci s svojim ravnanjem pomorili. Slavnostni govornik je bil Peter Svetina, varuh človekovih pravic, ki je med drugim dejal, da je zgodovinski spomin naš ključni opomin. Z njim lahko vplivamo na prihodnost prihodnjih generacij in preprečimo, da se takšni dogodki ne bi ponavljali, čeprav pri tem nismo najbolj uspešni. Pa vendar, dokler se jih spominjamo, toliko časa živi upanje. Ker s spominjanjem ne pozabimo, se zavedamo Koordinacijskega odbora žrtev vojnega nasilja pri Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Slovesnost, katere so se udeležili tudi nekateri člani našega društva..

Društvo izgnancev Domžale obvešča vse, da so uradne ure vsak prvi ponedeljek od 9. do 10. ure v prostorih KS Domžale, ko lahko plačate članarino in Vestnik, Hkrati vas obveščamo, da ob 75. obletnici osvoboditve taborišča Dachau pristojni odbor borcev za vrednote NOB pripravlja obisk taborišča in spominske svečanosti, ko se bomo poklonili našim domoljubom v **Spominskem parku v Dachau**, 3. maja 2020. Či bi se spominske svečanosti udeležili, pokličite 041 634 505.

Prijetne marčevske praznike.

VERA VOJSKA

9. občni zbor Čebelarskega društva Krtina, Dob

Jubilejno leto, ki ne bo šlo v pozabo

ČEBELARSKO DRUŠTVO KRTINA, DOB Dobro obiskan 9. Občni zbor Čebelarskega društva Krtina, Dob se je začel s čebelarsko himno in bogato ilustriranim vsebinskim pregledom številnih aktivnosti društva v letu 2019. Občni zbor je vodil Blaž Otrin, predsednik društva Marjan Koderman pa je v poročilu posebno skrb namenil problematiki čebelarjenja v letu 2019, povezanim z vplivom vremena in zdravstvenim stanjem čebel. Posebej je izpostavil številne prireditve ob 100-le-

duštvom in članom ter članicam Čebelarskega društva Krtina, Dob zahvalil za sodelovanje v letu 2019. Leto bo v posebno prijetnem spominu ostalo, ker so prav vsi mladi čebelarji na državnem tekmovanju prejeli priznanja, društvo Janševo odlikovanje 1. stopnje.

V razpravi so sodelovali predsedniki oziroma predstavniki sosednjih čebelarskih društev, med njimi predsednik ČD Domžale ter član vodstva Čebelarske zveze Slovenije Andrej Jus. Čebelarje so pohvalili dobski župnik,

Prejemniki Janševih priznanj s predsednikom društva Marjanom Kodermanom

tnici organiziranega čebelarstva na našem območju, monografijo in simpozij ter slavnostno akademijo in uspešno sodelovanje čebelarskih društev.

Domače društvo je največ skrbi namenilo začetku gradnje učnega paviljona ob čebelnjaku, ki bo pomenil bistveno izboljšanje možnosti za izobraževanje tako članov društva kot čebelarskega krožka na Osnovni šoli Dob, ki spada med uspešnejše v naši državi. Ob gradnji paviljona pa je društvo organiziralo številne aktivnosti, med njimi: vrsta zdravstvenih predavanj, sodelovanje na tradicionalnem shodu čebelarjev na Črnicu, več delovnih akcij, strokovno ekskurzijo, predstavitev na prireditvah v okviru občine Domžale (Slamnikarski sejem, CCN Domžale - Kamnik, Spoznajmo se, svetovnega dne čebelarstva, dan odprtih vrat, praznik KS Dob, odprtje tematske Čebelarske poti, sodelovanje s sosednjimi društvi in ČD Koprivnica, interno ocenjevanje medu, medeni zajtrk, čebelarska maša). Posebej je še enkrat čestital jubileantom ter se Občini Domžale, KS Dob ter vsem čebelarskim

tudi njihov član Jure Ferlež, ravnateljica OŠ Dob Barbka Drobnič, predsednica sveta KS Dob Marija Ravnika in Lidija Jovič. DU Naš dom Dob.

Sprejeta so bila vsa poročila in program za leto 2020, v katerem so vse tradicionalne aktivnosti, še posebej pa dokončanje paviljona – učilnice v naravi, predlagajo pa tudi nadaljevanje Čebelarske poti proti OŠ Krtina, pohod, ki bi še bolj populariziral čebelarjenje, na prvem mestu pa ostaja skrb za čebele. Društvo je podelilo številna priznanja najbolj prizadevnim članicam in članom, spomnili so se čebelarjev, ki že okrogla desetletja čebelarijo, podelili pa so tudi posebna Janševa priznanja, ki so jih prejeli: bronasto z listino III. stopnje: Alojzija in Anton Rožič, Nataša Rihtar in Blaž Otrin ter II. stopnje Boštjan Vindšnurer.

Pred začetkom prijetnega druženja so v društvo sprejeli nove člane, tudi mlade, ki bodo zanesljivo prispevali k še uspešnejšemu delu Čebelarskega društva Krtina, Dob.

VERA VOJSKA

Radi združujemo nova znanja s prijetnim druženjem

Lepa si Bela krajina

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE Univerza za tretje življenjsko obdobje – društvo Lipa Domžale tudi po počitnicah nadaljuje delo na vseh področjih izobraževanja, pridobivanja novih znanj in spretnosti, umetniškega izražanja, druženja, rekreacije in še marsikaj drugega, kar kvalitetno izboljšuje in lepša jesen življenja. Študentje in študentke radi sodelujejo v vseh oblikah dela, še posebno pa se veselijo izletov in ekskurzij, na katerih si ogledajo zanimivosti in znamenitosti. Številni se udeležujejo tako enodnevnih obiskov posameznih delov Slovenije ali tujine, ki jih navadno pripravljajo sami, še posebej pa se skozi vse študijsko leto pripravljajo na večdnevno strokovno ekskurzijo, za katero se pripravljajo vse leto ter si zanj pridobijo nova znanja pri različnih oblikah izobraževanja.

Kot že zapisano, se veselijo in radi udeležujejo tudi enodnevnih ekskurzij in izletov, kakšen je bil tudi obisk Bele krajine. Priprava ga je Veronika Gjurin, na spletni strani pa v besedi in fotografiji predstavil Marjan Franc Levstek. Obiskali so Metliko, v njej Galerijo Kambič, v kateri je akademik dr. Vinko Kambič z ženo Vilmo Bukovec Kambič, znano operno pevko, bogato kulturno zbirko namenil Metliki.

V vasi Otok so ob letalu Douglas DC 3 dakota obudili spomin na zgodovino vasi med drugo svetovno vojno, si ogledali izvir reke Krupe ter cerkev

sv. Petra, prvič omenjeno že leta 1228, posebej znana pa je tudi po mozaiku patra Marka Rupnika v Črnomlju, nekaj časa pa namenili tudi Mestni muzejski zbirki Črnomlja.

S svojim delom so začeli tudi ljubitelji ljudskih glasbil, tudi tistih, ki jih lahko z malo improvizacije izdelate sami: razne piščali, trstenke, igranje na glavniki, bršljanov list, preprosta tolkala, igranje na uglašene steklenice oziroma kozarce itd. Pri tem skoraj ni omejitev, saj se glasbila lahko izdelajo tudi iz raznih odpadnih materialov, plastičnih cevk itd. Vse ljubitelje tovrstnih glasbil so povabili na prvo srečanje v začetku decembra 2019, danes pa lahko že pišemo o razveseljivi novici, saj so godci že pred časom za-

čeli z vajami, in sicer dvakrat mesečno. Trenutno v skupini pridno vadi šest ljudskih godcev, iz katerih instrumentov že prihajajo prijetni zvoki ljudskih glasbil. Predsednik društva Lipa Marjan Ravnika iskreno upa, da se bodo uspešno predstavili na tradicionalnem koncertu ob materinskem dnevu, ki bo letos 20. marca 2020 v Osnovni šoli Dragomelj. Vabljeni, da se tradicionalne prireditve udeležite!

Pa še nekaj povabil: 5. marec ob 17. uri cestno-prometni predpisi; 20. marec ob 19. uri – koncert ob materinskem dnevu; 28. marec – ekskurzija Rezija, Furlanija; 3. april ob 19. uri – Lipa se predstavi, Kulturni dom Moravče.

VERA VOJSKA
FOTO: MARJAN FRANC LEVSTEK

Januarski bralni večer Nikomahove etike v Radomljah

V Društvu za študije kontemplativnih tradicij smo v januarju nadaljevali z branjem *Aristotelove Nikohamove etike*.

DRUŠTVO ZA ŠTUDIJE KONTEMPLATIVNIH TRADICIJ Brali smo deveto poglavje druge knjige, v katerem Aristotel odgovarja na vprašanje, kako doseči sredino med preveč in premalo.

Branje je potekalo tako, da smo izbrano besedilo večkrat glasno in zbrano prebrali. Po branju je sledil pogovor, v katerem smo razmišljali o prebrani vsebini, iskali primere in odpirali vprašanja.

Skupno branje se razlikuje od individualnega, ker v pogovor vsakdo prispeva svoj razmislek, znanje in izkušnje. Odpre se več pogledov na obravnavano temo. Hkrati lahko razmislek enega pri drugem zbudi spomin ali misel, na katero prej, ko je bral sam,

ni pomislil. Pridemo do nečesa, kar je več kot seštevek vseh posameznih premislekov, do katerih bi prišli, če bi vsak bral in razmišljal sam. Zato tako branje nima le vsebinske vrednosti, ampak prispeva k preseganju individualnosti in razvijanju skupnega polja razumevanja.

Namen branja tudi ni le razširjati obzorja vedenja. Vsebine, v katere se poglobljamo, človeka napotujejo k razmisleku o temeljnih vprašanjih življenja. Usmerjajo ga k razvijanju vrlin; k uravnavanju življenja po notranjih kriterijih. Za ta namen pa seveda samo branje ne zadostuje, ampak je potrebno tudi prizadevanje ali dnevna vaja. Aristotel pravi, da je potreben precejšen napor, da lahko v kon-

kretnih primerih določimo srednjo mero. Ne boža naših ušes z laskavimi besedami. Danes smo vajeni, da nam povsod ponujajo hitre rešitve in uspehe, vendar menim, da globoko v sebi vemo, da do resničnih rezultatov lahko pridemo le z dolgotrajnim in vztrajnim delom. Če vrhunski športniki, umetniki in znanstveniki potrebujejo toliko let vztrajnega treninga in dela, kako bi bilo drugače na npravnem področju mojstrenja?

Vabimo vas, da se nam pridružite pri skupnem poglobljanju vsebin na prihodnjem branju, ki bo 12. 3. 2020 ob 19. uri v Kodrovi dvorani Kulturnega doma Radomlje.

NEVENKA KOVAČ

Zeliščarice društva Lipa na obisku

Lavičkova zbirka – najobsežnejša farmacevtsko-medicinska zbirka v Sloveniji

DRUŠTVO LIPA V prostorih poslovne stavbe Lek od leta 1986 domuje bogata farmacevtsko-medicinska zbirka pripomočkov in knjig Bohuslava Lavič-

ke, lekarnarja češkega rodu, ki je leta 1909 prišel na Gorenjsko in v Trzinu odprl svojo lekarno.

Naša mentorica Veronika nas je že lansko leto navdušila za njen ogled. Vse pa se je poklopilo letos in tako nas je v poslovni stavbi Leka sprejel Davor Poljanšek, skrbnik Lavičkove zbirke. S svojim bogatim znanjem in iskri- vim pripovedovanjem nas je popeljal skozi edinstveno zbirko, ki obsega 402 knjigi in 500 predmetov, nastalih vse od antike pa do 20. stoletja, ki obiskovalcu ponudijo celoten vpogled v razvoj farmacije.

Med drugo svetovno vojno bi bila zbirka kmalu izgubljena, saj so jo zase hoteli Nemci. 16. julija 1942 so Lavička kot talca ustrelili nacisti, ker je vodil tamkajšnjo lekarno in pomagal lju-

dem. Z vlakom so hoteli eksponate prepeljati čez mejo v Nemčijo, vendar so jih rešili partizani tako, da so pred mejo odklopili vagon, kjer so se nahajali. Leta 2002 je zbirko na pobudo takratne Lekove uprave Slovenija razglasila za kulturni spomenik državne- ga pomena.

Če vas zanima zgodovina zdravljeneja, vpogled v njene prve korake in preplet medicine ter farmacije vse do današnjih dni, se zapeljite do Leka in spoznajte delo velikega človeka, Bohuslava Lavičke, lekarnarja, ki je spoštoval zgodovino, se iz nje učil in jo ohranil zanamcem.

MARINKA KOPAČ
FOTO: MIMI MIKLAVČIČ

DRUŠTVA

Vabljeni na tečaje šivanja

V Društvu za medgeneracijsko povezovanje Sinica že četrto leto začnemo s socialno-humanitarnim programom, to je s tečaji za ranljive skupine in s tečaji Šivankarice predelujemo oblačila in tekstil, ki se kopiči v domači omari, in potekajo do konca leta 2020.

DRUŠTVO ZA MEDGENERACIJSKO POVEZOVANJE SINICA Zahvaljujemo se: za finančna sredstva Občini Domžale, za soorganizarstvo in za objave vabila v občinskem glasilu Slamn, zahvaljujemo se tudi vodstvu Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, vsem občankam in občanom, in vsakemu posebej, ki ste kakorkoli pomagali, nas podprli pri prizadevanjih, pri obveščanju ter sodelovali pri zbiranju šivalnih strojev in oblačil, ki jih ne uporabljate.

Za dovoljenje za obveščanje na zato določenem mestu se zahvaljujemo Centru za socialno delo Domžale in Zavod RS za zaposlovanje, Urad za delo Domžale. Za obveščanje na zato določenem mestu se zahvaljujemo tudi: trgovini Vrčkar Domžale, Društvu Lipa, Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale, Fotokopirnici Jocopy, Jože Majhenič, s. p., Mercator Centru Domžale, Mercator Market Domžale, Kemični čistilnici in pralnici Albert Bembič, s. p., Domžale.

Predelovali bomo oblačila, ki jih ne uporabljamo več: iz jopic, puloverjev in šalov bomo sešili nova oblačila, krila, trenirke, kape, rokavice, odeje. Iz srajc, bluz in poletnih obla-

čil bomo sešili nove prevleke za blazine in odeje ter nakupovalne vrečke. Iz odsluženih hlač bomo skrojili torbe za vsak dan, nahrbtnike za šolo, torbe za na plažo, posteljna pregrinjala in druge izdelke za dom po željah tečajnic.

Na tečaju bodo udeleženci usvojili teorijo in praktična znanja o tehnikah kopiranja in risanja krojev, krojenja, ročnega in strojnega šivanja, spoznali šivalni stroj, tehnike šivanja, navijanje in napeljevanje sukan-

Brezplačna udeležba na tečajih šivanja je za ranljive skupine: udeležence in udeleženci, ki obiskujejo katerega izmed programov socialne aktivacije, brezposelne osebe in njihovi družinski člani, rejniške družine in njihovi člani, enostarševske družine in njihovi člani, mladi, ki so opustili šolanje, osnovnošolci, srednješolci, dijaki in študentje, ki so oziroma so njihovi starši upravičeni do pomoči na Centru za socialno delo, starejši, ki so brezposelni ali pa so že prejemniki pokojnin, osebe s posebnimi potrebami – z okvaro sluha.

Vse tečajnice in tečajniki iz ranljive skupine ob mesečni predložitvi potrdil si podaljšajo mesečno brezplačno udeležbo na tečaju.

Cena dvomesečnega tečaja za zaposlene tečajnice je 240 evrov, za študente in upokoence je cena samo 190 evrov ter za osnovnošolce 100 evrov.

Prijave in dodatne informacije na telefonski številki **068 602 136**, e-naslov **sinica.jozi@gmail.com** in spletnem naslovu fb: **Društvo za medgeneracijsko povezovanje Sinica**.

JOŽI KOKALJ
PRESEDNICA DRUŠTVA

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OBVESTILO

V ponedeljek, 2. marca 2020 ob 7.30
Društvo Šola zdravja
začenja z brezplačno vsakodnevno jutranjo vadbo 1000 gibov na dveh novih lokacijah na prostem:

Depala vas – fitness na prostem
in na igrišču pred OŠ Rodica

Vaje 1000 gibov so primerne za vse generacije. V 30 minutah boste razgibali vse sklepe telesa, dosegli boste maksimalno gibljivost in okretnost telesa ter zmanjšali morebitne bolečine. Telovadite lahko vse dni v tednu v vsakem vremenu.

Vaje vodijo usposobljeni prostovoljci.

Vabljeni!

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

KOLUMNA • POGLED NA TA ČAS DOMŽAL

MATJAŽ BROJAN

SRAČJE GNEZDO

Nekoč sem dobil pred radijski mikrofona dva arhitekta. Ko smo si segli v roke, sem se ob predstavitvi tudi pohvalil, da sem iz Domžal. Kar sem prejel, me je zbolelo in tudi užalilo: »A tam, v tistem sračjem gnezdu ste doma!?!«

Arhitekt je ob teh besedah nadaljeval, kako je naše mesto zmešano kakor sračje gnezdo, skupaj s stavbami iz vseh obdobj, neurejeno tudi s stališča urbanizma ter skaženo z nešteti, tudi neznosnimi napakami, ki so se ob oblikovanju Domžal skozi čas zgodile. Samo SPB-1 poglejte: škafle, zmetane na kup, objekt brez prave gradbene, predvsem arhitekturne identitete, ki celo ni bil zgrajen po videnjih arhitekta, hiše, z različnimi zamislimi zgrajene, stojijo ob cestah, kjer kažejo vaški značaj kraja. Kjer so v Domžalah oblikovalci prostora mislili, da bodo z novimi objekti Domžale postale lepo in urejeno mesto – pa so ti nesrečneži brnili v meglo. In ta vaš vstop v Domžale poglejte: kot bi se delali norca iz tistih, ki se nekoliko spoznajo na te reči: tudi kot predavatelj in poznani strokovnjaki – oblikovalci naselij z njimi soglašamo: Domžale so v podobi, izrabi prostora in sliki – skupaj zneseno sračje gnezdo.

Ko sem poslušal dva tuja arhitekta, nisem mogel drugega, ko da sem požrl slino in prikimal temu, kar sem poslušal. Res me je zbolela popolna kritika podobe našega mesta, ki ga imam tako rad, živim v njem in sem z njim že vse življenje. Žal je enako oceno (to o znesenosti z vseh koncev na kup) izrekel ob obisku v Domžalah tudi avstrijski arhitekt Georg Ladstätter, sicer potomec nekdanje znane tirolske družine slamnkarjev v Domžalah.

To z neodgovornostjo v ravnanju s prostorom pa se še nadaljuje. Ugotavljam, da se nespamet, neresnost in neodgovornost v ravnanju z našim življenjskim okoljem nadaljuje še naprej. Kjer zgradimo karkoli novega, je mogoče najti potrditev, da je zgrajeno zgolj plod preračunljivega, torej načrtnega vlaganja mogotcev, ki imajo denar in so se odločili graditi v Domžalah. To je pomembnejše kot pa želja zgraditi nekaj lepega in dobro vključujočega v obstoječe naselje. Denar obvladuje – žal in na žalost tudi pozidavo zdajšnjih Domžal, vsi materialni oziri, ki v tej pozidavi sodelujejo, so pomembnejši kot to, kako se stvari vklaplajo v okolje. Nič se ne da storiti – in tudi nihče nič ne stori.

Druga težava so 'ad hoc' gradnje, konstrukcije, začasnosti, ki vznikajo na vsakem koraku. Brez števila je takih nespametnih, naše okolje motičih, videz kvarnih posegov.

Najprej so na koncu Vodovodne ceste ob Orehkovi delavnici začeli voziti na kup – sicer na svojo parcelo – njeni lastniki gradbene smeti, stare deske in plohe, stari omet in asfaltne kose ter drugo. Da bi se ljudje ne zgrajali, so parcelo obdali z žično ograjo,

da se pa ne bi ozirali na omenjeno deponijo vsakršnih odpadkov, so vse lepo zagrnili z zelenim pregrinjalom. Ukrenil ni nihče nič, pristojne službe so vedele za omenjeno, ukrenile pa ni!

Na polju, na koncu Vodovodne ulice, je potem kar naenkrat nastala na tem mestu manjša kozja farma (koze so potem menda razprodali), zdaj tam beketa že ovčji trop. Je to nova kmetijska politika? Začetek morda mestne živinoreje?

Nekaj naprej sta vzniknili dve naselji vrčkarjev, ki sta prinesli v ta zahodni del Domžal le začasne stavbne poletne objekte vrčkarjev v romski maniri, s kakršnimi je ljubljanski

“ In ta vaš vstop v Domžale poglejte: kot bi se delali norca iz tistih, ki se nekoliko spoznajo na te reči: tudi kot predavatelj in poznani strokovnjaki – oblikovalci naselij z njimi soglašamo: Domžale so v podobi, izrabi prostora in sliki – skupaj zneseno sračje gnezdo.

župan Jankovič pred leti uspešno obračunal. Ob njih so v večjem lesenem objektu (čebelnjaku?) izvrtli dve 'luknji' do podtalnice z nedoločenim namenom uporabe vode v prihodnje. Brez papirjev!?

V prvem živinorejskem in drugem vrčkarjskem primeru se inšpektorji niso zganili, kot se niso takrat, ko sem želel priti do konca in ugotoviti v čigavem interesu je zraslo smetišče, zdaj reja koz na koncu Vodovodne ulice v Domžalah.

Tudi tedaj se ni nihče zganil, četudi so bile obveščene sanitarna, urbanistična, gradbena, vodna, kmetijska in še kakšna inšpekcija. Po pravici povedano: ena na drugo so valile pristojnost, ukrenila pa ni nobena nič.

Zadeve so ušle iz rok! Vsak dela tam na polju, kar hoče, lepo bi bilo slišati in spoznati, da je kdo od tistih tičev, ki se požvižgajo na urejenost našega lokalnega sveta, – 'gor plačal', kot pravimo.

Oblast imamo zato, da nam življenje urejuje po zakonih in da skrbi za uveljavljanje teh zakonov, ki naj bi veljali za vse. Če ta oblast – karkoli je v ta izraz zaobseženo – ne deluje, postaja sebi namen in se izrodi v nekaj, kar naši slovarji poimenujejo za sinekuro: mastno plačano službo z malo ali nič dela.

Tako preprosto je to! Dokler se stvari ne bodo korenito spremenile in bo za konkretno zlorabo okolja, četudi samo z gradnjo barak, kurnikov, golobjakov in 'čebelnjakov', ki so vse prej kot to, potem bomo še naprej očitvidci procesa, ki nas je pripeljal do tistih dveh besed naše, moje in tvoje boleče diskvalifikacije, kot sta strokovnjaka urbanistom in arhitektom zapisala, češ da smo – sračje gnezdo.

Natanko to: Sračje gnezdo, vi boste že vedeli, kaj to pomeni, saj živite v njem. □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva Slamnika.

Obletnica – horuk na Križentaver

V januarju 2020 smo v Krajevni skupnosti Ihan organizirali 11. srečanje pohodnikov pohodniško-rekreativne akcije Horuk na Križentaver.

KS IHAN Tako kot v preteklosti smo tudi letos najboljšim pohodnikom podelili priznanja za opravljene vzpone na ihanski Triglav.

Iz knjige vpisov je bilo ugotovljeno, da so vsak dan ta vrh obiskali trije pohodniki, in sicer: Leopold Vovk, Ivanka Hameršek in Ivan Hameršek. Več kot tristo pohodov pa so opravili: Renata Klopčič (364), Jože Prašnikar (357), Marjan Hribar (356), Jože Resnik (354), Nada Kerčmar (352), Janez Ciperle (346), Silva Klopčič (342), Ferdinand Pichler (342), Anica Cerar (335), Boris Cerar (335), Martina Učakar (327), Božena Kopitar (326), Ani Gnidovec (325), Brane Gorjup (321), Mari Hribar (318), Brane Goropečnik (318), Katarina Žučko (315), Jani G (311), Marija Peterka (309), Franc Dokl (307), Aleksander Schlegerl (305), Maja Grogorin (303) in Irena Schlegerl (302).

Iz do zdaj vodenih evidenc izhaja, da se je število pohodnikov, ki so za leto 2019 prejeli priznanja, bistveno povečalo. Priznanja je prvič preje-

lo šest pohodnikov, ki so opravili več kot 300 pohodov. Povprečno Križentaver dnevno obišče 47 pohodnikov, v celotnem lanskem letu jih je bilo skupaj 17.519. Za leto 2019 je bilo tako podeljenih 27 priznanj, kar je 10 več kot leta 2018.

Pohodniško-rekreativna akcija se nadaljuje. Upamo, da se bo akciji v letošnjem letu še kdo na novo pridružil. Še je čas. Pohodnikom želimo, da v tem gozdnem raju preživijo čim več lepih trenutkov in se nadihajo svežega zraka. Pogled naj se ustavi ob brstenju pomladnega cvetja, ki se nahaja ob poteh. Žal pa se je v tem delu gozd zelo spremenil s sečnjno dreves.

Veseli nas, da je ta pohodniško-rekreativna akcija, ki poteka že od leta 2009, vsako leto bolj obiskana. Zahvaliti se moramo sponzorjem, ki to aktivnost podpirajo že vse od začetka: Občina Domžale, Krajevna skupnost Ihan in gostilna Mngan – Janez Kralj, Prelog.

Želimo vam varen korak.

HELENA RODE

V CENTRU ZA MLADE MARCA DOGAJA

DELAVNICA LIČENJA: **sreda, 11. 3., ob 17. uri**

Na delavnici ličenja boste lahko pod vodstvom vizažistke Maje Grintal preizkusili različne tehnike ličenja. Njena posebnost je, da uporablja le izdelke, ki ne vsebujejo sestavin, ki so testirane na živalih. Delavnica je namenjena mladim med 15. in 30 letom in je brezplačna.

DELAVNICE IZDELAVE MOZAIKA: **prvo srečanje v petek, 13. 3., ob 18. uri (skupno 5 srečanj)**

Vabljeni na sklop ustvarjalnih delavnic, na katerih si boste lahko korak za korakom izdelali čisto svoj mozaik. Delavnico vodi Urška Grošelj, akademska restavratorka. Delavnica je namenjena mladim med 15. in 30 letom in je brezplačna.

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA

VELIKONOČNE DRSANKE: **četrtek, 26. 3., ob 17. uri**

Na delavnici boste spoznali tehniko okraševanja pirhov, s katero na že obarvana jajca sprskate svoj motiv. Vodi Klara Cerar, grafična oblikovalka. Cena delavnice: 10 €, za mlade do 30. leta 5 €.

DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA **KOLAŽ »CUT OUT« ANIMACIJA**

Delavnice so sestavljene iz 4 srečanj, ki bodo potekale ob petkih, med 17. in 20. uro. Na delavnici bomo izbrano temo s kolaž tehniko spremenili v animiran film. Skupaj bomo pripravili scenarij, zgodbo, likovno podobo ... Delavnice so namenjene mladim med 14. in 30. letom starosti in so brezplačne.

Začnemo v petek, 6. 3. 2020.

LIKOVNI IN LITERARNI NATEČAJ

ČLOVEK IZZIVA, NARAVA ODRIVA

ROK ZA ODDAJO DEL: 17. 4. 2020

VEČ INFORMACIJ NA [INFO@CZM-DOMZALE.SI](mailto:info@czm-domzale.si)

DELAVNICE KREATIVNEGA PISANJA:

vodi Miomira Šegina

FOTO DELAVNICE ZA OTROKE:

ponedeljki, 18:00, vodi: Klemen Brumec, fotograf

FOTO DELAVNICE ZA MLADE:

ponedeljki, 18:00, vodi: Klemen Brumec, fotograf

USTVARJALNE DELAVNICE:

srede, 14:30-20:00 vodi: Mateje Absec

SVETOVALNICA ZA MLADE:

V Centru za mlade Domžale imamo na voljo tudi svetovalnico za mlade, ki jo izvaja uni. dipl. psihologinja. Termin po dogovoru.

UČNE URICE KEMIJE:

ponedeljki, 15:45 (8. razred), 16:30 (9. razred)

JOGA:

ob sredah in sobotah, vodi Maja Maselj, učiteljica joge

PILATES:

ob torkih in petkih, vodi Maja Kržišnik, inštruktorica pilatesa

ŠPANŠČINA:

Vodi Vodi: Irena Grmek, uni. dipl. hisp. in soc. kulture.

NEMŠČINA:

Vodi Miha Gabrovšek, univ. dipl. nemcist

FRANCOŠČINA:

Vodi Tanja Manigoda Stanojevic, dipl. prof. francoskega jezika in književnosti

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

Druga Zlata paleta v Osnovni šoli Dragomelj

V OŠ Dragomelj je v petek, 7. februarja, pred slovenskim kulturnim praznikom, spet dišalo po različnih barvicah in barvah ter umetniškem duhu in likovni ustvarjalnosti.

OŠ DRAGOMELJ Dan so učenci začeli v telovadnici, kjer je bila proslava ob Prešernovem dnevu. Nato so se podali v učilnice, kjer so jim učitelji predstavili temo 2. vsešolskega likovnega natečaja Zlata paleta. Vsi učenci od 1. do 9. razreda so tako ustvarjali likovna dela na temo rastlin, pomembnosti za okolje in življenje, ter tako sodelovali na šolskem likovnem natečaju.

Generalna skupščina Združenih narodov je leto 2020 razglasila za mednarodno leto zdravja rastlin. Zdrave rastline so vir življenja, delovanja ekosistemov in zagotavljanja hrane. Zdrave rastline tudi varujejo okolje, gozdove, biotsko raznovrstnost in zmanjšujejo učinke podnebnih sprememb.

Strokovna žirija je izbrala zmagovalca vsakega razreda, vsake triade in še zmagovalca celotne šole ter jih nagradila. Mladi umetniki so si pred začetkom dela ogledali napovedni filmček o natečaju, v katerem so nastopili učenci in učitelji. Za likovno izražanje so učenci uporabili barvice, voščenke, plastelin, flomastre, oljne paste, suhe paste, tuš, kolaž, kuli, akvarele in tempere ter tako na risalnih listih ustvarjali v različnih tehnikah.

Vsak izdelek je prava mojstrovina, s katero so avtorji želeli sporočiti marsikaj o rastlinah, ki živijo v našem okolju ali pa mi živimo v njihovem.

METKA MURN

Matematika kot prijetna izkušnja

V Vrtcu Dominik Savio smo si v letošnjem šolskem letu zadali, da bomo več časa in pozornosti namenili matematiki v vsakdanjem življenju.

VRTEC DOMINIK SAVIO Tako vsakodnevno skozi igro in ustvarjanje glede na starost otrok spoznavamo matematično izražanje, mišljenje, razvijamo spretnosti in spoznavamo matematiko kot prijetno izkušnjo. Najmlajši radi razvrščajo, iščejo svoje simbole in razvijajo orientacijo v prostoru, starejši

pa že preštevajo, spoznavajo števila in merijo z različnimi merskimi enotami.

Leta še ni konec, čaka nas še veliko zanimivih vsebin s področja matematike. Vse, kar se je dogajalo do zdaj, pa smo prikazali na razstavi v Knjižnici Domžale.

ANA DOLINŠEK

Pred kulturnim praznikom

Pri pouku slovenščine so učenci 9. razreda ustvarjali po Prešernovem zgledu.

OŠ VENCLJA PERKA Nastale so male mojstrovine, ki jih želimo deliti z vsemi bralci Slamnika.

Ljubim te

Odkar te poznam, vem, da vsak strup zate bi spila, ljubim te!
Pod svojo čedno glavo skrivaš angelska krila, ljubim te.
Verjetno si greh, kot jabolko iz raja, a ne bi obžalovala izgnanstva.
K tebi me veže neka moč, neka vez, neka sila, ljubim te,
a žal me tvoj pogled vedno znova prezre kot duha.
Tvoj glas je nebeški, kot bi ga uročila vila, ljubim te.
Vedi, da ob tebi ničesar ne bi rabila, ljubim te!

SEIMAN TAHIROVIČ, 9. A

Pomlad

Ko spet se prebudi narava, vse oživi, spomladi je lepo.
Svet se tedaj čisto spremeni, spomladi je lepo.
Se ptice vračajo in vse lepo pozdravljajo. Toplo sonce našo zemljo osvetli, spomladi je lepo.
Drevesa zelenijo in rože zadišijo. Ljubezen v srcu nam vzplamti, spomladi je lepo.
Živali se zbudijo, novo življenje zaživijo.

NEŽA OMAHNA, 9. A

Let

Žalostna pogledam v nebo, poletela bi, sinjemodre barve, zunaj je toplo, poletela bi.
Oblaki se včasih pojavijo na njem, a kadar sonce posije dol, rože cveto, poletela bi.
Hodim po parku gor in dol, letala na nebu, ujame jih oko, poletela bi.
V obraz mi vetrič zapihlja, ptice nad mano pojo, poletela bi.
Človek si želi letenja, a vprašanje je kako, poletela bi.

ANA ŽELEZNIK, 9. C

Narava potrebuje pomoč

Narava nas res močno potrebuje, če ne ukrepamo zdaj, bo prepozno, čez nekaj let res živet bo grozno, iz dneva v dan postaja vse huje. Podnebno segrevanje je težava, živali izgubljajo bivališča in so brez potrebnega skrivališča, ker postopoma izginja narava. Mnogih ljudi to ne zanima preveč, vse te traparije so za njih odveč, le kaj bo pa za nas, mlade, ostalo? Če v spremembo žal vložimo premalo, nas kmalu na tem svetu žal več ne bo. Ukrepajmo, da potem ne bo hudo!

MIŠA VIDIC, 9. A

Svet

Svet naša zemlja je okrogla, na njej čudesa, gore, morja, slovenski smo otroci, odprta so obzorja, slovenski smo otroci, odprta so obzorja.
Večkrat mu je deda pravil: »Glej, prepusti se naravi, uživaj zjutraj ob rosnih travah, so tudi črni, mrčni kraji. Enkrat boš odrasel, sine, videl morja in planine, svet je lep, samo ljudje so umazani, tisti slabi drugače so prikazani. Tisti, ki te bo oviral, tisti, ki te bo živcirali, ti premagal boš pošast, in ubranil slovensko čast.«

VID KOVAČ, 9. C

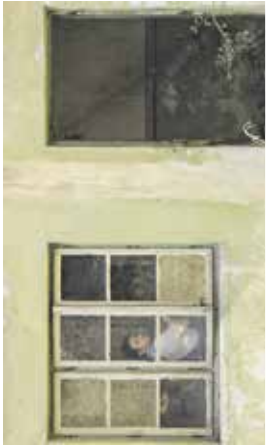
DOGAJA SE ...

Film: Emma
Mestni kino Domžale, 3. marca

Koncert: Norman Beaker
Blunout klub, 3. marca

Fotografska razstava: Zgodbe iz smodnišnice
Center za mlade Domžale, 12. marca

Predstava: Volk in kozlički
Kulturni dom na Močilniku Dob, 15. marca

Film: Mulan
Mestni kino Domžale, 28. marca

Predstava: Ljubi moj
Kulturni dom Franca Bernika, 30. marca

1. marec, nedelja

- Mestni kino Domžale
- 16.00 | ZMAGOVALNI GORNIŠKI
- 18.00 | ZMAGOVALNI GORNIŠKI
- 20.00 | ZMAGOVALNI GORNIŠKI

Predvajani bodo zmagovalni filmi v okviru Festivala gornškega filma.

2. marec, ponedeljek

- Mestni kino Domžale
- 18.00 | KLIC DIVJINE

Družinska pustolovščina / filmska priredba romana Jacka Londona o psu, ki iz lagodnega družinskega življenja v Kaliforniji pristane v divjini Jukatana, kjer mora za preživetje premagati veliko ovir in splesti nekaj teshin prijateljskih vezi.

20.00 | PARAZIT

Komična drama / film je prejel štiri oskarje, in sicer za najboljši film, za najboljši tujjezični film, za najboljšega režiserja in za najboljši izvirni scenarij.

3. marec, torek

- Knjižnica Domžale
- 9.30 | IGRALNE URICE

Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

16.00 | ŽIVETI V TRETJEM ŽIVLJENSKEM OBDOBJU SAM ALI V DVOJE?

Predavanje / tretje življenjsko obdobje / predava: Lidija Bašič Jančar, univ. dipl. socialna delavka, zakonska in družinska terapevtka / avtorica knjige Popolna ljubezen / vstop prost / org.: MD Jesenski cvet, Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan

19.00 | TINA BUKOVEC: V AMAZONSKEM DEŽEVNEM GOZDU

Potopisno predavanje / vstop prost / org.: Tina Bukovec, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

17.00 | NE POZABI DIHATI

Abonma filmski SREBRNO PLATNO in IZVEN
Drama / 97' / za Klemenca na vse spremeni v trenutku, ko na njegov tati leto stane življenje. Žal, da se ne

10. marec, torek

- Knjižnica Domžale
- 9.30 | IGRALNE URICE
- Glej opis pod 3. marec.

16.00 | USTVARJALNE ROKE: LJUBEZENSKI ŠAL

Delavnica ročnih del / vodijo: Branka Bizjan in članice Rokodelskega centra Moravče / vstop prost / org.: Cvetla Hribernik, Knjižnica Domžale.

19.00 | PLAKAT MIRU: POT MIRU

Odprtje razstave / kulturni program: Balerina Mengeš / vstop prost / org.: Lions klub Domžale, KD Vera Terstenjak, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika

20.00 | POPOLNI TUJCI

Gledališki abonma RUMENI in IZVEN
Glej opis pod 9. marec.

11. marec, sreda

- Knjižnica Domžale
- 12.30 | PORTAL TAX-FIN-LEX

Predstavitve portala / delavnica / davčne, pravne in računovodske vsebine / vstop prost / org.: Tax-Fin-Lex, Tadeja Rode Teran, Knjižnica Domžale.

19.00 | LIKOVNO DRUŠTVO MENGES

Kulturna društva se predstavijo / vstop prost / org.: JSKD Domžale, Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan

17.00 | BRALNE TAČKE

Beremo kužku / 4+ / predhodna prijava: 08 205 01 73 / org.: Društvo Am basadorji nasmehta, Krajevna knjižnica Ihan.

Kulturni dom Franca Bernika

20.00 | POPOLNI TUJCI

Gledališki abonma RDEČI in IZVEN
Glej opis pod 9. marec.

Blunout klub

21.00 | TADEJ TOŠ

Koncert / če ga še nisi spoznal, ne hodi, če pa si ga že, boš prišel še enkrat / Toš je en sam, drugih ni.

12. marec, četrtek

- Knjižnica Domžale

15. marec, nedelja

- Kulturni dom na Močilniku Dob
- 16.00 | VOLK IN KOZLIČKI

Abonma in izven

Priredba ljubke pravljice bratov Grimm o hudobnem volku, skrbni mami kozi in razigranih, neposlušnih kozličkih / predstava gledališke skupine Kulturnega društva Jožef Virk Dob / informacije in rezervacije: 041 420 610.

Mestni kino Domžale

16.00 | NAPREJ

Glej opis pod 6. marec.

18.00 | EMMA

Glej opis pod 3. marec.

20.30 | NAVADNA LJUBEZEN

Glej opis pod 5. marec.

16. marec, ponedeljek

- Kulturni dom Franca Bernika
- 20.00 | MARKO ČRNČEC TRIO feat. JONATHAN HOARD

Glasbeno scenski abonma PRVI in IZVEN
Jazz koncert / Marko Črnčec (klavir, Fender Rhodes), Joe Sanders (kontrabas), Kweku Sumbry (bobni), Jonathan Hoard (glas) / trio vrhunskega slovenskega pianista v družbi enega osrednjih vokalistov newyorške jazzovske in R'n'B scene.

17. marec, torek

Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE

Glej opis pod 3. marec.

19.00 | ALJOŠA BAGOLA: KAKO IZGORETI IN VZETI ŽIVLJENJE V SVOJE ROKE

Slovenologija / pogovor / vstop prost / org.: dr. Noah Chamey, Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan

19.00 | ROČNA DELA

Ustvarjalna delavnica / kvačkani pirhi / vodi: Erika Omejec / predhodna prijava: 08 205 01 73 / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Kulturni dom Franca Bernika

20.00 | MARKO ČRNČEC TRIO feat. JONATHAN HOARD

Glasbeno scenski abonma DRUGI in IZVEN
Glasbeno scenski abonma DRUGI in IZVEN

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ MAREC

28. marec, sobota

Galerija Domžale

10.00 | MINIGALERIJA: OB RAZSTAVI JANEZA PRAPROTNIKA

Ustvarjalna delavnica / vodi: Lučka Berlot / 90 min, primerno za 4 + / vstop prost, prijave na: galertja@kd-domzale.si

Menačenkova domačija

16.00 | POMLADNA KOŠARICA

Družinska ustvarjalna delavnica ročnega šivanja iz filca / vodi Saša Jaklič / 2 uri / kotizacija: 12 evrov / v ceno šteti materiali in pripomočki, pogostitev / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave do 20. 3. na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01 722 50 50.

Mestni kino Domžale

16.00 | NAPREJ

Glej opis pod 6. marec.

18.00 | MULAN

Akcijska pustolovščina / zgodba o mladem dekletu, ki se preobleče v moškega in odide v vojno, da bi Kitajsko ubranila pred napadalci s severa.

20.15 | RADIOAKTIVNA

Glej opis pod 19. marec.

29. marec, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | KAPITAN SABLJEZOBI IN ČAROBNI DIAMANT

Glej opis pod 21. marec.

18.00 | MULAN

Glej opis pod 28. marec.

20.15 | POSEBNI

Komična drama / 114' / Bruno in Malik mlade iz 'težavnih' sosesk učita, kako delati s tistimi primeri avtistov, ki so še posebno zahtevni, pogosto celo brezupni, in so jih vse druge organizacije zavrnile.

30. marec, ponedeljek

Kulturni dom Franca Bernika

20.00 | ELAINE MURPHY: LJUBIMOJ

Abonma gledališki ORANŽNI in IZVEN

Komična drama / Slovensko ljudsko gledališče Komična drama / 114' / Bruno in Malik mlade iz 'težavnih' sosesk učita, kako delati s tistimi primeri avtistov, ki so še posebno zahtevni, pogosto celo brezupni, in so jih vse druge organizacije zavrnile.

22. marec, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | NAPREJ

Glej opis pod 6. marec.

18.00 | RADIOAKTIVNA

Triler / 110' / Cecilia Kass (Elisabeth Moss) skuša po tem, ko se je rešila iz nasilnega razmerja z genialnim znanstvenikom, dokazati, da ji sledi nekdo, ki je neviden.

7. marec, sobota

Galerija na potepu

9.00 | EDI ŠELHAUS IN TRANSGRESIJE
Zbor pred KDFOB ob 9. uri / ogled razstav v Pilonovi galeriji v Ajdovščini in Mestni galeriji v Novi Gorici / vodi Jurij Smole / obvezno plačilo akontacije 30 evrov do srede, 4. marca 2020.

Kulturni dom Franca Bernika
10.00 HUDA MRAVLJICA <i>Abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN</i>
Plesna predstava po predlogi Branka Rudolfa in Marijana Vodopivca / En Knap Group / 40' / 3+ / Plesna predstava o hudi mravljici, ki je nagajala drugim mravljicam, lončarju razbila vse lonce in na koncu celo snedla celega bika ...

Mestni kino Domžale
16.00 NAPREJ <i>Glej opis pod 6. marec.</i>

18.00 KLIC DIVJINE <i>Glej opis pod 2. marec.</i>
20.30 NE POZABI DIHATI <i>Glej opis pod 3. marec.</i>

Blunout klub
21.00 KARAMELA BAND Koncert / Karameła je band, ki so ga leta 1982 ustanovili nekdanji člani ugasilih skupin Kameleoni, September in Boomerang.

8. marec, nedelja

Kulturni dom Franca Bernika
17.00 | 21. GOSTIČEVI DNEVI + SLAVNOSTNI KONCERT V SPOMIN MAESTRU VLADIMIRJU KRANJČEVIČU
Za IZVEN

Koncert / nastopajo: solisti Opere HNK Zagreb ter SNG Opera in balet Ljubljana / prireditelji: Kulturno društvo Jože Gostič Homec, Društvo prijateljev zagrebške Opere, SNG Opera in balet Ljubljana, Opera HNK Zagreb, Kulturni dom Franca Bernika Domžale.

Mestni kino Domžale
20.00 EMMA <i>Glej opis pod 3. marec.</i>

Blunout klub
21.00 V DVOJE (GORAN BOJČEVSKI & MATIJA DEDIČ) Koncert / glasbenika se bosta s šansoni Arsena Dedića in avtorskimi skladbami podala na popotovanje v svoje intimne glasbene svetove / obeta se navdihujoča osebnostizpovedna izkušnja dveh priznanih mojstrov.

9. marec, ponedeljek

Kulturni dom Franca Bernika
20.00 | POPOLNI TUJCI
Gledališki abonma ORANŽNI in IZVEN

Komična drama / Tamara Damjanović po motivih filma Popolni tuji / SNG Maribor / kaj se zgodi, če skupina prijateljev na mizo položi mobilne telefone in oznani, da med njimi ni več skrivnosti.

ku, ko se uleglo in leta starejši brat Peter zajauva prelepo vrstnico Sonjo / film o skrivnostih poletja.

20.00 | EMMA
Komična drama / 132' / v bleščeči satiri družbenega razreda in bolečini odrasčanja se Emma prebija med neuspelimi poskusi romantičnih zблиževanj, da bi našla ljubezen, ki je bila že ves čas tam.

Blunout klub
21.00 NORMAN BEAKER Koncert / že več kot štiri desetletja je v ospredju britanske blues scene / BB King je komentiral: »Norman je kot bel Freddy King.«

4. marec, sreda
Kulturni dom Franca Bernika
9.30 OHO <i>Abonma otroški METKA in JANKO in IZVEN</i>
Plesna predstava / Zavod En-Knap / 40' / 5+ / Ponekod smešna, ponekod burna, a neznansko barvita plesna predstava niza kratke, hudomušne prizore iz čarobnega domišljjskega sveta.

11.00 OHO <i>Otroški abonma in za IZVEN</i>
<i>Glej opis zgoraj.</i>

Krajevna knjižnica Ihan
17.00 PRAVLJIČNA URICA Pravljica / predhodna prijava: o8 205 01 73 / 4+ / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Slamnikarski muzej
18.00 SREČANJA POD SLAMNIKI: LJوبا JENCE – V MOJI DUŠI ZLATA PTICA POJE Meditativno srečanje ob slovenski ljudski pravljici z Ljubo Jenče, pevko, pravljicaško in zbirateljico slovenskega ustnega izročila / vstop prost.

Knjižnica Domžale
19.00 PRAVLNA AKTIVACIJA MIŠIČ MEDENIČNEGA DNA Predavanje in prikaz vaj / predava: mag. Mateja Kržin, medicinska sestra ter inštruktorica pilatesa in joge / vstop prost / org.: Društvo Šola zdravlja, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 DNEVNIK DIANE BUDISAVLJEVIČ Igrano-dokumentarni film / 88' / film o neverjetni reševalni akciji otrok, ki se je med drugo svetovno vojno dogajala v Zagrebu / veliki zmagovalac lanskega puljskega festivala, ki je iz arene odnesel kar šest nagrad.

20.00 PREKLA Drama / 137' / pretresljiva in čudovito posneta zgodba o dveh mladih ženskah, ki iščeta smisel in upanje v ruševinah povojnega Leningrada.

5. marec, četrtek

Kulturni dom Franca Bernika
9.30 OHO <i>Abonma otroški URŠA in za IZVEN</i>
<i>Glej opis pod 4. marec.</i>

Krajevna knjižnica Ihan
17.00 VAZA Z ROŽICAMI Ustvarjalna delavnica / vodi: Gordana Bajuk / 4+ / predhodna prijava: o8 205 01 73 / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Knjižnica Domžale
17.00 LONČEK BALONČEK S pravljico po svetu / pravljična urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

Glej opis pod 16. marec.

18. marec, sreda

Knjižnica Domžale
10.00 | ČUSTVENI IZBRUH OTROKA
Biba leze ... za starše z dojenčki / gostji: Urška Studen in Karmen Okorn, dipl. vzgojiteljici, zakonski in družinski svetovalki (Družinski center Vrtiljak) / vstop prost / Simona Glavan, Knjižnica Domžale.

19.00 | O SMRTIH OD SREČE IN V JEZERU
Pomenkovanja s Pižamo / gost: Matevž Luzar, režiser in scenarist kriminalke Jezero / org.: Boštjan Gorenc - Pižama, Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan
17.00 PRAVLJIČNA URICA <i>Glej opis pod 4. marec.</i>

Mestni kino Domžale
18.00 PREKLA <i>Glej opis pod 4. marec.</i>

20.30 IZVEN IGRISČA <i>Glej opis pod 14. marec.</i>

19. marec, četrtek

Knjižnica Domžale
10.00 | STAREJŠI ZA STAREJŠE
Predstavitve projekta / odprije Demenci prijazne točke / vstop prost / org.: DU Domžale / Marija Radkovič, Knjižnica Domžale.

17.00 | VSAK PO SVOJE
S pravljico po svetu / pravljična urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | MATJAŽ COREL: Z AVTOM PO ŠKOTSKI IN IRSKI
Potopisno predavanje / vstop prost / org.: Matjaž Corel, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika
18.00 | DRUŽINSKI KONCERT
Koncert / organizira Glasbena šola Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan
19.00 | DOMAČA KOZMETIKA

Ustvarjalna delavnica za odrasle / piling za telo in mazilo s karitejevim maslom / vodi: Urška Justin / predhodna prijava: o8 205 01 73 / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Galerija Domžale
19.00 JANEZ PRAPROTNIK – TISKANO, IZREZANO, SPOJENO Odprije razstave / pogovor z umetnikom bo vodil Jurij Smole / razstava bo odprta do 9. aprila 2020 / vstop prost.

Mestni kino Domžale
20.30 RADIOAKTIVNA Biografska romantična drama / 103' / zgodba o strastnem znanstvenem in romantičnem razmerju med Marie Skodlowsko-Curie in Pierrom Curiejem ter odmevu njunih odkritij v 20. stoletju.

20. marec, petek

Knjižnica Domžale
17.00 | BRIHTARIJE: BESEDARIJE
Brihtanje / družabne igre / poučna delavnica / za vso družino / obvezna spletna prijava / org.: Petra Strajnar, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
17.30 EMMA <i>Glej opis pod 3. marec.</i>

Glej opis pod 19. marec.

20.00 | TIHO MESTO 2
Nadharavni triler, shrljivka / nadaljevanje zgodbe o družini, ki je v postapokaliptičnem svetu prisiljena živeti v popolni tišini, da jih ne bi odkrile pošasti z izjemnim sluhom.

23. marec, ponedeljek

Knjižnica Domžale
9.30 | IGRALNE URICE
Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 NE POZABI DIHATI <i>Glej opis pod 3. marec.</i>

20.00 MLADI AHMED <i>Abonma filmski PONEDELJEK in IZVEN</i>
<i>Glej opis pod 20. marec.</i>

24. marec, torek

Knjižnica Domžale
9.30 IGRALNE URICE <i>Glej opis pod 3. marec.</i>

19.00 | VERONIKA SIMONITI: IVANA PRED MORJEM
Literarna kavama / s pisateljico se bo pogovarjala Tadeja Rode Teran / vstop prost / org.: Tadeja Rode Teran, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika
19.00 | PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU
Koncert / organizacija: Župnijska Karitas Domžale

25. marec, sreda

Knjižnica Domžale
17.00 | PRIJATELJSTVO
Pikna čajanka / 5+ / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Lidija Smerkolj Turšič, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika
20.00 | JAKA STADLER IN SOLISTI SIMFONIČNEGA ORKESTRA BAVARSKEGA RADIA

Abonma koncertni MODRI in IZVEN
Koncert / program: Bartok, Beethoven / izvajalci: Jaka Stadler in godalni kvartet / Godalni koncert po izboru Jake Stadlerja s kolegi iz Simfoničnega orkestra Bavarskega radia.

26. marec, četrtek

Knjižnica Domžale
10.00–11.30 | DRUŽENJE OB DRUŽABNIH IGRAH
Glej opis pod 12. marec.

17.00 | KAKO STA BIBI IN GUSTI PREGANJALA ŽALOST
S pravljico po svetu / pravljična urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika
18.00 | LETNI KONCERT PIANISTOV
Koncert organizira Glasbena šola Domžale.

Mestni kino Domžale
20.30 MLADI AHMED <i>Glej opis pod 20. marec.</i>

Celje / režija: Grašič, Barbara Medvedšek, Anica Liza Marija Grašič, Andrej Jus / igrajo: Ziva Sejan / Cely / režija: Grašič, Barbara Medvedšek, Anica Liza Marija Grašič, Andrej Jus / igrajo: Ziva Sejan / Celje / režija: Grašič, Barbara Medvedšek, Anica Liza Marija Grašič, Andrej Jus / igrajo: Ziva Sejan /

31. marec, torek

Knjižnica Domžale
9.30 | IGRALNE URICE
Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika
20.00 | ELAINE MURPHY: LJUBIMOJ
Abonma gledališki RUMENI in IZVEN
Glej opis pod 30. marec.

Razstave

MENAČENKOVA DOMAČIJA
STALNA RAZSTAVA O KMEČKO-OBRTNIŠKI DRUŽINI AHČIN IN STALNA KIPARSKA POSTAVITEV DEL FRANCETA AHČINA

SLAMNIKARSKI MUZEJ
STALNA RAZSTAVA 300 LET SLAMNIKARSTVA NA SLOVENSKEM

GALERIJA DOMŽALE
TISKANO, IZREZANO, SPOJENO
Razstava avtorja Janeza Praprotnika bo odprta od 19. marca do 9. aprila 2020.

KNJIZNICA DOMŽALE
JOŽE GOSTIČ – TENOR
Razstava KD Jože Gostič Homec, v počastitev 120. obletnice Gostičevega rojstva bo na ogled do 7. marca.

PLAKAT MIRU: POT MIRU
razstava plakatov učencev Likovnega društva Vera Terstenjak bo na ogled od 9. do 28. marca.

NAŠI LJUBI POKLICI, KI JIH SKORAJ NI VEČ
Fotografska razstava Andraža Gregoriča bo na ogled od 30. marca do 18. aprila.

USTVARJAMO NA TEMO ANDERSENOVIH PRAVLJIC IN SLOVENSkih LJUDSKIH PREGOVOROV
Razstava učencev 6. razreda OŠ Vencija Perka Domžale bo na ogled do 8. marca.

PRAVLJIČNE URICE
Razstava izdelkov, ki so nastali v okviru dejavnosti Pravljične urice bo na ogled od 9. do 22. marca.

PRAVLJIČNI PALČEK
Razstava izdelkov, ki so nastali v okviru projekta Pravljični palček 2019/2020, bo na ogled od 23. marca do 5. aprila.

STARE RAZGLEDNICE OKOLIŠKIH CERKVA
Razstava razglednic bo na ogled od 16. do 31. marca.

LIKOVNO DRUŠTVO MENGEŠ
Razstava bo na ogled od 2. do 14. marca.

Koledar dogodkov
Zbral in uredil: **Matija Kralj**
Fotografije: **promocijsko gradivo**
Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Slamnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Ureditništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajšanj in prispelih informacij. Informacije o dogodkih v **aprilu 2020** pošljite do **17. marca** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.
* Dogodki, ki niso kulturne narave, so objavljeni samo v primeru, če prvih ni dovolj.

STAREJŠI

90. rojstni dan godbenika Konrada Gruma

V Domžalah v Potočnikovi ulici 2 v februarju mlaj ter na njem številka in glasbilo naznanjajo, da tod v prijetni domačiji živi jubilan, dolgoletni godbenik Konrad Grum.

Ob visokem življenjskem jubileju obiskov ni manjkalo, med njimi je slavljenju Godba Domžale, pri kateri igra od leta 1964 več vrst basov: tuba, suzafon in helikon, pripravila koncert, godbeniki pa ga ne bodo pozabili niti kot dolgoletnega prizadevnega blagajnika. Jubilan Konrad Grum je bil rojen 17. februarja 1930 v Breznu ob Dravi. Za 12 otrok sta oče in mati skrbela na majhni kmetiji, ki je v njegovi zgodnji mladosti doživela usodo marsikatero tedanje domačije. Oče je šel za poroka in ker dolžnik ni vrnil denarja, je upnik vzel Grumovo domačijo. Otroci so izgubili toplo zavetje, ne pa starševske ljubezni, čeprav vedno ni bilo lahko. Mladi Konrad bi rad nadaljeval šolanje, a se je zaradi določene situacije pri bratu učil čevljarstva, ob tem pa vseskozi ponavljal, da nikoli ne bo čevljar. Uk je namesto v treh opravil v dveh letih, po končanih izpiti v Trzinu pa se je na poti domov v vlakom brez postanka v domači hiši ustavil na Ravnah in vpisal v nižjo gimnazijo, kar je doma zaupal šele teden pozneje. Po končani gimnaziji leta 1950 se je na hitro odločil, da ne gre v vojsko, temveč na tedanji Tehnikum v Domžalah. Internat je postal njegov drugi dom, jubilan pa Domžalčan. Zapustil je rodno Koroško, a je ni nikoli pozabil, zapustil tudi godbo v Vuzeu, v kateri je igral že od leta 1945. Po prihodu v Domžale je svojo ljubezen

do glasbe razdaljal od leta 1964 Godbi Domžale ter si boljši kos kruha skušal odrezati s študijem ob delu. Leta 1955 se je poročil z ženo Slavko, po kar nekaj selitvah sta se leta 1966 s sinovoma Egonom in Dušanom preselila na Potočnikovo ulico, kjer sta z veliko odrekkanja in dela zgradila hišo. Zaposlen je bil v Teolu v Ljubljani, kamor se je največkrat odpeljal s kolesom, upokojevec pa kot vodja kontrolnega laboratorija dočakal v Heliosu.

Z ženo Slavko sta praznovala zlato poroko in se veselila šestih vnukov in pravnukov, skrbela za lepo okolico hiše in velik vrt. Žal je žena Slavka v letu 2013 po hudi bolezni umrla. »Časi po njeni smrti so bili zame zelo hudi. Čeprav v hiši živi sin z družino in me je

tudi sin Dušan z družino obiskoval, sem bil sam. Ko vsi odidejo, pa če še tolikokrat pridejo, si sam,« je povedal. K sreči se je spomnil svoje nekdanje mladostne ljubezni, gospe Mojce, tudi vdove. Prvo srečanje v Slovenj Gradcu je obudilo spomine, pa tudi ljubezen. Julija 2018 sta se poročila v krogu domačih, seveda pa ni manjkalo niti godbe.

Jubilanta je obiskal in mu voščil tudi župan Toni Dragar ter mu zaželel še veliko zdravja in prijetnih trenutkov z domačimi, čestitkam pa sta se pridružili tudi Vida Perne, predsednica, in Joži Vidmar, poverjenica Medobčinskega društva invalidov Domžale, katerega član je jubilan že dve desetletji.

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

90. rojstni dan jublantke Majde Kokalj

Dekleta in njihove družine so moje bogastvo.

V Ihanu, na Igriški ulici 6 so kljub zimi že zacvetele spominčice. Kar 90 jih je in namenjene so 90. rojstnemu dnevu mame Majde Kokalj. Idejo za darilo mami ob visokem jubileju je dala najmlajša od šestih hčera Zvonka, skupaj s sestro Nado sta izdelali spominčice, kakor je vseh Kokaljevih šest deklet v otroštvu naučila mama Majda.

Življenjska zgodba jublantke Majde Kokalj, ki se je 28. januarja 1930 rodila kot nezakonski otrok na Dolenjskem, je vsaj v začetku podobna Bev-kovi Pestrni. Prva leta je preživela pri stari mami in atu, se za kratek čas pridružila novi družini pri svoji mami v Stranjah in neke pri osmih letih prišla na kmetijo na Goričico pri Ihanu, kjer je postala ne le pestna, temveč tudi dekla za vsa kmečka dela. Za šolo skoraj ni bilo časa. Dolga leta je ostala na kmetiji, se spoznala s sosedovim fantom in se za kratek čas preselila k teti v Kranj, kjer se je zaposlila v Inteksu.

Njen fant Zdravko Kokalj je svoje dekle v Kranju obiskoval s kolesom, ob vsakem vremenu, vselej s kakšno rožico, in to navado obdržal vse življenje. Poročila sta se, našla prvi dom pri teti Bernot in kmalu začela z gradnjo lastne hiše. Ni šlo drugače, da je sprva njihov dom postala manjša hiška na gradbišču nove hiše, narejene s pridnostjo in odrekkanji ter veliko ljubezni. V novi dom za vseh šest hčera: Majdo, Mirjam, Nado, Anico, Tino in Zvonko sta se vselila 1966. leta. Bila sta skrbna starša. Oče je delal v Mlinostroju, kjer ga je pot kot monterja vodila po vsej nekdanji Jugoslaviji, mami pa je doma skrbela za družino, vrt in včasih tudi popazila katerega od drugih otrok.

Njihovo otroštvo je bilo lepo, polno ljubezni, razumevanja in skrbi, pa tudi veselja, velikokrat so skupaj zapeli, se skupaj igrali na dvorišču ali na bližnjem igrišču. Starša sta praznovala zlato in biserno poroko, posebej pa

sta vedno dala vedeti, da sta zelo zadovoljna z družinami vseh deklet. Ko besede tečejo o 19 vnukih in 10 pravnukih, o številnih obiskih v domači hiši, kjer za mamo skrbi hči Zvonka z družino, so jublantkine oči žareče, en sam ponos in ljubezen sijata iz njih. Težave, ki jih s seboj prinašajo leta in praznino, ko je pred dvema letoma umrl mož, lepo in potrpežljivo prenaša.

»Ne rabim bogastva, bogastvo so moja dekleta in njihove družine. Ponosna in vesela sem vseh in rada jih imam,« je povedala jublantka Majda Kokalj tudi županu Toniju Dragarju, ki ji je ob visokem jubileju čestital in zaželel veliko zdravja. Vesel je bil, ker je bil tudi sam delček spominov jublantke, ki ji želimo vse najboljše, najbližji pa ji kličejo: »Mami, spoštujemo te in radi te imamo. S teboj nam je vedno lepo in Bog daj, da bi bilo še dolgo, dolgo tako.«

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

95. rojstni dan spoštovane prostovoljke Milke Mezgec

Društvo Lipa iskreno čestita

Ustvarjalna delavnica, v kateri prostovoljke v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje – društva Lipa Domžale že šestnajst let sodelujejo v Unicefovem programu izdelovanja punčk iz cunj v humanitarnem projektu Posvoji punčko – reši otroka, je bila sredi februarja malce slovesnejša. Prostovoljke so pripravile prijetno slovesnost za prostovoljko Milko Mezgec, ki je 13. februarja 2020 praznovala 95. rojstni dan. Prostovoljki, ki izdeluje copatke za punčke, so rojstni dan 14. februarja polepšale z voščili, nagovorom direktorja Marjana Ravnikarja in glasbenim programom.

»Prijateljico, kot si ti, le stežka se dobi. Ob tebi vse se spremeni, vse v življenju smisel dobi. Vse lepo in veliko zdravja ob tvojem rojstnem dnevu, ob tvoji lepi obletnici ti želijo ustvarjalke punčk iz cunj,« je dolgoletni ustvarjalci punčk iz cunj voščila Mirjana Kavčič, vse sodelavke pa so spoštovani Milki zapele tudi Vse najboljše ter se seznanile z njeno življenjsko potjo, ki se je začela 13. februarja 1925 v Lenartu v Slovenskih goricah, od koder se je še kot dojenčica s starši preselila v Šentilj, se šolala in ustvarila družino. Hči in sin sta si po študiju ustvarila družini v naših krajih, hči Nastja v Ljubljani, sin Mitja pa v naši občini. V Domžalah v svojem stanovanju živi jublantka od leta 1994, ki ji je umrl mož. Prizadevna članica skupine za izdelovanje Unicefovih punčk je od prve delavnice. V Lipi je najprej obiskovala umetnostno zgodovino, potem pa je svoje prostovoljno delo namenila Špelcam in Jan-kotom. Vsi so obuti v copatke, ki jih mojstrsko izdeluje gospa Milka. Ob poslušanju citrarske skupine Sončnice in kitarske skupine Tempo, ki ju vodi Damja-

na Praprotnik – zaigrale so ji več pesmi, med njimi tudi zdravico –, se je jublantka vrnila v mladost in obudila spomine tudi na čas med drugo svetovno vojno in delo v društvih. Prisotne je spomnila na dobroto svoje mame, ki je bila botra številnim otrokom. Tudi sama ne pozablja na pomoč vsem, ki so pomoči potrebni. Ob koncu prijetne slovesnosti se je lepo zahvalila vsem, ki so ji polepšali 95. rojstni dan, hkrati pa pohvalila tudi hčerko in sina, ki lepo skrbita zanj, posebej pa se veseli obiskov vnukov in pravnukov.

Iskrnim čestitkam in dobrim željam jublantki se je s šopkom v imenu celo-

tne Univerze za tretje življenjsko obdobje – društva Lipa Domžale pridružil njen predsednik Marjan Ravnikar, tudi s pesmijo, ki jo je jublantka sama prebrala. To je del pesmi: /Kljub 95 letom ostala si mlada, /pri srcu in križu te nič ne zbada. /Vitalna naprej še ostani in srečna, /kot zdaj naj polni ti dni zdravje, veselje, /življenje pa naj ti izpolni vse želje.

Srečno še naprej, gospa Milka Mezgec!

VERA VOJSKA

FOTO: DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

90. rojstni dan naše Ele Košir

Življenjska knjiga Ele Košir, ki jo kljub visoki starosti še vedno srečujemo, kako kolesari po njenih Domžalah, je polna spominov na življenjsko in delovno pot, tesno povezani s športom in rekreacijo.

Poznamo jo kot prijazno gospo, ki se ji ob pogovoru o športu zasvetijo oči, rada govori o njem, posebej o delu z mlado generacijo, pa o športnih uspehih in prizadevnem delu v vrsti društev, za katero je prejela številna priznanja, tudi Zlato plaketo Občine Domžale, priznanje Zavoda za šport in rekreacijo Domžale za življenjsko delo na področju športa in rekreacije. Ob 90. rojstnem dnevu je prejela mnogo čestitk, dobrih želja, objemov, stiskov rok in zahval za

največkrat že pred odhodom v šolo. Življenje je bilo še težje, ko je sestra zaradi bolezni ostala nepokretna, jublantki pa je kmalu umrla tudi mama. Mlada Ela je tako morala poskrbeti za gospodinjstvo in očeta. Še prej je končala nižjo gimnazijo, skrbela za očeta, hkrati pa tiho upala, da nekoč postane učiteljica telovadbe. Z veliko truda ji je kot izredni študentki to tudi uspelo.

Hkrati pa je, kjer je le mogla, pomagala v društvih. Tako je ustanovna članica TVD Partizan. Posebno dragi so ji spomini na povojna leta, na neverjeten elan in množico prostovoljcev pri gradnji in obnovi porušenih objektov, predvsem športnih, pa tudi na državno prvenstvo v atletskem mnogoboju v letu 1948 v Beogradu, kjer je domžalska ekipa v osvojila prvo mesto, in mednarodno atletsko tekmo z Italijani leta 1950. Lepi so spomini na košarko, tudi odbojko, pa na številne smučarske tečaje in še kaj bi se našlo. Kar 35 let je učila generacije učencev nekdanje I. OŠ, danes Osnovne šole Domžale, ki ob njenem imenu s ponosom rečejo: o, naša učiteljica telovadbe. Je ustanovna članica Atletskega kluba Domžale, dolgoletna atletska sodnica, posebno rada se spominja vodenja atletske sekcije Društva duševno prizadetih Domžale - Kamnik. Toliko veselja in ponosa nad uspehi ni srečala nikjer.

Tesno sodelovanje z mladimi na področju športa in rekreacije še danes jublantko ohranja mladostno in vitalno, k temu prispevajo številni prijetni spomini ter stkana iskrena prijateljstva, ki ji lepšajo jesen življenja.

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

opravljeno delo in želja za dobro zdravje. Obiskal jo je tudi župan Toni Dragar in skupaj sta oživila spomine na zgodovino športa in rekreacije v naši občini.

Rodila se je 22. februarja 1930 v Stobu, danes rojstna hiša nosi številko Stobovska 6. Izhaja iz zelo znane domžalske slammikarske družine. Oče Karol Košir, prihajal je iz revne družine, in mama Fanika, iz premožne Cerarjeve družine, znane po slammikarski obrti, sta se zaljubila in kljub oviram ustvarila toplo zavetje štirim otrokom, hkrati pa s pridnostjo ustvarila pravo slammikarsko obrtno delavnico. Jublantka je bila najmlajša, otroci so pridno obiskovali šolo, pomagali v delavnici,

MAREC

KULTURNI DOM 2020

FRANCA BERNIKA DOMŽALE

sreda, 4. marec / 9.30 in 11.00 / abonma otroški METKA in JANKO

četrtek, 5. marec / 9.30 / abonma otroški URŠA

OHO

plesna predstava / Zavod En-Knap / režija: Bojan Jablanovec / avtorja in izvajalca: Kristina Aleksova, Loup Abramovici / avtor glasbe: Andrej Fon / 40' / 5+ / Ponekod smešna, ponekod burna, a neznansko barvita plesna predstava niza kratke, hudomušne prizore iz čarobnega domišljjskega sveta.

sobota, 7. marec / 10.00 / Sobotna otroška matineja / abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

Po predlogi Branka Rudolfa in Marijana Vodopivca: HUDA MRAVLJICA

plesna predstava / En Knap Group / režija: Izток Kovač / plešejo: Luke Thomas Dunne, Ida Hellsten, Bence Mezei, Ana Štefanec, Tamás Tuza in Tanja Skok / 40' / 3+ / Plesna predstava o hudi mravljici, ki je nagajala drugim mravljicam, lončarju razbila vse lonce in na koncu celo snedla celega bika...

nedelja, 8. marec / 17.00 / za IZVEN

21. Gostičevi dnevi / SLAVNOSTNI KONCERT V SPOMIN MAESTRU VLADIMIRJU KRANJČEVIĆU

Slovesnosti v spomin na opernega pevcu Jožeta Gostiča / *koncert / nastopajo: Solisti Opere HNK Zagreb ter SNG Opera in balet Ljubljana / Prireditelji: Kulturno društvo Jože Gostič Homec, Društvo prijateljev zagrebske Opere, SNG Opera in balet Ljubljana, Opera HNK Zagreb, Kulturni dom Franca Bernika Domžale*

ponedeljek, 9. marec / 20.00 / abonma gledališki ORANŽNI in IZVEN

torek, 10. marec / 20.00 / abonma gledališki RUMENI in IZVEN

sreda, 11. marec / 20.00 / abonma gledališki RDEČI in IZVEN

četrtek, 12. marec / 20.00 / abonma gledališki ZELENI in IZVEN

Tamara Damjanović po motivih filma: POPOLNI TUJCI

komična drama / SNG Maribor / režija: Tamara Damjanović / igrajo: Tomo Tomšič, Maša Žilavec, Gorazd Žilavec, Mateja Pucko, Nejc Ropret, Ana Urbanc, Matevž Biber / Kaj se zgodi, če skupina prijateljev na mizo položi mobilne telefone in oznani, da med njimi ni več skrivnosti?

ponedeljek, 16. marec / 20.00 / abonma glasbeno-scenski PRVI in IZVEN

torek, 17. marec / 20.00 / abonma glasbeno-scenski DRUGI in IZVEN

MARKO ČRNČEC TRIO feat. JONATHAN HOARD

jazz koncert / Marko Črnčec (klavir, Fender Rhodes), Joe Sanders (kontrabas), Kweku Sumbry (bobni), Jonathan Hoard (glas) / Trio vrhunskega slovenskega pianista v družbi enega osrednjih vokalistov newyorške jazzovske in R'n'B scene.

sobota, 21. marec / 10.00 / Sobotna otroška matineja / za IZVEN

CIRKUS BUFFETTO

klounovska predstava / Zavod Bufeto / nastopata: Natalija Sultanova in Ravil Sultanov / 40' / 3+ / Kloun Buffetto bo skupaj s klouneso pripravil čisto pravi cirkus, oba pa občinstvo s svojimi cirkuškimi veščinami ponavadi nasmejeta do solz.

sreda, 25. marec / 20.00 / abonma koncertni MODRI in IZVEN

JAKA STADLER IN SOLISTI SIMFONIČNEGA ORKESTRA BAVARSKEGA RADIA

koncert / program: Bartok, Beethoven / izvajalci: Jaka Stadler in godalni kvartet / Godalni koncert po izboru Jake Stadlerja s kolegi iz Simfoničnega orkestra Bavarskega radia.

ponedeljek, 30. marec / 20.00 / abonma gledališki ORANŽNI in IZVEN

torek, 31. marec / 20.00 / abonma gledališki RUMENI in IZVEN

sreda, 1. april / 20.00 / abonma gledališki RDEČI in IZVEN

četrtek, 2. april / 20.00 / abonma gledališki ZELENI in IZVEN

Elaine Murphy: LJUBI MOJ

komična drama / Slovensko ljudsko gledališče Celje / režija: Andrej Jus / igrajo: Živa Selan / Liza Marija Grašič, Barbara Medvešček, Anica Kumer / Irska dramatičarka Elaine Murphy izriše zanimivo, presunljivo in humorno življenje treh žensk.

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Ljubljanska 61, Domžale

T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Margaret Atwood

Testamenti

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Skoraj štirideset let po sloviti Deklini zgodbi je Atwoodova končno napisala še nadaljevanje Dekline zgodbe, kjer izvemo, kaj se je z glavno junakinja zgodilo potem, hkrati preko treh prvoosebni pripovedovalk izvemo, v kakšnem svetu je naša dekla živela. Izvemo tako zgodbo otroka, ki je odraščal v Gileadu, kot zgodbo otroka iz Kanade – torej svobodnega sveta, vzporedno pa teče še zgodba ženske, ki je prevzela eno najvidnejših vlog v razvoju gileadske kulture. Knjiga je zmes znanstvene fantastike, distopijskega romana in vohunske psihološke shriljivke. Kljub temu avtorica trdi, da v njej ni ničesar, kar bi bilo izmišljeno – vse se je nekoč v zgodovini že zgodilo oziroma se neke dogaja prav sedaj. Prav zato bo s svojim sporočilom o pomenu upoštevanja človekovih pravic zgodba sama ostala najverjetneje vedno aktualna.

James Clear

Atomske navade: preprost in preizkušen način za pridobivanje dobrih ter opuščanje slabih navad

Miš, 2019

Navada je vedenje, ki po dovolj ponovitvah postane samodejna. Pri ljudeh, ki si izdelajo konkreten načrt o tem, kdaj in kje bodo izvajali novo navado, je večja verjetnost, da bodo to zares izpolnili. Najgodnejših navad si ne izberemo, temveč jih posnemamo. Držimo se scenarija, ki smo ga prejeli od prijateljev in družine, cerkve ali šole, naše okoliške skupnosti in družbe kot celote. Ena najučinkovitejših stvari, ki jih lahko storite za pridobitev boljših navad, je ta, da se pridružite kulturi, kjer vaše želene vedenje velja za normalno. Sveti gral spremembe navad ni ena sama enoodstotna izboljšava, temveč na tisoče teh. Na začetku se majhne izboljšave lahko zdijo nesmiselne. Ko pa nadaljujete z združevanjem majhnih sprememb, se začne tehnična življenja polagoma nagibati. To je brezkončen proces. Ni ciljne črte. Ni trajne rešitve.

Arundhati Roy

Ministrstvo za najvišjo srečo

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Knjiga je družbeni komentar v romansirani obliki. Razkriva velika in mala nasprotja, ki povzročajo stalna trenja v družbi, in teh nasprotij v Indiji ne manjka. Na prvem mestu je kastni sistem s štirimi osnovnimi kastami in nekaj sto podkastami. Še danes se le odstotek ljudi poroči zunaj svoje kaste. V knjigi se prepleta več zgodb, ki se dogajajo v najbolj temačnih in nasilnih časih sodobne Indije. Glavni protagonisti, ujeti v negotovost indijskega vsakdanjika, so muslimanska transseksualka Andžum, uporniška arhitektka in eden vodilnih obveščevalcev v državi. Transseksualci, tako imenovane hidžre, imajo po eni strani nedotakljiv, pogosto kar posvečen status, po drugi strani pa so prav tako lahko predmet preganjanja in šikaniranja. Večina poglavij je izpisana v sarkastičnem slogu z obilo črnega humorja. Roman je kljub vsemu poetičen in na nekaterih delih sentimentalen.

Elif Shafak

10 Minutes 38 Seconds in This Strange World

PENGUIN BOOKS LTD., 2019

Elif Shafak z vsako novo knjigo bolj ostro, odločno in pogumno kritizira turško družbo in z njo kapitalistično ureditev današnjega sveta. Tokrat nam zgodbo podaja Leyla, ženska podeželske Turčije, ki so jo verske dogme in v skladu z njimi urejena turška družina pahnile v iskanje boljšega in svobodnejšega življenja v Istanbulu, kjer pa je bila že kmalu ugrabljena in prodana v prostitucijo. Leyla nam zgodbo podaja že po smrti, ko se v 10 minutah in 38 sekundah (ko možgani dokazano še ohranjajo določene funkcije) spominja svojega življenja ... Po Treh Evinih hčerah gre za še en odličen roman Elif Shafak, ki je eden najpomembnejših pisateljskih glasov današnjega časa. Zlahka bi jo primerjali z Indijsko avtorico Arundhati Roy,

ki se skozi aktivizem in pisanje strastno bori proti koruptivni nacionalistični oblasti v Indiji. Boj obeh je (upravičeno) podžgan z dvema izmed najhujših in najnevarnejših voditeljev današnjega časa; Erdoganom in Modijem.

knjige za otroke in mladino

Ruta Sepetys

V morju zrnec soli

MLADINSKA KNJIGA, 2020

Druga svetovna vojna se približuje koncu, Nemčija je poražena in stotisoče beguncev v Vzhodnji Prusiji beži pred Sovjeti, ki prodirajo iz Vzhoda. Tako se med begunci poveže skupina ljudi: Joanna, Florian, Emilia, ostareli čevljarček, mali deček Klaus, slepa Ingrid. Njihove usode se prepletejo, spoznamo tragiko njihovih življenj, vrženih v strašljivi vojni čas, čas trpljenja, lakote in zla. Moč jim daje njihova želja po preživetju, priti do ladje, ki jih bo odpeljala na varno. Večini uspe priti na ladjo, a potop ladje Wilhelm Gustloff postane najhujša pomorska tragedija vseh časov. Vojne zgodbe moramo vedno znova prebrati, ne smemo jih pozabiti, biti morajo opomin, da se take grozote ne ponovijo.

Carles Sala i Vila

Kornelijeva izmenjevalnica igrač

ZALA, 2019

Zgodba se dogaja v vasi Krivačini, kjer je vse krivo, kjer ni niti pedi ravne površine. V to vas le redko zaidejo obiskovalci, nekega dne pa le prideta dva prišleka. Prvi je Kornelij je resnoben starec, ki ima s seboj prijaznega dečka Tobija. Vaščani ju lepo sprejmejo, še posebej pa se spoprijateljita z deklico Morjo in njenim slepim dedkom. Nastanita se v Ozki hiši, kjer odpreta nenavaden lokal: izmenjevalnico neverjetnic. Njune pripravljene mešanice esenc, naj bi ljudi napravile bolj srečne, bolj uravnovešene, bolj razumevajoče. Izmenjevalnica lepo zaživi, dokler vaščanov ne preslepita pohlep in zavist ... Otroci bodo uživali predvsem ob dobri zgodbi, odraslim pa nastavi ogledalo, vabi k razmisleku o družbi v kakršni živimo, o družbi, ki jo vodita pohlep, zavist in želja po moči.

Zane Whittingham

Preživeli iz holokavsta

MORFEMPLUS, 2019

Pretresljive zgodbe šestih judovskih otrok, ki so imeli srečo, da so holokavst preživeli, čeprav te sreče večinoma niso imeli njihovi starši in drugi sorodniki, nas še enkrat spomnijo, kakšne grozljive okrutnosti je sposoben človek, kakšno nedojemljivo in sistematično nasilje lahko človek stori sočloveku. O tem se preprosto ne more govoriti preveč, potrebno je nenehno spominjanje, zato so tudi te zgodbe Heinza, Trude, Ruth, Martina, Suzanne in Areka v obliki stripa zelo dobrodošle. Otroci morajo čimprej spoznati to temno črno senco človeštva, da bodo skozi to spoznanje potem na preži, ko in če se bo pripravljalo karkoli podobnega. Zdi se celo, da smo temu ponovno zelo blizu in da bi določeni (politiki) kaj hitro izvedli kaj zelo podobnega, če bi le imeli možnost. Žal je človeštvo v zadnjih sto letih napredovalo predvsem tehnološko, glede humanosti pa bolj malo. Veliko premalo.

medioteka

DVD

Vsi vejo

(Todos lo saben)

FIVIA, 2018

Dogajanje trilerja je postavljeno v špansko vinarsko vas blizu Madrida. Pristrčno družinsko vzdušje ob snidenju sorodnikov v pripravih na poroko je prav idilično. Mladi se zaljublja, starejši obujajo spomine, vreme jim je naklonjeno in poročno veselje se začne. Kot strela z jasnega sredi veselice udari ugrabitev mladenke. Kaj je za tem, kdo so storilci, zakaj materi ni dovoljeno vpletati policije, kako priti do zahtevane visoke odkupnine ... Začne se sumničenje, na dan prihajajo stare zdrahe, družinske skrivnosti, napetost in grožnje naraščajo. A režiser uspe ohraniti zdravo distanco in s pomočjo vrhunskih igralcev naredi filmske like nadvse človeške in vredne našega sočutja, saj se z njimi zlahka poistovetimo.

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

ISKALCI DLAKE V JAJCU

Če bi me vprašali, katera je največja kulturno karakterna nacionalna značilnost Slovencev, bi brez pomisleka izstrelil: »Kritičnost!«

Pač takšni Slovenci smo, kritični do popolnoma vsega, do česar se da biti kritičen: kritični do umetnosti oziroma umetniškega ustvarjanja in ustvarjalcev, ki jih imajo določene srenje kar za nekoristne jedce, saj po njihovo nekaj, kar ne prinaša neposredno izmerljivega zasluga, ni vredno nič. Po drugi strani ta isti tako radi uporabljajo nesmiselno floskulo 'realni sektor', s katero označujejo gospodarstvo, ki pa vendarle spet ne more ves nekritično v isti koš, saj tisti del, ki je v državni lasti, ni vreden nič, pa čeprav dokazano prinaša državi in s tem njenim državljanom največji dobiček, saj bi bil ta lahko še večji, če bi ga le olastnil kakšen 'pameten' in podjeten privatnik, ta bi nam šele pokazal, kako bogato se da izmolsti lene delavce in izčrpati vse rezerve podjetja, na koncu pa ga je še takega, vsega kilavega, sposoben prodati neki neuki zgubi ali pa kar nazaj državi. Pa, da ne bo pomote, tudi takšni mojstri se ne ognejo pogledu slovenskega kritičnega očesa, pač, v zadnjih desetletjih kriznih viharjev smo se naučili takšne podjetnike dodobra obrati do kosti in na njihovo eksistenco obešati vse zlo, ki nas po naključju zadene, če so zanj odgovorni ali pa tudi ne. Celo več, gospodarski model poslovanja omenjenih bistrumnežev smo se naučili prilepiti tudi tistim preostalim podjetnikom, ki lahko da sicer delujejo pošteno, lahko da so celo njihovi zaposleni zadovoljni z delom pri njih, pa jim gre vendar predobro, se vedejo preveč bahavo, ali pa s svojo politično opcijo pritegnejo nase kritično pozornost vedno budnega Slovenca.

No in ko sem omenil politično opcijo naključnega gospodarstvenika, sem se dotaknil najljubše teme kritičnega Slovenca: glodanja politike do kosti. Tu dosega slovenska kritičnost svetovni vrh. Slovenci ne zasajamo ostrih zob svoje kritike le v naše politične nasprotnike, pač pa z enako mero dodobra glodamo tudi tiste naše lastne izbranice. No, pa me je nekoliko zaneslo, se popravilam: sicer menda obstaja stranka, ki je kritičnost do same sebe pregnala iz zavesti svojih brezpogojno vdanih volivcev. Njihov um je tako neznosno vdan in predan kot, da bi bil programiran, da ne more dojeti v nebo vpijočih napak lastnih voditeljev. Ne, njihov cesar je zalo oblečen tudi, ko je popolnoma gol, in noben še tako nedolžen otroški klic o cesarski goloti jim te vere ne more sfižiti. Pa vendar tudi njim v bran lahko trdim, da ta primanjkljaj kompenzirajo s toliko bolj vneto kritičnostjo do političnih nasprotnikov, da jim pripisujejo napake, ki jih sploh niso zagrešili! Da, da želja po kritiki je zaradi izbrisane samokritičnosti tako močna, da so si celo sposobni izmišljevati napake nasprotnikov in o njih širiti nemogoče zgodbe, o katerih pa zaradi prepovedane samokritičnosti niti ne morejo, niti niso sposobni dvomiti. Pa vendar, ti ljudje so poseben fenomen, ki obsega manj kot petnajst odstotkov nacionalnega korpusa, se pravi so zanimiv odklon celotne nacionalne podobe. Namreč, Slovenec se zaveda, da če želi ohraniti spodobnost in verodostojnost kritike, mora negovati tudi samokritičnost in kot njeno nujno posledico tudi skromnost.

Če Slovenca pohvališ, da je naredil nekaj imenitnega, se bo skromno

nasmehnil in na videz plaho odvrnil: »Pa se mi je menda res posrečilo.«

No in če mu potem pokažeš, da si naredil nekaj podobnega kot on, si bo vzel vso pravico stroge kritičnosti in ti razložil, kako bi lahko bila zadeva še veliko boljša in kolikor truda si v njeno perfektnost vložil, je še daleč od idealnega. Sam sem to doživel na lastni koži, ko mi je kritičarka, ki ni našla nobenih vsebinskih pripomb na moj zadnji roman Delci svetlobe, začela šteti pravopisne napake. Drznil sem se ugovarjati in pripomnil, da je takšen pač moj literarni jezik, pa sem bil seveda hitro deležen le zavihan-

“ Slovenci ne zasajamo ostrih zob svoje kritike le v naše politične nasprotnike, pač pa z enako mero dodobra glodamo tudi tiste naše lastne izbranice.

ga nosu in s tem zaključka pogovora. Razumljivo seveda, Slovenec kot pravo kritiko razume le grajo, hvale pa nikakor ne, in če nekaj ne zadošča pogojem grajanja, jih pač mora ustvariti, ker mu to narekuje njegov kritični duh. Slovenec je nepopustljiv kritik, do vseh sosedov, ki ga obdajajo, in to mislim v obeh pomenih – tako kot fizično osebo ali kot nacijo. Pač, sosed bi lahko imel lepšo fasado, in Hrvat, recimo, bi bil lahko manj stremuški. Kritičen je, če prihaja v njegovem življenju do inovacij, nenazadnje kdo sploh rabi te novotarije, in kritičen je, če do njih ne prihaja, saj le kreteni ne razumejo, da brez razvoja ni napredka. Kritični smo, do delavnih, tako se ljubljanskemu županu očita, da je v razvoj vložil preveč in Ljubljano zadolžil za nekaj generacij v naprej, in spet smo kritični do tistih, manj dejavnih, recimo domžalskemu županu se očita, da bistveno premalo vlaga v razvoj. Zdaj že bivši vladil Marjana Šarca pa se je očitalo kar oboje, pa še kaj za povrhu. Meni najljubši, ker je najbolj komičen med kritičnimi očitki njegove vlade, je vsekakor tisti o premajhni čuječnosti in pripravljenosti do vnovičnih valov beguncev, ki se bodo morda zgodili nekoč v prihodnosti, morda pa se tudi ne bodo, ampak pripravljenost nikoli ni odveč ... ne glede na ceno in nesmiselnost. Takšni pač smo kritični in vedno bomo našli dlako v jajcu, na kateri si bomo lahko zapletali noge, in v tekmi po čim opaznejši kritiki padali na nos. Ampak, da se ne bom ujel v lastno zanko kritičnosti do slovenske nacije, naj za konec dodam: dobro je, da smo takšni, kot smo, saj če bi bila naša kritičnost manj čuječna, bi že davno izginili s površja zgodovine, raje kritično spremljajmo vse, kar nas navdaja z nezaupanjem, obenem pa ne izgubimo samokritičnosti, ki nam ohranja stik z resničnostjo. □

Razstava Jože Gostič – tenor v domžalski knjižnici

21. Gostičevi dnevi 17. 2.–21. 3. 2020

Začeli so se letošnji 21. Gostičevi dnevi 2020. Trajali bodo vse do 21. marca med Domžalami, Ljubljano, Homcem in Zagrebom. Predtakt je pripadel razstavi z naslovom Jože Gostič – tenor, ki jo je v prostore domžalske knjižnice (17. 2.–7. 3. 2020) postavila zagotovo največja poznavalka Gostičevega življenja in dela, hrvaška glasbena publicistka in operna kritičarka, Splitčanka Marija Barbieri (r. 1939). V tej zvezi je še vedno najbolj odmevna, obsežna in kvalitetna monografija o J. Gostiču (2000), ki sta jo skupaj napisali, uredili in izdali z našo Marjano Mrak. Tu so še plošče in pa druge samostojne ali/in pa tudi spremljevalne publikacije, gledališki in koncertni listi idr.

Tokratna razstava je nastala v sodelovanju med Kulturnim društvom Jožeta Gostiča s Homca in Kulturno prosvetnim društvom Slovenski dom iz Zagreba. Kot je povedal po uvodničarju odprtja razstave – predsedniku KD J. Gostiča Borut Jenko aktualni urednik za operno glasbo na 3. Radijskem programu-programu ARS Radia Slovenija Dejan Juravič, gre za neke vrste nadaljevanje postavitev omenjenih retrospektiv, ki so bile pred tem že v Domžalah, Zagrebu, Splitu, na Reki, v Ljubljani ... Na 17 panojih in izložbenih pultih je razstavljen celoten opus uspehov našega Gostiča: od rojstva pred 120 leti v Stari Loki (pri Škofji Loki), prek njegovega začetka na ljubljanski Orglarski šoli, pevskih začetkov v zboru Operi in baleta SNG v Ljubljani, pevske šole na ljubljanskem glasbenem Konservatoriju, prek solističnega debuta v ope-

ri Jevgenij Onjegin (Lenski) do prvaštva v Operi in baletu HNK v Zagrebu (1937–1963), gostovanj, člana Dunajske državne opere, prek gostovanj na največjih evropskih in svetovnih glasbenih in koncertnih odrih, do tega, da se je Gostič od prvotnega junaške-

sлом za interpretacije. Zato je bil preprosto rečeno: ljubljene (zagrebškega) občinstva. V svojem repertoarju je imel kompleten in kompleksen operni in pevski (tenorski) repertoar.

V okviru letošnjih prireditev vse tja do 21. marca pa se bodo zvrstili

ga (Helden) tenorja razvil do dramskega tenorja, kar je bila za tiste čase velika redkost in kar je privedlo do tega, da je ostal še do dandanes največji (Verdijev) Othello. Prav v Zagrebu je razvil vse lepote svojega (osnovnega) lirskega tenorja svetle barve, močnega glasu, sposobnega, da izrazi dramske akcente z nadvse dovršeno muzikalnostjo in s še posebno lepim mezza voce (= peti s polovično jakostjo glasu, pridušeno). Njegove višine so bile sijajne in zanesljive. Gostič je imel odlično pevsko tehniko s primernim fraziranjem in legatom in poudarjenim smi-

obisk Verdijeve opere Luisa Miller v SNG Operi in baletu (6. 3.), spominska sveta maša v župnijski cerkvi sv. Marijinega rojstva na Homcu (8. 3. jo bo daroval ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore, na njej pa bo pel ljubljanski zbor Antona Foersterja z zborovodkinjo Damijano Božič Močnik) in tradicionalnim slavnostnim koncertom v spomin maestru Vladimirju Kranjčeviću (1936–2020) v KDFBD, in nazadnje še obisk Donizettijeve opere Lucia Lammermoor v Operi HNK v Zagrebu (21. 3.).

FRANC KRIŽNAR

Gastarbajterji 1

Četrti koncert 22. sezone koncertnega-modrega abonmaja KDFBD

KDFB Sezona sama, ki jo je umetniški vodja glasbenega abonmajskega ciklusa KDFBD M. Bekavac naslovil z 'Gastarbajterji' (=gostujoči delavci) se torej več kot uspešno nadaljuje. Tokrat je pod tem okriljem nastopil inštrumentalni septet (sedem izvajalcev). Vsa sedmerica pa si je za izziv vzela dvojce spetetov: malo manj znani Septet v Es-duru, op. 62 (1826) še manj znanega Nemca Conradina Kreutzerja (1780–1849) in še en Septet v Es-duru, op. 20 (1802) slovitega Beethovna (1770–1827), katerega 250-letnico rojstva obhajamo prav letos. Gre za dvojce res kapitalnih komorno glasbenih del, ki jih je izvedla sedmerica odličnih (slovenskih) muzikov, ki pa vsi po vrsti delujejo v tujini, od slovutih Berlina, Dunaja, Frankfurta pa vse do Münchna, ... pa še kje. V glavnem so neke vrste sami stari znanci domžalskega glasbenega odra v različnih in povsem samosvojih zasedbah: Matjaž Bogataj (violina), Gea Pantner (viola), Jaka Stadler (violončelo), Iztok Hrastnik (kontrabas), Tomaž Močilnik (klarinet), An-

drej Žust (rog) in Tonko Huljev (fagot).

Pri teh dveh obsežnih in odličnih glasbenih delih je navedena sedmerica nastopila kot povsem uigran ansambel. Posamezniki so vsak zase tako po tehnični kot muzikalni ravni odličniki. Tokratni izziv med njihovo in sicer primarno orkestrsko (so)igro in prek njihovih solističnih ambicij je tako pripeljal prav do neke vrste najbolj žlah-tne glasbene podobe-izvedbe, komorne glasbe. Oba izvedena septeta družijo neke vrste skoraj sočasni nastanek, povsem enaki zasedbi in število stavkov; pa komaj kaj drugačno muziko; razen seveda, če pri Beethovnu odmislimo njegovo vsestransko kvaliteto in tovrstno drugačnost? Izvedbe, ki so terjale enormne dolžine (35 in 45 minut), so bile izdelane do potankosti vseh interpretativnih razsežnosti, odličnosti v kombinacijah njihovih iger in soiger. Presunljiva dinamika in intonacija sta bili prav glavni poanti tele ocene. Umetniki ne le, da dihaajo med seboj, dihaajo predvsem z glasbo in njenimi povedmi. V tem primeru bi lahko njihovi počasni

stavki (kar pet od vseh 12) še kar trajali in trajali. Njihova notranja poetika in izraznost sta enostavno (pre)polni naboja in pulziranja, ki mu ni ne konca in ne kraja; kratka, gre za sedmerico in skoraj perfektno popolnost omenjenega septeta in ki bi marsikateremu odru zunaj Domžal imel še marsikaj povedati, in odigrati? To je pa spet tisto, kar naš umetniški vodja M. Bekavac že leta in leta dopoveduje tako Domžalam, državi in še komu: za velikega igralca (ali igralce) ni majhnih vlog, so samo taki ali drugačni odri; to pa je že mejnost marsičesa zunaj same glasbe. Omenjeni glasbeniki pa so jo že zdaj premagali ali lepše zapisano nadigrali, saj niti niso bili na tekmovanju. Njihova vloga je vloga lepote!

Naslednji koncert omenjenega cikla bo 'še' konec marca (2020), kjer bo glavna zvezda prav eden izmed že omenjenih, J. Stadler: solist-violončelist se bo takrat predstavil v povsem drugih kombinacijah in spet s povsem drugimi (glasbenimi) kolegi, sodelavci.

DR. FRANC KRIŽNAR

21. Gosticevi dnevi

VABIMO VAS NA SLOVESNOSTI
V SPOMIN NA OPERNEGA PEVCA
JOŽETA GOSTIČA

Domžale - Ljubljana - Homec - Zagreb
17. 2. - 21. 3. 2020

Ponedeljek, 17. februar, ob 19.00
Knjižnica v Domžalah
OTVORITEV RAZSTAVE
»JOŽE GOSTIČ - TENOR«
Avtorica Marija Barbieri
Razstava bo odprta do 7. marca.

Petek, 6. marec, ob 19.30
SNG Opera in balet v Ljubljani
G. Verdi: LUISA MILLER
Solisti, zbor in orkester
SNG Opera in balet Ljubljana
Informacije: blagajna@opera.si, 01 24 15 959.
Nakup vstopnic: opera.mojekarte.si

Nedelja, 8. marec, ob 11.00
Cerkev Marijinega rojstva na Homcu
SPOMINSKA SVETA MAŠA
Ljubljanski nadškof metropolit
msgr. Stanislav Zore
Zbor Anton Foerster Ljubljana

Nedelja, 8. marec, ob 17.00
Kulturni dom Franca Bernika v Domžalah
SLAVNOSTNI KONCERT
V SPOMIN MAESTRU
VLADIMIRJU KRANJČEVIČU
Solisti Opere HNK Zagreb ter
SNG Opera in balet Ljubljana
Informacije: blagajna@kd-domzale.si, 01 722 50 50.
Nakup vstopnic: mojekarte.si

Sobota, 21. marec, ob 18.00
Opera HNK v Zagrebu
G. Donizetti:
LUCIA DI LAMMERMOOR
Solisti, zbor in orkester Opere HNK Zagreb
Avtobusni prevoz v Zagreb s Homca ob 14.30.
Prijava: gosticevi.dnevi@gmail.com, 051 319 675.

Pokrovitelj
Občina Domžale

Organizatorji
Kulturno društvo Jože Gostič Homec
Društvo prijateljev zagrebške Opere
SNG Opera in balet Ljubljana
Opera HNK Zagreb

www.gosticevi-dnevi.net
Informacije: 051 319 675

Pesem je ljubezen, ljubezen je pesem

60 let Kulturnega društva Moški pevski zbor upokojencev Janez Cerar

KD MOŠKI PEVSKI ZBOR UPOKOJENCEV JANEZ CERAR Letos mineva šest desetletij od ustanovitve Moškega pevskega zbora upokojencev Janez Cerar Domžale. Ustanovljen je bil v letu 1960 na pobudo tedanjega tajnika Društva upokojencev Domžale Mihe Štifterja. Sprva ga je vodil nadučitelj Rudolf Božič iz Radomelj, leta 1965 pa je vodenje zbora prevzel eden najbolj znanih domžalskih glasbenikov Stane Habe, tudi ravnatelj Glasbene šole Domžale in pozneje častni občan Občine Domžale. Ob vsakoletnih tradicionalnih samostojnih koncertih je pevski zbor nastopal na različnih občinskih prireditvah, manjkal ni na revijah pevskih zborov, na komemoracijah, pevci so radi zapeli v domovih upokojencev, lahko smo jih slišali na tedanjem radiu, s koncerti narodnih in umetnih pesmi pa so gostovali tudi izven občine in ni bilo malo let, ko so svoj arhiv nastopov v posameznih letih obogatili z več deset nastopi.

Kvaliteta je rasla, z njo pa tudi število koncertov, uspešnih nastopov na občinskih revijah in revijah pevskih zborov upokojencev, redno pa so se udeleževali tudi taborov pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, raslo je tudi število priznanj za neutrudno delo. Največje priznanje pa so pevcem pomenili dobro obiskani nastopi in navdušeni ljubitelji slovenske narodne in umetne, pesmi. Za prof. Stanetom Habetom je zbor leta 2000 prevzel pevodja Jože Dolinar, za njim pa ga vodi ena najbolj znanih domžalskih pevodij Marika Haller. Pomembno spremembo je zbor doživel v letu 2013, ko so se odločili, da postanejo ljudski pevci ter posebno skrb namenijo ljudski pesmi, s katero se predstavlja tudi ob svoji šestdesetletnici. V jubilejnem letu napovedujejo svoj slove-

sni koncert 15. maja 2020 v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah.

To je zelo na kratko zgodovina Kulturnega društva Moški pevski zbor upokojencev Janez Cerar Domžale, ki so jo v Knjižnici Domžale predstavili v okviru projekta Kulturna društva se predstavljajo. Po pozdravu Klemen Stoparja, predstavnika Javnega sklada za kulturne dejavnosti, območne enote Domžale, in pozdravu Draga Tavčarja, predsednika zbora, so se pevci predstavili na slavnostni seji, ki jo je vodila avtorica prispevka. Tako Drago Tavčar, predsednik, kot Florjan Zabret, tajnik, in Slavko Hren, dolgoletni član zbora, so govorili o zgodo-

ne na sodelovanje očeta Staneta Habeta in svoje sodelovanje pri zboru, pevce pa je pozdravil tudi Nande Starin, predsednik Društva upokojencev Domžale.

Glavni junaki prijetnega večera so bili seveda pevci, ki so se posamično predstavili, nato pa z izbranim programom navdušili zbrano občinstvo. S pesmimi so se spomnili tudi prijatelja dr. Matije Tomca, pa voditeljice domžalskih ljudskih pevk Mare Vilar, ob zaključku pa, tako kot na številnih koncertih, zapeli skupaj s prisotnimi obiskovalci.

Slavnostna seja pomeni začetek praznovanj, medtem pa so pevci že po-

vini zbora, se spomnili njegovih najpomembnejših osebnosti in dogodkov, vse pa je prevevalo veselje do petja, o pomenu ljudske pesmi in načinih petja ljudskih pesmi sta govorila pevodkinja Marika Haler in prof. Tomaž Habe, ki je obudil tudi spomi-

sneli nekaj pesmi za novo zgoščenko, ki jo bodo podarili ljubiteljem ljudskih pesmi na slavnostnem koncertu ob 60-letnici 15. maja v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Pestro ob kulturnem prazniku

V letu 2020 kar nekaj obletnic, povezanih z Dobom in društvu v Krajevni skupnosti Dob.

KULTURNO DRUŠTVO JOŽEF VIRK DOB sicer ne praznuje okroglega jubileja, se bodo pa zanesljivo spomnili, da letos mineva že 114 let od 11. marca 1906, ko je bilo v Dobu ustanovljeno prosvetno društvo – predhodnik današnjega Kulturnega društva Jožef Virk Dob. Organizirani kulturniki torej že več kot sto let lepšajo življenje prebivalcev krajevne skupnosti, letno gledališče in dvorano na Močilniku pa radi obiščejo tudi ljubitelji kulture iz okolice. Posebej za dober obisk poskrbijo najmlajši, saj so gledališke predstave v okviru otroškega abonmaja Živ žav med najbolj obiskanimi.

Dobski kulturniki tudi letos niso pozabili na slovenski kulturni praznik in so nas na predvečer povabili na predstavo Vsak dan nekaj novega Gledališke skupine Repentabor. Po kulturnem prazniku pa so na vrsto prišli najmlajši, saj so si na Močilniku v okviru abonmaja Živ žav ogledali predstavo O belem mucku, ki je bil čisto črn v izvedbi Gledališke skupine RZ Repentabor.

Pester kulturni začetek leta 2020 se nadaljuje 15. marca ob 16. uri v Kulturnem domu na Močilniku v Dobu, ko bo gledališka skupina KD Jožef Virk predstavila za abonma in izven pri-

redbo ljubke pravljice bratov Grimm Volk in kozlički, o hudobnem volku, skrbni mami kozi in razigranih, neposlušnih kozličkih. Vabljeni pa tudi v petek, 20. marca 2020, ob 19. uri, ko v kulturnem domu gostuje Gledališka skupina KD Šmarje - Sap s komedijo Toneta Partličiča, ki je postavljena v današnji čas, poln osebnih in družbenih prevar. Gledalcem ponuja radost, smeh in tudi kakšno globlje spoznanje. Informacije in rezervacije: 041 420 610. Dobrodošli!

VERA VOJSKA
FOTO: KD JOŽEF VIRK DOB

KULTURA

Že petič so šivali slamnike

Nadaljevalni tečaj šivanja slamnikov v Slamnikarskem muzeju

SLAMNIKARSKI MUZEJ Mesto Domžale z okolico se kot edino v Sloveniji ponaša z bogatim izročilom slamnikarske tradicije, ki jo v Slamnikarskem muzeju pod okriljem Kulturnega doma Franca Bernika Domžale ohranjamo in oživljamo. Projekt revitalizacije nekdanj pomembne domače obrti ima izredno pomembno povezovalno vlogo v lokalni skupnosti, saj pripomore h krepitvi lokalne identitete ter pomeni priložnost za tržno dejavnost in dopolnjevanje turistične ponudbe območja, na katerem je prisotno, in tudi prispeva k njegovi pestrosti in posebnosti. Že od odprtja muzeja je zorela ideja o organizaciji tečaja šivanja slamnikov, saj primanjkuje šivilj slamnikov, ki bi delile svoje znanje na mlajše šivilje. Našo pobudo sta sprejela župan Toni Dragar in Občina Domžale, ki je projekt finančno podprla.

Prvi začetni tečaj šivanja slamnikov smo izpeljali že leta 2015. V javnem pozivu smo povabili udeležence s šiviljskim predznanjem in smislom za modistično oblikovanje tekstilij. Tečaj je vodila mentorica Joži Košak, šivilja slamnikov v nekdanji tovarni Univerzale Domžale. Izobraževanje smo vodili še Milka Breznik, Roman Kos, Danilo Vrhovnik in Katarina Rus Krušelj. Uspešno ga je opravilo enajst udeleženk, ki so spoznale, da šivanje slamnikov ni preprosto, kot se sprva zdi, in zahteva veliko spretnosti. Dru-

gi začetni tečaj smo organizirali leto pozneje in pridobili štiri nove šivilje.

Nadaljevalni tečaji so potekali 2016, 2017 in 2019. V nadaljevalnih tečajih šivanja so tečajnice pod strokovnim vodstvom pridobile znanje nadgradile z novimi tehnikami šivanja in novimi modeli slamnikov. Vsak teden je nastalo več slamnikov, ki so jih prvič uspešno predstavile na enem od Slamnikarskih sejmov v Domža-

lah. Novost zadnjega nadaljevalnega tečaja pa je, da sta se šiviljam pridružila še sva moška predstavnika, ki sta že več let povezana s slamniki.

Zaključek 3. nadaljevalnega tečaja je potekal v sredo, 31. januarja. Tečaj je uspešno opravilo osem tečajnic in tečajnikov, ki so slavnostno prejeli priznanje za uspešno opravljeno delo: Ana Cajhen, Martina Grašič, Roman

Kos, Lidija Marinič, Barbara Orehek Girandon, Mateja Penca, Jean Luka Škerl in Tatjana Zupan. Priznanja so podelile mentorica tečaja Joži Košak, podžupanja mag. Renata Kosec in Cveta Zalokar, direktorica Kulturnega doma Franca Bernika Domžale.

Da, vsekakor šivanje slamnikov ni za vsakogar. Tečajnice in tečajnika so dokazali, da so kos svojevrstnemu ustvarjalnemu izzivu, za kar jim česti-

Drevesne zgodbe

Razstava v Menačenkovi domačiji

MENAČENKOVA DOMAČIJA programsko sezono 2019/20 posveča spominu kiparju Francetu Ahčinu, rojenemu pred stotimi leti v domačiji. Četrta razstava po vrsti je bila predvsem kiparska in v gosteh smo imeli umetnika **Zmago Kovača** iz Kamnice pri Mariboru. Veseli smo, da se je odzval našemu povabilu k sodelovanju ob jubileju domačega ustvarjalca, saj je obema skupna iskrena ljubezen do lesa.

Les je izredno zanimiv kiparski material, saj ustvarjalcu vedno ponuja nove oblikovne izzive. Pri delu je treba poznati osnovne značilnosti lesa, njegove lastnosti ter ga primerno pripraviti. Končna podoba pa je vedno odvisna od avtorjeve ideje, osebnega pristopa in smiselno izbranega lesa, upoštevajoč njegove naravne danosti. Na poseben način les obravnava Zmago Kovač, ki ga vzame iz narave šele po tem, ko je že preživel svoj čas. Eden od njegovih najbolj znanih ustvarjenih ciklov je cikel reliefov iz lesa dreves, ki niso bila posekana, ampak so umrla sama, poimenoval ga je

Drevesne zgodbe ali zgodbe, ki niso šle skozi dimnik. V zadnjem času reliefe dopolnjuje z najdenimi rečnimi in drugimi kamni, ki jih več ali manj vstavlja oziroma vdela v središče lesenih umetnin. Na tak način gledalčev pogled usmerja v popolno centralno kompozicijo, v simbolično žarišče vsega stvarstva, ki ga rad obarva tudi s svetlobo.

Zmago Kovač, po poklicu profesor likovne umetnosti, ima izjemno visoko ekološko zavest ter navdih vedno išče v naravi, s katero je globoko povezan. Svoje umetniške duše ne vdela le v les, temveč jo prelije tudi na platno. Tudi njegov slikarski opus se povezuje z naravo, saj ga sestavljajo krajinske upodobitve, ki slogovno segajo onstran resničnega – v abstrahiranje naravnih izsekov krajine. Tudi v teh avtor postavlja svetlobno središče, ki žari navzven. Pač mistični svetlobi ni mogoče postaviti meja ... Lahko pa jo vzporedno ujameš v les, kot to mojstrsko počne Zmago Kovač.

KATARINA RUS KRUSHELJ
FOTO: MIRO PIVAR

V:MUZEJU Marec '20

MENAČENKOVA DOMAČIJA
AHČINOVO LETO

Četrtek, 5. marec 2020, ob 18. uri
Odprtje

ZGODBE ŽENSKIH
POKRIVAL IZ
DOMŽAL IN
OKOLICE

RAZSTAVA SLOVENSKE
OBLAČILNE DEDIŠČINE

V sodelovanju z Veroniko Pogačar.

Razstava | Vstop prost.
5. – 31. marec 2020

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Sobota, 28. marec 2020, ob 16. uri

Družinska ustvarjalna delavnica:

POMLADNA
KOŠARICA

Vodi Saša Jaklič.

2 uri / kotizacija: 12 eur / v ceno všteti vsi materiali in pripomočki, pogostitev / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave sprejemamo do 20. marca na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01-722 50 50 (KDFBD)

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Sreda, 4. marec 2020, ob 18. uri

LJOBA JENČE
UMETNOST

PRIPOVEDOVANJA: V MOJI
DUŠI ZLATA PTICA POJE

Srečanje pripravlja Cveta Zalokar.
Vstop prost.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

29. januar - 31. marec 2020

PLETEMO KITE

Tematska razstava

Vstop prost.

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Canikarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odprta v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE

Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odprt od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

Silvester Plotajs Sicoe

Likovna razstava v Galeriji Domžale

GALERIJA DOMŽALE Slikarja in grafika Silvestra Plotajsa Sicoa smo v Galeriji Domžale spoznali že pred desetimi leti. S svojimi slikovitimi barvami, veliki formati in tipično 'sicoevsko' figuraliko nas je spet prepričal, da s prepoznavno in samosvojo likovno govorico spada v sam vrh sodobne slovenske umetnosti.

Na odprtju razstave 20. februarja smo v pogovoru s slikarjem, ki ga je vodil Jurij Smole, podrobneje spoznali avtorjevo delo, na umetniški sceni prepoznavno že desetletja. Silvester Plotajs Sicoe običajno slike gradi z ustvarjanjem napetost med prostorom in figuro v sredini. Ozadje oziroma prostor pušča ploskovit, skladno z otroško neobremenjenostjo z izkušnjo prostora, ki jo tu in tam začini z globinskimi detajli, kot je npr. piramida. Figura v sredini – naj bo človek, žival, rastlina ali predmet – je bolj ali manj ekspresivno pripovedna in poudarja napetost s prostorom okrog nje. V razstavljenih slikah je prostor zastavljen precej abstraktno, s fragmentnimi in ponavljajočimi se elementi ter polito barvo na Pollackov način, ki je priljubljeni vzornik našemu slikarju. Sicoe spoštuje kar nekaj svetovnih slikarjev, večinoma abstraktnih ekspresionistov in konceptualistov, ki so ga na ustvarjalni poti spremljali in mu zapustili drobce podob, kateri se zavestno ali podzavestno pojavljajo na njegovih platnih.

V zadnjih delih Sicoe slika predvsem drevesa, morja in omizja. Že pred leti nam je avtor zaupal, da je večina njego-

vih del avtobiografskih in so v vseh pogledih zaznamovane z resničnimi dogodki, ki jih fragmentarno umešča v slike. Drevesa (iz tivolskega parka) iz žabje perspektive zavzemajo cele površine platna, tako kot drevesa prevzemajo avtorja s svojo življenja navdihujočo vsemogočnostjo. Tudi morje je med njegovimi najbolj priljubljenimi motivi, kot tudi omizja in notranji prostori. Slike so pripovedne, simbolične, vredne poglobljenega raziskovanja. Zato velja toplo priporočilo k ogledu razstave, ki bo v Galeriji Domžale odprta do 12. marca.

KATARINA RUS KRUSHELJ
FOTO: MIRO PIVAR

NIMB, 46 x 33cm, 2019

Odprtje razstave
v Galeriji Domžale
bo v četrtek,
19. marca 2020,
ob 19. uri.

Z avtorjem se bo
pogovarjal Jurij Smole.
Vabljeni!

JANEZ PRAPROTNİK
TISKANO, IZREZANO, SPOJENO
19. 3. - 9. 4. 2020

www.kd-domzale.si / T: 01 722 50 50

Jubilejno leto v Mestnem kinu Domžale

Deseto leto delovanja je bilo za domžalski kino najuspešnejše doslej, saj so našteli več kot 35.000 gledalcev in izvedli celo vrsto dejavnosti, od letnih kinov v najtoplejših mesecih leta in premier slovenskih filmov pa do programov filmske vzgoje.

Leto 2019 je bilo za Mestni kino Domžale pomembno v več pogledih, saj so lani praznovali deset let delovanja, in da bi bila obletnica še slajša, je bilo to leto znova zelo uspešno. V edinem domžalskem kinu namreč vsako sezono naštejejo več obiskovalcev, ki jih pritegne program kvalitetnih in avtorskih filmov. Tej usmeritvi zavzeto sledijo od začetkov v letu 2009. Takrat sta bili mesečno na sporedu le dve projekciji, čez leta je število raslo, tako da se zdaj poleg vseh gledaliških predstav, koncertov in ostalih prireditvev v Tomčevi dvorani Kulturnega doma Franca Bernika letno 'zavrti' 207 različnih filmov na 686 projekcijah, ki si jih je lani ogledalo 35.700 ljubiteljev filmske umetnosti. S tem je Mestni kino Domžale že nekaj let drugi največji slovenski neodvisni kino, takoj za ljubljanskim Kinodvorom, in s tem vedno bolj pomemben tvorec nacionalne filmske krajine. Jure Matičič, ki programsko vodi domžalski kino, je z rezultati zadovoljen, upa pa, da bodo lahko filmski program v naslednjih letih še nadgradili. Pravi, da idej ne manjka, zato so omejitve predvsem prostorske, finančne in kadrovske. Ne smemo pa pozabiti tudi tega, da Domžale nimajo dvorane, ki bi bila namenjena le kinu, ampak se celotni program odvija v preobremenjeni dvorani kulturnega doma. To otežuje bolj sistematično delo na po-

Najbolj gledani filmi v letu 2019

1. Gajin svet
2. Levji kralj
3. Ledeno kraljestvo 2
4. Zelena knjiga
5. Koyaa in nagajivi predmeti 2
6. Košarkar naj bo 2
7. Ne bom več luzerka
8. Kako izuriti svojega zmaja 3
9. Preboj
10. Rocketman

dročju filma, kar je edino, kar na dolgi rok prinese in omogoča tudi prave rezultate ter dvig filmske kulture v mestu. Tukaj je nadvse pomembna podpora občine pri tehničnih investicijah, saj je kino zelo tehnološka panoga, ki zahteva neprestano posodabljanje. To znajo nenazadnje ceniti tudi obiskovalci, ki bi radi imeli čim boljšo gledalsko izkušnjo tudi v lokalnem okolju.

75 odstotkov programa kina je bilo namenjeno art filmu

Ker je začetek leta čas za statistike, si pogledjmo še nekaj števil Mestnega kina Domžale za leto 2019: kar 75 odstotkov programa kina je bilo namenjeno t. i. art filmu, kamor spadajo evropski, umetniški, avtorski in filmi iz držav tretjega sveta. Poleg dobrih 35.000 gledalcev je v domžalski kino prišlo še dodatnih 5500 obiskovalcev dodatnih dejavnosti, kot so ustvarjalne delavnice, filmski pogovori, premiere ter pogovori po projekcijah za šole. 26 slovenskih filmov si je na 93 projekcijah ogledalo 6606 gledalcev, še dodatnih 6208 mladih pa se je udeležilo projekcij v okviru programov filmske vzgoje. Skoraj tretjina filmskega programa je namenjena mladim in otrokom, kar pa bi na Ljubljanski 61 radi nadgradili še z dodatnimi dejavnostmi, ki bi mladim približale kino in

filmsko umetnost, česar se predvsem zaradi prostorskih omejitev trenutno lotevajo v omejenem obsegu. Namen je, da kino postane prostor, kamor obiskovalci ne bi zahajali le na ogled filmov, ampak bi bil kino tudi družabno okolje, kulturni prostor, kjer bi se lahko tako stari kot mladi od jutra do večera počutili doma.

Na seznamu prvih dvajsetih najbolj obiskanih filmov kar šest slovenskih

Najbolj obiskani film lanskega leta v Domžalah je bil slovenski mladinski film Gajin svet s 1469 gledalci, sledili pa so mu Levji kralj (1339 gledalcev), Ledeno kraljestvo 2 (1140 gledalcev), Zelena knjiga (1080 gledalcev), Koyaa in nagajivi predmeti 2 (1064 gledalcev), za njimi pa še Košarkar naj bo 2, Ne bom več luzerka, Kako izuriti svojega zmaja 3, Preboj, Rocketman. Bilo je nakoč ... v Hollywoodu in tako naprej. Ekipa domžalskega kina se rada pohvali, da je na seznamu prvih dvajsetih najbolj obiskanih filmov kar šest slovenskih, pri čemer gre poudariti, da praktično vsak slovenski film pospremiijo z obiskom ustvarjalne ekipe, po pravilu pa slovenski filmi svoje mesto dobijo tudi na programu najmanj enega od letnih kinov, ki jih organizirajo v Domžalah in okolici. Lani so bili kar štirje, začenši s tradicionalnim Kinom v parku, ki je lani v Češminov park privabil 3550 gledalcev, ki so si ogledali devet projekcij, že tradicionalen pa je

postal tudi Sejem plakatov, kjer pred projekcijo drugi četrtek Kina v parku razstavijo plakate iz svojega arhiva in jih dajo na voljo mimoidočim. Čez leto se namreč nabere ogromno plakatov, ki bi sicer zaradi pomanjkanja prostora končali v zabojniku za reciklažo papirja, tako pa zdaj krasijo stene ljubiteljev filma. Poleg Kina v parku se Mestni kino Domžale iz matične dvorane preseli še na domžalski bazen, kjer si lahko filme ogledate kar iz vode. Filmsko kopališče nastaja v sodelovanju z Zavodom za šport in rekreacijo Domžale, lani pa so ga zaznamovale tri projekcije, med njimi je bila pričakovano najbolj obiskana premierna projekcija Levjega kralja. Prav tako so tri filme konec avgusta prikazali tudi na novem prizorišču v Arboretumu Volčji Potok, ki so ga odprli s projekcijo digitalno restavrirane klasike Dolina miru. Ta je bila delno posneta prav v Volčjem Potoku, kar je bila čudovita popestritev projekcij sredi umetelno oblikovanega novega francoskega vrta, kjer smo si lahko predpremierno ogledali tudi dokumentarni film o opernem pevcu Lucianu Pavarottiju. In verjemite, doživetje filma sredi parka, pod zvezdami, je res edinstveno. Še četrtri letni kino pa se že tradicionalno odvija kot del festivala Kamfest, lani na glavnem mestnem trgu. V domžalskem kinu se z nekaj nostalgije namreč spominjajo arhivskih zapisov, v katerih je zapisano, da je bil del domžalske filmske krajine, kjer smo praktično na vsake štiri kilo-

metre lahko našli takšen ali drugačen kino, tudi potujoči kino, ki je pokrival predvsem območje Lukovice in Moravč. Takšen koncept bi radi znova obudili za območje celotnih Domžal in okolice, se pa zavedajo, da je to ogromen logistični in tehnični zalogaj, o čemer pričajo že obstoječi štirje letni kini, s katerimi Mestni kino Domžale stopa izven svoje dvorane in se odpravi na poletna prizorišča pod milim nebom.

Filmska vzgoja ter delo z mladimi

Področje, ki se mu v Mestnem kinu Domžale še posebno zavzeto posvečajo, je filmska vzgoja ter delo z mladimi. Del tega so stalni termini za animirane filme ter filme za otroke in mladino v ustaljenih terminih, večinoma ob koncih tedna. Tudi med tednom so dopoldnevi zelo živahni, saj kino takrat obiskujejo šole in vrtci, ki si ogledajo kakšnega iz seznama priporočenih filmov. Tej ponujajo ogromno vzvodov za pogovore o filmskih temah in filmski umetnosti, kar pa pedagoški delavci domžalskega kina pogosto nadgradijo tudi s kakšno ustvarjalno delavnico. Med najuspešnejšimi je na primer delavnica plakata, kjer mladi po ogledu filma sami ustvarijo svoj lastni poster, ki odraža njihovo dožemanje filma in njihovo edinstveno likovno interpretacijo videnega. V mestnem kinu so zelo ponosni tudi na delavnice animiranega filma, ki jih organizirajo v času šolskih počitnic, ko z manjšimi skupinami ustvarjajo kratke animirane filme, večinoma v 'stop-trik' tehniki. Zelo intenziven je tudi Filmski klub, v prvi vrsti namenjen mladim, ki v zadnji triadi osnovne šole obiskujejo izbirni predmet filmska vzgoja. Ta predmet je bil to šolsko leto prvič vključen v šolski predmetnik. Z njimi v domžalskem kinu po ogledih filmov poglobljeno debatirajo o temah filmov in filmskih tehnikah, pogosto tudi z ustvarjalci, režiserji, producenti in kritiki, ki jih povabijo v

goste. Del dejavnosti za otroke in mladino je s pomočjo sredstev, pridobljenih na razpisu Slovenskega filmskega centra, tudi brezplačnih, kar šolam in vrtcem, ki so na primer bolj oddaljene in tako vezane na prevoz, omogoča lažji dostop do kvalitetnih filmskih vsebin in dodatnih dejavnosti.

Najljubši filmi po izboru sodelavcev kina in gledalcev

Če smo zgoraj naštevali, kateri filmi so bili v Mestnem kinu Domžale lani najbolj gledani, pa se za svoje najljubše filme vsako leto odloča tudi ekipa sodelavcev kina. Tokrat so za najljubši film izbrali Jokerja, sledili pa so Parazit, Bilo je nekoč ... v Hollywoodu, Zelena knjiga ter Ne bom več luzerka / Zgodbe iz kostanjevih gozdov / Maščevalci: Zaključek / Rocketman, kar je bila na nek način že lepa napoved sezone nagrad, ki se je pred nekaj tedni zaključila z glasovitvijo oskarjev, kjer so dominirali prav prvi trije filmi z domžalske lestvice ... da o lanskoletnem zmagovalcu niti ne govorimo. So se pa letos v Mestnem kinu Domžale odločili po najboljših in najljubših filmih povprašati tudi svoje obiskovalce in mogoče ste tudi vi prispevali svoj glasovalni listek. Gledalci so izbrali filme po naslednjem vrstnem redu: Bohemian Rhapsody / Last Christmas, Parazit, Joker, Zgodbe iz kostanjevih gozdov ter Maščevalci: Zaključek / Nož v hrbet. Prav imeniten izbor bi lahko rekli!

Naj z inventuro leta 2019 v Mestnem kinu Domžale zaključimo z ugotovitvijo, da je bilo leto, ki je za nami, predvsem polno dobrih filmov, zgovornih gostov, vedno bolj polne dvorane, sproščenega poletnega vzdušja v letnem kinu ter številnih novih izzivov. Teh ne bo manjkalo tudi v tem letu. Predvsem si v kinu želijo še druge, manjše, če hočete butične dvorane, ki bi omogočila še bolj pester filmski program in tako še bolj živo domžalsko filmsko 'sceno'.

KULTURA

10. festival Bralnice pod slamnikom

Okrogli jubilej praznika branja

Zadnjo sredo v januarju je v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah slavnostno odprl vrata mednarodni mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom. Ta priljubljeni festival, prvi tovrstni v Sloveniji, pripravlja Miš založba iz naše občine v sodelovanju s šestimi različnimi slovenskimi knjižnicami, med njimi tudi s Knjižnico Domžale.

Mednarodni mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom slovi po svojem pestrem dogajanju, saj s svojimi dogodki po vrtcih, šolah, knjižnicah, domovih za ostarele in drugih ustanovah na različne načine poudarja pomen (medgeneracijskega) branja in medkulturnega sodelovanja.

Letošnja rdeča nit festivalskega dogajanja se prepleta skozi zavedanje o pomenu branja poučne literature. O tej tematiki so razpredali tudi ugledni strokovnjaki, od **dr. Tine Bilban** do **dr. Saše Kranjca**, **dr. Lučke Kajfež Bogataj** in drugih na strokovnem srečanju v domžalski knjižnici. Dogodek predstavlja vsako leto uvod v pestro bero festivalskih dogodkov, ki zaznamujejo Bralnice pod slamnikom. Srečanja se poleg izredno zanimivih gostov vedno udeležujejo tudi številni predstavniki iz slovenskih knjižnic in drugi strokovnjaki s področja gojenja bralne kulture ter književnosti, in debate, ki se razvijejo med srečanjem in tudi po njegovem uradnem delu, so še posebej zanimive in plodne. Tudi letos je bilo tako! Zbrani so se namreč v en glas strinjali, kako pomembno je branje (tudi) poučne literature, saj ta odpira vrata v svet znanosti, ob tem pa omogoča širši pogled na celotno našo stvarnost in dogajanje v njej.

Slavnostno odprtje festivala

Tako zanimivo, kot je bilo na strokovnem srečanju, je bilo kot vsako leto, kajpada, tudi na samem odprtju festivala. Kot že vrsto let ga je tudi tokrat vodil izjemni **Boštjan Gorenc**

Bralnice pod slamnikom

Voditelj odprtja Bralnic **Boštjan Gorenc** - Pižama je v svojem hudomušnem slogu poklepetal z literarnimi gosti (z leve) **Nino Mav Hrovat**, **dr. Tino Bilban** in madžarskim pisateljem **Róbertom Farkasem**.

Mladi nagrajenci literarno-likovnega natečaja z vseh koncev Slovenije v družbi literarnih ustvarjalcev, direktorja založbe Miš in voditelja prireditve.

Mladi bralci v okviru festivalskih prireditev lahko spoznavajo številne ustvarjalce slovenske in tuje mladinske književnosti, ki jim za spomin radi tudi kaj napišejo ali narišejo v knjige. Na fotografiji: **Róbert Farkas**, **Nina Mav Hrovat**, **dr. Tina Bilban** in **Boštjan Gorenc** - Pižama.

Direktorica Javne agencije za knjigo **Renata Zamida**, slavnostni govornik na odprtju festivala, pisatelj **Slavko Pregl**, in direktor založbe Miš **Anže Miš**

**EDI ŠELHAUS IN
TRANSGRESIJE
SOBOTA, 7. 3. 2020
AJDOVŠČINA - NOVA GORICA**

Naša prva spomladanska Galerija na potepu nas popelje v **Mestno galerijo** v Novi Gorici, kjer si bomo ogledali sveže odprto razstavo slovenskih umetnikov, ki na tak ali drugačen način komentirajo vsakdan. Ker je pomlad tudi obdobje osmic, se bomo udeležili aktualne **Pri Mimici na Vogrskem**. Po prijetnem, z vipavskimi dobrotami podloženem kosilu in druženju, se bomo zapejli v **Ajdovščino do Pilonove galerije**, kjer si bomo ogledali pregledno razstavo fotografij Edija Šelhausa. Slovenski fotograf je predstavljen z obsežno razstavo njegovih reportažnih fotografij, ki nas popeljejo v zanimivosti, ki so se dogajale na njegovi življenjski poti od partizanstva do konca 20. stoletja.

Strokovno vodstvo ekskurzije: **Jurij Smole**.

Cena strokovne ekskurzije, ki vključuje prevoz, vodenje in organizacijo, bo odvisna od števila udeležencev in sicer: 25 - 29 oseb = 41 eur; 30 - 34 oseb = 34 eur; 35 - 39 oseb = 30 eur; 40 - 44 oseb = 26 eur; 45 oseb in več = 23 eur. Prijave osebno ali po telefonu **01/722 50 50** v KD Franca Bernika Domžale. Obvezno vplačilo akontacije 30,00 eur na AGENCIJO LACOSA FK, Cesta II 22, 3320 Velenje, TRR: SI56 6100 0000 3521 447 (REFERENCA SI00 1405, NAMEN: KDFBD AJDOVŠČINA + PRIIMEK) sprejemamo **do vključno srede, 4. marca 2020**. Na avtobusu bomo opravili obračun glede na število potnikov in zbrali naročila za kosilo. Kosilo ni vključeno v ceno. V primeru, da bo manj kot 25 prijav, potep odpade.

Pohitite s prijavi in prijazno vabljeni!

- **Pižama**, ki je v osrednjem delu slavnostnega dogodka gostil tri priznane ustvarjalce otroške in mladinske književnosti, **dr. Tino Bilban** in **Nino Mav Hrovat** (v sklopu festivala je izšla njena večjezična slikanica **Pozor, jazbec gre**, ki jo bo Miš založba podarila določenim skupinam otrok), ter madžarskega ustvarjalca **Róberta Farkasa**. Vsi trije so se med iskrim pogovorom strinjali, da se mladi bralci lahko iz knjig naučijo ogromno koristnega in novega, in če je (poučna) vsebina mojstrsko prepletena z dobro zgodbo in podprta s privlačnimi ilustracijami, mladi bralci še toliko raje in pogostejše segajo po njej.

Slavnostni govornik letošnjih desetih Bralnic pod slamnikom je bil ugledni književnik **Slavko Pregl**, ki je v svojem govoru položil mladim bralcem na srce, da so prav oni tisti, ki se lahko najbolj učinkovito borijo proti virusu

ne-branja, saj ta zaradi vdora vse mogoče tehnologije vedno bolj grozi bralni kulturi, sploh med mladimi.

Tudi domžalska podžupanja **mag. Renata Kosec** je v svojem pozdrav-

Domžalska podžupanja **mag. Renata Kosec** je v svojem govoru opozorila na moč in lepoto branja, ki jo domžalska občina, poudarja tudi s sofinanciranjem Bralnic pod slamnikom.

Utrinek z enega od festivalskih dogodkov: **dr. Tina Bilban** (desno) v pogovoru z odličnim ilustratorjem **Ivanom Mitrevskim**, čigar dela, ki krasijo številne knjige za mlade, so bila na ogled tudi na razstavi v domžalski knjižnici.

nem govoru poudarila moč in lepoto branja, ki jo naša občina nenehno poudarja s številnimi aktivnostmi, med drugim tudi s sofinanciranjem festivala Bralnice pod slamnikom.

Ta je s svojimi aktivnostmi in dogodki že zdavnaj presegel občinske meje in s svojim osnovnim poslanstvom, širjenjem bralne kulture med vsemi generacijami, na kar je opozoril tudi **Anže Miš**, direktor Miš založbe v svojem pozdravnem govoru, privabil k sodelovanju tudi mnoge druge slovenske kraje.

Odprtje 10. festivala Bralnice pod slamnikom sta s svojim izvrstnim glasbenim nastopom popestrila tudi mlada glasbenika **Amadej Urbanija** in **Kristjan Grošel** iz domžalske glasbene šole, ki svoje znanje nabirata pri profesorju **Blažu Puciharju**. Uradnemu delu odprtja je sledilo sproščeno druženje mladih z ustvarjalci mladinske književnosti, ki so otroke z veseljem nagradili z avtogrami in pripravljeno skupno fotografiranjem.

Mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom je te dni v polnem zagonu in s svojimi dogodki na različnih koncih Slovenije se bo odvijal vse do majskih dni. Organizatorji načrtujejo čez 80 prireditev, pri katerih bodo sodelovali številni ustvarjalci mladinske književnosti in okrog 7000 mladih.

Obeta se torej pravi pravcati praznik branja, ki obljublja, da bo tudi v prihodnje poskrbel, da bodo mladi vendarle radi segali po knjigah in se z užitkom potapljali v očarljivi svet domišljije in novega znanja.

VESNA SIVEC POLJANŠEK

FOTO: LUKA DAKSKOBLER IN ARHIV MIŠ ZALOŽBE

Organizacija: KD Franca Bernika Domžale in turistična agencija Lacosa FK.
INFORMACIJE:
www.kd-domzale.si / T: 01/722 50 50

Tovarna TO(rbic) in KO(včkov) – TOKO Domžale (7. del)

Nadaljujemo zgodbe nekdanje usnjeno-galanterijske tovarne TOKO Domžale. Zbrane so bile ob razstavi z naslovom TOKO DOMŽALE – Tovarna TO(rbic) in KO(včkov) v Slamnikarskem muzeju, ko je bila prvič obsežneje obravnavana dediščina te pomembne in priznane domžalske tovarne. Neizpovedana je ostala še marsikatera zgodba iz tovarniških dni, zato vam jih želimo predstaviti tudi v časopisu Slamnik.

V prejšnjem prispevku je bilo podrobneje predstavljeno tovarniško življenje delavcev. TOKO Domžale je bilo med domžalskimi podjetji z največ zaposlenimi, zato so bili socialna skrb za delavce, požarna varnost, družbena samozaščita, telesna kultura in kultura na izredno pomembnem mestu. Eden od pomembnih informativnih virov o delovanju in dosežkih tovarne je bilo tovarniško glasilo Indikator, kjer so bile zbrane različne informacije, ki so jih delavci potrebovali za učinkovitejše medsebojno informiranje o delu in življenju v kolektivu. 'Tokovci' so glasilo radi brali in zanj tudi pripravljali različne prispevke, ilustracije, karikature, pesmi, nagradne križanke, intervjuje, obeležitve obletnic, praznikov, praznovanj, pogrebov itd. Hkrati je vodstvo podjetja v glasilu predstavljalo razna poslovna poročila, nagrade itd. Sicer pa je bil Indikator informativno-politično glasilo delavcev delavne organizacije TOKO Domžale, ki ga izdajal delavski svet od 1978 dalje do 1988. Do leta 1987 je izhajal enkrat mesečno, nato pa štiri številke na leto.

matere
žene
dekleta
vse najboljše za vaš praznik

Naslovnici iz let 1978 in 1983. Glasilo Indikator je skozi leta spreminjal tudi likovno podobo.

Glasilo je bilo izredno pomemben vir informacij tudi za minulo razstavo. Za namene raziskovanja so nam v Mestni knjižnici Kranj ljubeznivo posodili vse ohranjene izvode, v vpogled pa so tudi v Narodni in univerzitetni knjižnici Ljubljana. Za bralce

Slamnika pa je zbranih nekaj zanimivih fotografij in ilustracij s takratno aktualno tovarniško problematiko.

(se nadaljuje)

KATARINA RUS KRUŠELJ

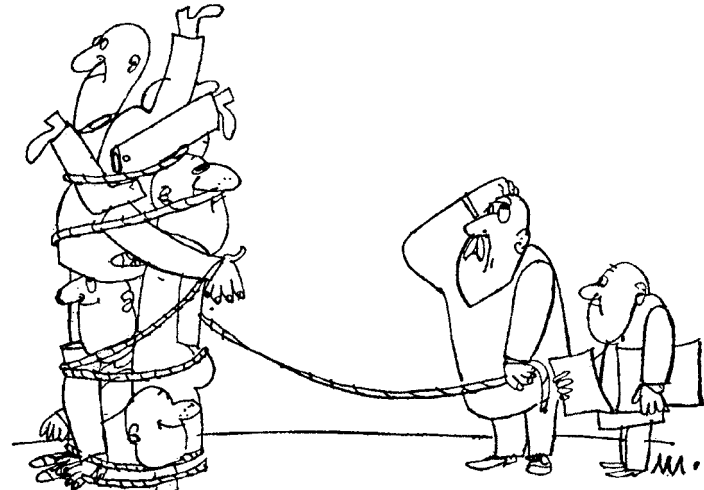

Fotografija tovarne TOKO Domžale, objavljena v Indikatorju leta 1979

Literatura in viri: GORNIK-KUGLER Marija: Kadrovska politika in planiranje kadrov v DO Toko. Diplomsko delo. Ljubljana: FSPN, 1983.

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Proces
Tolikokrat smo jih že združili in spet razčigali — pa se mi zdi, da nam še vedno hodi nekaj narobe

Za nazorni prikaz takratne aktualne problematike v tovarni TOKO Domžale so služile mnoge ilustracije in karikature. Prva prikazuje tegobe snovanja nove organizacije združenega dela s preoblikovanjem posameznih obratov v tozde (oktober 1978) in druga pripoveduje o problematiki uvoza reptilij – kože plazilcev (januar 1980).

Leto 1979: Vrata v vratarnici bere tovarniško glasilo Indikator ter fotografija glavnega vhoda v tovarno v članku z naslovom Ali prihajamo v službo skozi prava vrata? Članek je predstavil takratno aktualno problematiko vstopanja delavcev v tovarno (stalni zastoji pred glavnimi vrati, vstop delavcev po nezavarovanem cestišču itd.) in morebitno rešitev z vzpostavitev stranskega službenega vhoda.

LMŠ / URŠKA KABAJ

Občina Domžale – Prostor zadovoljnih ljudi. Mar res?

Tokrat se ne bi dotaknila zadnje seje občinskega sveta in o razpravljanju glede tega. Dotaknila bi se našega prostora, v katerem živimo. Ste se morda že kdaj vprašali, kako bi bilo, ko ne bi mogli več normalno hoditi oziroma kako bi bilo, in če bi bili gibalno ovirani? Ste se morda vprašali, kako bi dostopali po površinah naše občine Domžale; na primer do zdravstvenega doma ali morda nakupovalnega središča, katerega zemljo in parkirišča smo zadnjič veselo prodali. Lahko vam sama odgovorim iz svojih izkušenj v zadnjem obdobju na zgoraj postavljeno vprašanje. Težko in včasih skoraj nemogoče. Pločniki in ostale površine v naši občini so žal (z redkimi izjemami) zgrajeni tako, da invalidi z gotovostjo lahko rečejo, da naše mesto ni 'Prostor zadovoljnih ljudi'. Menimo, da bi morali imeti vsi enake pogoje za življenje in bivanje v našem mestu. V svetniški skupini LMŠ se bomo s svojim delovanjem v občinskem svetu zavzeli za enotne in boljše življenje vseh nas. Zatorej, Občina Domžale, apeliramo na vse pristojne, da se nemudoma uredijo vse ovire. Želimo si, da beseda 'Prostor zadovoljnih ljudi' ni zgolj logotip pred znakom občine, temveč da je to resnično prostor, kjer se bomo dobro in zadovoljno počutili vsi.

“Zatorej, Občina Domžale, apeliramo na vse pristojne, da se nemudoma uredijo vse ovire. Želimo si, da beseda ‘Prostor zadovoljnih ljudi’ ni zgolj logotip pred znakom občine, temveč da je to resnično prostor, kjer se bomo dobro in zadovoljno počutili vsi.

NSI / PEREGRIN STEGNAR, PREDSEDNIK OO

Romanu Lenassiju v slovo

Sredi februarja nas je dosegla žalostna vest, da nas je nenadoma zapustil Roman Lenassi, dolgoletni tajnik domžalskega občinskega odbora Nove Slovenije. Veliko let nam je bilo naklonjenih, da smo lahko delali skupaj z njim za NSi in za našo občino. Vsa ta leta sodelovanja so bila prepletena z njegovo veliko željo po delu za druge in širšo skupnost. Bil je eden izmed ustanovnih članov NSi, s svojim požrtvovalnim in nesebičnim delom pa je zelo pripomogel k razvoju krščanske demokracije v Domžalah. Že pred tem je deloval v SKD in bil takrat tudi občinski svetnik. Delo tajnika občinskega odbora NSi je opravljal od leta 2001. V občini Domžale je bil leta 2010 ponovno izvoljen za občinskega svetnika, to funkcijo pa je dve leti opravljal tudi v naslednjem občinskem mandatu. Roman Lenassi se je udeleževal tudi kot član občinske in okrajne volilne komisije, bil pa je tudi tajnik regijskega strankarskega odbora Ljubljana-Vzhod.

Spominjam se časov, ko smo začeli skupaj delati v domžalskem odboru NSi. Od takrat do danes je minilo 12 let odličnega sodelovanja in zaupanja. Vedno je znal priskočiti na pomoč, zlasti če je opazil, da sami morda ne bomo zmogli. Bil je odličen sodelavec in dober poznavalec zakonodaje, predvsem pa je imel to odliko, da

“Dragi Roman, hvala ti za tvojo zanesljivost in vztrajnost, tvoje prijateljstvo, tvojo srčnost ter za delo, ki si ga dolga leta zgledno opravljal kot tajnik našega občinskega odbora.

je na prvo mesto vedno postavljala koristi širše skupnosti.

Vsa leta, ko je bil organizacijski tajnik v občinskem odboru NSi Domžale, je skrbno in vestno opravljal svoje delo. Na Romana smo se vedno lahko zanesli. Njegovo delo in zgled bosta še dolgo ostala med nami in svetila vsem, ki smo ga poznali. Predvsem pa se bomo spominjali njegove dobronamernosti, skromnosti, zanesljivosti, pozitivne naravnosti in vzpodbudnih besed, s katerimi je vedno znal reševati še tako neugodne situacije.

Dragi Roman, hvala ti za tvojo zanesljivost in vztrajnost, tvoje prijateljstvo, tvojo srčnost ter za delo, ki si ga dolga leta zgledno opravljal kot tajnik našega občinskega odbora.

V imenu občinskega odbora NSi Domžale svojcem in družini izrekam globoko in iskreno sožalje.

POLITIČNE STRANKE

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ

Cene komunalnih storitev so previsoke in nerealne

Župan je ustanovil projektno skupino za 'spremljanje cen komunalnih storitev', vendar je glede na njeno sestavo utopično pričakovati, da bomo davkoplačevalci sploh kdaj dočakali kakršnokoli znižanje nenormalno visokih zneskov na položnicah za komunalno.

Do danes ta županova komisija še ni storila popolnoma nič, razen to, da obstaja!

Zeleni Slovenije ne sedimo le v občinskem svetu ter razpravljamo, pač pa gremo tudi med ljudi in vsakič znova naletimo na negodovanje čez vse višje cene komunalnih storitev, ki pri nekaterih že presegajo 90 evrov mesečno, kar je enostavno nesprejemljivo.

Domžalski župan Toni Dragar je sicer v dobri veri imenoval županovo komisijo, le-ta pa naj bi temeljito pregledala elaborate o oblikovanju cen storitev zbiranja, obdelave in odlaganja komunalnih ter biorazgradljivih odpadkov, odvajanja komunalne odpadne vode, omrežnine in vodarine ter ugotovila ekonomsko upravičenost oblikovanja posameznih postavk glede na posamezno odjemno mesto plačnikov storitev, ki jih opravlja JKP Prodnik.

Sestava komisije: mag. Tomaž Deželak, predsednik, podžupan; namestnica predsednika mag. Renata Kosec, podžupanja; Janez Avsec; Marjan Ravnikar, podžupan; Metod Marčun; mag. Bojan Arh; Marko Fatur, direktor Javnega komu-

“Odločitev, da je v skupino imenoval vse tri podžupane, direktorja občinske uprave (ki je tudi predsednik nadzornega odbora JKP Prodnik!), direktorja JKP Prodnik in le dva predstavnika opozicije, me preseneča, in ob takšni sestavi ne verjamem v objektivnost rezultatov, ki jih mimogrede do danes še nisem videl, zato tudi ni za pričakovati znižanja cen komunalnih storitev.

nalnega podjetja Prodnik, d.o.o.; Edvard Ješel-nik, direktor občinske uprave Občine Domžale.

Andrej Bokan, vodja oddelka za komunalne zadeve Občine Domžale

Odločitev, da je v skupino imenoval vse tri podžupane, direktorja občinske uprave (ki je tudi predsednik nadzornega odbora JKP Prodnik!), direktorja JKP Prodnik in le dva predstavnika opozicije, me preseneča, in ob takšni sestavi ne verjamem v objektivnost rezultatov, ki jih mimogrede do danes še nisem videl, zato tudi ni za pričakovati znižanja cen komunalnih storitev.

NSI / LJUDMILA NOVAK, POSLANKA EP

Ohraniti moramo vse tisto, kar je dobro

Evropski parlament, ki mora na koncu dati soglasje k večletnemu proračunu EU, bo zeleno luč prižgal le takšnemu proračunu za obdobje 2021–2027, ki bo ustrezno naslovil ambicije povezave. To je bil glavni poudarek tokratnega plenarnega zasedanja parlamenta v Strasbourg.

Sama sem v govoru poudarila, da z manj denarja ne moremo uresničiti več projektov in skupnih nalog. Lahko smo bolj racionalni, lahko varčujemo, preoblikujemo naš proračun, vendar ohraniti moramo vse tisto, kar je dobro. In dobrih projektov v EU je veliko.

Strinjam se s predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen, ki je dejala, da so naše skupne politične prednostne naloge jasne. Do leta 2050 želimo postati prvi kontinent z nevtralnim učinkom na podnebje, zagnati moramo prehod v digitalno družbo ter omogočiti našim državljanom in regijam, da s temi velikimi spremembami pridobijo, npr. z vlaganjem v izobraževanje in usposabljanje za poklice prihodnosti.

Zaradi odhoda Velike Britanije iz EU bo sicer v evropskem proračunu prišlo tudi do manj denarja za dve doslej največji politiki proračuna EU – skupne kmetijske politike in kohezijske politike. Sredstva za kohezijsko politiko se naj bi na ravni EU zmanjšala za 10 odstotkov (za Slovenijo 9 odstotkov). Kohezijska sredstva so nujno potrebna za razvoj članic EU, zato menim, da bi

“Do leta 2050 želimo postati prvi kontinent z nevtralnim učinkom na podnebje, zagnati moramo prehod v digitalno družbo ter omogočiti našim državljanom in regijam, da s temi velikimi spremembami pridobijo, npr. z vlaganjem v izobraževanje in usposabljanje za poklice prihodnosti.

morali razmisliti, ali je tolikšen odstotek zmanjšanja kohezijskih sredstev primeren.

Menim, da neto plačnice ne smejo pozabiti na solidarnost in da imajo od tega, da dajo več denarja manj razvitim državam članicam, tudi same koristi. Neto prejemnice pa ne smejo pozabiti, od kod je denar, ker se včasih obnašajo preveč samozadostno in ne spoštujejo evropskih pravil.

Celoten finančni okvir bi sicer v skladu s fin-skim predlogom znašal 1087 milijard evrov oziroma 1,07 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP) 27 članic EU, torej brez Velike Britanije, ki je na izhodnih vratih EU. A omenjeni odstotek BDP še ni dokončen, saj okoli njega še potekajo usklajevanja tako na Evropskem svetu kot tudi v Evropskem parlamentu.

LMM / MAJA BURJA

Popotovanje iz Domžal v ... Domžale

Eden od sestavnih delov našega vsakdana je promet. Lahko bi rekli, da je to nujno zlo. Zato želimo priti od točke A do točke B po najkrajši možni poti v najkrajšem možnem času. Tu pa se stvari v naši občini zapletejo.

Če že lahko spregledamo najkrajšo možno pot, tu bi še nekako šlo, saj imamo cest kar precej, pa se ustavi pri postavki najkrajši možni čas. V občini Domžale lahko porabimo za res kratke razdalje zelo veliko časa. Od Policije do občine se lahko v konici vozimo 10 minut. Pot do avtoceste nam zjutraj vzame precej časa. Od naselja Bistra pa do nakupovalnega centra Arkadia moramo prevoziti šest semaforjev, potujemo pa lahko tudi 20 minut. In še bi lahko naštevali. Za razdaljo slabih dveh kilometrov lahko torej porabimo več časa, kot je sicer povprečen čas vožnje v Ljubljano. Domžale skratka stojijo. V dobi, ko vse večje občine prometne zamaške rešujejo s krožišči, imamo v občini Domžale natanko dve krožišči in neomejeno semaforiziranih krožišč. V planu sta sicer je še dve krožišči, eno je projektno umeščeno pri uvozu v novo 'industrijsko cono Brinje'. Za to krožišče bo potreben poseg v hrib Šumberk, stalo pa bo nekaj manj kot milijon evrov. Drugo pa naj bi gradili pri Poli-

“Kar bi si želeli v prihodnosti, je dobra, celovita in predvsem izvedena prometna študija, ki bi močno skrajšala čas, ki ga preživimo na cesti, uredila mirujoči promet in kolesarske steze, s tem pa tudi pripomogla k izboljšanju kakovosti življenja občanov.

ciji, čeprav je bistveno bolj obremenjeno križišče v centru mesta. Vendar bi za večjo pretočnost morali urediti tudi ostala križišča na tem delu Ljubljanske ceste do Savske ceste. Promet bi se lahko delno razbremenil tudi z ureditvijo kolesarskih poti ter s hitrejšimi in pogostejšimi železniškimi povezavami. Za zadnje sicer ni odgovorna le občina, tu je potrebno sodelovanje na državni ravni.

Kar bi si želeli v prihodnosti, je dobra, celovita in predvsem izvedena prometna študija, ki bi močno skrajšala čas, ki ga preživimo na cesti, uredila mirujoči promet in kolesarske steze, s tem pa tudi pripomogla k izboljšanju kakovosti življenja občanov.

LISTA REZA / ROK UČAKAR GRAŠIČ, GENERALNI SEKRETAR

Depala vas ali v slogi je moč

Piše se četrtek, 30. januar 2020, ura je 15.45. Za ob 16.00 je sklicana 10. seja Občinskega sveta Občine Domžale. Skupaj z Alenko Resinovič Rezo prideva pred občinsko stavbo, kjer naju pričaka več 30 krajanov Depale vasi, ki jih občina še vedno želi razlastiti.

Naposled vendarle vstopimo. V roki držim poslovnik občinskega sveta, ki zapoveduje javnost sej, če bi nam kdorkoli želel onemogočiti vstop. Ni mi ga bilo treba uporabiti; prebivalcem Depale vasi so pustili vstopiti v občinsko stavbo ... Ne pa tudi v sejno dvorano. Vanjo je Gregor Mohar, občinski pravnik, ki očitno vleče vse niti te ustanove, spustil zgolj enega predstavnika. Več kot 5 stolov je bilo v sejni dvorani praznih, a so bili, tako Mohar: »rezervirani za novinarje.« Istotako je bilo pretežno preostalim krajanom prinesiti stole v sobo poleg sejne dvorane.

Poznate besedo za tovrstno obnašanje? Jaz jo. Strah. Naj pojasnim ... Veste, zakaj se tako goreče borim za te ljudi? Zakaj bom v njihovo zmago vložil, če bo potrebno, zadnjo kapljico krvi? Zato, ker so enotni. Ker so stopili skupaj in so močni. Sprva niso vedeli, kaj jih je doletelo. Padale so direktne grožnje, da jih bo občina razlastila. Občinski uradniki so jim preko posrednikov ultimativno sporočali: prodajte (oz. podarite) svoje parcele,

“Poznate besedo za tovrstno obnašanje? Jaz jo. Strah. Naj pojasnim ... Veste, zakaj se tako goreče borim za te ljudi? Zakaj bom v njihovo zmago vložil, če bo potrebno, zadnjo kapljico krvi? Zato, ker so enotni.

sicer boste ob njih celo brez borih 24 evrov/m². Bili so prestrašeni, zbegani in nemočni. Tudi zato si je občina mislila, da bo lahko z njimi pometala.

Ta gonja, ki jo vodi občina, jih je zbližala. Ponenotila. Zdaj so eno, dihaajo kot eno, mislijo kot eno. In skupaj so močni. Ni ga Dragarja, ki bi jih premaknil, ni ga Moharja, ki bi se ga prestrašili, in ni ga Bokana, ki bi ga jemali kot grožnjo. Imajo svoj cilj in izpolnili ga bodo. Ne pričakujejo ničesar, pripravljeni so se boriti. Ne za 20 m² zemljišča. Za dostojanstvo, dragi moji. Dostojanstvo je tisto, kar jim občina želi odvzeti.

Stara Musterjeva TV-reklama se je glasila: »Ha ha ha, ne bo vam uspelo. To je Jelovica.« In to je Depala vas.

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

SD / MARJAN RAVNIKAR

Okolje in javni prevoz

Če je bilo zavzemanje za ohranjanje narave pred desetletjem etična domena manjšine tistih, ki so se zavedali in bili osveščeni o pomenu zdravega okolja za kvaliteto življenja ljudi, so danes zmanjševanje emisij, zavezanost k okolju prijaznim virom energije, ki ne prispevajo k dodatnemu globalnemu segrevanju, zmanjševanje ogljikovega odtisa družbe in posameznikov ter iskanje dolgoročnih sonaravnih rešitev postale teme, h katerim stremimo bolj ali manj vsi. Žal pa kot družba vse prevečkrat prenašamo odgovornost za doseganje teh ciljev na posameznike, ki se že tako s težavo prebijajo skozi vsakdan, medtem ko smo kapitalskim ustanovam vedno znova pripravljene pogledati skozi prste. Socialni demokrati se zavzemamo za iskanje rešitev, ki ne bodo slonele predvsem na posamezniku, pač pa jih bomo lahko ustvarjali skupaj kot odgovorna družba.

Ena takšnih rešitev je seveda preusmerjanje rastočega osebnega prometa na javni promet. Ta rešitev ne more biti odvisna le od posameznikove odločitve, da se namesto z osebnim avtomobilom pelje z vlakom ali avtobusom, če mu kot družba te možnosti ne ponudimo. Domžalski Socialni demokrati se že dolgo zavzemamo za vzpostavitev občinske mreže javnih prevozov, ki bi občane okoliških krajev pripeljale do železniške in avtobusne postaje v centru Domžal, saj sta tako prva kot druga za prebivalce določenih

“Socialni demokrati želimo, da občina vzpostavi vsem dostopen občinski javni prevoz, ki bo naše občane razbremenil popolne odvisnosti od lastnih prevoznih sredstev, ter večnega stresa, ki smo mu izpostavljeni ob prometnih konicah, po drugi strani pa razbremenil okolje, ki ga vsakodnevno bremenimo z osebnim transportom.

krajev naše občine, če nimajo lastnega prevoza, praktično nedosegljivi. Ampak, da ne bo pomote, tudi občani, ki prebivajo ob železniških ali avtobusnih medkrajevnih linijah, bi težko v celoti prenesli lastno mobilnost na slednje, saj so povezave preredke, od večernih ur dalje pa lahko nanje pozabimo.

Socialni demokrati želimo, da občina vzpostavi vsem dostopen občinski javni prevoz, ki bo naše občane razbremenil popolne odvisnosti od lastnih prevoznih sredstev, ter večnega stresa, ki smo mu izpostavljeni ob prometnih konicah, po drugi strani pa razbremenil okolje, ki ga vsakodnevno bremenimo z osebnim transportom.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA

V slovo tajniku občinskega odbora NSi

V zadnji številki Slamnika je bil na tej strani objavljen eden od redkih prispevkov Romana Lenassija, kot bi se z njim želel posloviti od nas. Desetega februarja je nenadoma in nepričakovano prestopil prag večnosti, 14. februarja pa smo se od njega poslovili na domžalskem pokopališču ob veliki udeležbi predstavnikov Nove Slovenije. Po pogrebu smo imeli v KD Franca Bernika žalno sejo, na kateri sta med drugim spregovorila tudi evropska poslanka Ljudmila Novak in predsednik NSi mag. Matej Tonin. Sama pa sem povedala tole:

»Spoštovani in dragi Roman!
Danes, ko se poslavljamo od Vas, se spominjam naših prvih srečanj pri Novi Sloveniji. Že vse od začetka sem ob Vašem zavzetem in požrtvovalnem delu za naše skupno dobro tudi sama postajala vse bolj navdušena nad sodelovanjem v stranki. Bili ste eden ključnih predstavnikov našega občinskega odbora in skrbeli za to, da bi vsak nov član tudi sam s takšnim veseljem in zavzetostjo kot Vi pristopil k skupnim projektom stranke. Trudili ste se delovati čim širše, sodelovati z vsemi, bili ste polni elana in vedno pripravljeni na akcijo. Skrbno ste se pripravili na vsako sejo občinskega odbora, skrbeli za pisarniški material, se zanimali za vsako podrobnost v povezavi z delom Nove Slovenije in dela stranke na občinskem nivoju. Mene in tudi druge mlade člane ste spodbujali k aktivnemu vključevanju in prevzemanju različnih odgovornosti. S tem ste nam poka-

“Dragi Roman, hvala za vse. Naj Vam dobri Bog v nebesih povrne za vse dobro, Vi pa nas spremljajte s svojo priprošnjo za blagoslov pri delu, ki smo ga skupaj začeli.

zali, da naš prispevek cenite in se veselite našega sodelovanja. Ob Vas sem imela vedno občutek, da imamo vse pod nadzorom. Vsi smo se zanesli na to, da bo delo, ki je bilo zaupano našemu OO, pod Vašim budnim očesom vedno opravljeno skrbno, dobro in natančno. Resnično ste živeli in se razdajali za dobro kraja, občine, Nove Slovenije in s tem tudi nas vseh. V nas ste s svojim veseljem in močno voljo, da gradimo boljši svet, prižigali iskrice veselja za delo in sodelovanje v stranki. Večkrat smo se srečevali tudi izven političnih srečanj – na raznih slovesnostih in prireditvah. Bili ste zares dejaven človek, zavzet politik in pokončen kristjan. V čast in veselje mi je bilo sodelovati in se srečevati z Vami. »Kdor hoče druge vneti, mora sam goreti,« je zapisal bl. Anton Martin Slomšek – in Vam je to uspelo.

Dragi Roman, hvala za vse. Naj Vam dobri Bog v nebesih povrne za vse dobro, Vi pa nas spremljajte s svojo priprošnjo za blagoslov pri delu, ki smo ga skupaj začeli.«

Pogrešali bomo skrbnega in zavzetega sodelavca.

Najboljši domžalski športniki leta 2019

Pia Lovrič in Luka Lenič – najboljša športnika leta 2019, članska ekipa NK Domžale – moštvo leta 2019, Ivan Peterca pa prejemnik priznanja za življenjsko delo.

Miha Ulčar

Foto: Karin Božič Zupančič

Na predvečer valentinovega so se v Športni dvorani Domžale na enem mestu zbrali vsi, ki jih združuje ljubezen do športa, saj je potekala slovesna razglasitev in podelitev nagrad najboljšim športnikom, športnicam, moštvom in športnim delavcem v občini Domžale za leto 2019.

V občini Domžale imamo veliko odličnih športnic in športnikov ter zagnanih športnih delavcev, o čemer pričajo odmevni rezultati posameznikov in posameznikov ter ekip na različnih tekmovanjih doma in v tujini. Da je temu res tako, veliko pove že to, da so imeli člani strokovnega sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale tudi tokrat zelo obsežno in odgovorno delo, saj so morali pregledati rekordno število prijav, prispelo jih je prek 150.

Na prireditvi so zbrani, ki so do zadnjega kotička napolnili športno dvorano, počastili najboljše športnice in športnike v letu 2019, obenem pa so podprli ta tradicionalni dogodek, ki je bil obarvan z glasbeno-plesnim in športnim programom, ki je prireditvi pridal poseben čar. S prireditvijo je tudi letos odlično krmaril Sašo Stare, komik, improvizator, novinar in televizijski voditelj, s katerim nam v dvorani ni bilo dolgčas.

Odličen je bil tudi glasbeno-plesni in športni program. Po besedah Uroša Križaniča, direktorja Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, so nastopajoči pripravili prikaz, kaj vse se je v zadnjih letih postorilo na področju športa in rekreacije v Domžalah. V programu so sodelovali: Godba Domžale, Klara in Tiara iz Plesne šole Miki, plesni skupini Športno kulturnega društva Leaders, pevka Ela Roš, Sovice, učenci OŠ Preserje pri Radomljah, citrarska skupina Sončnica in kitarska skupina Tempo društva Lipa Domžale ter novonastala domžalska skupina Balklan.

Priznanja so podeljevali člani strokovnega sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Saša Cimperman Eminič, Peter Seljak, Janez Bizjak, Mojca Grojzdek, Zdenka Katkič, Gregor Mohar, lanskoletni prejemnik nagrade za življenjsko delo Marjan Tancik ter podžupani mag. Renata Kosec, mag. Tomaž Deželak in Marjan Ravnikar.

Priznanje za življenjsko delo Ivanu Peterci

Ivan Peterca je od leta 1971 član Težkoatletskega kluba Domžale. Že v mladinski konkurenci je med posamezniki postal republiški in jugoslovanski zvezni prvak, pri tem je popravil še precej rekordov, med drugim 150 kg v sunku. V ekipni konkurenci je s Težkoatletskim klubom Domžale osvojil več naslovov republiških prvakov, po lovoriških pa je posegal tudi na mednarodnih tekmovanjih. Največji klubski uspeh tedanjega časa nedvomno predstavlja osvojitve tretjega mesta v I. jugoslovanski zvezni ligi v letu 1977. Zastopal je tudi jugoslovansko reprezentanco. V svoje vrste so ga vabili številni bogati klubi iz tujine, vendar je vseskozi ostajal zvest Dom-

Nagrajenci

žalčan. Leta 1994 je zaključil z dvigovanjem na tekmovalnih odrih. Ivanovo bogato in dolgoletno kariero dvigovalca uteži nekdanji sotekmovalci pominjajo predvsem po njegovi izrazito dobrodušni naravi in izrednem smislu za humor. Tudi po prenehanju s tekmovanji je bil vseskozi aktiven pri delovanju domačega kluba. Med letoma 2010 in 2014 je bil predsednik Zveze olimpijskega dviganja uteži Slovenije, dejaven pa je tudi kot mednarodni sodnik olimpijskega dviganja uteži. V letu 2005 je bil soglasno izvoljen za predsednika Težkoatletskega kluba Domžale, katerega funkcijo vestno in prizadevno opravlja še danes.

Luka Lenič, športnik leta 2019 občine Domžale

Luka Lenič, domžalski vele mojster, je bil tudi letos izbran za najboljšega šahista v Sloveniji. Že kot otrok se je doma seznanil s šahom in ga veliko igral. Pozneje se je udeležil organiziranega šaha v šoli v okviru krožka in se nato vpisal v srednjo šahovsko šolo. Pri 14 letih je že osvojil naslov svetovnega prvaka v svoji kategoriji in pri 19 letih postal vele mojster. Nenehno učenje in razvoj na šahovskem, telesnem in mentalnem nivoju je ključ do uspeha na šahovnici, pravi. Vse se mora poklopiti: priprava, počutje, forma. Njegova pisarna so prizorišča

turnirjev po vsem svetu. Med slovenskimi šahisti ima najvišji rating tako v standardnem kot tudi v pospešenem in hitropoteznem šahu. Po njegovem mnenju je šport najboljša pot za življenje in izjemno vzgojno orodje. Že mlad človek z njim dobi okvire, izogne se neumnostim in vzpostavi sistem za poznejše življenje.

Članska ekipa Nogometnega kluba Domžale je moštvo leta že tretje zapored

Nogometni klub Domžale se lahko ponaša z bogato bero uspehov. Tako kot že leto poprej so z osvojenimi 63 točkami suvereno osvojili tretje me-

sto v državnem prvenstvu in si s tem priborili nastope v evropskem tekmovanju, kjer so v 1. krogu kvalifikacij za Ligo Evropa premagali malteško moštvo Balzan s skupnim rezultatom 5:3, pozneje pa v 2. krogu kvalifikacij tesno in po veliki borbi izgubili proti švedskemu Malmöju s skupnim izidom 5:4 in s tem prikazali, da so izjemno kvalitetno moštvo, saj so že več let zapored udeleženci evropskih tekmovanj.

Pia Lovrič, športnica leta 2019 občine Domžale

Pii Lovrič se je z odličnimi nastopi v mladinski konkurenci in z zmago pred 500 gledalci v Firencah odprla možnost igranja na mladinskih grand slam turnirjih v Parizu in Wimbledonu. Sledili so prvi profesionalni nastopi v članski konkurenci. V češkem Olomucu se je uvrstila v četrtfinale posamezno in finale dvojic, v Tuniziji finale posamezne finale dvojic, na drugem turnirju pa četrtfinale posamezno. Na turnirjih v Grčiji pa je bila v četrtfinalu posamezno, dvakrat pa v polfinalu dvojic. Na evropskem prvenstvu igrala do 18 let je osvojila bronasto medaljo v dvojicah. Na domači lestvici igrala do 18 let je ob koncu sezone na 1. mestu. Ob zaključku leta je na svetovni lestvici do 18 let na 44. mestu, v članski konkurenci pa je na 953. mestu posamezno in 1050. mestu v dvojicah. Kot najboljša mladinska tekmovalka ji je TZS podelila kar tri priznanja: najboljša mladinska igralka v 2019, nagrada za najboljše dosežke v 2019 in postala je Petrolov up leta.

Posebno priznanje za športnike svetovnega in mednarodnega razreda so prejeli: Jakob Mali, Nuša Mali in Jan Emberšič iz Atletskega kluba Domžale, Marjan Bolhar iz Kluba borilnih veščin Domžale, selekcija U17 & U19 iz Nogometnega kluba Domžale, Matic Repnik, Mitja Drino-

Ivan Peterca je prejemnik nagrade za življenjsko delo.

vec, Lovro Planko in Klemen Bauer iz Smučarskega kluba Ihan, Teja Vidic iz Ženskega šahovskega kluba Maribor, Žan Pahor in Vita Movrin iz Športnega društva Energija in Vita Pilih (Tomaž Pilih).

Posebno priznanje za dosežke strokovnega kadra sta prejela Anja Jurić in Andraž Mrak iz Plesnega kluba Miki.

Srebrno priznanje za več kot 25 let dela v športu je prejel Sebastijan Žnidaršič iz Ženskega košarkarskega kluba Domžale.

var iz Tenisa kluba Domžale.

Plaketi za športno in rekreativno dejavnost invalidov so prejeli: ekipa balinark in ekipa balinarjev iz MDI Domžale, Pavla Košir iz Šahovskega društva Domžale Tajfun.

Zlati pokal so prejeli: Maja Šuštar in Jaka Hrast iz Planinskega društva Domžale, Lana Smolnikar iz Plesnega kluba Bolero, Ana Terčič in Nika Salajko iz Plesnega kluba Miki, Luka Naglič in Jernej Goropečnik iz Smučarskega kluba Ihan, Tilen Bartol iz Smučarsko skakalnega kluba Sam-Ihan, Mitja Tan-

Aljaž Jeran, Ana Lanišek in Maša Viriant iz Teniškega kluba Radomlje.

Zlate medalje so prejeli: Maja Per, Matic Križman, Alan Radić in Matevž Kosem Todorović iz Atletskega kluba Domžale, Drejc Trojer iz Smučarskega kluba Ihan, Nik Pogorelnič Hojnik iz Golf kluba Arboretum, Matija Kecelj iz Strelskega društva Domžale, Jakob Smolnikar iz Športnega društva Energija, članska skupina in Karmen Gerič iz Športnega društva Sovice, Brina Šulin iz Teniškega kluba Radomlje, Jernej Orešek iz Težkoatletskega klu-

Luka Lenič in Pia Lovrič, najšportnika leta 2019

Bronasto priznanje za več kot 10 let dela v športu so prejeli: Marija Dukič, Silva Zver in Nuša Čučnik iz Društva Šola zdravja, Nataša Pustotnik iz Košarkarskega kluba Domžale, Saša Eminić Cimperman iz Plesnega kluba Miki, Jure Rogina iz Smučarskega kluba Ihan, Evgen Pecvec iz Športnega društva Energija ter Valentin Orešek, Jernej Orešek in dr. Dominik Kozjek iz Težkoatletskega kluba Domžale.

Plaketo za jubilej društva je prejel Košarkarski klub Domžale – 70 let.

Plakete za športno-rekreativno dejavnost so prejeli: Jože Pirnat iz Atletskega kluba Domžale, Val Begič, Dejan Mohar, Arne Mohar in Gregor Mohorič iz Tikiteama, Chocolat dream crew iz Plesnega kluba Miki, Gaja Napotnik Skrt in Staš Podbevšek iz Savate kluba Domžale, Miloš Kuna-

cik in Vita Movrin iz Športnega društva Energija, reprezentanca Cheerleading zveze Slovenije, Almir Harambašić & Mateja Grbec, Saša Štifter, Nina Zvizdalo, Diana Mitrović in Lara Torkar iz Športno kulturnega društvo Leaders, Laura Slana in članska freestyle plesna skupina iz Športnega društva Sovice ter Anže Kosmač in Petra Pavlič iz Težkoatletskega kluba Domžale.

Pokal so prejeli: mladinska street show mala skupina Titanic, Valentin Trobevšek, Žiga Farkaš in Maša Skočaj, Aneja Pirš in Mladinska street show formacija Monopoly show iz Plesnega kluba Miki in Pavel Trojer, Žiga Ručigaj iz Smučarskega kluba Ihan, članska skupina Leaders Unified in mladinska skupina Leaders Unified iz Športno kulturnega društva Leaders, mladinska reprezentanca iz Športnega društva Sovice,

ba Domžale, članice iz Ženskega nogometnega kluba Radomlje.

Medalje so prejeli: Žana Planinšek, Tia Emberšič, Kaja Supej, Maruška Vuk in Janina Drolc iz Atletskega kluba Domžale, Mojca Požek iz Karate kluba Domžale, Ula Kos iz Konjeniškega kluba Gibanje, starejši dečki U15 in mlajši dečki U13 iz Košarkarskega kluba Domžale, Anai Erce, Neo Erce, Otroška street show formacija Dimnikarji in Mladinska show formacija Does he iz Plesnega kluba Miki, Maša Ručigaj iz Smučarskega kluba Ihan, Teodor Igor Herbstreit iz Smučarsko skakalnega kluba Sam-Ihan, Jan Čirič iz Golf kluba Arboretum, Rudi Olenik Čampa in kadeti U16 iz Šahovskega društva Domžale Tajfun, mladinska skupina, Kaja Vidmar in Neli Žagar iz Športnega društva Sovice, Eva Cikajlo in deklice U14 iz Teniškega kluba Radomlje. □

Moštvo leta 2019 je članska ekipa Nogometnega kluba Domžale.

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

FORMULE V ODNOSIH

Človek že od nekdaj želi spoznati sebe, odnose, človeško psihologijo in človekovo dušo.

Formule nam dajejo zagotovilo in ponujajo okvir naravoslovnim znanostim, v katerih so stvari merljive. Naravnani smo na to, da želimo vse napraviti merljivo. Zanimivo je, da merljive vede ne zahtevajo izkustva. A če po drugi strani prezremo opazovanja in človekova izkustva, nas to vodi v predsodke, kar pa ovira interdisciplinarni dialog. Temelj teh ovir je v nepoznavanju metodčnih temeljev vseh drugih ved. Človek že od nekdaj želi spoznati sebe, odnose, človeško psihologijo in človekovo dušo. Družboslovne vede merijo z opazovanjem in rezultate povežejo v sklep ali hipotezo. Tudi v odnosih obstajajo rezultati, ki so plod dolgoletnih raziskav opazovanja vedenja ljudi, otrok in skupin. Dotaknila bi se vsesplošno dokazanega rezultata, da so starši vedno odgovorni za odnos do otrok, in da je tisto, kar otroci odražajo s svojim vedenjem, odraz odnosa staršev do njih.

Dobra longitudinalna raziskava, ki so jo začrtali v Ameriki tik po prvi svetovni vojni, je nastala na podlagi vprašanja, zakaj so nekateri ljudje zelo uspešni, celo prebojni? Terman, mlad profesor psihologije, je oblikoval raziskovalno skupino. Začeli so z izbiranjem osnovnošolcev po mnogih osnovnih šolah in tako po izboru učiteljev sestavili skupino najbistrejših osnovnošolskih otrok. Tako so dobili prvo skupino 250.000 otrok. Ti otroci so opravili inteligenčni test. Najboljših 10 odstotkov otrok je opravilo še drugi inteligenčni test in najboljši od najboljših še tretje. Na koncu so oblikovali skupino 140 otrok z izjemno visokim inteligenčnim količnikom, imenovali so jih 'termiti', in ta je bila predmet študije, ki je postala ena najslavnejših psiholoških študij v zgodovini. Te otroke so opazovali tudi pozneje, ko so odrasli (jih testirali, analizirali, predvsem pa spremljali).

Na podlagi tega so oblikovali tri skupine. Prva je bila skupina izjemno uspešnih odraslih s pomembnimi službami in karierami ter pomembnimi dosežki na družbeni ravni. Druga je bila skupina uspešnih odraslih z zadovoljujočimi karierami in dobrimi dohodki, v tretji skupini pa so bili ljudje s slabimi dohodki, številni od njih niso imeli nobene izobrazbe in dosti njih je bilo brezposelnih. Po mnogih opazovanjih so zaključili, da intelekt in dosežki še zdaleč niso povsem soodvisni ter da je za razumevanje uspeha ljudi v življenju potrebno še nekaj drugega, nekaj več.

Raziskavo je nadaljevala psihologinja A. Lareau in dokončala svoje delo v temeljno dognanje – 'filozofijo' starševstva. Uspešni in prebojni otroci so imeli doma več podpore, ob starših so lahko kritično razmišljali, če je šlo v šoli kaj narobe, so se bili starši pripravljeni pogovoriti z učitelji v korist svojih otrok, svoje otroke so spremljali in jim pomagali na njihovi poti. Starši uspešnejših otrok niso samo ukazovali, temveč so se z njimi pogajali. Naučili so jih izražati njihovo mnenje. Starši otrok, ki niso dosegli uspehov v življenju, so bili kljub visoki inteligenci prepoznani kot starši, ki se ustrašijo avtoritete, so pasivni in ostajajo v ozadju. Starši uspešnih otrok posku-

šajo spodbujati otrokove darove, jih prepoznavati, zanimajo jih otrokova mnenja in spretnosti. Manj uspešni odrasli so se kot otroci lepše vedli, so manj sitnarili, vendar pa so bili ustvarjalnejši pri izkoriščanju prostega časa in so imeli dobro razvit čut za neodvisnost. Tako raziskave za preboj odraslih inteligenco izpostavijo samo do neke mere, kot pomemben dejavnik pa poudarijo starše, a le tiste, ki svoje otroke spremljajo, jih zagovarjajo, jih naučijo interakcije z drugimi ljudmi ter zagovarjanja svojih mnenj (Outliers-Prebojniki, Gladwell).

Torej ima otrok lahko še tako velik potencial in visoko razvito sposobnost pomnjenja, vendar bo v življenju veliko težje uspel brez trdno stoječih in kompetentnih staršev. Zanimivo je,

“Torej ima otrok lahko še tako velik potencial in visoko razvito sposobnost pomnjenja, vendar bo v življenju veliko težje uspel brez trdno stoječih in kompetentnih staršev.

da ljudje, ki jih imam v terapevtskem procesu, pridejo v stik s spominom, ki je bil ključen za preobrat navzdol. Med neuspehe štejejo na primer nedokončanje fakultete, neopravljeni izpit, nesledenje svoji želji po poklicu ... Ta ključni spomin pa je na primer: »Mama je pozabila na mojo štipendijo, doma pa smo bili revni.«, »Oče me ni pospremil na vpis.«, Nihče me ni znal usmeriti, kako naj pridobim pravico do vpisa v tujino.«, »Doma je bilo preveč kaotično, da bi lahko v miru dokončal šolo.«, »Premalo podpore sem imel v času študija.«, »Nikoli nisem dobil potrditve, kako pomembno je, da si sledim.« ...

V odnosih imamo torej dve formuli, ki dokazano vedno držita: prva, zgoraj omenjena, je ta, da starši s svojo odraslo držo vedno odgovorno pristopajo do otrok, torej je odgovornost na odrasli osebi, da vzpostavlja in gradi stik z otrokom. Druga pa je ta, da zgodnje izkušnje bolj kot vse drugo vplivajo na razvoj otrok ter pozneje na razvoj sposobnih in zadovoljnih odraslih. Mnoge raziskave kažejo v prid te trditve. Otrokom in pozneje odraslim, ki so imeli pozitivne otroške izkušnje, se na poti odrasčanja pokaže več priložnosti. Vznik priložnosti v življenju pa je ključen. Prav te priložnosti so odraz tega, v kar v življenju verjamemo.

Ne smemo pa pozabiti, da so tudi priložnosti odraz truda in vztrajnosti, ki jima uspešni ljudje namenijo določene aktivnosti ali dejavnosti. Da si vrhunski strokovnjak na nekem področju, je po raziskavah potrebnih 10.000 ur dela v okviru te dejavnosti. Potem nismo le strokovnjaki, temveč že tudi profesionalci. Naj zaključim s tem, da nihče, ki je uspešen, ni uspešen kar tako, temveč se za to uspešnostjo skrivajo vse te oddelane ure, morda dobri temelji domačega okolja in vera v to, da se zmore tisto, v kar se verjame. Potrebujemo torej rodovitni um. □

Kolumna: medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podajanju novih pogledov ali rešitev za vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovanem centru za družino in nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ter Šole za družino v Domžalah, ki ju sofinancira občina Domžale, ter predstavnica LAS-a (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti) (lidijabjancar.com).

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva Slamnika.

ŠPORT

Začetek pomladi ni prinesel nič dobrega

Nogometaši Mure še naprej ostajajo trn v peti domžalske ekipe, ki na uvodnem spomladanskem srečanju ni nadaljevala niza treh zaporednih jesenskih zmag. Zdi se, da evropsko poletje polzi stran, saj Domžalčani še naprej iščejo čarodeja, ki bi potegnili voz naprej.

NK DOMŽALE Resda je nevhvaležno potegniti kakršnekoli zaključke po zgolj eni odigrani tekmi – in še to proti za Domžale pregovorno enem najbolj zahtevnih tekmecev Muri –, a uvodno srečanje pomladi prinaša več vprašanj kot odgovorov.

Varovanci Andreja Razdrha so skoraj eno uro igrali z igralcem več na terenu, a v tem času prejeli dva zadetka, za edinega domžalskega pa je s prekinitve poskrbel Arnel Jakupović. Še kako se je poznala odsotnost kaznovanega Senijada Ibričiča in poškodovanega Tilna Klemenčiča. Igra po sredini nikakor ni stekla, številčne premoči domačih pa na zelenici ni bilo zaznati. Poraz z 1:2 je za Domžalčane že deseti na 21 tekmah letošnjega prvenstva, s čimer so zasidrani na šestem mestu lestvice, debelih enajst točk za peto Muro.

V pisarnah so v zimskem premoru iskali rešitve, pripeljali so Tila Mavretiča, Dohyuna Kima, povratnika v rumenem Zenija Husmanija in Predraga Sikimiča, tretjega strelca jesenskega dela prvenstva. A kot kaže, 'čez noč' ne bo šlo. Tudi čez 'nekaj noči' ne. Da je tehnična uravnotežena, so poskrbeli kar številni odhodi bolj oziroma manj pomembnih članov ekipe. V prvi vrsti gre tu za Tončija Mujana in Josipa Čorluko, v rumenem pa spomladi ne bodo več zaigrali niti Matija Rom, Dario Kolobarić, Rauno Sappinen, Dino

Domžalčane spomladi čaka veliko težkega dela.

Mušija in Andrija Radovanović.

Domžalčani so imeli sicer za seboj lepo število prijateljskih tekem – dvema februariskima tesnima porazoma z 0:1 proti drugima ekipama hrvaških prvoligašev Osijeka in Dinama je za konec sledila prepričljiva zmag nad Gorico s 3:1, za katero sta v prvi vrsti poskrbeli novinec Predrag Sikimić in Tamar Svetlin –, a to se proti Muri (še) ni poznalo. Premalo je bilo povezanosti v igri, hitrih prehodov v napad. Domžalčani so delovali sta-

tično, kar nikakor ne more biti dober obet za naprej. Na igrišču je bilo dovolj izkušenih (Ilić, Sikimić, Vuk, Husmani, Fink), ki bi morali povedi ekipo, a se to ni zgodilo. Začetek ni obeta ven, a v igri do konca sezone preostaja še 45 točk. Dovolj za skok po lestvici navzgor. Le najti je treba čarodeja, ki bo ekipo popeljal iz sivega povprečja sredine lestvice. Tam, kjer Domžalčani nočejo biti.

DOMEN JARC
FOTO: NKDOMZALE.SI

Zimske priprave NK Roltek Dob v polnem teku

Članska ekipa se na nadaljevanje sezone v 2. SNL pripravlja v Umagu, mladinska in otroška nogometna šola pa tradicionalno v Rovinju.

NK ROLTEK DOB Poleg vsakodnevnih treningov so v pripravljalnem obdobju zanimive tudi prijateljske tekme, ki jih ni malo, saj se tako forma nogometašev še bolj dvigne in le tako doseže najboljšo možno raven. Najbolj zanimiva srečanja so bila in bodo na sporedu prav v februarju, nekatera bodo odigrana doma, preostala pa v Umagu, Rovinju in Pulju, kjer bodo naši nogometaši še utrdili formo in kondicijo, in sicer v sklopu zimskih priprav.

Modri iz Doba, ki jih v nadaljevanju sezone vodi trener Dejan Djuranović, so tako na igrišču z umetno travo v Športnem parku Domžale že gostili ekipo hrvaškega drugoligaša NK Medžimurje iz Čakovca ter gostom morali čestitati za zmago z 'minimalnih' 0:1. Gol za Medžimurce je v 67. minuti tekme dosegel Stjepan Simičič. V borbeni in zanimivi mednarodni prijateljski

ski tekmi sta si obe ekipi priigrali nekaj lepih priložnosti, Dobljani še nekaj več v 1. polčasu.

Po tekmi smo za kratki izjavi prosili Alberta Račiča, našega vezista, in Damirja Lepena, trenerja gostov, ki ekipo iz Čakovca vodi od lanskega septembra:

Albert Račič, vezist NK Roltek Dob: »Današnji nasprotnik je borben in dobro tehnično podkovan, vsaka taka tekma je nadgradnja našega dela, še posebno zdaj, ko smo v fazi priprav, ki so v polnem teku. Kljub porazu smo prikazali solidno nogometno predstavo.«

Damir Lepen, trener NK Medžimurje: »Podobno kot ekipa Doba smo tudi mi v pripravljalnem obdobju. S predstavo svojih nogometašev sem zadovoljen. Prav tako moram pohvaliti ekipo NK Roltek Dob, ki je prikazala dober nogomet.«

V Domžalah se je naša članska ekipa v zanimivi tekmi pomerila z ekipo

U19 NK Domžale in mladince 'rumene družine' ugnala z 2:3.

Pri Domžalčanih, ki so oba gola dosegli že v 1. polčasu tekme, sta se med strelce vpisala Tian Pantelić in Mark Čeh, pri Dobljanih, le-ti so vse tri gole dosegli v 2. polčasu, pa so v polno zadeli Albert Račič, Dino Suljević in Simon Gregorin.

Edino gostovanje v minulem mesecu je bilo prijateljsko srečanje, v katerem so se Dobljani pomerili z NK Brinje Grosuplje in ekipo 3. SNL-zahod ugnali z 0:2. Oba gola so Dobljani dosegli v 2. polčasu, med strelce pa sta se vpisala okrepitvi letošnjega zimskega prestopnega roka, Simon Gregorin in Karlo Udovičić.

REGOR HORVATIĆ
SLUŽBA ZA STIKE Z JAVNOSTJO NK
ROLTEK DOB

Domžalski atleti do treh medalj na dvoranskih državnih prvenstvih

Jože Pirnat in Jakob Mali na prvenstvu Slovenije za člane ter Matic Križman na prvenstvu Slovenije za mlajše mladince so trije nosilci medalj Atletskega kluba Domžale ob zaključku dvoranskega dela tekmovanja.

AK DOMŽALE Na članskem prvenstvu 22. in 23. februarja v Novem mestu je Jakob Mali požel sadove trdega dela prek zime in priprav v Rovinju ter v teku na 1500 metrov z odličnim časom 3:59,29 za tri sekunde izboljšal osebni rekord ter postavil tudi absolutni klubski rekord v dvorani. Od njega je bil v napetem zaključku prve skupine, v kateri je tekel Jakob, v zadnjem krogu močnejši Tilen Šimenko Lalić (Poljane Maribor) s časom 3:58,04, vlogo favorita pa je v drugi skupini potrdil Jan Kolkalj (Kladivar Celje) in si z dosežkom 3:51,57 prepričljivo pritekel zlato. »Po ne najboljših treningih v zadnjih tednih

Kristjan Čeh (17,65), ki se je lani okitil z naslovom evropskega prvaka v metu diska v kategoriji članov do 23 let. Jože je tako za dobrih 40 centimetrov izboljšal dosežek iz januarskega reprezentančnega troboja ter za 11 centimetrov zaostal za svojim lanskim najboljšim rezultatom. »Imel sem občutek, da bi krogla lahko letela še nekoliko dlje, a je, kot kaže utrujenost, saj sem se le dan pred tekmo vrnil s priprav iz Medulina, naredile svoje,« je dejal Pirnat, tudi dvoranski klubski rekorder z dosežkom 13,75 metra.

Na državnem prvenstvu za mlajše mladince pa je 9. februarja prav tako

Jakob Mali je postal eden izmed le štirih domžalskih atletov, ki so se v teku na 1500 metrov spustili pod mejo štirih minut.

se je forma znova dvignila na priprava v Rovinju. Pred tekmo je bilo kar nekaj nervoze, a vse se je odlično poklopilo in dobil sem potrditev, ki sem jo najbolj rabil. Da sem na pravi poti,« je po nastopu povedal Mali, ki se je lani okitil z naslovom članskega državnega prvaka v teku na 3000 metrov z zaprekami.

Po bronu je na istem tekmovanju posegel tudi 'zimzeleni' Jože Pirnat v suvanju krogle. Kroglo, težko 7,26 kilograma, je sunil 12,62 metra daleč in le za šest centimetrov izgubil boj za srebro, ki je pripadlo Klemenu Jeršinu (Kronos). Pričakovano je slavil Ptujčan

v Novem mestu kroglo do srebra sunil Matic Križman. Z dosežkom 14,13 metra je v hrbet gledal le Gašperju Drevu iz Štajerske (15,37 metra). Na nevhvaležnem četrtem mestu je končal še en Domžalčan Alan Radić z rezultatom 12,58 metra, osmi pa je bil z 11,16 metra Jan Emberšič, ki bo v letošnji sezoni napadal državni rekord in vrhunsko mednarodno uvrstitev v metu kladiva. Četrta je bila v isti disciplini med mlajšimi mladinkami tudi Žana Planinšek.

DOMEN JARC
FOTO: PETER KASTELIC/SLOVENSKA
ATLETIKA

Državno prvenstvo v judu

Konec januarja so v Rdeči dvorani v Velenju na državnem prvenstvu tekmovali osnovnošolke in osnovnošolci Judo kluba Domžale pod vodstvom učiteljev Špele Sedlak in Ervina Fazlića. Pokazali so veliko borbenosti ter novih znanj in metov. Za mnoge je bilo to prvo večje tekmovanje. Čestitamo!

BESEDILO IN FOTO: JUDO KLUB DOMŽALE

ŠPORT

Radi se gibamo v naravi, in to v temi!

Jamarji raziskujemo temno globino našega planeta. Le malokdo raziskovanje jam primerja z raziskovanjem vesolja.

Nekaj podobnosti med raziskovanjem jam in raziskovanjem vesolja sem zasledil v preteklosti. Italijanska astronautka je primerjala svoj hobi (jamarstvo), s službo (raziskovanjem vesolja). Poleti v vesolje niso le 'moški' poklic. Ljudje se ločimo po sposobnosti in ne po spolu ali nacionalni pripadnosti. Pod zemljo se vrnemo v

la ob 7. uri na Jamarskem domu. Vzeli smo nujno jamarsko opremo, da smo se spustili preko vhodnega brezna do postavljenih vrvi. V prtljažnik društvenega vozila smo dodali še del potapljaške in raziskovalne opreme, ki jo po vsakem potopu nesemo iz jame. Večji del opreme je potapljača čakal v jami, od jeseni.

elektronskega signala. Da ne govorim, da sem bil brez stika s kolegom v sifonu. Pripravil sem se na pet ur čakanja. Nekdo pač mora počakati ob jezercu, saj se potapljač lahko vrne prej in bo rabil pomoč. Priti mora do suhih oblčil in toplih napitkov in še do česa. V tej fazi sem si pomagal z vesoljsko tehnologijo! Oblekel sem si nizkocenov-

Simon Burja na vrhu brezna nad sifonom

bolj prvinski način sodelovanja. V preteklem letu smo brali članke, da je Evropska vesoljska agencija (ESA) izvajala usposabljanje za astronaute vseh vesoljskih agencij v Sloveniji.

Pričakovali bi, da se bo zanimanje novinarjev za jamarske raziskave povečalo, pa temu ni tako. Lahko bi se kdo vprašal, kdo so dekleta in fantje, ki odkrivajo temne globine Zemlje v Sloveniji. Očitno bomo morali jamarji še naprej sami pisati o svojih odkritjih.

Raziskovanje za sifonom v Habečkovem breznu, januar 2020

Brezno leži blizu Črnega Vrha nad Idrijo in je globoko 340 m, v spodnjem delu jame transport opreme otežuje 300 m dolg ozek meander. To zahtevno raziskovanje smo domžalski jamarji pripravljali že od oktobra 2019. V društvu smo organizirali dve večji transportni ekipe, da smo nesli potapljaško opremo do sifona na dnu jame. Spust v brezno in povratek na površje lahko primerjamo z vzponom na Triglav. Količino potapljaške opreme lahko merimo v kilogramih, teža doseže okoli 50 kg.

Oktober 2019 je bil suh, novembra pa se je začelo deževje. Ob prvem dežju je potapljač že zaplaval v sifon in se hitro vrnil. Prišlo je do zapleta z opremo v sifonu. Voda je prišla v torbo z raziskovalno opremo. 'Utopili' smo laserski daljinomer, prenosni računalnik in baterijsko vrtalko. Raziskovanje smo prekinili. Pozneje se je deževje stopnjevalo in voda je veselo tekla skozi podzemne kanale. Ob visoki vodi so vodni tokovi močnejši in bi bil potop močno otežen. Dolgo smo čakali na zimski mraz, ki ustavi gibanje vode na površju in voda v jami upade.

V torek, 14. januarja, je potapljač preveril stanje opreme v jami in nivo vode v sifonskem jezeru. Vse je bilo nared za potop. V soboto, 18. januarja 2020, je bil 'pravi' dan za nadaljevanje raziskav za pritočnim sifonom. Mala ekipa domžalskih jamarjev se je zbra-

Do parkirišča nad Črnim Vrhom smo se peljali brez postanka. Lahko si mislite, da smo bili zadržani v besedah. Vsekakor v naših razgovorih ni bilo humorja, še posebej ne črne. V zraku se je čutilo, da gre za resno stvar.

Glavni cilj jutranje podporne ekipe je bil transport opreme in pomoč potapljaču pri pristopu do sifona. Naprej bo potapljač odvisen od svojih sposobnosti in opreme. Potapljač, ki je hkrati odličen jamar in kot tak član DZRJ Simon Robič Domžale, je Simon Burja iz Krašnje. Za začetek se je moral potopiti v sifon v dolžini 120 m, globina sifona je 30 m. Ko bo priplaval iz vode, bo plezal v steno za sifonom. Simon Burja se je umirjeno pripravil na potop, ob 11.45 je izginil v sifonu.

V jutranji podporni ekipi sva bila Simon Kurnik in pisec tega besedila. Simon Kurnik je jamar in prosti plezalec. V zadnjem letu je preplezal več kaminov v tej jami. Kamini so navpični preduhi, v katerih jamarji napredujemo v alpinistični tehniki. Skupna višina preplezanih kaminov se suče okoli 100 m. Velika vrednost teh raziskav je, da smo dolga desetletja jamarji samo gledali črne luknje v stropu, zdaj pa ima jama dopolnjen načrt z izmerjenimi novimi deli jame.

Simon Burja je za sifonom preplezal slap in sledil rovu. Nato je priplezal še do vzporednega rova v steni. Oba rova se na žalost zaključita po skupno 150 metrih. Po opisu je na tem nivoju več ožjih vzporednih rofov, ki so za jamarje v potapljaški opremi ozki. Za podporo smo imeli v dopoldanski ekipi še dve jamarki, ki sta se spustili prek vhodnih brezen do globine 200 metrov. Dami sta sicer jamarki, vendar si morata nabrati še praktične jamarske izkušnje. Postopnost je ključ do varnega raziskovanja 'temne strani' Zemlje.

Okoli 12. ure sem ostal sam v mrzlem, temnem in mokrem okolju kraškega brezna, vsaj dve uri od prvega

no bundo in se zavil v astrofolijo. Miogrede, ta tanka folija je bila razvita ravno za potrebe zaščite raziskovalcev vesolja. Nekaj časa me je zeblo, pozneje sem sam sebe toliko osušil, da je oprema začela delovati. Problem so bila mrzla stopala, sezul sem si škornje, sčasoma je pomagalo.

Čakal sem na klic s površine jezera ... V popolni temi sem zaslišal glas, vesel sem skočil na noge in se opremil z jamarsko opremo. Začelo se je dogajati! Potapljač je na dvizno vrv obešal opremo, in ko je bilo vse varno nad sifonskim breznom, je Simon sam splezal iz jezera do vrha prve stopnje. Ravno v tem času sta v jamo prišla člana popoldanske podporne ekipe: Andrej in Primož.

Potapljaču sem skuhal kavo in čaj. Simon se je okrepal in že je začel pripravljati opremo. Del potapljaške opreme smo morali pustiti v jami. Iz jame nesemo samo nujne stvari, recimo potapljaško obleko in dihalni aparat zaprtega kroga dihanja (rebreather).

Ob 18. uri smo se podali po stopnjastih brezni in meandrih skozi jamo na površje. Simon in jaz sva bila rahlo podhlajena, kar človeku dela v začetku plezanja nekaj težav. Srce razbija v prsih kot zvon in zvoniku, pozneje se človek oznoji in srce se umiri. Težke transportne torbe so se oklepale gravitacije in le stežka smo premagovali njihovo navezanost na težnost. »Ven, gor, iz jame,« so bile moje misli, ki jih ni bilo konca 'debele' tri ure. Uspeli smo!

ALEŠ STRAŽAR

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Odlični tudi pri organizaciji namiznoteniških tekmovanj

V športni dvorani v Komendi smo organizirali letošnji 3. odprti turnir RS v namiznem tenisu za člane in članice.

NAMIZNI TENIS Nastopilo je 48 članov in 22 članic iz 16 slovenskih namiznoteniških klubov. Ob že znani in odlično uigrani vodstveni sestavi tekmovanja ter naših sodnikov, ki so skupaj s starši naših tekmovalcev in tekmovalk tudi pomagali pri pripravi dvorane, je samo tekmovanje potekalo brez težav. Izostali pa niso niti tekmovalni uspehi.

Po uvodnem delu tekmovanja, kjer so se tekmovalci in tekmovalke pomerili v izžrebanih tekmovalnih skupinah, so se v finalni del, kjer so igrali na izpadanje, od naših predstavnikov uvrstili Mitja Zavec, Klemen Jaz-

Logatec) ter na koncu osvojila je bronasto odličje.

V Novem mestu je potekal 2. odprti turnir RS za mlajše kadete in kadetinje ter za mlajše člane (U21). Iz našega kluba, NTS Mengeš, se je tekmovanja udeležilo 15 tekmovalcev in tekmovalk. Pri mlajših kadetih je Luka Jokić osvojil drugo mesto (finalni dvoboj je izgubil s tesnim izidom 2:3), pri mlajših kadetinjah je Neža Pogačar Žun osvojila 5. do 8. mesto. V kategoriji U21 je Rok Trtnik osvojil drugo mesto, med osem najboljših sta se uvrstila še Aljaž Frelj in Nejc Erjavec. Pri članicah U21 je Ana Tofant osvojila

Najboljši v članski konkurenci 3. OT RS v Komendi, med njimi z osvojenim 3. mestom tudi naš Andraž Avbelj (prvi z desne)

bič, Aljaž Frelj, Rok Trtnik, Andraž Avbelj in Nejc Erjavec. Žreb je določil, da sta se v dvoboju za uvrstitev med osem pomerila domačina Rok Trtnik in Andraž Avbelj. Boljši je bil Andraž Avbelj, ki je v četrtfinalu premagal tudi Črta Lovra Grm Urbančiča, ki sicer tekmuje v tujini. V polfinalu je Andraž Avbelj izgubil s poznejšim zmagovalcem turnirja Tomažem Pelcarjem in osvojil bronasto odličje, kar je njegov največji uspeh v posamičnih tekmovanjih v članski konkurenci. Prav tako je lep uspeh dosegel mladinec Mitja Zavec z uvrstitvijo v finalni del tekmovanja.

V kategoriji članic so nastopile Ana Tofant, Tara Kobetić in Brina Markič. Tara Kobetić je v predtekmovalni skupini premagala nosilko Laro Opeka (NTD Kajuh Slovan) in Evo Dominik iz Maribora ter osvojila 1. mesto. V finalnem delu tekmovanja je v prvem krogu premagala Špelo Trelec (NTK Vesna). Tudi pri članicah se je žreb poigral z našima igralkama. Tara Kobetić se je pomerila s svojo starejšo soigralko Ano Tofant v dvoboju za uvrstitev med štiri najboljšje. Uspešnejša je bila Ana Tofant, ki se je nato v polfinalu pomerila z Nino Zupančič (NTK

tretje mesto, med osem najboljših se je uvrstila še Tara Kobetić.

Udeležili smo se tudi Jakhlovega memorijala v Ljubljani, kjer je nastopilo 22 naših tekmovalcev in tekmovalk (predvsem mlajših in začetnikov). Pri mlajših kadetih je Luka Jokić osvojil 1. mesto, med osem najboljših se je uvrstil Andraž Maček. Pri mladincih je Rok Grad na koncu osvojil 2. mesto, med osem najboljših se je uvrstil še Aljaž Goltnik

V marcu bo potekala cela kopica mednarodnih tekmovanj v tujini, tudi z našo udeležbo. Naj omenim tekmovanja v Italiji, kjer bo njihov morski turistični biser Lignano Sabbiadoro gostil kar dve tekmovanji, na Hrvaškem (Varaždin), Poljskem (Gliwice) in Španiji (na sloviti Costa Bravi, v kraju Platja D' Aro).

Tudi v marcu bodo na sporedu nekatere zanimive tekme v 1. slovenski namiznoteniški ligi. V domači dvorani v Mengšu (poleg slaščičarne Flere) se bodo tekme odvijale 7., 14. in 28. marca, nato se bo letošnja ligaška sezona zaključila. Vse tekme bodo v sobotah ob 17. uri, vabljeni k ogledu in navijanju.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Marjan Bolhar končuje svojo športno kariero

Pozdravljeni vsi športni prijatelji

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE

Po 28 dolgih letih tekmovalj, v katerih je med drugim dosegel naslednje uspehe: bil 13-krat državni prvak, kot prvi Slovenec kar dvakrat osvojil naslove Oceanskega in Severnoameriškega prvaka, osvojil je tudi dva naslova balkanskega prvaka in bil leta 2013 kot prvi Slovenec proglašen za najboljšega borca v kickboxu v vseh članskih kategorijah v okviru Waka, najmočnejše organizacije na svetu. Ima 3. dan, najvišji mojstrski pas kickboxa v Sloveniji in črni pas v aikidu. Bil je tudi dvakratni državni članski prvak v boks in naj mladinec, veselil pa se je tudi naslovov najboljšega športnika v občini Domžale. Marjan Bolhar končuje svojo športno kariero. Za njim je več kot 300 nastopov, in odločitev, da ne bo več nastopal za slovensko wako kickboxing reprezentanco, temveč bo vse športno znanje prenašal rekreativcem in tekmovalcem vseh generacij, je kratek povzetek sporočila, v katerem se Marjan Bolhar zahvaljuje za zaupanje v vseh letih, na kratko pa pove: »Z vami je bilo več kot super in se vidimo.«

Vidimo se na področju športa, kjer je Marjan Bolhar tudi ambasador, vidimo se v Klubu borilnih veščin Domžale.

le, katerega odlični predsednik je in v katerem že vse svoje znanje, veščine, voljo in borbenost namenja kot trener. Medtem ko je Team Bolhar poslal izjavo za medije, je bil Marjan Bolhar na Arnold classic strong man v Santa Monici pod patronatom Arnolda Schwarzeneggerja. Namenjeno je bilo najmočnejšim gasilcem 'World's Stronger Firefighter'. Marjan Bolhar s CZR Domžale se je tekmovanja udeležil na osebno povabilo znamenitega filmskega igralca in politika, ki je v štiridnevnem tekmovanju sodelujoče povabil tudi na ogled njegove pisarne in k sebi na večerjo, Marjana pa je še posebej povabil, da se v prihodnje oglasi pri njem.

V februarju je imel Klub borilnih veščin Domžale redni 17. občni zbor, kjer so sprejeli poročila o delu v letu 2019 in program dela za leto 2020, v katerem bo vrsta tekmovalj, med njimi tudi boks liga Boksarske zveze Slovenije, kjer bi se radi uvrstili v finalni del lige, v klubu pa potekajo tudi priprave tekmovalcev za bližnje svetovne pokale in državna prvenstva 2020. Dobro obiskan občni zbor je znova pokazal na uspešno delo Kluba borilnih veščin Domžale, ki bo pod vodstvom predsednika in trenerja Marjana Bolhara zanesljivo še uspešnejši.

VERA VOJSKA
FOTO: KBV DOMŽALE

Domov prinesli sedem medalj

Člani Savate Kluba Domžale smo se v soboto, 25. januarja, udeležili odprtega Savate prvenstva v Budimpešti.

SAVATE KLUB DOMŽALE Klub so zastopali: predsednik kluba in trener Bojan Rusjan, Gaja Napotnik, Mojca Umek, Denisa Magolič, Nik Čelan, Miha Kralj, Štefan Vukovič, Žan Šubelj in Andraž Rojc ter spremljevalci: Andrej Breznik, Bor Kolmanič, Jošt Novak in Staš Podbevšek.

Prvi del poti nas je peljal po štajerski avtocesti, kjer ni bilo posebnih vtisov. Na Madžarskem smo razočarani ugotovili, da zaradi goste megle ne moremo uživati v razgledu na Blatno jezero. Po približno štirih urah vožnje smo prispeli v Budimpešto. V tem turistično sicer zanimivem mestu smo se peljali le mimo gradbišč in industrijskih con, tako da naš prvi vtis madžarske prestolnice ni bil ravno laskav. Na koncu smo prispeli do nakupovalnega centra, kjer je bila tudi športna dvorana, v kateri je potekalo prvenstvo. V dvorani so nas pričakali trije ringi in Savate klubi z vseh vetrov, ki pihajo po Vzhodni Evropi in Sloveniji, prišli pa so tudi Italijani in Finci ter seveda nekaj članov ostalih slovenskih Savate klubov: Športni klub Špica, Savate klub Gorenjska in Savate klub Obala.

Ko smo odložili prtljago in se ogreli, so se borbe začele. Prva se je v boj spustila Gaja v kategoriji 48 do 52 kg.

V prvi borbi je suvereno kljubovala belgijski nasprotnici. Naslednji se je v kategoriji nad 85 kg s Slovakom spopadel Bojan Rusjan. Tudi močna krvavitev z nosu, ki mu jo je prizadejal nasprotnik, mu na koncu ni preprečila zmage. Medtem je v sosednjem ringu Denisa doživela svoj ognjeni krst v dvoboju z belgijsko nasprotnico v kategoriji kadetov do 65 kg. Nekoliko pozneje je v boksarski ring v kategoriji do 65 kg prvič stopil Miha Kralj in s tehnično dodelano borbo suvereno zakorakal v svet savateja. Kmalu za tem sta vsak v svoj ring istočasno stopila Nik in Štefan v kategorijah do 80 kg in drugi do 65 kg. Z zagnanostjo novince je Nik preprečil, da bi ga zlomil izjemno agresiven nasprotnik s Hrvaške, medtem pa nas je Štefan presenetil s tehnično zelo dobro izpeljanim dvobojem z Italijanom, v drugi borbi pa se je soočil z Mihovim nasprotnikom iz Belgije. Žan Šubelj se je takoj za njima spopadel z madžarskim, pozneje pa še srbskim nasprotnikom. Dve borbi pozneje se je v ring prvič v svoji obetavni športni karieri podala Mojca in tri runde obvladovala hrvaško nasprotnico. Naslednji se je v boj spustil Andraž v kategoriji do 85 kg. V prvi borbi je kljuboval kolegu iz Slovenije, v drugi pa belgijskemu nasprotniku.

Sledila je borba med našo Gajo in Mojco, v kateri je bila SKD že vnaprej zagotovljena zmaga. Udeležbo našega kluba je zaključil Bojan Rusjan kot vedno neuklonljiv z dvobojem s srbskim nasprotnikom.

Savate klub Domžale je domov prinesel dve srebrni medalji (Andraž in Žan) ter pet bronastih (Gaja, Mojca, Denisa, Bojan in Štefan).

Na tem mestu je vredno pohvaliti vse novince: Nika, Miho, Deniso, Mojco in Štefana, ki so se že po nekaj mesecih rednih treningov podali na veliko mednarodno prvenstvo in niso razočarali sebe in svojega kluba. Brez strahu so se podali v ring in nam pokazali, da na ognjenem krstu ni treba pogoreti. Dobri organizaciji gre zahvala madžarski Savate zvezi- Magyar Francia-box Savate Szövetség in Občini Domžale za nenehno podporo pri delovanju našega kluba.

Vas zanima, ali bi Savate, znan tudi kot francoski boks, ustrezal tudi vam? Vstanite s kavča in naredite nekaj dobrega zase! Pridite in preizkusite se v najboljši družbi na zastoj Savate treningih v mesecu februarju! Obiščite nas na spletu, instagramu ali facebooku, še bolje, kontaktirajte trenerja na telefonsko številko 041 545 109. Vljudno vabljeni! Salut!

Prevzeli vodstvo v državnem prvenstvu

V Kranju je domači klub X Gym na tekmi ekipnega državnega prvenstva v olimpijskem dviganju uteži gostil Težkoatletski klub Domžale in Jeklo iz Ljubljane.

TEŽKOATLETSKI KLUB DOMŽALE

Po jesenskem delu je prvo mesto v državnem prvenstvu zasedala KDU Olimpija. Ekipa TAK Domžale je tokrat z izvrstnimi dvigi postavila enega najboljših rezultatov v zgodovini kluba s kar 1418 točkami in se tako zavihtela na vrh. Za ekipo TAK Domžale so nastopili: Anže Kosmač, ki je v potegu zanesljivo

na področju športa v Občini Domžale, je po tekmovalju povedal: »Letošnja sezona bo očitno zanimiva povsem do konca. Z KDU Olimpijo se z vsakim krogom izmenjamo na prvem mestu. Predvsem razveseljuje podatek, da niti en tekmovalcev v prvi ekipi petih tekmovalcev ni potegnil manj kot 105 kg. Mislim, da se to v celotni 57-letni zgo-

dvignil 123 kg, v sunku pa je povsem suvereno opravil s 148 kg, Jaka Žagar poteg 106 kg, sunek 135 kg, Tim Mušič poteg 105 kg, sunek 132 kg, Jernej Orešek poteg 108 kg, sunek 121 kg, Valentin Orešek poteg 107 kg, sunek 125 kg. Tehnično dovršene dvige je prikazala tudi Petra Pavlič, poteg 72 kg, sunek 86 kg, ki ji je tokratna tekma služila kot trening pred nastopom v reprezentančnem dresu konec meseca na Malti. Nekaj osebnih rekordov so popravili kadeti Rok Orešek poteg 64 kg, sunek 70 kg, Blaž Kozjek poteg 61 kg, sunek 71 kg in Aleks Prašnikar poteg 43 kg, sunek 60 kg. Ivan Peterca, predsednik Težkoatletskega kluba Domžale in letošnji nagradjenec za življenjsko delo

dovini kluba še ni primerilo. Pohvale si zasluži tudi Petra Pavlič, ki je ravno sredi priprav za nastop na mednarodnem kvalifikacijskem olimpijskem turnirju na Malti. Skupaj z Anžetom bosta zastopala slovensko reprezentanco konec februarja. Zanju je bila današnja tekma samo dober trening. Tudi kade- ti počasi že opozarjajo nase, čez zimo so se precej okrepili in izpilili tehniko, tako da bodo spomladi na mladinskem državnem prvenstvu verjetno že v boju za medalje.« Pred naslednjim krogom državnega prvenstva, ki bo v začetku marca, bodo v Težkoatletskem klubu Domžale opravili še spomladanske priprave v Medulinu.

V. O.

INNOVATION that excites

NISSAN INTELLIGENT MOBILITY

NISSAN MICRA N-CONNECTA

- Avtomatska klimatska naprava
- Inteligentni ključ
- Usnjen volanski obroč
- Parkirni senzorji zadaj
- Navigacija NissanConnect

0% OBRETNOST MERA

5 LET JAMSTVA**

4 ZIMSKE PNEVMATIKE***

KRULC
ZE 30 LET POOBLAŠČENI SERVISER
VOZIL NISSAN

KRULC d.o.o.
Cesta heroja Vasje 8, 1251 Moravče
Delovni čas 08-18, sobota 08-12.
Tel: 01 723 12 00 www.nissan-krulc.si

Kombinirana poraba goriva: 5,1 – 3,2 l/100 km. Emisije CO₂: 115 – 85 g/km. Emisijska stopnja: Euro 6b. Emisije NOx: 0,0272 – 0,0411 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00011 g/km. Št. delcev: (x10¹¹): 0,08. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Velja ob nakupu vozila Nissan Micra preko Nissan Financiranja za obdobje 12 mesecev v primeru akcije 50/50. Akcija upošteva 50% polog ter odkupni obrok v višini 50% po preteku enega leta brezobrestnega financiranja. *Brezplačno 5-letno jamstvo velja ob nakupu novega osebnega vozila Nissan Micra z Nissan Financiranjem. 5 let jamstva obsega 3 leta tovarniške garancije ter podaljšano jamstvo za 4., 5. leto po programu "As new" oz. za 160.000 km, karkoli se zgodi prej. ****Do 4 zimskih pnevmatik je kupec upravičen ob nakupu vozila Nissan MICRA in velja z akcijo CashPlan z Nissan Financiranjem. Akcija velja do 31. 3. 2020. Nissan si pridružuje pravico, da predčasno zaključi akcijo ali jo podaljša. Slike so simbolične. Pooblaščen izvoznik: Renault Nissan Slovenija, d.o.o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana.

OBJAVE

Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje, izpolnjevalo Tvoje je življenje, pa pošle so ti moči, in zaprla trudne si oči, in čeprav spokojno spiš, z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 80. letu starosti sklenila naša draga žena, mama, babica, sestra in teta

Ida Prelovšek

po domače Sivčeva Ida iz Žič

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani in jo pospremili k večnemu počitku na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove, darovane svete maše in darove za cerkev. Posebna zahvala osebni zdravnici dr. Olgi Ložar ter dr. Rastu Stoku in dr. Mariu Ponikvarju ter župniku Janezu Jarcu za lepo opravljen obred in Pogrebni službi Vrbančič. Hvaležni smo za vse trenutke, ki smo jih preživeli z njo. Spomnili se je bomo kot delovne, plemenite in modre ženske. Upamo, da se v večnosti spet snidemo. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njeni

Ko pošle so ti moči, zaprl trudne si oči, čeprav spokojno spiš, v naših srcih še živiš.

ZAHVALA

V 87. letu je svojo življenjsko pot sklenil dragi oče, dedek in pradedek

Viktor Skala

z Vira pri Domžalah

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za sočutne besede, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo študljskim gasilcem in pogrebni službi za opravljen obred ter pevcem za lepo zapete pesmi.

Vsi njegovi

Umla si mi mami, zaprla trudne si oči, naj Bog odpre ti rajska vrata, to želimo ti.

ZAHVALA

V 77. letu starosti se je ustavilo čudovito srce naše mami, stare mame, prababice, sestre, tete in tašče

Ivanke Us

iz Domžal

Zahvaljujemo se sorodnikom, sodelavcem, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, cvetje in sveče. Hvala župniku g. Klemenu Svetelju in bolniškemu duhovniku g. Miru Šlibarju ter pevcem za lep pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njeni

V sveti zemlji sniva tvoj slovenski sin.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega moža, očeta in starega ata

Janeza Šublja

se iskreno zahvaljujemo medicinskemu osebju ZD Domžale za zdravniško pomoč, vsem sorodnikom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem in gasilcem PGD Jarše - Rodica za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče ter darove za maše in župnijo.

Žalujoči: žena Francka ter hči Helena in sin Janez z družinama

Ko pošle so ti moči, zaprl trudne si oči, čeprav spokojno spiš, z nami še naprej živiš.

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, tast, stric, dedek in pradedek

Ivan Janez Moneta

šofer v pokoju z Rodice

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, darovane svete maše, sveče, rože in ostalo pomoč. Hvala g. župniku Matjažu Križnarju za poslovilni govor in lepo opravljen pogrebni obred ter Pogrebni službi Vrbančič za organizacijo pogreba. Zahvaljujemo se podjetju Termit, Združenju šoferjev in avtomehanikov Domžale in gasilcem PGD Jarše - Rodica za spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi za poslovilni govor sodelavcev podjetja Termit in pevcem kvarteta Grm za sočutno zapete pesmi. Hvaležni smo za vse trenutke, ki smo jih preživeli z njim. Spomin nanj bo v nas živel večno!

Vsi njegovi!

Veseli s teboj smo živeli, žalostni, ker te več ni. Ostali so živi spomini, z nami potuješ vse dni.

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je nepričakovano zapustil oče, dedek in stric

Janez Juvan

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo Godbi Domžale in PGD Stob - Depala vas za slovesno spremstvo na njegovi zadnji poti. Spominjali se ga bomo kot nadarjenega glasbenika, dobrega mizarja in ponosnega, nasmejanega Stobljana.

Vsi njegovi

Ko življenje tone v noč, žarek upanja si išče pot, ostane nema bolečina in solza večnega spomina.

V SPOMIN

14. februarja je minilo eno leto, ko je zaspala naša mama, babica, prababica in tašča

Pepca Žebovec

roj. Giovanelli, z Vira

Svojo življenjsko pot nam zapušča v spominih na težke, delovne in vesele trenutke njenih pogumnih korakov v življenju. Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

Ni te na dvorišču, ni te v hiši, tvojega glasu se več ne sliši, tvoje sledi ostale so povsod, od dela tvojih pridnih rok. Zato ne bomo te pozabili, za vedno te v srcu bomo ohranili.

V SPOMIN

26. februarja je minilo žalostno leto, odkar je šel v večnost naš dragi mož in oče

Janez Berdik

iz Štude

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu in prižigate sveče.

Družina Berdik

V SPOMIN

18. februarja je minilo eno leto, odkar nas je zapustil naš

Stanislav Maselj

iz Doba

Hvala vsem, ki se ga spominjate in ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Tako tiho, skromno si živila, takšno tudi si življenje imela, zdaj rešena vseh si bolečin, za teboj ostal bo lep, a boleč spomin.

V SPOMIN

Eno leto je minilo, odkar te ni več med nami.

Milena Kirin

Hvala vsem, ki se je spominjate, prižigate sveče in stojite ob njenem grobu. Vsi te zelo pogrešamo in ves čas si nam v spominu.

Mož Drago ter hčerki Suzana in Sandra z družinama

Janez Šubelj

1931–2020

V petek, 7. februarja 2020, smo se poslovili od našega nekdanjega sodelavca, domačina Janeza Šublja, rojenega 21. novembra 1931 v Ljubljani. Bil je prvi zobotehnik v Zdravstvenem domu Domžale.

V svojem zasebnem življenju je veliko prijateljeval s takratnim vodjem zobozdravstvene dejavnosti Zdravstvenega doma Domžale Mitjem Šircljem, dr. dent.med., spec. zob. in čelj. oroped., ki je ob slovesu povedal naslednje besede.

Po osvoboditvi in končani nižji gimnaziji v Domžalah se je vpisal v srednjo zobotehnično šolo v Ljubljani in jo končal leta 1950. Po odsluženju vojaškega roka, z opravljeno srednjo šolo za sanitetne oficirje, je bil leta 1952 z odločbo razporejen v okrajni ljudski odbor Ljubljana – Okolica v JZZ Mengeš. Zobni laboratorij v Mengšu je bil tedaj vzgojno-izobraževalni zobotehnični laboratorij za opravljanje enoletnega pripravništva zobotehnikov. Leta 1953 je z odločbo nastopil službo v zobni ambulanti v Domžalah. Služboval je na vseh takratnih lokacijah zobozdravstvene službe od prostorov na Ljubljanski cesti – pritličje zdajšnje občine, nato pa v Menartovi stavbi v prvem nadstropju nasproti zdajšnje občine. Nadaljeval je v prostorih na Prešernovi cesti in končno v na novo zgrajenem Zdravstvenem domu na Mestnem trgu v Domžalah leta 1964 in tu opravljal svoj poklic do upokojitve 8. decembra 1993.

Kot zobotehnik je svoje delo opravljal vestno in strokovno. Bil je mentor mnogim zobotehnikom, ki so opravljali pripravništvo v zobotehničnem laboratoriju v Domžalah. Bil je zobotehnik, mojster za zobne snemne proteze. Nihče jih ne bo več toliko izgotovil v Domžalah, kot jih je on.

Bil je priljubljen med sodelavci in predsednik pevskega zbora ZD Domžale v njegovem 10-letnem obstoju. Zbor je nastopal v okviru strokovnih in družabnih prireditvev ZD Domžale in na kulturnih občinskih prireditvah. Udeleževal se je tudi republiških srečanj pevskih zborov Slovenije.

Za Janeza je bilo značilno, da je bil pozoren in ljubeč mož ter oče, ter skromen in vesten ter spoštovan sodelavec.

V takem spominu ga bomo tudi ohranili.

KOLEKTIV ZDRAVSTVENEGA DOMA DOMŽALE

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

Anica Velepič

6. 11. 1932 Češenik pri Dobu – 20. 2. 2019
Rodica pri Domžalah

IN MEMORIAM

Anica je bila osebnost veselega, odprtega, sočutnega, skromnega, odpuščajočega, vedno dobronamernega in razumevajočega ter naklonjenega duha, saj so ji sojenice mehko položile v zibko srce polno ljubezni, z danostjo spoznanja, da je ljubezen brezpogojna.

Prekipevala je od ustvarjalnih sposobnosti in volje ter je bila sposobna udejanjiti karkoli, krasila pa sta jo tudi ponižnost in vztrajna podpornost, da je pomagala gore premikati drugim.

Upamo, molimo in verjamemo, da je njena duša našla pravo pot izpolnjenja in da je na nebu zasijala kot svetla zvezda za svojega ljubečega in ljubljenega sina Igorja.

V našem skupnem spominu pa se leskeče kot 'biserna dušica' in s hvaležnostjo se zaziramo v nebo z zahvalo: »O, Bog, hvala ti, da smo jo imeli med seboj, da smo bili deležni njenega prijateljstva in ljubezni in da smo jo lahko imeli radi.«

Pogrešamo te, draga, ljuba Anica, počivaj v miru.

Metka Rojc

V SPOMIN

Srečo Bergant

11. 10. 1926–23. 1. 2020

Konec januarja smo se številni nekdanji sodelavci, sošolci in prijatelji skupaj z njegovimi najbližjimi na kranjskem pokopališču na Planini poslovili od Sreča Berganta iz Zgornjih Jarš, nekdanjega dolgoletnega direktorja Induplati Jarše.

Poslovili smo se od enega zadnjih najpomembnejših nekdanjih gospodarstvenikov – tvorcev hitrega razvoja domžalske občine v obdobju od 50. do 90. let prejšnjega stoletja. Naša občina je bila takrat ena tistih v nekdanji skupni državi, ki se je najhitreje razvijala ter bila v marsičem vzor drugim občinam in republikam.

Srečo Bergant je bil sicer Ljubljčan, toda leta 1950 se je kot tekstilni tehnik zaposlil v tovarni Induplati v Zgornjih Jaršah kot tehnolog v proizvodnji. Nova povojna generacija tekstilnih tehnikov, katere pomemben člen je bil tudi Srečo Bergant, je kmalu začela tehnološko posodabljati proizvodnjo v tovarni Induplati, ki so jo 23. septembra 1923 sicer zgradili na pogorišču nekdanjega velikega Majdičevega mlina češki in nemški industrialci. Tako se je Srečo sredi 50. let skupaj z nekaterimi kolegi vpisal na novoustanovljeni tekstilni oddelek Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani in leta 1961 prvi diplomiral kot univerzitetni diplomirani inženir tekstilne tehnologije. Za diplomsko nalogo je prejel študentsko Prešernovo nagrado. Leta 1968 je potem prevzel vodenje tovarne Induplati. Tovarna se je potem postopno preusmerila iz bombažne, lanene in konopljne na sintetično surovinsko osnovo, ki je leta 1973 tudi omogočila ukinitvev nočnega dela 350 delavk. Delovni pogoji so bili v tovarni vse do takrat več desetletij v nekaterih obratih, kot na primer v mokri predilnici in v oplemenitilnici (adjustima), zelo težki in zdravju škodljivi.

Pod njegovim vodstvom so ustanovili tudi nova proizvodna obrata v Mokronogu in Pečah pri Moravčah, priključili obrtno podjetje Slamnik iz Mengša in opekarno Radomlje, kamor so potem preselili proizvodnjo šotorov. Z organizirano močno razvojno službo je tovarna dosegla vidne uspehe tudi v proizvodnji opreme za turizem in mobilnih skladišč ter se s kakovostnimi izdelki uveljavila tako doma kot v tujini. Tovarna je organizirala tudi lastne trgovine v Ljubljani in Beogradu. Za njegovo delo ga je leta 1980 Gospodarska zbornica Slovenije nagradila s Kraigherjevo nagrado.

Ob tem je že sredi 50. let tovarna začela sistematično skrbeti tudi za stanovanjsko oskrbo svojih delavcev: pomagali so graditi prvo zadržno stanovanjsko naselje v Zgornjih Jaršah in večstanovanjski blok, zgradili počitniški dom v Umagu in planinski dom na Mali planini. Zgradili so športni park z nogometnim igriščem in atletskim stadionom, kulturni dom s kinodvorano ter organizirali tovarniško splošno in zobozdravstveno ambulantno. Tovarna Induplati je bila 40 let resnično središče celotnega gospodarskega in družbenega življenja, ki je na vrhuncu razvoja konec 70. let dajala zaslužek več kot 1100 delavcem v vseh obratih.

Srečo Bergant je bil strokovnjak in gospodarstvenik širokih obzorij ter odprtega duha, skromen in tovariški do vseh sodelavcev. Bil je človek ne samo za tisti čas, vizionar in zato človek za vse čase. Takšne bi potrebovali tudi danes. V spominu svojih sodelavcev, kakor tudi širšega okolja, bo ostal zapisan s svojim delom in vrednotami.

Žal je od nekdanje tovarne Induplati in dosežkov Sreča Berganta ter njegovih sodelavcev v procesu slovenske privatizacije ostalo zelo malo. Zakaj se je to lahko zgodilo, je tudi Sreču grenilo zadnja leta njegovega življenja.

FRANCI GERBEC

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV OHRANJANJA KULTURNE DEDIŠČINE NA OBMOČJU OBČINE DOMŽALE ZA LETO 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje projektov ohranjanja kulturne dediščine na območju občine domžale za leto 2020.**

Rok za prijavo na javni razpis je možen do 30. marca 2020.

Številka: 620-1/2020
Datum: 28. 2. 2020

OBČINA DOMŽALE
ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV ZALOŽNIŠTVA ZA LETO 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje projektov založništva za leto 2020.**

Rok za prijavo na javni razpis je možen do 30. marca 2020.

Številka: 613-1/2020
Datum: 28. 2. 2020

OBČINA DOMŽALE
ŽUPAN TONI DRAGAR

MALI OGLASI

Taxi Domžale - prevozi oseb - spremstva starejših – najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Nudimo vam razrez cistern za kurilno olje
t: 040 872 078

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Bistro Kiwi, Depala vas nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

RAZPORED ODVOZA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI DOMŽALE (POMLAD 2020)

DATUM	URA	NASELJE	LOKACIJA
16. 3. 2020	14.30–16.00	KS Rova	Pri gasilskem domu
	16.30–18.00	KS Radomlje	Pri parkirišču kulturnega doma
17. 3. 2020	14.30–16.00	KS Preserje	Ob odcepu Igriške ulice s Pelechovo cesto
	16.30–18.00	KS Homec – Nožice	Pri gasilskem domu
18. 3. 2020	14.30–16.00	KS Krtina	Pri zbirališču mleka v Brezjah
	16.30–18.00	KS Dob	Športni park (pri nogometnem igrišču)
19. 3. 2020	14.30–16.00	KS Vir	Pri uvozu na Avtoodpad
	16.30–18.00	KS Jarše – Rodica	Pri gasilskem domu
20. 3. 2020	14.30–16.00	KS Venclja Perka	Parkirišče pred veleblagovnico Vele
	16.30–18.00	KS Slavka Šlandra	Parkirišče Bistra (Nikola Tesla 16) – pri vrtcu
21. 3. 2020	09.00–10.30	KS Ihan	Športni park
	11.00–12.30	KS Dragomelj – Pšata	Pri osnovni šoli
	13.00–14.30	KS Simona Jenka	Parkirišče Prodnik d. o. o., Savska cesta 34

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarni odpadki naj bodo v embalaži, ki omogoča varen prenos do zbirnega mesta.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi, čeprav improvizirano.
- ★ Odpadkov iste skupine ne združujte v večjo embalažo, ker lahko pride med njimi do kemične reakcije.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadke nastal.
- ★ Ostri odpadki morajo biti predani v embalaži iz stekla ali trde plastike.

Kaj so nevarni odpadki? Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, kozmetika, svetila, gume osebnih avtomobilov, motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, razredčila, odpadno jedilno olje, ostri medicinski odpadki (npr. igle) ...

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Življenje ob vodi

Kamniška Bistrica je hudourniška reka. Napajajo jo mrzle čiste vode kamniških planin. Največji industrijski onesnaževalci so zaradi prenehanja dejavnosti ali z gradnjo lastnih čistilnih naprav bistveno pripomogli k oživitvi biotopov v reki in ob njej. Ni naključje, da lahko občudujemo vodomca, ki z obrežnega grma čaka na ribico, potem pa v nizkem vodoravnem letu nad vodo poleti k naslednji preži. Pa povodnega kosa, ki v žuboreči vodi na rečnih pragovih išče vodne žuželke. Tu so še sive čaplje, veliki žagarji, vse tri vrste pastiric, občasno pa tudi kakšna ptica iz družine pobrežnikov, ki se zadržuje na prodišču pri svoji selitveni poti.

V zelenju, ki vznikne na produ, se zadržuje tudi belouška kobranka, družbo pa ji dela več vrst kačjih pastirjev. V vodi pa so tudi lipanji, kleni in potočne postrvi, čeprav se njihovo število iz leta v leto zmanjšuje. Večina naštetih je uvrščena na rdeči seznam ogroženih vrst, za katere smo dolžni skrbeti in jih ohranjati.

V 60. letih je bila struga Kamniške Bistrice, ki je ob visokih vodah pogosto spreminjala svoj tok, uravnana in ujeta v betonsko korito. Če so vodarji mislili, da jo bodo ukrotili, jih je namera spodletela. Reka še naprej ustvarja sipine in prodišča, ker se ravna po svoji zakonitostih, drugačnih od naših. Občina občasno razkopava in uničuje odložen rečni prod, vendar neuspešno. Voda še kar naprej popravlja človekove napake. Odločujoče v občinski upravi prosim, da prenehajo s temi nesmiselnimi ravnanji ter pustijo ohranjati naravo. Če pa jih skrbi poplavna varnost, naj nadvišajo zunanje nasipe tako, kot jim nalaga mnenje Agencije RS za okolje v soglasju k ureditvenemu načrtu Kamniške Bistrice.

JOŽE NEMEC

SIMAX
Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale
tel. 01 724 16 56
Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 831 17 96
PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com
AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

OKOLJE | NAGRADNA KRIŽANKA

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

POGLED V PATOLOŠKO FIZIOLOGIJO DRUŽBE

Samo 250 let nebrzdanega gospodarskega napredka je potreboval človek, da je v temeljih zamajal ekosistem planeta in s tem ogrozil tudi svoj obstoj.

Okoljska kriza pretresa ves planet, razvitost ali nerazvitost vsakomur prinašata nekatere značilne in tudi obojim skupne okoljske probleme. Nerazviti imajo velikanske težave zaradi erozije prsti, pomanjkanja vode in napredovanj puščav, razviti s procesirano industrijsko hrano in degenerativnimi obolenji, vsi skupaj pa z uničevanjem rodnosti prsti, izginjanjem gozdov, izgubo biotske pestrosti, klimatskimi spremembami, grozečimi pandemijami in drugimi blagri naše civilizacije. Kljub temu so ekologija in varstvo okolja v današnjem svetu med najbolj zlorabljenimi pojmi, kar je nevaren paradoks. Nevaren, ker ima meč nasilja, s katerim smo si drznili pokoriti naravo, nabrušeni obe strani rezila, njegova druga stran pa je nastavljena človeku naravnost na vrat! Narava je preživela hujše katastrofe, kakor jo zdaj povzroča človek, padce meteoritov, izbruhe supervulkanov, tektoniko litosferskih plošč, kaotične spremembe podnebja, toda – ali bo preživel človek? Zato nehajmo govoriti o varovanju narave in začnimo že enkrat delovati za preživetje človeštva. Kajti varovati se moramo pred samim seboj, pred svojim nasiljem, pohlepom, požrešnostjo, sebičnostjo, brezbriznostjo in norostjo. Pomenljivo je zapisal John Steinbeck: »Človek je naš največji up in največje tveganje.« Upanje pa ostaja prazno, če je večina ljudi brezbriznih v svojem konformizmu ali apatiji, aktivna manjšina pa nemočno poskuša storiti nemogoče. Ob tem so nemočne tudi vse

državne institucije ‘varstva okolja’, vlade nimajo več pojma, kaj se dogaja, tehnouznanost ter ekonomija pa ne poznata rešitve. Tehnoznanost, ker še vedno temelji na mehanicističnem pogledu na svet, ekonomija pa zato, ker vztraja pri nori dogmi neomejene rasti na planetu omejenih virov. Nevzdržno stanje se zrcali v izjavi, kot je: »Ko uničiš nekaj, kar je ustvaril človek, temu pravimo vandalizem. Ko pa uničimo naravo, temu pravimo napredek.« Ob vse bolj očitni polomiji pa tehnouznanost še vedno ustvarja mit o svoji nezmožnosti in predvidljivosti naravnih pojavov. Deluje kot sodobni deus ex machina, kot bog, ki učinkovito posreduje, ko vsi drugi odpovedo. Okoljske probleme obravnava kot tehnične oziroma strokovne probleme. Okoljske težave opisuje kot tehnološko okvaro civilizacije in trosi iluzije, da bo tehnouznanost rešila vse probleme, le dovolj denarja potrebuje. Aroganca tehnokracije se kaže kot nastopaštvo v izjavah, kakor so: »Ne vemo še vsega, toda ne skrbite, vse bomo kmalu dognali v prihodnjih raziskavah!« Skratka: »Mi zmoremo vse!« Sanje razuma, bi rekel Goethe, kajti danes že vemo, da nismo sposobni uravnati prav ničesar na planetu, kajti ljudje še samega sebe ne obvladujemo. Znamo pa uničevati. Omenil sem zastarelost mehanicističnega pogleda na svet, ki temelji na kvantitativnih metodah dela. Napake metode lepo ponazarja reklo: »Tisto, kar lahko prešteješ, nič ne šteje. Tisto, kar šteje, pa se ne da prešteti.« Kajti relativnostna teorija, kvantna mehanika in teorija kaosa

ter spoznanja bioloških znanosti, kot sta genetika in epigenetika, so nam odstrli popolnoma drugačen pogled. Nenadoma zremo v svet, v katerem so naravni pojavi nedoločljivi, nepredvidljivi in nenapovedljivi. Nenadoma smo postavljeni v vlogo opazovalcev dogajanj na odru narave. Kakšna bo predstava, bo to komedija, tragedija ali farsa? Kakšna bo vsebina, kdo je pisec besedila? Vemo, da ga sami nismo napisali, vemo, da lahko zgolj spremljamo dogajanje, na katero pa ne moremo bistveno vplivati. Vemo, da je celo od tega, kje je naš sedež v gledališču narave, odvisno, kaj bomo videli in kako bomo slišali sporočila predstave. In naposled vemo, da je od nas samih, od vsakega posameznika odvisno, katera sporočila velike predstave bodo postala del naših spoznanj. Kdo bo dvignil zastor spoznanja, kdo bo odstrl pogled v globine našega duha? Kot gledalci smo torej prisiljeni samo opazovati, poslušati in se čuditi. Čudenje kot kategorija duha in statistična analiza, nedoločenost in verjetnost kot kategorije našega razuma, vse to so elementi gromozanskega preobrata v zrenju in pojmovanju stvarstva, ki ga naša zavest vsekakor mora uresničiti, in to čim prej, če hočemo preživeti. Vendar ne in ne, elite se na vse pretege in tudi z uporabo nasilja trudijo, da se to ne bi zgodilo, ljudstvo pa je tako in tako ohromljeno od strahov dnevnega preživetja ali pa omamljeno od potrošništva in multimedijskih iluzij. Zato človeška civilizacija še vedno vztraja pri količinskih kategorijah ustvarjanja dobrin, pri rasti BDP, pri odlaganju renaturacije

narave in pri prelaganju posledic na prihodnje generacije. Toda prihodnji rodovi nimajo danes niti volilne pravice niti kupne moči, ker so premladi ali pa še niso rojeni, zato ne odločajo o ničemer. Kdo si jemlje pravico živeti v strahotno breme prihodnjih generacij? Narava je preživela hujše katastrofe, kakor jo zdaj povzroča človek, padce meteoritov, izbruhe supervulkanov, tektoniko litosferskih plošč, kaotične spremembe podnebja, toda ali bo preživel človek? Človečnost in narava sta v ruševinah, ker smo posamezniki in naravne dobrine postali samo še zaloge, ‘input’ ekonomskih kalkulacij. Ob izteku svoje ‘uporabne dobe’, na ‘outputu’ postanemo breme ‘socialnih transferjev’. Iztrošeni ljudje, ki izgubljajo vrednost na trgu delovne sile, torej starejše generacije, bolniki in delovno manj zmožni so tako čedalje bolj grozljivo podobni industrijskim in potrošnim odpadkom, ki spadajo na družbeno deponijo. Človeštvo je danes bolj kot kdaj prej brez vsakršne vizije. Zaradi nezavedanja lastnega poslanstva bi lahko govorili o bližajočem se duhovnem zlomu posameznika, ki bo postal nemočno orodje v scenarijih elit, suženj, voden s pomočjo digitalnih tehnologij. Tehnoznanstvene in ekonomske elite so postale prevzetne, nečimrne in domi-

šljave. Njihova aroganca in ignoranca sta brezmejni, saj so politiki zgolj njihove marionete. Revščina? Koga briga – pomembno je, da saniramo banke, pridobimo tuje vlagatelje in dokapitaliziramo podjetja. Lakota? Koga briga – pomembnejše so strukturne reforme, liberalizacija trga in privatizacija skupnih dobrin. Spremembe sistema? Ni govora, ni alternative sedanjemu! Prihodnost? – Bolje, da je ni, naša je večna sedanost! Vsi ti pa ljudstvu diktirajo tehnična merila načina bivanja po predpisanih vzorcih. Prisilna uniformiranost in standardizacija vedenja pa posegata v samo bistvo človeške evolucije, ki je vedno temeljila na pestrosti kultur, solidarnosti skupnosti, drzni iniciativi in osebni intuiciji posameznika. Sedanje človekovo poseganje v lastne evolucijske temelje nedvomno vodi v neobvladljive posledice, zato se moramo vprašati: »Kako naprej?« Jasno je, da moramo uravnotežiti svoje poslanstvo in svoje početje. Ne smemo več delati vsega, kar zmoremo, dokler ne spoznamo, kaj sploh smemo. Ker ne obvladamo posledic človekovih dejavnosti, in ne poznamo dovolj naravnih procesov, moramo ofenzivne strategije razvoja nadomestiti z defenzivnimi, tekmovalnost pa s sobivanjem. Naj nam bo vodilo misel Johna Steinbecka: »Človek je naš največji up in največje tveganje.« Človek je le v veliki nevarnosti sposoben izjemnih dejanj, in ko se bo večina zavedala, da gre tokrat hudičevo zares, bomo skupaj zgradili varnejši svet. Za to pa potrebujemo razcvet domišljije in ustvarjalnosti ter zavzetost, kot jo imajo otroci. □

NAGRADNA KRIŽANKA 1

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 1-2020:

Marija Cerar iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Marta Đogić iz Radomelj (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Mateja Vidraja iz Trzina (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je: BOBRI NA POTEPU

NAGRADNA KRIŽANKA 2 Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade: Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v KD Franca Bernika Domžale za sezono 2019/2020

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 16. 3. 2020, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale ali na el. naslov slamnik@kd-domzale.si. Imena in priimki ter kraj izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA

2

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

	SUHA STRUGA V PUŠČAVAH SEVERNE AFRIKE, KI SE OB DEŽEVJU NAPOLNI Z VODO	NAŠA DENARNA ENOTA	ZIMSKO ŠPORTNO SREDIŠČE V SZ. SLOVENIJI	AMERIŠKI IGRALEC HANKS	MESTO OB REKI URAL V RUSIJI	LOVEC NA RAKE	AVTOR: GREGA RIHTAR	GESLO	STRNIŠČE	SLIKAR IN GRAFIK SUBIC	OZEK, DOLG PROSTOR V STAVBI	LONDONSKI NOGO-METNI PRVOLIGAŠ	NIZEK DANSKI OTOK V MALEM BELTU	TRJUE KRALJI V PERGAMONU	ITALJANSKI SLIKAR IN PISEC (CARLO)	GOST NA SVATBI
	KOLIČINA V FIZIKI IN MATEMATIKI						NIZKA OMARA Z VELIKIM STOJEČIM OGLEDALOM						JAP. SMUČARSKI SKAKALEC (DAIKI)			
	RIMSKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE						ODPRTJE PRIREDITVE ATOL V TUAMOTUJU									
	GLEDALIŠKA PREDSTAVA NA DRAMSKEM BESEDILU															
	NAELEKTREN DELEC			TOP	ČLOVEŠKA POSTAVA					ORODJE IZ NEOLITIKA	TT. DIPLOMAT (GALEAZZO)					
	TRENTUTNO NAJBOLJŠA AMERIŠKA ALPSKA SMUČARKA SHIFFRIN	JAKOB SKET IZPUŠČAJ V USTNI VOTLINI			ORNA ZEMLJA, ORNICA OLIVER STONE				KOSITER				MOTO-KROSIST GAJSER	SREDINA DNEVA	NAJVEČJE MESTO V AM. ZVEZNI DRŽAVI MICHIGAN	SLIKAR IN ILUSTRATOR MAVEC
	VEČJE NASELJE					NASPROTNA KATODA RUSKI KLOVN POPOV										
	BLAGAJNIŠKI IZKUPIČEK						HUMORISTKA PUTRIH PRIHOD V GOSTE				LIPI PODOBNO DREVO					
	FRANCOSKA PEVKA (PATRICIA)				SPAJKA VODNE KAPLJE PONOČI NA RASTLINAH				NADA ŽGUR DESNI PRITOK MOZELE V NEMČIJI			MISEL NA ZAČETKU KNJIGE DON AMECHE				
	TAJVANSKI REŽISER LEE				VRSTA REBUSA GLAS PRI PADCU, UDARCU								LOJZE ROZMAN SLANO JEZERO V TIBETU			POD V SOBI
	VEDA O NAVADAH, VEDENJU ŽIVALI									SL. MLA-DINSKI PISATELJ (JOSIP) LITIJ						
	GRŠKI OTOK V JUŽNIH SPORADIH					MILANSKA OPERNA HIŠA						INDIJSKI RASTLINA, IZ KATERE SO DOBILI ANILIN				
	ZVEZNA DRŽAVA V SEVERNI BRAZILIJ					MAKEDONSKI ROKOMETAS LAZAROV						ALPSKA SMUČARKA HROVAT				

POMOČ: AMAPA-brazilska zvezna država, ANAA-atol v otočju Tuamotu, ENANTEM-izpuščaj v ustni votlini, ETOLOGIJA-veda o navadah, vedenju živali, NEOLIT-orodje iz neolitika, REBUSOID-vrsta rebusa, VADI-suha struga v puščavi